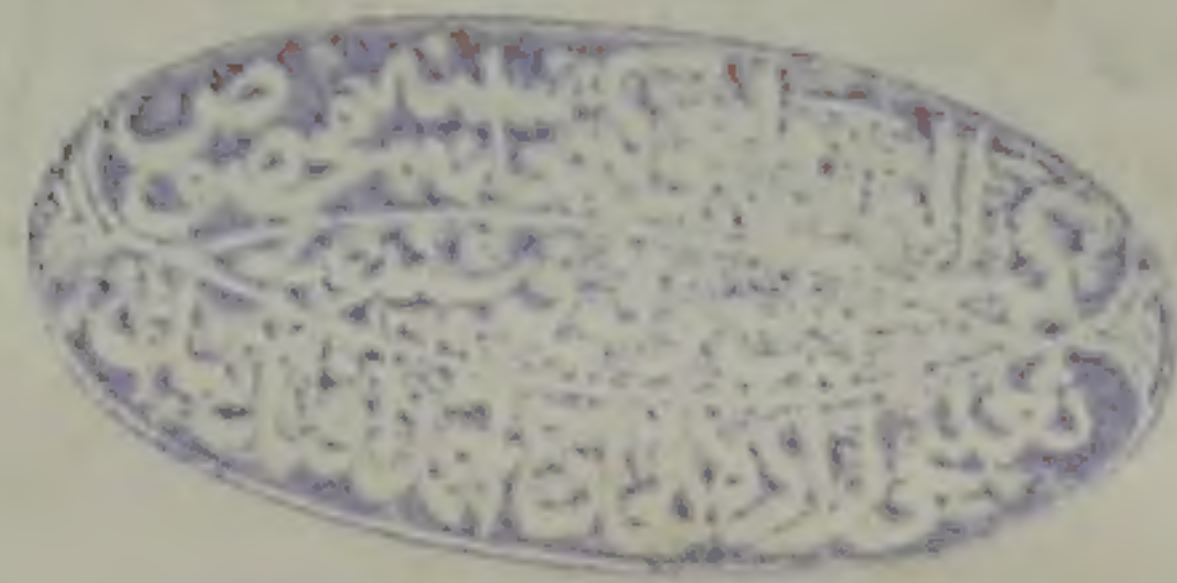

۲۲۱۵۵

نه فلكه نه ملكه نه ملكه به به
صالح الملكه احمد هونو قدر وكرم

۲۳۱۵

في الفوائد في المبدأ والمعاد
ترك على خمسة أبواب وخاتمة لعبد الله
افندي الكاتب الفندي في الحقبة الثالثة
ثلاث وثلاثين ألف كتاب مطبوعه

ثمرات الفوائد

- ✧ في المبدأ والمعاد ✧
- ✧ لشارح المتن ✧
- ✧ عبد الله افندي ✧

[صادق عبد الله افندي]

مغرب شيراز و لرنده سيد محمد افندي اولاد
اولاد [١٠٧١] ٥ ارجى ايدوب
طوبى قايوم مالتيه بكيد هارون و اولاد
دفعه اولادى حضرت هداى ديه افندي
انجمنه . آتارى : هواه هواه مشوى ،
ثمرات الفوائد ، نصيحه الملوك ، مراثى
الاصفياء ، رجال الغيب ، ملك العباد
هواه البدايه ، ترجمه مقاصد العينييه ،
تدبير النشأته واصطلاح النسخين

عسى من مؤلفه

6989

Süleymaniye Kütüphanesi	
Katip	Şişir
Yeni Sayı No.	
Eski Sayı No.	906

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جواهر حد و سپاس بی حد . احدیت ذات و کبریا سنده واحد
و متوحد . و زواهر شکر بی قیاس و بی عد . جامعیت صفات
و اسماسیله احد و مفرد اولان واجب الوجود . و واهب الجود
حی بی زوال . و قیوم لا یزالک درگاه جلالت . و بارگاه عظمت
نثار اولسونکه . قلوب عارفینی خزان اسرار . و ارواح عاشقینی
زواهر انوار ایدوب و جوب وجودنه اقامت دلیل ایچون بدیع
فطریله صباح وجودی غسق عدمدن فلق . و کمال رأفت وجودنه
ایضاح سبیل ایچون صنیع حکمتیله عین قدمده اولان رتق . و جمعی
فتق ایتدی . و ازاله ظلمات اشباح ایلله انوارلقاسنه ایصال ایچون
ارواح مشتاقین . و قلوب عاشقینه تجلیات جمال ذی الجلالیله
خواصه مخصوص قیلدیغی حوض موردن شراب ظهور
سقی ایتکله قید بشریتلرندن اطلاق . و وادی ایمن محبت اللهده
مائوس قیلدی

نظم

ذکر همه کرچه ثنای تو است * حد و ثنای توسزای تو است
آنکه سر بر عظمش کشت عرش * فرش شدش طارم فیروزه فرش
عالم سفلی که جهانست نام * یافت ازو رونق دارالسلام

سر علم حد پیسنداخته * رایستی ازعجز بز افراخته
ای دل ازین قرضه بحر جنون * ماچو جبابی و تو یکقطره خون
ما و ترا نیست زبان دعا * ما ز کجا حد و ثنا از کجا
بلکه قصور است اعجز اعتراف * رومزن اینجانوازی پیش لاف
والوف صلوات زایکات . و صنوف تحیات وافیات . اول مجمع
صورت و معنی . و عنقای قاف قاب قوسین اوادنی . اعنی حبیب
خدا . و سیدانپیا . و سنداصفیا . حضرت محمد المصطفی به
اولسونکه . وجودمنور . و روح مطهرلرینه « لولاک لولاک
لما خلقت الافلاک » و شان شریفلرینه « خلقت الاشیاء لاجلک
و خلقتک لاجلی » وارد اولوب بال همت علیاسیله مقام « ثم دنی
قتلی » به پرواز ایلدی . و کمال اخلاص و نفی صفاتله مشاهده
آثار انوار احدیه الذاته و اصل اولوب لدی الاتصال شهود ایلله
وجوددن منفصل اولدی . و دست هبوب نفحات منائی ایلله
استارقیدوی تمزیق و خرق ایلوبوب . هویت حقله فانی . و جناب
مطلقک ربوبیتی ایلله باقی اولدی

نظم

دری برج فلك اصطفی * بحر وفا کوهر کان صفا
شاه سر بر لمن الملك دل * مهر منیر فلك آب وکل
بحر محیط از کف جودش کنی * نه فلك از آتش مهرش تنی
پایه معراج کسین پایه اش * از سر ما کم نشود سایه اش
و درود نامعدود . اول شمس سموات نبوت . و بدر منیر رسالتک
آل و اولاد و اصحابی . خصوصاً چار یار معالی جنابی . ارواح
طیبه لرینه نثار اولسونکه . هربری نجوم آسمان ولایت . و شمس
مشارق هدایت درلر

نظم

پادشاهان عرصه ملکوت * شاهبازان قرب اوادنی
باده نوشان جام لم یزلی * ماه رویان احسن الحسنی

رهبران خرد براه نجات * سالکان طریق صدق و صفا
 حمدانیست و صفای شاهان * ربنا عافنا وارحنا
 وبعد « كان الله ولم يكن معه شيء » مقتضا سنجده حق سبحانه
 و تعالی غیب ذاتی و اطلاق احدیسی حسبیه اسماء و صفات کثرتندن
 منزله اولوب جمیع اسماء الهیه . و صفات ربانیه . احد ذاتیه سنده
 مستهلکه دخی « والله غنی عن العالمین » مصداق بجه عالم تدوین
 و تصویر حضرت علم و تقدیرنده مندیج . و صورت تفصیل و تصویر
 معنای تدبیرنده مندرج ایکن « کنت کثرًا مخفیًا فاحییت ان اعرف
 فخلقت الخلق لا عرف » فحواسی اوزره غیب هویت مطلقه سنده
 مستر اولان کمالک صورتیه معروف و ظاهر اولمچون « عاشق
 اولدی کندو کندو اوزرینه . معشوق اولدی کندوسی کندوسنه »
 مفهوم بجه حب ذاتی و میل اصلیمی ایله مستهلکه الذات اولان اسماءک
 صورن و اسماسنده بالقوه مستغرق اولان احکام و آثار بن فعله
 کتور مکچون مظاهر خلقیه اظهار ایتک اقتضا ایتدیه . آدم مظهر
 اسماء الهیه . و جمیع صفات ربانیه اولوب . جلا و استجلاء کلی .
 و شهود و اشهاد جلی و تفصیلی . انکله حاصل اولدی
 * کلشن راز *

ز فضلش هر دو عالم کشت روشن * ز فیضش خالک آدم کشت کلشن
 توانایی که در یک طرفه العین * ز کاف و نون بدید آورد کونین
 چوقاف قدرتش دم بر قلم زد * هزاران نقش بر لوح عدم زد
 ازان ۳ دم کشت پیدا هر دو عالم * وزان ۴ دم شد هویدا جان آدم
 پس حق سبحانه و تعالی « اول ما خلق الله نوری . اول ما خلق الله روحی .
 اول ما خلق الله العقل . اول ما خلق الله القلم » حدیث شریفی
 مصداق بجه اول و بالذات کندو ذات پاک صمدیت . و نور مقدس احدیتندن
 روح محمدی . و سر حقیقت احدی بی خلق ایلدی . و بو اسماء
 اربعه حقیقتده شیء واحد اولوب بحسب المراتب درت عبارت
 اوزره تعبیر اولور زیرا « من رآنی فقد رآنی » مضمون بجه عشاق

۲ یعنی وجود
 اضافی را منبسط
 کرد انید تا ممکنات
 بوجود منتصف
 کشند که الله نور
 السموات والارض
 و آدم را مرتبه
 جمعیت ارزانی داشت

۳ یعنی ظهور
 صور عالم غیب
 و شهادت و نشاء
 اولی و آخری که
 عالم کبری می نامند
 همه ازان تجلی حب
 الهی پیدا آمد

۴ یعنی هم ازان دم
 متکون کشت عالم
 صغری که عبارت
 از نشأت انسانیت
 که منتخب است از عالم
 کبرای کونی و یکانی
 اگر چه فی نفسه خود
 عالم کبری انسانست
 للباقیة بمرتبة الخلافة
 الالهیه وسعة
 قلبه لتزول الحق
 و وجهه و سلطان
 توحیده

الهی پر تو جمال کبریایی حقیقت محمدیه ده مشاهده ایتکله مرآت
 حضرت و جمیع ارواح و اشباح اندن ظاهر اولدیغچون روح اعظم
 تسمیه اولمشدر . پس بو اوصاف جمیله و اخلاق جلیله ایلله موصوف
 اولان اول منبع عالم و آدم و روح اعظم و مرآت نور اکرمی کندو
 ذات پاکنه مرآت قلوب تجلی و اول آینه مجلادن کندو کندویه
 عرض جمال ایلد کده اول جمال لایزالیدن عشق الهی غلبه ایدوب
 بحر محیط احدیت . و دریای قلزم و احدیت تموج ایلدوب . کج
 از لیسندن لآلی لم یزلی نثار ایتکله ارواح انبیا و اولیا و مؤمنین اصفیا
 و فرشتگان اعالی ظهوره کلوب « انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له
 کن فیکون » فحواصی شریفی اوزره نطق ذاتی و لسان قدرت ایلله
 بی حروف و لفظ و صوت کن دیو امر ایتد کده جمیع ذرات جهان
 خروشه کلوب عرش و کرسی و لوح و قلم و ارواح علویه و سفلیه .
 و اشباح و اجسام عنصریه و جواهر و اعراض و مولدات و صنایع
 عجیبه و نفوش غریبه « و من الاعلی الی الاسفل » جمله آفریده کتم
 عدمدن دشت وجوده کلوب . بعده آدم علیه السلام صورت
 انسانده اولان ختومک اولی و نشأت عنصریتده انبیانک اقدمی
 اولمغله حق سبحانه و تعالی حقیقه الحقایق اولان نور محمدیدن
 اکا امداد ایلدوب نبوت ظاهر بی اولانده اظهار ایلدی . بعده
 اولادندن انبیانک هر بریسنده امر نبوت و شریعت مخصوصه اظهار
 ایدوب . هر بریسی اسماء کلیه مظهری ایکن امتلری اوزرینه حاکم
 اولان اسماءک ربوبیتلری حسبیه هر بری امتلرین دعوت ایدوب حقک
 معروف و معبود اولسی هر برامته اصل اولان اسمک حکمی موجب بجه
 مهتدی اولدی لر . بعده جمیع نبواتی و اسماء کلیه الهیه بی جامع واسم
 اعظم صاحبی اولان سرور شاه نبوت برج آفتاب هویت حضرت محمد
 صلی الله علیه وسلم مبعوث اولوب « الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت
 علیکم نعمتی » آیت کریمه سنک فحوا سنجده امر دین و نبوت . و کلیت
 ایلله ظهور معرفت رسالت پناهک وجود عنصریسی ایلله کمال بولدی

﴿ نظم ﴾

نبوت را ظهور از آدم آمد * کمالش در وجود خاتم آمد
پس « کنت نبیا و آدم بین الماء والطين » حدیث شریفی موجب
قبل از ایجاد آدم حضرت فخر عالم نبی اولوب جمیع انبیا و اولیایه
ولایت مطلقه شدن امداد ایتدوی کبی بعد ظهور وجود آدم دخی
کذلك ولایت مطلقه و نبوت کلیه شدن جمیع انبیا و امتزیه بحسب
استعداد هم امداد ایدوب . حکم نبوت انکله ختم اولدی . و ارتحال
و انتقال لرندن صکره دخی كذلك احکام و اسرار شریعت و انوار
ولایت و توحید ذات متعلق اولان علم و دانشی ورثه و خلفا سینه امداد
والقا ایتدکن خالی اولیوب . الی الآن والی قیام الساعة وراثت ولایت
مطلقه عامه محمدیه مظهری اولان ذات مکرمتدن زمان بر آن
خالی دکدر

﴿ منوی ﴾

پس بهر دوری وای قائمت * تا قیامت آزمایش دائمست
پس امام حی و قائم آن ولیست * خواه از نسل عمر خواه از علیست
مهدی و هادی و یست ای راه جو * هم نهان و هم نشسته پیش رو
و اول وارث حقیقت کالیه اجدیه اولان ذات شریفه . قطب دوران
و غوث اعظم . و واحد الزمان . تعبیر ایدرلر . و امام علی کرم الله
وجهه دن صادر اولان « من لم يعرف امام زمانه و مات فمات میتة
جاهلیة » قول شریفی اوزره روح انسانی وصول الی الله رتبه سنه نائل
اولق ایچون انسان کاملک طلبی طریق حق سالک رتبه واجب اولغله
لاجرم بو رساله بی سلاک تحریره کشیده قیلوب (ثمرات الفوائد . فی المبدأ
و المعاد) دیو تسمیه و بش باب و بر خاتمه اوزرینه اتمام قیلندی
(باب اول) حضرت آدم علیه السلام خلافتی و اطوار منازل خلقت
آدمی و مراتب نوع انسانی بیانده در و باب اول اوچ فصلی مشتملدر
(باب ثانی) طلب حب اصلی و جلای قلب و غوث و انسان کامل
بیانده در اول دخی اوچ فصلی مشتملدر (باب ثالث) اهل سلوک
اقسام و روشلری بیانده در اول دخی الی فصلی مشتملدر (باب رابع)

دنیادن ترهیب و طریق حقه و مرشد کامله ترغیب و فقرایه سوء ظندن
اعراض . و ارباب سلوک که توضیحی لازم بعض ارکان و شرائطی
توصیه بیانده در (باب خامس) نقشبندیه . و پیرامیه . و خلوتیه
و مولویه . و کبرویه . و قادریه . عموما عنقه سلسله لری
ابوبکر الصدیق و امام علی رضی الله عنهما دن حضرت فخر کائنات .
علیه اکمل التحیات . منتسب اولوب و اول مناسبت ایله بعض ائمه
صحابه و تابعین و مناقب اولیا بیانده در (خاتمه) روح حیوانی
و روح انسانی و اضافیدن بعض معارف بیانده در . بو عبد ضعیف
و ناچیز کشف و اطلاعه قصورنه معترف . و قلت بضاعت ایله اهلی
قتنده متصف اولغله ارباب دانش و اصحاب یتشک کمال لطف
و کرم لرندن نیاز اولنور که مطلع اولدقلری مواقع خلل . و مواضع
زالی اصلاح ایله تشریفه ارزانی بیوروب . و صورت عیب جویدن
تجنب بیورمغله « اولئك الذین هدی الله » زمره سبیله محشور « و اولئك
هم الاولوالالباب » فرقه سبیله مذکور اوله ل « آمین بحرمة طه و یسن
﴿ باب اولدن فصل اول ﴾

﴿ آدم علیه السلام خلافتی بیانده در ﴾

وقتا که الله تبارک و تعالی اول حب ازلی مقتضاسنجه جله ملائکه بی
آدمک تخمیر طینت و تسویه بنیه سنه « علی طریق القهر و التسخیر »
مشغول قیلوب . اول فعلک حقیقتنه کندو علم کلی و ارادت و قدرت
اصلیسی ایله قیام کوستردی . و صورت برزخیت اولوهیت اولان
مرتبه اعتدال انسانینک تسویه سی اتمامه ایرشد که اول مزاج
مسوايه « و نفخت فیهم من روحي » فحوا سنجه بلا واسطه نفخ روح ایلوب
جامع حقایق الهی و کونی ایلدی . و مسند خلافتده اجلاس .
و آینه حضرت الوهیت . و صورت جناب ربو بیت ایلوب بو صورت
عنصریه بی صورت انسانیه به ماده و اصل قیلدی . و اول صورت
عنصریه نیک بعضیسی مراد لعینه ایلدی انبیا و رسل علیهم السلام
و کبار اولیا کبی و بعضیسی دخی مراد لغیره قیلوب و انلرک بعضیسن

هر بر كمالك مزاج و صورتلری تعینه اسباب و شروط مثابه ستند
 قیلدی . آبا و امهات کبی و بعضیسی اولیا و مؤمنینک کیفیت مراتب
 و مقاماتی تعمیرنده آلات و معاونات مثابه ستند . اولوب بعضیسی دخی
 بر عالمک ترتیب و تعمیرینه مسخر اولدیلر عوام الناس کبی « ومن حیث
 الحکمة الالهیه » بونلرک مقام کاله و صوللری بونک اوزرینه مبنی
 و موقوفدر . و بوتفاوت مذکور « عند تعلق المحبة والعشق بالعلم
 و مافیة » بر تفاوتک نوعیدر که سرمایه تعینات اسماء و حقایق ایجاد
 عوالم و خلائق که خیر مایه سی اولانه متعلقدر . پس آدم علیه السلام
 مستقر خلافتده مستقر اولوب شول اسماء الهیه که حضرت آدمک
 ذات و حقیقتی ائک جامعی در ظاهر وجود و باطن و باطن الباطن
 و سر السر اولان حقایق و شئون جهتدن ائی خبردار ایتدیلر . و اول
 اسمایه کال مضاهات و مشابهتدن خبر و یروب سنک صورت مختصرک
 جمله حقایق الهیه و کونیه بی مشتمله در دیو اعلام ایتدیلر . و ملائکه نك
 هر بری کند و علم و حقیقتلری مظهر اولدوغی اسمادن غیر اکر جزئی
 واکر کلی بر اسمدن آگاه دکلردر . زیرا مقتضای نشأت ملائکه
 بویله در . پس ای آدم کر کدر که سنی نشأت ملائکه به مخصوصه
 اولان اسمایله ائلرک اوزرینه عرضه قلم و ملائکه نك حقایق و نشأت
 مظاهری دوشن اسمایه و ائلرک حقایقک باطنی اولان اسماء اخره دخی
 سنک کال جمعیتک اولوب . و اول جمعیت بزم شئون کلیه مزدن اولغله
 سکا بعض اسماء وجودی دخی مختصه قیلدم که جمله سندن خبر
 و یره سن دیو آدم علیه السلام بو وجهله مأمور اولیجق نشأت ملائکه دن
 خارج اولان اسماء مذکور نك خصائص و مظاهریله ملائکه اوزرینه
 عرض اولندقدده لاجرم ملائکه اول اسمائک علمی طریقنی بلیوب
 کند و مقتضای نشأتلری اولان زبان استعدادلریله ایتدکلری تزییه
 و تقدیسده عجز و قصور لرینه و علم حقدده عدم کال و احاطه لرینه
 معترف اولوب « سبحانک لاعلم لنا الا ما علمتنا » دیو آدم علیه السلامک
 حقیقت و نشأ سنک ظاهر و باطننه مخصوصه اولان اسمائک معرفتدن

عجز ایله اعتراف کوسترد کلرندده « انبثهم باسمائهم » دیو امر اولغله
 آدم ملائکه به بیلدکلری اسمادن خبر و یرد کده « الم اقل لکم انی اعلم
 غیب السموات والارض واعلم ما تبذرون وما کنتم تکتون » خطابندن
 شربت تبکیت نوش ایدوب ابلیسدن ماعداسی « اسجدوا لآدم
 فسجدوا » حکمنجه کردن فراز لکدن شرمسار اولوب خشوع
 و خضوع ایله جبهه انقیادلرین زمین تسلیم و اطاعتنه وضع ایتدیلر
 و آدمک کرامت و سعادت و فضیلت و جامعیتی بلیوب و سریر
 خلافتده علی وجه الاکلیه لیاقت کوروب اقرار و شهادت ایتدیلر
 * کلشن راز *

شعاع آفتاب از چارم افلاک * نکرد دمنعکس جز بر سر خاک
 تو بودی عکس معبود ملائک * ازان کشتی تو مسجود ملائک
 بود از هرتی پیش توجانی * وزودر بسته بانور یسمائی
 ازان کشتند امرت رامسخر * که جان هریکی درتوست مضمر
 تو مغز عالمی زان در میانی * بدان خود را که توجان جهانی
 جهان و عقل و جان سرمایه توست * زمین و آسمان از سایه توست
 پس آدم علیه السلام اصل صورت انسان اولدوغی کبی ابلیس علیه
 مایستحق دخی آتش و هوادن مرکب و اصل صورت جن اولمشدر . فلهمذا
 صورت آدمد نظر ایدوب نشأت عنصریه سنده آب و کلی غالب و ترکیب
 جمعیت کثافته مقرون کورمکله اکر علت اجتناب جمعیت اینه بنده دخی
 جمعیت مقرر در خصوصانهم نشأت و ترکیب آدمدن الطف و اعلا در .
 پس بوتقدیرجه اعلانک ادنایه خضوعی قضیه حکمتدن دوردر
 دیو استکبار ایدوب بوقیاس باطل ایله آدمک نشأت کالیه سنه و کال قابلیته
 و حقیقت مزاج و روحی آخر مراتب و اعتدالاتک چاق و سطنده
 اولدوغنه جهل و پنداری سببی ایله « وان عليك لعنتی الی یوم الدین »
 عتابیه مطرودین حضرتدن اولوب آواز طردی عالمه طولدی
 « نعوذ بالله من الجهل المبعد والحسبان المفرق » و مقابله نصدده
 ابتدا قیاس ایلین ابلیس مرجوم اولغله مولانا جلال الدین رومی
 مشنوی شریفده عبارت لطیفه ایله بیان بیوردر

* مثنوی *

اول آنکس که این قیاسکها نمود * پیش انوار خدا ابلیس بود
گفت نار از خالک بی شک بهتر است * من ز نارم اوز خالک کدر است
پس قیاس فرع بر اصلش کنیم * اوز ظلمت ما ز نور روشنیم
گفت حق نی بلکه لا انساب شد * زهد و تقوی فضل را بحر آب شد
این نه میراث جهان فانیست * که با انسابش بی پای جانی است
بلکه این میراثهای انبیاست * وارث این جاهاهی اتقیاست
* فصل ثانی اطوار منازل خلقت آدمی بیانده در *

ارباب دانش اولان خلان صفایه معلوم اوله که عالم حس و شهادت
تعینده صور اشخاص انسانیدن هر بر صورت بر اسم وجودینک
مدینه محتاج اولوب و حقیقت انسانینک هر بر مددی بر اسم کلی
و یا جزئی ایله تربیت بولوب انسان اول اسم مخصوص و عاقبت رجوعی
اول اسم متعلق اولور . پس اسم محیطه و کالده و کلیت و جزئیتده
مفاوت الدرجات اولوب هر بر اسم ایچون هر بر فلکده من حیث
الکواکب و المنازل و غیرها بر صورت و بر مظهر ثابتدر و اسماء
مذکوره بو عالم کون و فسادده اول مظاهر ایله ظاهر
اولوب لاجرم هر بر اسمک حضرتندن برمدد و بر صورت و مزاج
انسانی تعیین ایچون من حیث مظاهره متعین اولور . پس
اکر اول اسم کلی اولور سه مطلقا بر کاملک مزاجی تعیینده
توجه ایدوب اول مدد احدی السیر بلا توقف و تعویق عناصر
و مولداته و صورت غداده مادر و پدیده ایرشوب منوال مشروح
اوزره اول کاملک مزاجن تعیین ایدر . اما اول جزئی اولور سه
تعیین مزاج غیر کامل ایدوب . بو تقدیر چه اول تعینات و تشکلات
فلک قرمظا هرنده واسطه تعویقات ایله مولدات و تعویقاته دوشر

* کلشن راز *

ز حق باهر یکی حظی و قسمیست * معاد و مبدأ هر یک زاسمیست
ازان اسمند موجودات قائم * بدان اسمند در تسبیح دائم

مبدأ هر یکی زان مصدری شد * بوقت باز کشتن چون دری شد
ازان در کامدا اول هم بدر شد * و کرچه در معاش او در بدر شد
ازان دانسته توجهله اسم * که هستی صورت عکس سما
ظهور قدرت و علم و ارادت * بنستای بنده صاحب سعادت
سمعی و بصیری حی و کویا * بقاداری نه از خود لبک از انجا
زهی اول که عین آخر آمد * زهی باطن که عین ظاهر آمد
و کیفیات تعویقات اولدر که چونکه بر اسم جزئی کندو
مظهری جهشدن وضعی فلکی و اتصالی کوکی ایله اول
مزاجک تعیین اقتضا ایلد که اول اسمک اثری انجیلین اولور که
صورت غدائییه ایله مرتبه نباتیه ده اول نطفه متکون اولور و اسم
جزئی آخر که انک حکمی بو اسم بمدک مضادی اولوب انک هلاکین
اقتضایلیله اول نبات فساد انجام اولوب کیر و مرتبه معدنه عودت ایدر
کذلک بر تشکل و اتصالی آخره اول مددی تعیین ایدوب بر حیوانده که
اول مدد غدایی مرکز و زدر متولد اولور کیر و تاثیرده بو اسمک
مخالفی اولان اول اسم آخر بر وضع و اتصال ایله انک منغن اقتضا ایدوب
اول حیوان مرد اولوب مرتبه نباتیه و یا حیوانه رجوع ایدر .
تا تفهات اول وقتد دکن که اول اسم کندو مظهری حیثیتندن بی
معارض و مخالف اول مزاجی تعیین ایدو جک بر وضع و اتصال ایله
صورت غداده نطفه اولوب و رحم مادرده استقرار بولوب سالما
صورت انسانیه ده ظاهر اولور

* کلشن راز *

بدان اول که تا چون کشت موجود * که تا انسان کامل کشت مولود
در اطوار جمادی کشت پیدا * پس از روح اضافی کشت دانا
پس آنکه جنبشی کرد اوز قدرت * پس از وی شد زحق صاحب ارادت
و بو تعویقاتدن هر بر نوع اول سر وجودی به بر قید مستلزم و بر وضع
نامالیم و مستدعی حجاب مظلمدر و مطلوبک کالیه تحقیقی مانعدر .
پس اول تحقیق کمال مطلوب اوصاف کالیه ایله کندو اصل

یعنی حرکت
دوری که در تجلیات
الهی بوهیم تودر
می آید از تمثیل
تناسخ مشمار چرا که
در شئون و تجلیات
الهی عود و تکرار
مطلقا منصور
نیست . و این
تجددات که تو مکرر
کمان می بری همه
فی انفسها کالات
لایقه اند که نونو
از شئون الهی
بظهور می آید
چرا که دوام ظهور
ذات واحده البته
بحسب آثار شئون
داتیة او خواهد
بود که بحسب اسما
وصفات ذاتی او
ازو ظاهر میشود
پس عموم این
تجددات و تطورات
متناسبه و متباینه
دلایل و علامات
دوام وحدت ذات
الهی باشند بمقتضاء
اسماؤه الحسنی
وصفاته العلیا

منشأه رجوع و کالات اسما ایله تماما ظهور در . وجهه هوا
و میول طبیعی . و آمال و اماتیدن انحرافات معنوی و ملا بست شهوات
ولذات جسمانی و متابعت تسویلات نفسانی و شیطانی . و تشوق ملاذ
دنوی . و تجنب محاب اخروی . و انواع تعلقات لذات و همی
وجاه و حشمت و تصرف و تمکن و تعشق اموال و املاک ناپایدار و صورت
حقد و حسد و اخلاق ذمیمه ایله ظهور و انواع علوم بی طائل .
وظنون و تخیلات بی حاصل . و عقاید غیر مطابق . و حرف
و صنایع نالایق . الی غیر ذلک عموما تعویقات مزبوره نك احکام
و آزاریدن اولوب حجب و قیود مزبوره نك هر بری مهلك و مهالك
• و اول سر وجودی و انك اصلی میاننده مایه الامتیاز لر در وجهه
کالاته سرمایه تحقق اولان انکیزش حب عشقه هر بری مانع قوی
و حائل عظیمتر . و قیود مزبوره دن هر بر نوع تعویقات مزبوره دن
بر نوعه متعلقدر و بعض اولیا دون البعض مزید مجاهدات
و ریاضات و قلت و کثرت ضعف و شدت متفاوت اولملری احکام
تعویقات مزبوره نك فتحنه مرتبدر

گلشن راز *

بعادت حالها باخوی گردد * بمدت میوها خوش بوی گردد
اماعود ده تقریر اولنان تفصیلاتدن مراد مذهب اهل تناسخ دکلدر
مقصود بروز و ظهوری بیاندر

گلشن راز *

تناسخ نبود این از روی معنی * ظهور آیتست در عین تجلی
زیرا تناسخ مودودی جمله انبیا و اولیایك مردودی و حکماء
فلسفه دن بعضنك اوهام و خیالاتیدر . عمر بن القارض قدس سره
قصیده تائیه سنده بیور لر که

نظم *

ومن قاتل بالنسخ والنسخ واقع * به ابرأ و کن عماراه بعزلة
ودعه ودعوى الفسخ فالنسخ واقع * به ابداء لوصح فی کل دورة
ومولانا جلال الدین رومی بو محلی مشوی شریفنده بیان بیور لر

نظم *

آمده اول باقلیم جاد * وز جادی در نباتی اوفتاد
سالها اندر نباتی عمر کرد * وز جادی یاد ناورد از نبرد
وز نباتی چون بحبوانی فتاد * نامدش حال نباتی هیچ یاد
جز همان میلی که دارد سوی آن * خاصه در وقت بهار و ضمیران
باز از حیوان سوی انسانیش * میکشد آن خالق که دانیش
همچنین اقلیم تا اقلیم رفت * تا شدا کنون مائل ودانا و رفت
تا رهد زین عقل و پر حرص و طلب * صدهزاران عقل بیند بو العجب
کر چه خفته کشت و شد ناسی ز پیش * کی گذارندش دران نسیان خویش
باز از آتش چون به بیداری کشند * که کند بر حالت خود ریش خند
همچنان دنیا که حلم نائمست * خفته پندارد که این خود دایمست
تا بر آید نا کههان صبح اجل * و ارهد از ظلمت ظن و دغل
هر چه تودر خواب بینی نیک و بد * روز محشر يك يك پیدا شود
آنچه کردی اندرین خواب جهان * کرددت هنگام بیداری عیان
تا نپنداری که این بد کرد نیست * اندرین خواب ثرائعیر نیست
ای دریده بو ستین بو سفان * کرک پر خیزی از ان خواب کران
کشته آ که يك يك خواهی تو * می درانند از غضب اعضای تو
چون نخسیند بعد مرگت در قصاص * تو مگو که مردم و یام خلاص
ودخی « المرء بحشر مع من احب . و التوم اخ الموت . الناس نیام
فاذا ماتوا انتبهوا » و تموتون کما تعیشون و تحشرون کما تموتون
احادیث شریفه لی بو معنایه اشارتدر

نظم *

بونده هرنه تخم اگر سک خیر و شر * انده صورت بغلیوسر ای پسر
و ارایسه عقل شو تخمی که کور * کم کوره سن او بخوده غلمان و حور
قولک و فعلک دورش کم خوب اوله * تا که واروب کوردلک مرغوب اوله
غافل اوله شهرکی دشمن آلور * جاک اول مؤذی صفتلره قالور
قور قولودوش کم کور رسک نا کهان * اینجیدر سنی یا ارسلان بایلان
هر نه دور لونسنه اینجیدر سنی * هب کما هکدن قوپار بلکل آنی

هر گناهك اكله بر مؤذی اولور * او بود يغك وقت قاتوكه كلور
پس بحالك اولسه دفع اتكه * يا خود اولد يروب يولكه كتهكه
تائب اولسك اولدر ردك بيگمان * يا كه كورمزك اوصورتدن نشان
اول نگاهه توبه و ترك ايله وار * بو خسه قالدك كورد ككه خوار و زار
كر ايكي عالمده استرسك نجات * توبه قيل ايامه چون يوقدر ثبات
توبه قيل ياد ايت پریشان اولديغك * اصي ايتمز صوك پشیمان اولديغك
كل وجودك ملكي الدن جيمدين * دور ايام اول حصاری يقيدين
اجتناب ايله مناهیدن زمان * تيز يكر ايرر اجل اي نو جوان
* فصل ثالث انسان اوج نوعی مشتمل اولدوغی بياننده در *

پس معلوم اوله كه انسان عموما اوج قسم اوزرينده در « كما قال عليه السلام
الناس على ثلاثة اقسام قسم يشبهون البهائم وقسم يشبهون الملائكة
وقسم يشبهون الانبياء » بر قسمی اصحاب شمالدر « يعلمون »
ظاهرا من الحياة الدنيا وهم عن الآخرة هم غافلون » وقال
تعالى « ومن كان يريد حرث الدنيا نؤثته منها وما له في الآخرة من
نصيب » الا به بوقسمك جل همتلری حيات دنياك ظاهريدر و مراتب
اخروييه متوجه اوليوب قلبلری غلاف ايچنده در * و متاع
اصليلری دنيا دن غيری دكلدر كما قال الله تعالى « زين للناس حب
الشهوات من النساء والبنين والقناطر المقنطرة من الذهب والفضة
والخيل المسومة والانعام والحرث ذلك متاع الحياة الدنيا » آيت
كريمه سنك مضمون شريفی اوزره متاع دنيايه تعشق ايله محاب
اخروييه دن قلبلری محتوم و محروم اولوب اصحاب شمال ايله قيد اولتورلر
« اللهم يا هادي خذنا من كل شئ اليك واجعبناك عليك »
و بر قسمی اصحاب يميندر انلك جل همتلری متاع آخرت و درجات جنت
اولوب متاع دنياوييه سعی و كوششلری على قدر الكفايه در بوقسم اصحاب
جنت اولان مؤمنين در « اللهم ادخلنا بهم دار السلام » و بر قسمی
دخی مقربون در كه « الدنيا حرام على اهل الآخرة والآخرة حرام
على اهل الدنيا وهما حرامان على اهل الله تعالى » حديث شريفی

خواسنجه زمرة مز بوره متاع حيات دنيا و درجات اخراي نفسلرينه
حرام قلمشلددر . زیرا انلك قلوبی مرايای الهیه و مجالي تجليات
ربانيه اولوب شهود و ايقان و كشف و عيان و ذوق و وجدان
صاحبليدر صور دنياوييه و اخروييه كثرتك شهوديله مشاهده و حدة
جمالدن محجب دكلدر . و بوطائفة عليهك خدمتلری امر حقله
عباد الهی و حدة حقه ارشاد و اصلاح . و جل همتلری علايق
دنياوييه و عوايق اخروييه دن قلوب طالبينى تخليه ايله هدايت
و افلاح . دركا عزندن عبده موجه بعد اولان امور دنياوييهك
حصوليچون همت ايتزلر . و محبت جمال و حدة حقندن احتجابي
ايجاب ايلين مراتب اخروييه و وصول ايچون توجه ايتزلر . زیرا بونلره
خدمت عباد بيننده اولان حجب و موانعي رفعدر نه آنكه حجبى تكثير
اوله . حضرت فخر عالم صلى الله عليه وسلم دن ورودی روايت
اولتان بو حديث شفاي صدر در كه بيوريلور « من ركن الى الدنيا
و مال اليها احرقه الله بنار جهنم فصار رمادا تذروه الرياح و من ركن
الى العقبى و مال اليها احرقه الله بنار الآخرة فصار ذهبا ينتفع به
و من ركن الى الله و مال اليه احرقه الله بنوره فصا جوهر ا لا قيمة له »
و ارباب حقيقت بيور مشلددر كه « المسافرون ثلاثة اصناف صنف
يسافر في الدنيا رأس ماله الدنيا و ربحه المعصية و الندامة . و صنف يسافر
في الآخرة رأس ماله الطاعة و العبادة و ربحه الجنة . و صنف
يسافر في الله رأس ماله المعرفة و ربحه لقاء الله تعالى . وقال عليه
السلام « الزهد في الدنيا يريح البدن . و الزهد عن الآخرة يريح
القلب . و الاقبال على الله يريح الروح » صدق رسول الله
(كلشن راز)

اكر مردی ۲ برون آي و نظر كن * كه هر چه ايد به پشت زان گذر كن
مياسا روز و شب اندر مراحل * مشو موقوف همراه و ر و ر و ر و ر
خليل ۳ آسار و حق را طلب كن * شبی راروز و روز را بشب كن
ستاره بامه و خورشيد اكبر * بود حس خيال و عقل انور

يعنى از بقعة امکان
ولو ازم آن قدم
فرا تر نه و از سر
اعتبار و استبصار
نظر بر صنایع
نامتناهی الهی
انداز و آثار و صفات
و اسماء نامحسوسه
الهی در صفایح
عموم مظاهر و مجالی
مشاهده كن ولى
ملازم طورى
و مقید عقدى
مباش و حصر
و انتها در تجليات
الهی خیال مبذ
و هر چه پشت آید
عبرت گرفته
از و عبور كن
۳ دوستانه شى
را كه مقام جهل
است بروز كه مقام
علمست بدل كن
و روز را كه علمست
بشب كن يعنى
از برای ناقصان
تنزل فریابده

بکر دان زین همه ای راه روروی * همیشه لا احب الا فلین کوی
ویا چو موسی عمران درین راه * بروتا بشنوی انی انا الله
ترانیدش کوه هست باقیست * صدای لفظ ازنی پس ترانیت ۲
حقیقت کهر با ذات تو کا، است * اگر کوه تویی نبود چه راهست
تجلی کر رسد بر کوه هستی * شود چون خالک ره هستی زیستی
کدایی گردد از یک جذبه شاهی * بیک لحظه دهد کوهی و کاهی
برواند بری خواجه با سری ۳ * تفرج کن همه آیات کبری
برون آاز سرای امهانی * بگو مطلق حدیث من رانی
کذاری کن ز کاف ۴ کنج کونین * نشین برقاف قرب قاب قوسین ۸
دهد حق مر ترا هر آنچه خواهی * نمایندت همه اشیا کماهی
و حق سبحانه و تعالی بوطائفه بی صور دنیویه ده عوامدن
و اعمال صالحه صورتند و خواصدن حفظ ایدوب و پوششیک تصرفند
عجری اولیان رجال ابد الدن دخی ستر ایلدی . اصحاب مقاماتک
بعضندن کرامت صادر اولسه ارباب کمال آیتانده صورت عجز ایله ظاهر
و محض عبودیتله محتجب اولور و خلقک کندولر . مراجعتندن محفوظ
اولور « اولیایی تحت قبایی لا یعرفهم غیری . اولیاء الله عرائس الله
ولایری العرائس الا المحرمون » لکن بوطائفه نك علوقدرینه واقف
و مکانت علیاسنه مستشرف اولان ارباب بصیرت صورت ظاهره به
نظر ایتیبوب بوفرقة جلیله عجز و حیرت یو زندن هر قشخی
وجهله ظاهر اولور سه قلبیری مشکاتند و تجلی اولان نوره و مرایانده
اولان ظهوره نظر ایدوب انلرایله صحبت و استیناس و انوار معرفتندن
اقتباس ایدرلر « طوبی لمن آمن بهم وان لم یهمهم » « صاحب افاضه
کوه بار . و در دریای مواج اسرار . پیرو عزیزم قدس الله
روحه . و نور الله قبره پیور مشلردر که بو عالمک دوری ایکی چرخ
معنوی اوزرینه در . بریسی یمینه و بریسی شماله دأردر . یمینه دور
ایدن چرخ مشرق قدر یعنی جمال و شماله دور ایدن چرخ مغربدر یعنی
جلال پس چرخ مشرق محل نور تجلی و چرخ مغرب محل اسم جلالدر

۲ جواب لفظ ازنی
لن ترانیت (نسخه)
۳ یعنی در پی رسول
علیه السلام برو
۴ کاف عبارت از عالم
جسمانیست و نون
عبارت از عالم
روحانی میگوید که
بگذر یعنی محبوس
مضیق نشأتین مباش
هر گاه که چنین
کرده در مقام
جمعیت سکون یابی
که مکان قاب قوسین
او ادنی
۸ یعنی چون ازین
و حشت آباد عالم
تکون خلاص یابی
و بعالم لاهوت بمقام
جمع رسیدی خلیفه
حق شدی

وجه اشیا و ایکی بر جک مظهر یدر . پس ایمدی مشرق بر جنه
دوشن اصحاب یمین در که حقیقت محمدیه و وراثت اخدییه مظهری
اولان مر شد کامله ایریشوب فیض حقه وصول ایله ماسوی اللهدن
تصفیه قلب و تزکیه نفس ایدوب مقتضای بشریه دن فانی و تجلیات
الهی ایله نورانی و روحانی اوله . پس فرقه ناجیه واحده بونلرک
اوصافیدر و بونلرک حیات و مماتی وجهله نصیبیری اللهک تقدیری
و ملائکه و ساططیه مشرق بر جندن فیض اولتور . اما برج مغرب
جلاله مظهر دوشن انلردر که جهل جلی و عناد اصلی دأره سنده
ظلمات جسمانیه و کدورات نفسانیه ایله آلوده و کفر و ضلالت ایچنده
افسرده اولوب آفتاب عالم تابدن بی بهره اولان خفاش بی بصیرت
کی بونلر دخی عالم نورانی و مقام روحانیدن محروم اولانلردر .
بونلرک دخی حیات و مماتی وجهله نصیبیری تقدیر خدا و وساطت ملائکه
ایلله برج مغربدن افاضه اولتور . و زمره مزبور شمایله ظلمات نفس
و طبیعتده مکین اولدقلر یچون چرخ مغربده قهر و جلاله گرفتار
اولوب اسفل سافلینه رد اولتورلر . و شونلر که شریعت محمدی
وسنت اخدییه متابعت ایدوب و مر شد کامله و اصل اوله لظلمات
نفس و کدورات طبیعت حجابینی مر شد تربیه سنده رفع ایدوب
عالم نوره و اصل وقهر جلالدن خلاص اولورلر . واسم جمالك
و برج مشرقک حکمنه داخل اولوب عالم علوه عروج ایدرلر و آیت
کریمه « انهم ملاقوار بهم وانهم الیه راجعون » حسبجه وصول
الی الله مر جعنه رجعت ایدوب روحک وطن اصلی سنه نائل اولورلر
« حب الوطن من الايمان » حدیث شریفی بومعنایه اشارتدر و حضرت
مولانا بوباید صادر اولان حدیث شریفی مشنویه شرح پیوروب
درر و جواهر نثار ایدرلر

✽ مثنوی ✽

در حدیث آمد که یزدان مجید * خلق عالم راسه کونه آفرید
یک کره راجله عقل و علم وجود * از فرشته ست و نداند جز سجود

نیست اندر عنصرش حرص و هوا * نور مطلق زنده از عشق خدا
يك گروه دیگر از دانش تهی * همچو حیوان از علف دوغری
اونیند جز که اصطبل و علف * از شقاوت غافلست و از تراف
این سوم هست آدمی زاد و بشر * نیم او زافرشته و نیمش خر
نیم خر خود مائل سفلی بود * نیم دیگر مائل علوی بود
آن دو قوم آسوده از جنگ و حراب * وین بشر باد و مخالف در عذاب
وین بشر هم ز امتحان قسمت شدند * آدمی شکند و سه امت شدند
يك کره مستغرق مطلق شدست * همچو عیسی باملك ملحق شدست
نقش آدم يك معنی جبرئیل * رست از خشم و هوا و قال و قیل
از ریاضت رسته و زهد و جهاد * کویا از آدمی او خود نژاد
قسم دیگر باخران ملحق شدند * خشم محض و شهوت مطلق شدند
وصف جبرئیلی در ایشان بود و رفت * تنك بود آن خانه و آن وصف رفت
مرده گردد جان کویجان شود * خر شود چون جان اوبی آن شود
زانکه جانی کان ندارد هست پست * این سخن حقست و صوفی گفته است
او ز حیوانها فزونتر جان کند * در جهان تاریک کاریها کند
پس ایملدی

نظم

اشارت ناشی و حسنك واحد * وکل الی ذاك الجمال یثیر
فخواستنجه کشف و عیان و ذوق و وجدان صاحبزینك گفتار
بلاغت آثار زنده اختلاف و جدل اولن

نظم

حدیثنده بولارک یوق جدل هیچ * بناسنده بولارک یوق خلل هیچ
بولرده نه او کیمک وارنه دعوی * بولارک صورتی سدر جله معنی
ولکن

نظم

* آب حیوان خوان مخوان این را سخن *

* روح نویین در تن حرف کهن *

مضمونی اوزره الفاظ و عباراتده هر بری تغیر شکل ایدوب زمانلرنده

موجود اولان طالبلرک فهمنده افاده ایده جک مرتبه استعداد زنبه
بیان بیوروب « کلم الناس علی قدر عقولهم » حدیث شریفی ایله
حامل اولور

نظم

این رسولان ضمیر رازکو * مستمع خواهند اسرافیل خسو
نخوتی دارند و کبری چون شهان * بندی خواهند از اهل جهان
کی رسانند آن امانت را بنسو * تابشایی پیش شان راکع دوتو
پس سن دخی اکا کوره متیقف اولوب و کندوکی نجسس ایلوب قنخی
زمره و قنخی فرقه دن ایدو کک بیلوب اکا کوره روی نیازی درگاه بی نیازه
قویوب کوز کدن یاشیرینه قان دو کوب آتش آه درونله نالان و پویان
اولوب « اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم غیر
المغضوب علیهم ولا الضالین » آمین دیوب اولیا کوکلندن حقه موصل
اولان صراط قویمی دیلیه سن که « اجیب دعوة الداع اذا دعان
فلیستجیبوا لی » خطابنی سمع جاتک ککوش ایدوب مسعود و مظفر
اوله سن والابطالت ایله اولماز کریه وزاری استر

بیت

نه درای شه بونا زیله لطافت دل بالقر *
نیاز استرسک عاشقندن سکایلوازی یلواری

مثنوی

* زاری و کریه قوی سرمایه است *

* زجت کلی قویتر دایه است *

* تانکرید ابر کی خندد چن *

* تانکرید طفل کی جوشد دلبن *

* طفل یگروزه همی داند طریق *

* که بکریم تارسد دایه شفیق *

* تونمی دانی که دایه دایکان *

* کم دهد بی کریه شیر او رایکان *

* رحم موقوف آن خوش گریه هاست *

* چون گریست از بحر رحمت موج خاست *

ماه و خورشید جهان و نجوم آسمان و جله موجودات و اکوان

* بیت *

* ابرو بادومه و خورشید و فلک در کارند *

* تا توانی یکف آری و بغفلت نخوری *

مفهومی که سیر و دوران قلندر مرتبه انسانی ده بولنوب کمال

معرفت حقه و اصل اولی چون در . پس ابدی خواب غفلتدن

او یانوب طالب معرفه الله و راغب محبه الله اوله سن

* نظم *

بونهملر همان احسان ایچوندر * همان برصورت انسان ایچوندر

اوصورت مخفی اولق اجلی ایچون * یراندی بونجه صورت فرد بیچون

* باب ثانی طلب حب اصلی و جلای قلب و غوث و انسان کامل بیاننده در *

* فصل اول حب اصلی و جلای قلب بیاننده در *

کتاب کریم سبحانی و خطاب عظیم صمدانی ده تبشیر یوریلان آیات

کریمه « یحبهم و یحبونه » قیدی « و اذ اسئلك عبادی عنی

فانی قریب اجیب دعوة اذا دعان » وعدی « و الذین جاهدوا

فینا لنهدینهم سبیلنا » عهدی و حدیث شریف قدسی « ما وسعنی

ارضی و لاسمائی و لكن یسعی قلب عبدی المؤمن التقی التقی الورع »

تخصیصك تشریفی فخواستجه محبه الله ايله قلبی مجلا و لوث و دنس

بشریه دن پاک و مصفا اولغه طالب عشاقه پوشیده اولیه که مقام

محبت جله مقاماتک اعلی و اسناسی اولوب حب الهی جمیع مقاماتده

ساری و جله موجوداتک ظهورنه بادیدر

* مثنوی *

دور کرد و نها ز موج عشق دان * کربودی عشق بفسردی جهان

پس هر مقام و حال که محبه الله دن اول واقع اوله محبت الله و وصول

ایچوندر و بعد وقوع المحبه اولان هر حال و مقام کبر و محبه اللهدن

مستفاد در . زیرا مقام محبت مبدأ موجودات و مصدر مصنوعات

حضرت فخر کائنات علیه اکل التحیاته اعطا اولنوب علوا و سفلا

خلائقک کلبسی آنک حقیقتدن متفرعه اولشدر . و حضرت حبیب

اکرم صلی الله علیه و سلم صورت حب الهی اولدو غیچون حق سبحانه

و تعالی « قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحبکم الله » فرمانیه

کند و محبتنی اتباع رسول الثقلینه تعلیق ایلشدر . پس ابدی

* مثنوی *

در طلب زن دائما توهر دو دست * که طلب در راه نیکو رهبر است

مقتضای سنج سن دخی طالب محبوب لم یزلی و راغب وصال ازلی ایسک

* مثنوی *

چون طلب کردی بجد آید نظر * جد خطا نکند چنین آمد خبر

ابلاغنی کوش هوش ايله قبول ایدوب محبه الله تشبث ايله زیرا

« کنت کثرا مخفیا فاحیت ان اعرف » مفهومی که ظهور حب

الهی ايله اولدوغی کبی وصول دخی حب الهی ايله در . حتی سید

الطائفه جنید قدس سره به نهایت سلوکدن « و ما لنهاية » دیوب

سؤال اولند قدده « هی الرجوع الی البدایة » دیوبیو رمشلر و لکن

دکه بر کو کلدده محبه الله اولیوب حقیقتده انسان اطلاق همان اول

قلبدن عبارتدر

* مثنوی *

ای برادر تو همان اندیشه * مایق تو استخوان و ریشه

کر کلست اندیشه تو کلشنی * و ربود خاری تو هیمة کلشنی

* ترجمه *

ای برادر بر فکر سن سن همان * ارتوغ کدر کز کله آت و قان

کل اولور سه فکرک اولدک کاستان * خارا اولور سه بر خط بسن اوده یان

ایمدی کو کلنده محبه الله اولمین هوای نفسی عشق ظنی ايله بن دخی

عارف بالله و واصل محبه اللهم دیو کندوسنی ارباب قلوبدن عد ایلین

اشخاصک مدعاسی لغو اولوب عشق و محبتدن خالی مضغه مکدره به

قلب اطلاق بی معنی اولغله کاشف اسرار کبریا حضرت مولانا
مثنوی شریفده بیوررلر که

﴿ مثنوی ﴾

آن دلی کو عاشق مالست وجاه * یازبون این کل وآب سیاه
یاخیالاتی که درظلمات او * میپرستدشان برای گفت وگو
دل نباشد غیر آن دریای نور * دل نظرگاه خداوانکا، کور
پس ای مؤمن مقبل وای سالک قابل اگر « یاایهاالذین امنوا اتقوا الله
وابتغوا اليه الوسيلة وجاهدوا فی سبيله لعلکم تفلحون » خطابنده
اولان امر الهی به امثال وعالم فانیدن خلاصه اشتغال ایدوب عالم بقا
ووحده تخریک پروبال ایدر سک بو عالم کثرت ظلماتی به کوکل
ویرمکن اتقا ایدوب چاه طبیعتدن خلاص اولغیچون ولی
کامل و مرشد مکملدن بوسیله ابتغایله که مشکوة ولایت محمدیه
مظهر بندۀ قائم و صورت کمالیۀ انسانیۀ ایلۀ ظاهر اولوب مرتبۀ
« او ادنی » دن مقام قرب « قاب قوسین » مبعوث اوله بو وجهله
موصوف اولان اول وارث کامل حقیقت محمدی بی مرشد اتخاذ ایدوب
سندخی مجلای حق اولغله لایق بر قلب صاف اله کتور . وآب وکل
فکرندۀ بولانمش مضغۀ مکدره بی قلب قیاس ائمه زیرا دریای نور
اولان کوکل عوامده دکل دکه برخواصده دخی اولمز انجیق برده اولور
اول قنده در قنده بیل یعنی ارایوبن بول دیو بیوررلر

﴿ مثنوی ﴾

نی دل اندر صدهزاران خاص وعام * در یکی باشد کدام اسب آن کدام
بو تقدیرجه علی وجه الا کلیه وارث عامۀ ولایت محمدیه اولان قطب
الاقطاب در که جمیع قلوبۀ نور محبت الهی انک اعطاسندن بخش
اولور . واول برشمس حقیقتدر که انده ودیعه اولان نور محبة الله دن
جمیع عالم مقتبس اولسه ذره قدر نقصان پذیر اولمازوز جاجه
مشابه سنده اولان ابدان مردان خدا متلاشی اولسه اول نور مقتبس
اصل اولان دریای نوره ملحق اولدقده برقطره ارتمز . زیرا انفصال

یوقدر که اسکله و بخارجدن متصل یوقدر که زیاده اوله و تفحات
الانسه مسطوردر که ابوالحسن نجار قدس سره « لا تطلع الشمس
الا باذننی » دیو بو مقامدن خبر و برمشدر یعنی شمس حقیقت محمدیه نک
قلوبده طلعتی بنم اذتمله اولور دیمکدر . اسکرچه زمان واحده
افراد تعبیر اولتان نیچه آحاد کل بولنوب حال قطبک تحت تصرفده
دخی دکلار ایسه قبل تحصیل الفناء والفردیة ابتداء سلو کده زمانده
موجود اولان قطبیدن بیعت و یاخود جانب غوثدن ارشاد ایلۀ
مأمور اولان برکاملک دامنۀ تثبیت ایمکله تحصیل فنا و فردیت ایتشد
پس اویسی اطلاق اولتان کلینه نه دیرسن دیو سؤال اولنور سه
جواب بودر که فیاضده بخل یوقدر اولدخی من حیث لایشعر قطبک
تربیه سی و یا اقطاب سالفه دن بزیسنک روحانیتدن تربیه ایلۀ اولور
ابوالحسن خرقانی بایزید بسطامی حضرت تلمیذ روحندن تربیه
بولدیغی کی بو تقدیرجه ظاهرا و باطنا اولا وبالذات هر کسک
غوث اعظمدن حاجتی وارد رولئن سلم بواسطۀ اولدیغی تقدیرجه
دخی نور محبة الهی مشکات محمدیه دن اقتباس ایلین ارباب قلوب
اولا و آخرا نیچه کسنه اولمق ظاهر ایکن در یکی باشد قیدی نیچه
موافق اولور دیو سؤال اولنور سه

﴿ بیت ﴾

وما الوجه الا واحد غیر انه * اذا انت اعددت المرایا تعددا
موجبجده جواب ویریلور که اعتبار حجب و تفرقه دن واختلافدن
خلاص اولوب تجلی وحدت ذات مطلقه ایلۀ مزکی اولان قلبه در
یوخسه تعدد کثرات و اشخاص وصوره دکلدر

﴿ مثنوی ﴾

* تفرقه در روح حیوانی بود *
* نفس واحد روح انسانی بود *
* چونکه حق رش علیهم نوره *
* مفترق هرگز نکرد نور او *

* کرهزارانند يك كس پيش نيست *

* چون خيالاتي عدد انديش نيست *

* بيت *

* موج ايلين دريايه باق موجينه الدائم *

* كوش تابنده چون شبنم يلورسنگم اولورزائل *

ايمدی نسق مزبور اوزره جيع انبيا واوليا عشق الهی دریای نامتناهيسنك امواجی اولوب وحدت ذات مطلقه ده مستغرق اولمشلردر .
 وحق سبحانه وتعالى كلام مجيدنده بيوردیغی « الله نور السموات والارض مثل نوره كمشكوة فيها مصباح المصباح في زجاجة الزجاجة كانها كوكب دري يوقد من شجرة مباركة زيتونة لا شرقية ولا غربية » آيت كريمه سنده اولان اشارت اوزره عشاق آلهی قنادیل قلبی مشكوة نور محمدیه ووراثت ولایت احديه دن اشعال ايتدكلرنده

* مثنوی *

عشق آن شعله است كو چون بر فروخت * هر چه جز معشوق باقی جمله سوخت
 بيتی لسان حال وزبان مقالرينه جاری اولوب پرتو آتش عشق یزدان
 وجذبه رحمان ايله قيد انايت واثنيیدن نجات بولوب فناء محض
 مطلق اولدقنرنده

* مثنوی *

مؤمنان معدود ليك ايمان يكي * جسمشان معدود ليكن جان يكي
 چون از ایشان مجتمع بينی دویار * هم يكي باشند هم شصدهزار
 بر مثال موجها اعداد شان * در عدد آورده باشد باد شان
 مفترق شد آفتاب جانها * در درون روزن ابدانها
 چون نظر در قرص داری خود يکيست * وانكه شد محبوب ابدان در شکیست
 مفهومی اوزره جمله سنك جانی بر و جسمی بدن واحدك اعضا
 وقواسی مشابه سنده اولوب متحد اولور . اسد الله الغالب علی بن ابی
 طالب کرم الله وجهه شاننده حضرت فخر عالم صلی الله علیه

وسلم « لملك لمي جسمك جسمي » بيوردوغی اتحاد مزبوری
 ميندر

* مؤلفه *

* فذك طوباه جتدر خرامان يار سول الله *

* جينك نور قدرتدر درخشان يار سول الله *

* كوزك هاه هويتدر قاشك نون والقلم حقا *

* نولايس اوقنورسه اودندان يار سول الله *

* يوز كدرو الضحي ظاهر صاچك والليل اذ اغشى *

* مژكده رمز طه اولدی پنهان يار سول الله *

* دهانك ميم رحاندر كلامك محبي الموتي *

* سنكله زنده در تنلرده هرجان يار سول الله *

* علومه كرسيدر صدرك فو اذك عرش رحاندر *

* كتوردك امته فرقائی برهان يار سول الله *

* سنك نور كله جمله انبيا بدر منير اولدی *

* اوزك شمس رسالتدر زهی شان يار سول الله *

* قدومك رحمت حقدر ظهورك نور مطلقدر *

* محقق دعوتكدر فضل رحان يار سول الله *

* ديدك چون من رآنی قد رأى الحق بوميندر *

* سنی كورن كورر حق نمايان يار سول الله *

* وجودك امته جاندر عناصر چار يار كدر *

* كه انلردر بنای دينه ارکان يار سول الله *

* ابوبكر وعمر عثمان عليدر افضل اصحاب *

* كه بولمشلر سنكله عزو عنوان يار سول الله *

* لدنی علمته سن شهر و بایه بدر علی آنك *

* واران اول بابه اولدی كامل انسان يار سول الله *

* علی نهر معارفدر كه جمله اولياء الله *

* مسلسل چشمه ل اولدی فراوان يار سول الله *

- * قوای جسم دین اولدی صحابی هر بری بشقه *
- * سن اولدک فیض حقه جان جانان یار رسول الله *
- * حسین ایله حسن عشقینه لطف کدن سبیل ایله *
- * ایچمه لم تا قانجه آب حیوان یار رسول الله *
- * بو عاشق امتکد ندر سکا اقرار ایدر دائم *

* قیو کده بر کدادر ایله احسان یار رسول الله *

✽ فصل ثانی واحد الزمان وغوث اعظم و کیفیت طلب انسان ✽
✽ کامل بیاننده در ✽

قلب سلیم و طبع مستقیم اوزره اولان اخوانه معلوم اوله که الله سبحانه و تعالی غیب هوی بنده مستکن اولان کائناتک جلالی اظهار ایچون «لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم» غوا سنجنه نوع انسانی احسن تقویم اوزره خلق «ثم ردناه اسفل سافلین» دیو عالم طبیعتیه رد بعده «الا الذین آمنوا و عملوا الصالحات فلهم اجر غیر ممنون» دیو اول چاه اسفلدن اخراج و اجرنا محدوده وصولی ایمان ایله عمل صالحه شرط ابتدی . ائیدی چاه طبیعتدن نجاته مستعد اولان انسانه لازمدر که غیر محدود اولان محبة الله طالب و وحدت حقه مؤمن اولوب قبول حقه صالحه اعمال ایتانندن صکره آنک خلقیتیه ارادت حقه تعلقی موجب اولان شیشه که معرفه الله و جلای کلیدرا کاتوجه ایله زیر اعبدک سعادت آنده در . و جلاء و استجلا میسر اولمز الا کمال انسانی ایله و کمال انسانی دخی میسر اولمز الامر تبه انسان کامل اولان حضرت واحدیت و مرتبه قلاب قوسینه وصول ایله اولور . و حضرت واحدیت و کمال انسانی به دخی وصول ممکن اولمز الایت الله اولان قلب مؤمنی ماء ظهور توجه و اخلاص ایله غسل ایدوب علایق کونیه و عوایق تکونیه دن مجلا و من کل الوجوه حضرت وحدته تجلا ایدوب و ما سوایه نظر و التفات ایتوب الله تبارک و تعالی به اعتماد و اعتصام و تحت احکام الهیه ده انقیاد و استسلام ایله اولور کما قال تعالی «ومن یعصم بالله فقد هدی الی صراط مستقیم» و کما قال تعالی «ومن احسن دینا من اسلم وجهه لله

وهو محسن و اتبع ملة ابراهيم حنیفا» و صراط قویم توحید در و جیسع انبیانک دینی واحد در زیرا امر دعوتده جمله سنک ارشادی توحید باری به اولمغله حق سبحانه و تعالی «لا تفرق بین احد من رسله» دیو عیان پیور در و دخی «فطرت الله الی فطر الناس علیها لا تبدیل لخلق الله ذلك الدین القیم» دیو بیان پیور در . پس ائیدی ناس از لده دین واحد اوزره مفطور اولوب نشأه عنصریه ده انک اوزره ظاهر در . فلهم امر تبه عضمی اولان وحدتک علو قدرین عارف اولوب بو طریق ام و صراط اقوم اولان توحید ذاتی اوزره سلوک ممکن دکلدر الا واسطه رسول و نبی و یا خود خلیفه الله اولان اکملک واسطه سبیل اولور کفوله تعالی «وما کان لبشر ان ینکلمه الله الا وحیا او من وراء حجاب او یرسل رسولا» الحاله هذه رسالت و نبوت تشریعیه خاتم الرسل علیه السلام بعثتی ایله محتوم تان اولوب نبوت تشریعیه ایله من بعد رسول و نبی کلمز کما قال صلی الله علیه وسلم «لانی بعدی وانا خاتم النبیین» و لکن ولایت عامه محمدیه ابدامنقطعه و جمیع ازمانده مظاهر انسانی کمالیه دن زائله اولمز کما قال علیه السلام «لا یرال طائفة من امتی ظاهرین علی الحق حتی یأتی امر الله» و انلر اشرف و اکمل محمدیندن اولان اقطاب و خلفادر که حقیقتده «واولی الامر منکم» انلرک شاننده نازله و شمس حقیقت واحدیه انلرک سیرتده تجلییه در ✽ کلشن راز ✽

درین راه اولیا بار اریس و پیش * نشانی داده اند از منزل خویش
بحد خویش چون کشتند واقف * سخن گفتند از معروف عارف
نبی چون آفتاب آمد ولی ماه * مقابل کردد اندر لی مع الله
نبوت در کمال خویش صافیست * ولایت اند رو پیدانه مخفیست
ولایت در ولی پوشیده باید * ولی اندر نبی پیدا نماید
ولی از پیروی چون همدم آمد * نبی را در ولایت محرم آمد
زان کتم نمجون باید و راه * بخلو تخانه بحبسکم الله
دران خلوت سرا محبوب گردد * بحق یکبارگی مجذوب گردد

پس اول مقامه ارشاد انك يدبته مخصوص اولوب اندن غيري فردك
يدي يوقدر صاحب اعطا وقدرت امر حقه انجق اولدر زيرا انك يدي
يدالله در كمال تبارك وتعالى « ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله
يدالله فوق ايديهم »

مثنوی *

دست پیراز غایبان کوتاه نیست * دست او جز قبضه الله نیست
واول شخص واحد غوث اعظمدر « قال الشيخ محي الدين العربي
قدس سره في الباب السادس والثلاثين وثمناؤه من الفتوحات المكية
اعلم ان المبايعه العامة لا تكون الا لواحد الزمان خاصة وان واحد الزمان
يظهر بالصورة الالهية في الاكوان هذا علامته في نفسه ليعلم انه هو
انتهى كلامه » وبنه شيخ قدس سره باب مزبوره مبايعه قطب
بيانده يوررلر كه معلوم اوله كه حق سبحانه وتعالى عالمه نظر
ايتكي اعطا ايلديكي قطب وواحد الزمان وغوث وخليفه ايله تعبير اولنان
كسته بي والي ايلسه حضرت مثالده انكيچون بر سرير نصب ايدر
واكاجيع اسمالباسني الباس ايدوب اول اسمانك تاجي زينتي ايله متوج وانلرك
حلي ايله علوا وسفلا وظاهرا وباطنا مدملج اولديغي حالده ظاهر
اولور . ووقتكم حق تعالى عالمه آنك بيعتي ايله سمع وطاعت اوزره امر
ايدوب اول سرير اوزره قعود ايلسه كرك اعلى كرك ادني هر مأمور منشطا
ومكرها انك بيعته داخل اولور الامهيمون دكل . زير امهيمون عابد
بالذات اولوب عابد بالامر دكلدر ويبيعتده اكا اول داخل اولان
ملا اعلى در مرتبه لري اوزره مرتبه ده اقدم اولان اول بيعت ايدر
اندنصكره آنك اردنجه اول اولان سمع وطاعت اوزره انك بدندن
اخذ بيعت ايدوب منشط ومكره اوزره تفيد ايتزل . زيرا بوايكي
صفتك بريسي كندولرده بلزلر الاضدني ذوقله زيرا انلر مكرهي
ذوق ايتيوب منشط ايتچنده اولغله منشطك ذوقني بلزلر . ومبايعيندن
بر روح يوقدر كه غوثك بيعته داخل اولدوغي حالده علم الهيدن
اكا بر مسئله سؤال ايدر واول مسؤل اولان شي اول حينده حق تعالى

غوثك خاطرينه كنورر كه اول شي اكابايع اولان كسته ايتچون
جاري اولمشدر . پس سائله دير كه يا هذا من بويله مي ديرسن اولدني
اكا نعم ايله جواب ويرر غوث دني علم الله متعلق اكا بروجه بيان
ايدر كه اول سائلك ذهبنده اولان وجهدن اعلى اوله . پس اكايبت
ايدن هر كس اندن مستفيد اولور وتكميل خلقه اندن مآذون اولور
بيعت شان قطب بودر . پس قطبه مبايعك اولكيسي عقل اولدر
اندن نفس در بعده موت ايله اجسامي مفارقة اولان ملائكه وهياكلي
مدبره اولان عمار سما وارضدن ارواح مدبره وملائكه مسخره
مقربون در اندنصكره جن اندن مولدات ومعادن ومكان وتمكندن
اللهي تسبيح ايلين هر شي اكايبت ايدر اما عالون كه انلر هميوندر وافراده
كه بشردنر قطبك دائره تصرفي تحته داخل اولزلر وقطببنده غوث
نائل اولديغي شيه بونلردني مؤهل درلر . لكن امر انكله قائم اولما ايتچون
زمان واحده واحددن غيري موجود اولغه امر الهی اقتضا ايتدي
ولكن اول واحد اولويت ايله متعين اولمادي بلكه اول واحدك
والي اولماسنه علم الهی سبق ايلدي . وحالا افراددن علم بالله ده اندن
دني اكبر موجود واردر مفهوم كلام شيخ قدس سره بومقدار ايله
اتمام اولدي

* گلشن راز *

چواو از خواجه ياد نسبت عام * از وبا ظاهر آيد رحمت عام
شود او مقتداي هردو عالم * خليفه كردد از اولاد آدم
پس ايمدي مبايعه قطب بياني تحقيق اولنديسه اول مقامه ارشاد انك
يدي وياخود اول مقامه واصل خلفادن ارشاد ايله مأمور اولانك يديله
اولور . لكن انلرك تربيه سنده مهتدي اولان غوث تربيد سنده
مهتدي اولان كي دكلدر زيرا اكا اصابت ايدن عينه وغيره اصابت ايدن
صفته ايدر . اصحاب مقاماتدن اولان عارفين بوسردن انماض عين
ايدوب بومرتبه اصابت ايتدين خلق دعوت ايتكه جرأت ايتزل .
وبعضيلري دعوت ايتسه دني مناسب كور مزلر مكر كم مرشد

کامل اولان مکمل طرفندن مأمور اوله حضرت مولانا بیور

مثنوی *

اوچونورست وجود جبریل اوست * آن ولی کم ازو قنبدیل اوست
وان کزین قنبدیل کم مشکات ماست * نور را در مرتبه ترتیبهاست
زانکه هفصد پرده دارد نور حق * پرده های نوردان چندین طبق
از پس هر پرده قومی را مقام * صف صفند این پرده ها شان تا امام
اهل صف آخرین از ضعف خویش * چشمشان طاقت ندارد نور پیش
وان صف پیش از ضعیفی بصر * تاب ندارد روشنائی بیشتر
پس سعید شول کسند در که کند و وقتک امامی عارف اوله و کند و نفسند
واهل و عیالند و مالند و اتی تحکیم ایلده قال رسول الله صلی الله علیه
وسلم « لا یکمل ایمان العبد حتی اکون احب الیه من اهله و ماله و الناس
اجعین » و قال تعالی « و اتبع سبیل من اناب الی » و طالب اولان سالکینک
اکثری بوسردن غفلت ایدوب و قیاس ایدر لر که هر ولی و هر انسان
کامل غیر مکمل حقه ارشاد ایدر

بیت *

* نه هر که چهره برافر وخت دلبری داند *

* نه هر که آینه سازد سکندری داند *

* نه هر که طرف کله کزنها دوتند نشست *

* کلاه داری و آیین سروری داند *

و دیر لر که « الطرق الی الله بعدد انفس الخلاق » موجبجه
هر مخلوقده حق یدی واردر . نعم هر مخلوق اسماء الهیه دن
بر اسمک تجلی سته مظهر در لکن لا بطریق الکلیه و الکمال صد دکلیت
و کالده در و الاسماء جزئیه مظهري اولانده ظهو رکلی بوقدر .
وا کر هر شخصده ید الهی اولیدی و اند، وجه واحدک مشاهده سی کفایت
ایدیدی پس سلوک قصدنده اولان شخصده دخی حق یدی
واردر . پس طالب کندوده اولان یدی قویوب غیرده اولان وجه
وید حقه تثبیت ایتکدن ترجیح بلامر جح لازم کلور . کذلک کندو

وجودنده تجلی حق مشاهده ایتین شخص واحد بر آنک کبی کندو
وجودنده حق تجلیسی مشاهده اولین محبوب آخر مظهرنده حق
نیجه مشاهده ایدر . لکن بوسر سربلک طالبک دون همت و قلیل
البضاعه اولوب طالب مجهول مطلق اولدیغندن مقصود بالذات
نیدوکن بیلوب نیجه و هم و خیال ایلره راه حیرتده سرگردان اولور « انما
الاعمال بالنیات » موجبجه اولا طالبه لازم اولان بودر که
طالب حق نه دیمکدر و مرشددن مقصودنه در و طلبی نه در بیلوب
اندن مقصودینه عزیمت ایلده مرشد طلبندن مقصود بن دخی صاحب
کشف و کرامت و خلقک ایچنده تحصیل رغبت ایدوب خیر دعاه
مراجعت ایلسونلردیمک دکلدن . زیرا طالب بونلرک فکرند اولسه یولدن
قالور . و بوکا دلالت ایلین طالبک یولن اورر . زیرا بونلرک جمله سی
نفسک هواسی و ماسوانک سوداسی و ظن و خیال و بر قوری قیل و قالدر

کلشن راز *

* رهاکن ترهات و شطح و طامات *

* خیال نور و اسباب کرامات *

* کرامات تو اندر حق پرستیست *

* جزآن عجب وریا و کبر هستیست *

* درین هر چیز کان از باب فقر است *

* همه اسباب استدراج و مکر است *

* زابلیس لعین بی شهادت *

* شود صنادر هزاران خرق عادت *

* که از دیوارت آید کاه از بام *

* کاهی دردل نشیند که در اندام *

* همی داند ز تو احوال پنهان *

* درآرد در تو کفر و فسق و عصیان *

* کرامات تو کراز خود پرستیست *

* تو فرعونی و این دعوی خدا یست *

- * کسی کوراست باحق آشنایی *
- * نیاید هرگز ازوی خود نمایی *
- * مؤلفه *
- * شور کیم قانی حاله د کیشوب طاعتی لذت *
- * قناعت ابتدای رسیده صوئک او چلری ندامتدر *
- * دخی زهاد اولئرک عبادتده رجاسی نفس *
- * ویریه حوری قوجاغی کوره اوچاغی جنتدر *
- * کرامات اهلینک دخی نه دیلر سه سوزی بکه *
- * تصرف قیله هرشیده بوده نفسه علامتدر *
- * خراباتوز دیوب بعضی عجب امنیه یه دوشمش *
- * که دیرلر کیم بزه لازم اولان عالمده وحدتدر *
- * تجلی ایش اشیا به قو کور دو کز اولدر *
- * بزه بوا کلایش بیتر یولیز هب سلامتدر *
- * بونی قاله کتور مکله کشی اهل مذاق اولمز *
- * بو علمک نفی هیچ بو قدر کوررل صکره آفتدر *
- * کر کدر کیم سکا اول تجلی ایده اول وحدت *
- * بولاسن عشقی جانده کوره سن اوز که قدر تدر *
- * یناسن عشقی او دینه خلیل آسا اولوب تسلیم *
- * دیوب یانار کونی برد بوئک ایچی سلامتدر *
- * قومایه کوکله عشقک سواسن رفع ایده کلی *
- * صیامن وصل ایله آچه بولر اهل ریاضتدر *
- * که سنده قالمیه کثرت کیده بئک ایله وارلق *
- * حقک اوله قو وارلق مراد اولان بو وحدتدر *
- * خلاص اوله تنزلدن ترقیدن فنا بوله *
- * اوله حقله ابد قائم کرامت بو کرامتدر *
- * الهی عبدک آیره بو عشاقک کروهندن *
- * سنک افشای عشقکله بقا بولمق سعادتدر *

پس طالبک مقصودی خیالات فاسده وافکار کاسده اولوب بالاده شرح
اولندیغی اوزره مبدأ ومعادی بیه وطلبی حق سبحانه وتعالی نک
عشق و محبتی اوله وایت کریمه «ان بعض الظن اثم» وعیدندن متنبه
اولوب عباد اللهدن هیچ فردی نظر حقارت ایله کور میوب ودخی
علم ظاهر وفضل باهرینه غره اولیده

* منوی *

محموی باید نه نحو اینجا بدان * کر نو محوی بی خطر در آب ران
بینی یاد ایلیه ودخی

* منوی *

بشوازاخبار آن صدر صدور * لا صلوة تم الا بالخضور
فرمانک ماصدق اولمین عباداته الدائموب دائما کند و نفسنک
عیوب وزلاتنه وعجز و تقصیراتنه اعتراف ایله لوازم شریعت محمدیه
مراعاتی یرینه کتوروب هر ایام ویالیده درگاه عزته یوز سوروب تضرع
و نیاز ایله وصلت حقه وسيله اولان مرشد کامل وهادی مکمل ملاقاتنه
توفیق وعنایت و اهل بدع وضلالدن نفسی صیانت ایچون حقندن هدایت
دیلله «من طلب وجد وجد ومن قرع الباب و لم یج» مفهومی
اوزره (ع) عاقبت جوینده یابنده شود . دینشدر و مرشدی طالب
اولان مجرد تاج و خرقه وسجاده و شمشیر قیدینه تخصیص ایتمه

* بیت *

کر تاج و نمد کمال ایشان باشد * مانیز ازان نمد کلاهی داریم
پس زی مسلمیندن هر نه لباسده اولور سه اولسون همان آتش عشقه
فتیله دل طالبی او یارسون والا طالب صورت اولوب راغب سیرت اولور سن

* بیت *

کر انکشت سلیمانی نباشد * چه خاصیت دهد نقش نکینی
اما حاشا اولیه دکدر که زی فقرا ده اولئرک عموئی سلب اوله
لکن مراد طالبی قیددن اطلاقدر زیرا طالب صورته قید اولیجق

* مثنوی *

حرف درویشان بدزد مرد دون * تابخواند بر سایی زان فسون
غوا سنجه زمانه ده لاجل الاکل تغییر شکل ایدوب لباس صوفیه ده
ستبر و عباداتی مرغ دله دانه دام صغیر اولمش مقلدك نهایی یو قدر
ایندی هر کوردیک صورت طایموب حزم و تحری بی الدن
قومیه سن حضرت جلال الدین رومی قدس سره انکیچون پیورر که

* مثنوی *

چون بسی ابلیس آدم روی هست * پس بهر دستی نشاید داد دست
کار مردان روشنی و کر میست * کار دونان حیل و بی شرمیست
و طالبه لازم اولانک بر بسی دخی بودر که نتیجه سی اولین مواعید
عرقوبیه قاتلانموب * مثنوی *
صوفی ابن الوقت باشدای رفیق * نیست فردا گفتن از شرط طریق
دیو طالب نقد اولوب نیسته و فردایه فریفته اولیه

* مثنوی *

وعده ها باشد مجازی تاسه کیر * وعده ها باشد حقیقی دلپذیر
وعده اهل کرم کنج روان * وعده نا اهل شد رنج روان
رایت واکرام و داد افراشته * فقر و حاجت از جهان برداشته
قولنج بر جواد و منعم و کریم و منعم که انک جود و سخاسی و بخش
و عطا شدن بحر و گانه زلزله . و احسان و لطیف و مروت و کرمی
امید نه قافله بر قافله پویان و هروله ایدنلر جهان و لوله و یروب
عرب و عجم و ترک و روم و مدن محروم قالمش و تهی دست کتمش . بر بای
و کدا یوغیکن در سعادت قبله حاجت قیلان محتاج و آجی فردایه
قومق اولورمی و فیاض مطلق مظهری اولاندن بخل و عجز کلورمی
طالب صدق و ایمان ایله کلوب خلوص ایله تسلیم اولدیغی
حاله بهر تقدیر تجلی به مظهر دوشمکه چاره یو قدر زیر « المؤمن
مرآت اخیه المؤمن » غوا سنجه شمس حقیقت محمدیه مطلعنه
مقابل دوشن مرآه بر تو عشق الهی تابان اولماق نیجه قابلدر
شیخ علوان شیرازی ترجمه کلشن رازده مقلد ایله محقق بیان پیورر

* ترجمه کلشن راز *

جهانده ایکی درلودر مرابی * که الدارلر بولار یو خسول و بایی
بر بسی یورراسکی کسوتیله * که زاهدلر اولور یو صورتیله
عوام الناسی بولار یمک استر * بولار کله اشمک دیمک استر
کیرلر پاره پاره کهنه جامه * دیرلر کیم سویله لر عوامه
یکی طون کی دیمک کیر اولورسه * بو دیدیکلک سوزه اویمز اولورسه
که یعنی دنیا ترک ایتیش دیسونلر * جهانده نفسی اور کتمش دیسونلر
فتانورسه طارا مز صفالن * که دیسونلر اوتتمش کندو حالن
دیسونلر کیم حقه مشغول اولوبدر * عوام ایچنده بو مقبول اولوبدر
ایکنجیسی بودر اهل ریانک * ایشیت ایمدی علامتلرین انک
یلر اردنجه دائم نیک نامک * دیرلر مقبول اوله خاص و عامک
دیرلر کیم کیره سلطان صحبتینه * دخی هم واره خاتونلر قتیینه
اگر کهنه کیرسه کندو زینه * اوشانور خوار اوله سلطان کوزینه
اگر یکی کیر ايسه عوامی * اوشانور منکر اوله دیر نامی
به لوصوف آلود کدیرر اینجه * مطوق کسدر رد کدیرر اینجه
زیارت اولتوب عزت بوله لر * دعاسن الهل خدمت قیله لر
کوررلر بونلری تعظیم ایدرلر * اوکینه اردینه دوشوب کیدرلر
کیدرین اهلی هر لبس حلالی * حق ایچون چوقه وهم صوف و شالی
ریا اولور عبادتده و سوزده * بدنده و کیه جکده و یوزده
عبادتده ریا شرک خفی در * ریا غفلت دگیرینک کنی در
ایشیتدک حالنی اهل ریانک * که بونلر مشرک کیدر کیر یانک
همان طالبلره بونی دیمکدر * غرض دین اهلی ایچون غم یمکدر
حق اهلینک ایشیتکل وصف و حالن * که بونلر عرض ایدرلر حق کالان
لباسی کاه تاج و که عبادر * کهی دستاری و کاهی قبادر
دکل مخصوص بونلر بر لباسه * قبايه شاله و یاخود پلاسه
اولوبدر بونلرک نفسی مسلمان * قوفعلی و قولی دین و ایمان
غرضدن شبهه دن پالک و مطهر * ایچی و طیشی شرعیله منور

حق انی قولره ایله وسایله * که رحمت ایده خلقه آنکه
نه کیم وارسه وایسراول زمانده * الی الله درانک جهانده
جهانده غفلت اولز اکا طاری * کیم اونوتدیر اکا کرد کاری
نظر قلماز جهانده ملک وماله * نه طای واردر انک کشف حاله
باشنده وار انک ربانی تاجی * بو خلقه بو قدر انک احتیاجی
انک بر همتی واردر جهانده * که بر ذره دکل کونین انده
علوم اولمین و آخرینه * اولوبدر سینه سی انک خزینه
اکر اقرار وانکاری بو خلقک * حقیقت بلکه هر حال بو خلقک
جیسی لعبته ولهوه بکزر * خطابه ظن ومکره سهوه بکزر
مقامی یوق آنک عالمده معلوم * تکوتها یوررمسکین ومظلوم
ادی خلق ایجره درویش وکدادر * ولی معنی یوزنده پادشادر
حق انی نور یله پنهان ایدوبدر * اگر چه صورت انسان ایدوبدر
انی زیرک لکیله کیمسه بیلز * هواسینه طپانلر اکا ایرمز
یوق انک ظاهر نده اشبو حالت * کیم اولویغنه ایله دلالت
کسه صورتدن نسنه طویمز * انکچون اکثر خلق اکا اویمز
عوام الناس کیدرهم صفتده * یمکده ایچمهده بکرده بته
ال ایرمز آنک ایاغی و توزینه * که سرمه اوله جان و دل کوزینه
مکر حق یلیدره آنی قولینه * فتن بو پرده زدن اول بیلینه
صقین نااهل ایله همصحب اوله * بولار وکیله مر دار اولوب اوله
جهانده ترک عادت ایلیه رک * حقه خالص عبادت ایلیه رک
وار ایله ترک عادت قیل عبادت * جمع اولمز عبادت ایله عادت
دیارسک کیم اوله سک بنده خاص * کرک کیم اوله سنده صدق و اخلاص
که معنی بو اراده ختم اولسون * کیمی فاش و کیمسی کتم اولسون
* فصل ثالث جذبیه و عشق پیانده در *

«جذبیه من جذبات الرحمن توازی عمل الثقلین» حدیث شریفی اگر چه
طائفه صوفیه پیونده مذکور در لکن سیمغ و عنقا و اکبر و هما کبی
و جودی دکه بر کنج و آشیانه ده بولماز اگر چه جذبیه مشابه نیجه

شد ر * و جنونه بعض نااهل جذبیه تعیزی عرف ایدوب حقیقته
جذبیه ندر کور میوب و کندوری قادر اولدقلری ایچون طالبلری
صرف ومنع ایتشلدرد * لکن «من جذبات الرحمن» ایله قید اولنان
جذبیه اوز که جذبیه در «من لم ینق لم یعرف» مصداقجه انی ذوق
ایتمیان بیلز * اول جذبیه بی اعطا مرشد کامله قدرتدر اول جذبیه
راغب اولان سعیده استعداد انک رغبتی یتر اول طالب هر قنده
وارسه آنسز قرار ایتز و تسلی بولز جان و جهان اول کرم و قدرته
قربان اولسون * مؤلفه *

* بنم جانم سکا قربان قبوله قیل آنی فرمان *

* نه دیرلک وار بکا سنسز که سنسن جائمه جانان *

* اگر سن اولسک خانم بنم جسمده کی جانم *

* کلور میدی کارونق اولوردی خانه سی زندان *

* سنک زنجیر عشقکه مقید اولالی کوکلم *

* دولاشدی زلفکه عقم خلاص ایتمه انی برآن *

* کوزم دریاسنک موجی وجودم غرقه ویرردی *

* اگر سینه مده اولسه بواشکم آتش تابان *

* یقردی سوزش آهم نه سینه م قوردی نه جسم *

* اگر بو عینک دمی انی ایلمسه اسکان *

* دله مز در دینه درمان شور کیم عین درداولمش *

* نه یلسون دردی اولما یز بو کادر داولدوغن درمان *

* سنک عشقک شرابی اووجه ذی الجلال کدن *

* فاسقینا ادر کاشا عجب شدتده در عطشان *

* ایاغیب هویتدن دین احبیت ان اعرف *

* خلایق ایجره انسانی سن ایتدک مظهر عرفان *

* بو کوزله کیمسه کورمز سه کورینور ستریمه نورک *

* عیان ایکن کورمز دیرسکا کیمدر ایدن کفران *

* ایدنجه جلوه نور النور خفاء ستر ستر مده *

* همان باش اکدیروب عشقه کنوردم وجهکه ایمان *
 * بیل عاشق رمزینی یارک بواسرار تجلیدن *
 * مر ایدر کوکل حقه نظر ایدر اکا سبحان *
 پس اول جذبه بر جذبه در که امام علی بن ابی طالب کرم الله وجهه به
 حضرت حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم ستر و کم ایله امر ایتد که
 تحمل ایده میوب

❖ مثنوی ❖

* رفت عقل و رفت صبر و رفت یار *
 * این چه عشقست این چه درداست این چه کار *
 مفهومنی کویان و چاه معهوده پویان اولوب نظر ایتد که آب چاه
 جوشان و نی اندن نمایان و چفت و قریلرینه ماجرای کویان و درونی
 سوزان و پریان والی الان کریان و نالان و آه و افغان قیلدیغی خاص
 و عامک مسموعی در

❖ مثنوی ❖

بشنو این نی چون حکایت میکند * از جدایهها شکایت میکند
 کز نیستان تا مرا بیریده اند * و ز نفیرم مرد وزن نالیده اند
 سینه خواهم شرحه شرحه از فراق * تا بگویم شرح درد اشتیاق
 و اول جذبه بر جذبه در که حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه
 التواب قبل التشریف بالاسلام نیچه بحث و اقدام ایله فخر موجودات
 علیه اکل الحیاتنی امر دعوتدن منع ایچون حدت ایله واروب جمال
 باکمان حضرت حبیب المنان ذی الجلالی دیده جان ایله کورد که
 (ع) چونکه فاروق آینه اسرار شد * مصداق نیچه پرتونور ایمان
 و عکس جذبه رحمان نظر پاک حبیب یزدانندن مرآت قلبنده نمایان
 اولوب عشق دریاسی جوشوب تراب قدم پاک رسوله دوشوب
 حسب جالی بواولدی

❖ مثنوی ❖

حسرتی آمد درونش آن زمان * که برون شد از زمین و آسمان

جست و چویی از ورای جست و جو * من نمیدانم تو میدانی بگو
 عقل و حالی از ورای حال و قال * غرقه کشته در جلال ذی الجلال
 غرقه نی که خلاصی باشدش * یا بجز دریا کسی نشناسدش
 پس قطره ایکن دریا و ذره ایکن آفتاب عالمنا اولدی . و اول جذبه
 بر جذبه در که رسول قیصر روم معدلت کستر عرب و عجم و روم
 حضرت فاروقه علی الوجه المرسوم کلوب او ظل خدای خلقدن جدا
 سایه درخت خرما ده خفته مشاهده قیلدده

❖ مثنوی ❖

هیبتی زان خفته آمد بر رسول * حالتی خوش کرد بر جاننش نزول
 قول شریفی اوزره رسالت و پیامن او نو دوب دل تاریکن محبت و ایمان
 نور یله یا قوب و عقلنی دریای عشقه آتوب اول وارث احدی و مظهر
 عدل الهی نکه هم عالیه سندن بهره مند اولدی نتکیم مثنوی
 شریفده بو حکایت لطیفه لسان پاک جلال الدین رومی سندن
 جار یدر

❖ مثنوی ❖

آن رسول از خود بشد این یک دو جام * نی رسالت یاد ماندش نی کلام
 واله اندر قدرت الله شد * آن رسول اینجا رسید و شاه شد
 سیل چون آمد بدریا بحر کشت * دانه چون آمد بمرز ع کشت کشت
 موم و هیزم چون فدای نار شد * ذات ظلماتی او انوار شد
 ای خنک آن مرد کز خود زنده شد * در وجود زنده پیوسته شد
 و اول جذبه بر عشق در که نیچه ابراهیم ادهمک تاج و تختن یغمایه و یروب
 و نیچه منصور و نسیمی « اقلونی یا ثقاتی * ان فی قتل حیاتنی »
 مناجاتی ایدرک ردار ایلدی

❖ قطعه ❖

* هر ذره ز خورشیدت کویای انا الحق *
 * هر گوشه چو منصور و آویخته از داری *

* این طرفه که از يك خم هر کس زمی مستند *

* وین نادره کز يك کل در هر قدمی خاری *

* نظم *

* نیچه منصور ایله عشاق اصلش زانی دارینه *

* جبالن قان بهما استر کلوب دیوان عشقنده *

« من عشق وعف و کتم و مات قدمات شهیدا » پس ایمدی روندگان
راه حقیقت اولنره عشق واجب و فرضدر زیر هر قنغی واسطه که
عبدی مولایه و محبوب اعلایه اولاشدیره مذهب عشاقده و طریق
خلاند، اول فرضدر . پس عبدی مولایه موصل اولان عشق واندن
غیربسی علاجی یوقی مر ضرر

* مثنوی *

آن جلال روی مولانای ما * کاشف اسرار غیب کبریا
دخی مبدأ و معاد عشق خالق جواد اولدیغنی اثبات ایچون ابتداء
مثنوی شریفی عاشق ککنیزك اولان شاه و انتهایسنی قلعه ذات
الصورده وجود و همیسن تباه ایلین پسر شاهک حکایات پرانتباهلری
ایله اتمام واختتام ایتشلردر . پس ای طالع صادق چونکه
مقصداقصی و مطلب اعلی نجبه الله اولدیغنی معلوم اولدیسه اول
نشان بی نشان قنغی برجده طلوع ایتدوکن کور رسک مرآت قلبی
مقابل ایدوب تسلیم کلی ایله عتبه علیا سنه بنده کتر اوله سن و مکن
هوای نفسده مخفی اولان غیلان افکار فاسده القاسیله راه بعد
و بیابانه دوشمیوب

* حافظ *

* فضول نفس حکایت بسی کند ساقی *

* تو کار خود مده از دست وی بساغر کن *

* نظم *

* او یوب غول بیابانه ندامت اودینه یانمه *

* عبث امنیه لایندوب ملوث لونه بویانمه *

بیتربنك حرز زبني حائل ایدوب و عشق هادی دلالت ایلدیکی
صراط مستقیمدن سور چیبوب

* بیت *

ادب کوزله صمتین شمدنکرو سن * بو یوله قرق یارا کور برقلی سن
قولیله عامل اولوب توفیقات الهی رفقا سندن مهجور و دور اولماغیچون
رب معین و کریم و رحیمدن مدد و عنایت رجا ایلده سن . دریغاعشق
خالقدن نصیبک یوغیسه عشق مخلوقه مبتلا و شیفته اولکه بو گفتارک
قدر و قیمت ییله سسن نتکیم امیر خسرو رجه الله علیه بحر الارانام
قصیده سنده بیوررلر

* نظم *

* کردند اری کیمیای عشق نامی هم خوششت *

* ورترا خود عشق حاصل کشت عمری بی مرست *

* عاشق رنجست مردانرا بسینه راحتست *

* سلسله بندست شیرازرا بکردن زیورست *

هیئات هیئات تقریرات قال ایله عشقندن نشان و برمه کیمده قدرت
و عبارات و مقال ایله عیان ایتکه کیمده مکنت واردر . عشقه قدم
نهاده اولان شول بی سرو پادر که ناموس انائیقی تمزیق و خرق و وجود
و همیسنی دریای عشقه غرق ایلده شیخ عطار علیه رجه الغفار .

دربای ابرار نام قصیده سنده بیان بیوروب دیرلر که

* نظم *

* جذبه عشق ارر سدا ز قید عقل آبی برون *

* مهر را چون نقش نیک آمد کشادوشش درست *

* عشق چون غالب شود عاشق نیندیشد ز سر *

* مست لایعقل بکار بند حفظ ساغرست *

* دل ز عشق از غرق خون خواهی برو همت کار *

* سرخی اجزاء آهن از دم آهنکرست *

* ای که مرد راه عشقی بهر مردن کومترس *

* بهر قربانی بود آن کوسفتدی کو ترست *
عشق بر آتش سوزند که هر نهایی بولسه یقر و کند و رنگنه چکر
* قطعه *

* در عشق کسی قدم نهد کس جان نیست *

* با جان بودن به عشق سامان نیست *

* وامانده عشق را ازان درمان نیست *

* انگشت بهر چه می نهی عشق آن نیست *

عشقدن غیر یله نسلی بولمق مردان راه خدا و سالکان طریق هدانک
کاریدر وجود عاشق عشقه حیات بولمق عشقسز نیچه دیر یلور .
حقا که حیات عشقندن و ممت بی عشق اولمقنددر (ع) اولن حیواندر
عاشق اولز . عشق عقله جلا ویرر عشق اولین مجنون و بی نوا اولور
* مثنوی *

هر چه گویم عشق را شرح و بیان * چونکه عشق آید خجل باشم ازان
شرح عشق ارمن بگویم بردوام * صد قیامت بگذرد و آن ناتمام
زانکه تاریخ قیامت را حدست * حد بجا آنجا که وصف ایزدست
* باب ثالث ارباب سلوک اقسامی بیانده در *

* فصل اول ارباب سلوک ایکی قسمی اولوب اولدخی *

* درت قسمه منقسم اولدیغی بیانده در *

سروران طریقت راه حقیقتک وصولنه رغبت ایدنلره افهام وارباب
بصیرته اعلام ایچون قدم نهاده ولایت اولان اولوالالبابی ایکی باب
تقسیم ایشلردر . قسم اول اولیاء الله انلر در کیم جذبه و سلوک بین جمع
ایدوب تلویندن خلاص و مقام تمکینی مناص قیلملردر . و بر قسمی هنوز
سیر وسطده اولان اهل تلویندر که مقام دعوتیه لایق دکلردر
* کلشن راز *

ولی وقتی رسد کارش با تمام * که با آغاز کرد باز انبسام
بقای یابد او بعد از فنا باز * رود ز انبسام ره دیگر با آغاز
پس قسم نایندن قسم اولتم در زیر ارباب طریقت دخی درت قسمدر .

قسم اول سالک مجذوب . قسم ثانی مجذوب سالک . قسم ثالث سالک
غیر مجذوب . قسم رابع مجذوب غیر سالک در . اما قسم اول اولدر که
سلوکی جذبه به و فزاسی بقایه تقدم ایتش اولوب مرشد مکملک ارشاد یله
راه سلو کرده تحقیق فنا ایتش اوله و مقامات توبه و زهد و توکل
ورضا و محبتده کذری سیر درست ایله اوله . پس اول وقتده « من تقرب
الی شبرا تقربت منه ذراعا » حدیث شریفک مدد و عنایتی اثناء
محبتده آتی قبول ایتکله بکلبته کند و لکنندن قور تاروب حقیقت
ذاتنه ایرشدیره و کند و بقاسیله ایتاقیله پس بوند نصکره مقام قرب
اعلادن بوعالم ادنایه رد اولنوب طالباری ارشاد ایچون بر قاج کون
بوعالمده قید اولنه . و قسم ثانی اولدر که جذبه سی سلوک و راه فزایه
تقدم ایتش اولوب « جذبه من جذبات الرحمن توازی عمل الثقلین »
حکمنجه اولا بحر فزاده غرق اولور بعده ساحل بشریته رد اولنوب
طرفه واجالا جذبه ایله پکرلدیکی مقاماتک حقایق و دقایق تفصیلا
کوروب بیلک ایچون مرشد مکملک صحبتده محتاج اولور . پس
بو ایکی دن غیر سی مقتدا و پیشوالغه قنده لایق اولور اما ایکنجی
ذکر اولنان قسم که مجذوب سالکدر قسم اول اولان سالک مجذوبدن
اعلادر . اوچننجی قسمی اولدر که سلوکه مقاماتدن بر مقامده قالمش
اوله و جذبه به ایرشیدلر . در دنجی قسم اولدر که مقام جذبه ده
مغلوب اولوب جذبه دنصکره سلوکن دوزمیهلر بو ایکی قسمه اقتدا
اولنر مکر اهله دلالت ایللر اول زمان انلره رهبر اطلاق اولنور
* فصل ثانی مجذوب سالک سالک مجذوبدن نه وجهله *

* ترجیح اولندیغی بیان ایدر *

قسم نایندن اولان مجذوب سالک قسم اولدن اولان سالک مجذوبدن
اعلادر دیونه وجهله ترجیح اولندیغی سؤال اولنور سه الجواب باعث
ترجیح اولدر که جذبه دن اول سلوک ایللرک مقاماتده سیر و حرکتی
بطی اولوب هر مقامک مشاهده سنده تفصیلاتنه تحصیل اطلاعه
زمانی پکوب و کاه مشاهده سی خوشنه کلوب محبت ذاتی به حجاب

اولان بر مقام نورانیده، قالب مثل صراطی بطی الحری که بکنار نیجه
مواقفده سوال ایله مکت اولند قلمی کبی بودخی سریع السیر
اولر سه سالک غیر مجذوب زمره سی ایله مکت ایشدیکی
مقامده قالب مافوقسندن محروم اولور وگاه اولور که مدد
وعنایت جذبه رحمان دسترس اولمادن عمر پایانه ایروب مقام محمود
ودار الخلد دیداردن ادنی همتان «ما تشتهیه الانفس» ده قالب

ترجیه کلشن راز *

صراطه بکره دیکی انک اولدر * که یوللر ایچره بو بر اینجه یولدر
بو یول کیم اینجه لیکنندن سچلمز * قولایق ایله بو یولدن بکلمز
قلج کبی کسر قیل کبی اینجه * نه ار کور بو یولدن ار کچنجه
اما مجذوب سالک اولا وبالذات عنایت مان اولان پیک جذبه رحماندن
«یحبههم» پیغامن ایشدیکی کبی صبره بحالی قالبیوب

بیت *

* همای اوج قربت اول اوچوب بالای وحدته *

* سوار اول رفرف عشقه انکه هوشکه پرور *

مضمونی کویان اولوب صراطی کالبق الخاطف پران وداخل
دارالجنان اولنلر کبی جمیع مقاماتک ارفعی اولان «ویحونه»
مرجعنده قرار ایدر و دیدار و بقادن غیره مألوف اولمز و وجود
مطلقدن غیری شئی کورمز

ترجیه کلشن راز *

فنا اولور بول قوجهانده * بقا حقکدراندن صکره انده
سکا بر قرب اولور اول دمه حاصل * کدسن سنسز اولور سکاکا واصل
چنکم غیر کتور لسه نظردن * وصال اولور همان پیل بو خبردن
بلکه محو محض وحدت ذات بحت ایکن من حیث الاسرار طرفه
بکرلیدیکی مقاماتی «لنزه من آیاتنا» خفای شریفنجه مفصلا
تفرج ایچون اجمالدن تفصیله رد اولنسان عاشق بر مقامه قید اولمز
و بلکه انک جذبه سی نوزندن صدد سیرده تحت اقدامده اولان نیجه

مقام ذی الانوار «جز یا عاشق استعجل بحق نورك» نداسن
ایدوب کندی رونق نورینک کسادی غنمه دوشر . نتکیم حضرت
مولانا بو مقام عالیدن خبر و پر که

منوی *

کویداین جنت کذر کن همچو باد * وزنه کرد هر چه دارم من کساد
که تو صاحب خرمن من خوشه چین * من بتی ام تو ولایت های چین
هست زولزان جحیم وهم جنان * نه مر این رانه مر آرزو امان
مثلا بر پادشاه عالمپناه بر عبد مقبولن مطلوبی ایدینوب بلاخدمه و غیر
مشقه صحبت خاص و قربت اخصه کتوروب خزان و کنوزن اکا
نثار و محبت ذاتیه سن اظهار ایدوب اول عبد مر غوب دخی بی اختیار
اولوب پیک جان و بال ایله اول پادشاه معدلت پناهک حسن جمال
و فضل و کالنه عاشق پامال و بلبل شوریده حال و پروانه سوزنده بال
اولغله هیچ بر حال ایله سیر جمال و قرب وصالدن هجرو انفصال دیله مز ایکن
اشنای ناز و نیازده پادشاه ذی الجلالدن خطاب مستطاب واجب الامثال
صادر اولوب ای بنم عبد فایق و بولده صادق بنم ارادت علیه
پادشاهانم جنابکه تقلید و کالت سلطنت و تفویض وراثت ولایت ایتمکه
جاری اولدی دیو کمال فضل و لطفندن انواع نوازش و احسانلر ایلوب
لکن «معرفة المعلوم علی ماهویه» مصداقنجه تفصیل حال ولایته
وقوف کلی حاصل ایدوب و هر ولایتی کوروب اهالیسنک لسان
و توره لرین بیلوب بعده امر حکومته هر برینک استعدادنجه جلو
و حرکت ایلیم سن دیو «فاوحی الی عبده ما اوحی» قول کریمنجه
نیجه اسرار و صایا بیوروب ایدمی واروب علی طریق التفرج
جمیع ولایت و امارتی فردا فردا تشریف و سیر ایلیم سن دیوالینه برات
«قد جاءکم من الله نور و کتاب مبین» و یریلوب اما کلیت ایله
بر برده اکثیموب ایایه استعجال ایلیم سن که بحکم الوکالة امری
ابلاغه ترجمان اولوب و هر برینه دینجه و عقل واذ عانجه
اکلادوب سنک سوزیکی بنم فرمانم بطله لری اوزره کلوب سر بر خلافت

و مسند و کالنده مستقر اوله سن دیو جانب پادشاهیدن ولایتی سیرایلین
او مقبول و مطلوب عبد مقبل و مرغوب همتیج بر مقامه فریفته اولوب
قالوری . و یا مقام اعلادن غیره قناعت قیلورمی

✽ علوان شیرازی ✽

ملك زاده سن و شهراده سن سن * كدا كبی نیچون افتاده سن سن
چو اویدك كاربان لا مكانه * بولار و كیله كلیدك بو مكانه
بیله قوشلدی طاپكده ملكلر * كه حاصل ایده سنکچون دیلکله
بو وجهله که سن روشن کهر سن * نیچون بولد اشلر کدن بیخبر سن
وطندن کوندردی سکا نامه * که مشغول اوله بوفانی مقامه
او قودك نامه بی اكلایمادك * چو یردك یوز بیکی دكلا یمادك
جهان نقشینه الداندك اولامی * یره دپك قوعاری و نامی
صقین کولکده قومه غیری صورت * چو صورتدن اوله سن بی کدورت
کولک کوکنده طوغاردولت آبی * ملکلردن طوله کولک سربابی
چو علم او کره سن هر برملکدن * مقامك اوله اعلا هر فلکدن
کوز کدن کوتله غفلت حجابی * اوقونه سکا اولدم حق کلابی
مزین ایده سنی خوب اخلاق * بیلینه علم انفس علم آفاق
صفاتی ترك ایلرسك صفاتی * همان تبدیل ایدرسك ذاته ذاتی
وسالك مجذوبك مثالی دخی شول عبد سلطان کبی در که کندی جد و طلبی
و خدمت و امکنی سرمایه و ترفع و سعادتته خیرمایه قیلوب مرتبه بعد
مرتبه کمال استقامتله جمیع مناصب و مقامات و مملکت و ولایتده و قوف
تام و شعور مالا کلام حاصل ایدوب پادشاهك مجرب و تمحنی اولغله
کولکن آلوب اقرب مقربین اولان عبد دولتند کیدر لکن بینهماده
فرق بودر که بونسق اوزره وارانلرک بیکده بری مقام و کالت مطلقه به
نائل اولیوب کینک عمری آخره ایروب « فی مقعد صدق عند ملک
مقندر » مأوا سنی بولوب « و منهم مقتصد » زمره سیله قالور و کیمی دخی
مناصب سلطانی دن استعدادینه نظر ایلله اعلا و « فضلنا بعضهم
على بعض » رتبه سنه نظر ایلله مقام اودنی دن ادنی مقامده قالوب

بر منصب قلیله قناعت ایلان کبی بودخی بالاده مسطور اولدیغی
اوزره صفاتده قالور

✽ بیت ✽

بر قیله قتلده نظر قاله کرو * یوخسه باغلر یولوی سنك اوقیل

✽ منوی ✽

غیر معشوق ارتماشایی بود * عشق نبود هرزه سودایی بود

✽ فصل ثالث مجذوب غیر سالک سالک غیر مجذوبدن اولی ✽

✽ اولدیغی بیان ایدر ✽

مجدوب غیر سالک دخی سالک غیر مجذوبدن اولی درزیرا مجذوب غیر
سالک مقصود اصلی اولان مقام قرب قاب قوسینه ارتقا ایدوب وحدت
ذات حقنه مستهلک اولشدور . و جذبه سی غالب اولغله شعور صفاته
مانع اولوب جانب اعلایه صعود ایلله قبل القنا خلقله حقدن محجوب
اولدیغی کبی بعد البقا دخی حقله خلقدن محجوب اولوب آیت کریمه
« الم نشرح لك صدرك » فحوا سنجه کترتی وحدت و وحدتی کترته
مشاهده ایتکه قلبی واقع اولیوب عالم حس و شهادتدن غائب اولوب
دریای ذات احدیت قعرندن باش ککوستر میوب و ساحل بشریته
کلمیوب کسنه حاشدن خبر المامغله حد استواده بولنمیوب حقله
خلقندن مستور اولدیغی من وجه برقید اعتباری و وراثت کالیددن
عاری اولشدور ✽ ع ✽ عشق دریایست قعرش نابید . و سالک
غیر مجذوب کندی طلب وجدانیه بجلی صفاتده انواع سیر سلوک
ایدوب و اسماء صفاتک مظاهری مشاهده سنده متلاشی اولوب
« من عرف نفسه فقد عرف ربه » موجبجه حقل صفت ربویتی
عارف اولوب و خالق المصنوعاتک کمال قدرت و تربیه سی مراتبی
« سزبهم آیاتنا فی الآفاق و فی انفسهم » مضمون شریفجه آفاق
و انفسه اطلاعه مطالعه قلعغه حجب ظلماتی بی کجوب لکن « ان لله
سبعین الف حجاب من نور و ظلمة لو کشفها لاحرق سحجات وجهه
کل من ادر که بصره » حدیث شریفی مصداقی اولان حجاب

نورانیده قالب جذبۀ رحمان ایلہ « وبقی وجه ربك ذوالجلال والاكرام »
 بقاسندن ذوق الماشدر بس بو تقدیرجه مجذوب غیر سالک ایلہ سالک
 غیر مجذوبك فرق بو اولور که مجذوب غیر سالک قبل رد التفصیل
 بعد الاجال اجل مسمی اجل اولور سه طرفه بکر ادیبکی مقاماتی
 تفصیلا سیر ایلہ تکلیف اولمديغی کندی اطلاقه قید اولمز
 نار عشقه مشعل اولان وجودی شعله سی دریای نور وحدته
 غرق اولوب حقیقت محمدیه ایلہ تحت لواء الحمدده حشر اولور
 وبلا حساب دارالخلده داخل ویداره واصل اولوب « الحمد لله
 الذی اذهب عنا الحزن » آیتنی تالی وقائل اولور . ولكن وراثت
 کالیه محمدیه مظهریتنه قائم اولمديغی اجلدن خلقه کلیت اوزره
 نفی اولماز وسالک غیر مجذوب وجه مشروح اوزره تجلی صفاتده
 قالب تجلی ذاتدن بی نصیب اولمغه قیود صفاتیه دن اطلاق مقدر
 اولمديغیچون وجوه کثیره ایلہ نفسنه کلیت اوزره نفی اولمز . قنده
 قالدیکه غیر یلراندن منتفع اوله وستهلك فی الذات اولان مجذوبلره
 ارباب خرابات دخی دیرلر . شیخ محمود شبستری قدس سره طائفه
 مزبوره نك احوالن کلشن رازده وصف ایدوب علوقد رلرین
 بیان یوررلر

* مثنوی *

خراباتی شدن از خود رهایست * خودی کفر است کو خود پارسایست
 نشانی داده اندت از خرابات * که التوحید اسقاط الاضافات
 خرابات از جهان بی مثالست * مقام عاشقان لا ابالیست
 خرابات آشیان مرغ جانست * خرابات آستان لامکانست
 خراباتی خراب اندر خرابست * که در صحرای او عالم سرابست
 خراباتست بی حد و نهایت * نه آغازش کسی دیده نه غایت
 اگر صد سال در وی می شتابی * نه کس را و نه خود را باز یابی
 گروهی اندرو بی پاوی سر * همه نه مؤمن و نه نیز کافر
 شراب بخودی در سر گرفته * بترك جمله خبر و شر گرفته

شرابی خورده هریک بی لب و کام * فراغت یافته از نشك و از نام
 حدیث ماجرا و شطح و طامات * خیال خلوت و نور و کرامات
 بیوی دردی از دست داده * زدوق نیستی مست اوفتاده
 عصاره کوه و تسبیح و مسواک * کرو کرده بدردی جمله راپاک
 میان آب و گل افتان و خیزان * بجای اشك خون از دیده ریزان
 دمی از سر خوشی در عالم ناز * شده چون شاطران کردن افراز
 کهی از رو سیاهی رو بدیوار * کهی از سرخ روی بر سردار
 کهی اندر سماع شوق جانان * شده بی پا و سر چون چرخ کردان
 بهر نغمه که از مطرب شنیده * بدو وجدی از ان عالم رسیده
 سماع جان نه آخر حرف و صوتست * که در هر پرده سری نهفته است
 ز سر بیرون کشیده دلخ ده توی * مجرد کشته از هر نك و هر بوی
 فرو شسته بدان صاف مروق * همه نك سیاه و سبز و ازرق
 یکی پیمانه خورده از می صاف * شده زان صوفی صافی زاوصاف
 زجان خاك مزابل پاك رفته * زهرچه آن دیده از صدك نكفته
 كرفته دامن دندان خنار * زشیخی و مریدی کشته بزار
 چه شیخی و مریدی این چه قید است * چه جای زهد و تقوی این چه شیدا است
 * فصل رابع *

* طالبان ایکی قسم اولوب بر قسمته طالبان و بر قسمته *

* مطلوبان نسیمه اولمديغی بیاننده در *

عين القضاة همدانی علیه رحمة الصمدانی زبدة الحقایق نام کتابنده
 طالب حق ایکی قسمه تقدیر ایدوب بر قسمته طالبان و بر قسمته مطلوبان
 تعبیر ایدرلر . و یوررلر که طالب اولدر که حقیقتی طلب ایدوب
 « من طلب شیئا وجد وجد » موجبنجه مطلوبنه واصل اوله .
 و مطلوب اولدر که حقیقت اتی طلب ایدوب انکله انس ایلہ . و انبیا
 علیهم السلام طالبلردن برجاعت ایلہ طالب خدا اولوب انلرک
 سرچشمه سی ابراهیم خلیل الله و موسی کلیم الله در . زیر احق
 سبحانه و قدس انلرک شان شریفلرنده کلام مجیدنده « ولما جاء موسی .

وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا « ديو توصیف پیوردی یعنی وقتسا که
 موسی کلدی وحق تعالی ابراهیمی دوست اتخاذا ایلدی دیمکدر .
 پس کلدی و دوست اتخاذا ایلدی حکمی طلب ایله حاصل اولور .
 « و ما یعلم تأویلہ الا الله » و بو طلبه فقر و فاقه و فقر و فاقه و فقر و فاقه
 « الفقر فخری » و آخری « اذاتم الفقر فهو الله تعالى » معناسنک
 تقدیدر اما مطلوبلر کر و هنک سر چشمه سی حضرت حبیب خدا
 و سید انبیا و سید اصفیا محمد المصطفی علیه اکمل التیات و انک امتی
 اول کریم الخصاله تبعیت ایله « یحبهم و یحبونه » کلام شریفی
 وجود لرینه اصل دوشمشدر و موسی علیه السلامه جاء خطابی واقع
 اولوب حضرت محمد علیه الصلوة والسلامه « سبحان الذی اسری
 بعبدہ لیلًا » نازل اولمشدر کتورلمش کلش کبی دکلدی . و انبیا
 علیهم السلام حق سبحانه و تعالی نک اسما و صفاته قسم ایدوب وحق
 تعالی حبیبک جائنه و سر و موینه سو کند ایدوب « لعمرک . والضحی
 و اللیل اذا سجی » پیورر . و حضرت موسی علیه السلامه « انظر
 الی الجبل » پیوریلوب . حضرت بدر دجا . و حبیب خدایه ای
 شمس ضحایز عظمتز ایله سکا نظر ایدلم و سن کلینکله بزه ناظر اول دیو
 پیوریلور کا قال تعالی « الم ترالی ربک کیف مد الظل » الایه وحق
 تعالی حبیبنه امتی ایچون تبشیر پیوروب « من تقرب الی شبرا تقربت
 الیه ذراعا و من اتانی بمشی اتیته هرولة » پیورر طالبک برر ویشی
 اولورسه مطلوبک ایکی کتوریشی اولور اما حقیقت یوزندن طالب
 خود عین مطاوب در زیر طالبک طلبنه ارادت حق تعلق ایتسه
 طالبک طلبی وجوده کلور میدی واکر غفلندن ایفاظ ایتسه
 متیقظ اولور میدی « الاطال شوق الابرار الی لقاء . وانی الی لقاءهم
 اشد شوقا » مفهوم شریفی دخی مطلوبلره اولان مبشر اتنددر شوق
 خود حضور و رؤیتدن اولور غیتندن دکل « و اشوقاه الی لقاء
 اخوانی » بوکا شاهددر

✽ مشوی ✽

عاشق کرزین سر و کرزان سراسر است * عاقبت مار ابدان سر رهبر است
 ✽ فصل خامس طریق ایکی نوع اولوب برسی من العبد الی الرب ✽
 ✽ و برسی من الرب الی العبد اولدیغن بیان ایدر ✽
 ای طالب صادق معلوم اوله که ره روندگان حقیقت ایکی نوع
 اولدیغی کبی راه حقیقت دخی ایکی قسم اولمشدر نیم الدین دایه
 علیه رحه ذی العنایه بحر الحقایق نام تفسیرند، سورة سبع المثانیده
 « صراط الذین انعمت علیهم » آیت کریمه سنی تحقیق پیوردقلری
 محله تکرار صراط قیدندن طریق حقیقتک ایکی قسم اولدیغنه
 اشارت باری وارد دیو پیورر که صراط حقیقی ایکیدر برسی من العبد
 الی الرب و برسی من الرب الی العبد در شول صراط که من العبد الی الرب
 اوله بر طریق مخوفدر که اول یولدن سالك اولان قوا فلک نیمه سی
 مقطوعه و رواحتک اکثری منقطعه اولمشدر اول زمره به « الطلب
 رد و السبیل سد » نداسی کلکدن زائل دکلدی تنکیم خدای متعال
 بو طریقک قاطعی و بوفریقک مفرقندن « لا قعدن لهم صراطک المستقیم »
 آیت کریمه سیله حکایت پیورر و شول طریق که من الرب الی العبد اوله
 طریق امن و عیان و در همه حال کائن بالاماندر اول طریقک مراحتنده
 اولان سیاره انواع نعم الهیه ایله محفوظه و محفوظه و منازلنده سیر ایدن
 روند کائنات اجیاد اختیار لری سلاسل عنایت جذبات ایله مقوده
 و مقیده در . وحق سبحانه و تعالی اول رهرو و انک نفوسنده اولان
 هو انک قمع و قهری و شرع شریفک رعایت و حفظنه توفیق و مراقبه
 و کلایت ایله مکاید شیطانیه دن و عایت ایتکین سرلرینی انواع رعایت
 و عنایت و روحلرینی اسرار هدایت و قلبلرینی آثار ولایت ایله پرزیت
 ایتشددر . و هدایت ایلدیکی صراط مستقیمک کذر کاهنی اصناف
 نعم ظاهره و باطنه ایله توسیع و تنمیه ایتشددر . کما قال تعالی « و اسبغ
 علیکم نعمه ظاهرة و باطنه » اما نعم ظاهره ایله اتمام بعثت انبیا
 و انزال کتب و احکام شرایع و قبول دعوت رسل و اجابت حق و اتباع

سنت واجتناب بدعت ونفسی شرع شریفک اوامرینه انقیاد
ونواهیسنندن اتقا واحتیاط وقدم صدق اوزره عبودیتده اثباته توفیق
ازلیسن عنایتدره . اما نعمتباطه ایله اسباغ واتمام اول عبادنمعلیهکم
بدایت فطر تارنده ارواح طیبه لرینه نورالهیتهک اصابت ایلمسیدر . کما قال
علیه السلام « ان الله تعالى خلق الخلق في ظلمة ثم رش عليهم من نوره
فن اصابه ذلك النور فقد اهتدى ومن اخطاه فقد ضل » پس امدی
هدایت بیوریلان صراط قویمه فتح باب اول رش اولتان نورک اصابتی
اولدی ومغضوب وضالین اولنلر ذکر اولتان نور مرشوش انلره
اصابتدن خطا ایدوب محروم قالمغله تیه هوای نفسده ضالین ودشت
ظلمات طبع وتقلیده مغضوبین وهالکین اولوب شرع وتحقیقه مهتدی
وصراط قویم واحسن تقویم اوزره اولان مرتبه انسانیه دن روگردان
اولنلر در که یهود جمود واول طبیعتده اولان عنود لر کبی که حق
تعالی انلری ملعون ومغبون ومردود ومطرود ایدوب صور تارینی
سیر تارنده مرکوز اولان قرده وخنایر وسبعیاته صورته ومعنی مسخ
وتبدیل ایلدی . وطائفه نصارا که الطاف ربوبیتی فراموش ایدوب
صراط غیر مستقیمه عزیمت ایتمکله چاه تاریک بشریته دوشوب طریق
قویم توحیدی ناسی اولدقلر یچون شیطان علیه اللعنه شبکه شرک
شرکله انلری صید ایدوب « افرأیت من اتخذ الهه هواه » مقتضاسنجه
هوای نفس ودنیایی اله اتحاد ایتدکلر یچون « ثالث ثلثة » قوللریله
« نسوا الله فانساهم » طردینه مستحق اولدیلر . وکذلک شول فسقه
ونجره که وحدت حق وبعثت انبیایه اقرار ایله حضوردن صکره
غیبت وسروردن صکر محنت ونوردن صکره ظلمت ایچنه دوشوب
صراط مستقیمدن رجوعله مغضوبین وکرم کریم ورحمت رحیمدن
ضالین وصراط قویمدن اعراض ایله قلب سلیم وجنات نعیمن دن
محرومین ومستحق عذاب الیم اولدیلر « نعوذ بالله من الحور بعد الکور »
وکذلک شول مقتصدین که منازلده قوافلدن انقطاع ایله محتبس وباز
کشته مقصود اولدقلر یچون ضالین اولدیلر . الهی صراط

مستقیمه هدایت سندن . الهی طریق قویمه توفیق وعنایت سندن
بز عاجز قوللریکی بولدن دوندرمه . ومقصود اصلی به ایرشدر منیجه
برمزلده اکلندرمه

✽ مؤلفه ✽

خدا یا قوللرک سن سن الهی ✽ قواللرک بولده پنجاهی
یویوب کوتور کوکلردن سیاهی ✽ مدد سندن مدد سلطانم الله
بنم اکسکلکم چوقدر بولکده ✽ نیازه ال آچوب طوردم طیو کده
کلنلر اغلیو کولر قیو کده ✽ مدد سندن مدد سلطانم الله
یش فریادمه آل طوت الیمی ✽ بتوردم کنیدی کوسری بولیمی
کورهیم یوزیکی شادایت قولیکی ✽ مدد سندن مدد سلطانم الله
نظام ملک دیندر پس شریعت ✽ اکاراه هدایتدر طریقت
یزه بلدر نه در سر حقیقت ✽ مدد سندن مدد سلطانم الله
بقارمی عاشق اولان قیل وقاله ✽ دکشمدر مقالی جله حاله
کرم قیل لایق ایله سن وصاله ✽ مدد سندن کرم سلطانم الله
یکور بو عبدیکی یارب سوادن ✽ فنا ایله نصیب آلسون بقادن
آیره محض فضلکله لقادن ✽ مدد سندن مدد سلطانم الله
✽ فصل سادس طریق نه دیمکدر ویول قنده درانی بیان ایدر ✽

ای طالب طریقت وراغب حقیقت چونکه حقه موصل اولان صراط
مستقیم ومانع وصول اولان طریق ستیمک اوصافن واول بولده نیچه سی
نجات بولوب ونیچه سنک دخی هلاکن ایشیدوب « الرفیق ثم الطريق »
فخواسنجه بو یوله بر دلیل فایق ورفیق صادق وبودرده بر طیب
حاذق وبر عیسی دم مشفق لازم ولابد اولدیغن یلایوب سن دخی اول
راه بی پایانک اسباب ومهماتی کوروب توجه ونیت وقصد وعزیمت
قیلد کسه (ع) سیاحت قیل سلوک ایله وجود کدن ایدوب عزلت ✽
مضموننجه کرکدر که حق زمان وجهته ودنیا وجشته قید ایله
طلب ایتوب ودور ودراز کتیوب « وفی انفسکم افلات بصرون »
فخواسنجه راه خدا کوکل اولدیغن ییلوب دفع شبهه قیله سن زیرا

حقه کوکلدن یقین یوقدر « قلب المؤمن بیت الله » خود مصدقدر
و کوکل الله نورندن و دیعه در کافال علیه السلام « اول ما خلق الله
نوری » و حضرت داود علیه صلوات الله الودود . الهی سنی قتده
بواهیم دیدکده « انا عند المنکسرة قلوبهم » جوابی ویرادی
« ما وسعنی ارضی ولا سماءی ولكن یسعی قلب عبدی المؤمن التقی التقی »
حدیث شریفن اشتدکی آسمان آتی قتده حامل اولور وزمین اکانجه
مکان اولور اول خود لامکاندر کافال تعالی « انا عرضنا الامانة علی
السموات والارض والجبال فابین ان یحملنها واشفقن منها وجعلها
الانسان » پس ایمدی اول جلیل وجلیلک محب ومونسی قلبدر « قلب
المؤمن عرش الله » انک مخبریدر . بوتقدیرجه یول کوکلدر .
ویولجی سن سن و کتمک کندیولککنددر . و کتمک سنلکسز سکادر .
وبطلک حقیقتکی اکلامقدر . وبولق شهود و عیان الیه انی کورمکدر .
واولق ایکیلک سز واتصال وانفصالسز برلکه یتکدر .
زیرا اتصال وانفصاله حال ومحل وظرف ومظروف اعتباری لازم
کلور حق تبارک وتعالی آخرشی الیه متحد اولقدن متهدر انک غیری
نه وارددر که اول اوله واول نه نک غیری در که انکله اتحاد ایلیه . پس
ایکیلک سز برلک اولور . حکمی عن الخضر می انه کان یقول ان
الناس یقولون انی حلولی واتی اقول بسقوط التکلیف عن عبادالله
وکیف اقول بالحلول ولا اری فی الوجود سوی الله وکیف اقول بسقوط
التکلیف ولی وردان حال صباطی ملفاتنی الی هذا الوقت ولكن اقول
لا کلفة فی عبادة عباده الخواص

✽ کلشن راز ✽

جناب حضرت حق رادوبی نیست * دران حضرت من وما وتوبی نیست
حلول واتحاد اینجا محالست * که در وحدت دویی عین ضلالت
هر انکوخالی از خود چون جدا شد * انا الحق اندر وصوت و صدا شد
شود باوجه باقی جمله هالک * یکی کردد سلوک وسیروسالک
حلول واتحاد از غیر خیزد * ولی وحدت همه از غیر خیزد

تسین بود کز هستی جدا شد * نه حق بنده نه بنده با خدا شد
وجود خلق و کثرت در نمودست * نه هر چه آن نمایند عین بودست
« هو الاول والاخر والظاهر والباطن وهو بکل شیء علیم » حسین
ابن منصور الخلاج پیوررل

✽ نظم ✽

« انت ام انا هذا العین فی البین * حاشای حاشای من اثبات اثین
هویه لك فی لا یتقی ایدا * کل علی الكل تلپیس بوجهین
فاین ذاتک عنی حیث کنت اری * فقد تبین ذاتی حیث لا ین
واین وجهک مفقودا بناظرتی * فی ناظر القلبام فی ناظر العین
بینی و بینک اتی زاحنی * فارفع بآتک اتی من البین
✽ مولانا جامی ✽

* نحن اقرب کنت یعنی قطره در دریا یکیست *

* عاشق و معشوق و ساقی مستی و صهبای یکیست *

* ای که دور افتاده از خویش اگر داری خبر *

* مشهد و مشهود شاهد مولی و مولی یکیست *

* کرچه عالم مظهر اسماء حسنی خداست *

* اسم اعظم در میان جمله اسمای یکیست *

* هستی مطلق تویی دیگر خیالی بدش نیست *

* زانکه اندر نشاء توجله اشیا یکیست *

* حسن عالم کبر تواز بهر اظهار کمال *

* نمایند در هزاران آینه اما یکیست *

* با همه خوبان اگر چه حسن تو همراه بود *

* در حقیقت دلبر یکای بی همنا یکیست *

* این همه آشوب و غوغا در جهان از عشق اوست *

* کشت معلوم این زمان سرفتنه غوغای یکیست *

✽ مؤلفه ✽

* دیده مک انواری هودر عقلک فرمانی هو *

* ديلك اذكارى هودرناله مك افغانى هو *
 * كوكلك سيرانى هودر جائمك جانانى هو *
 * سرمك اسرارى هودر مهرمك تابانى هو *
 * عاشق سرمست اولنلر هويله در هويله *
 * صومى هودر عېدى هودر زهديله ارگانى هو *
 * نقد وارېن خرج قتلش يوانه دلدارينك *
 * وصلى هودر فصلى هودر درددايله درماني هو *
 * وارايسه عشقندن نصيبك عبديا هودى مدام *
 * آشنا اول بىر هويله كورنه در عمان هو *

* نظم *

سرتوحيد اول زمان اولور عيان * قورتيله اشبو قفصدن مرغ جان
 قيله ترك كلشن وطبع وحواس * بى خيال ووهم كوره بى قياس
 اوش بو عالمده نه كيم وارېش وكم * اوله يكسر غرقه بىر قدم
 اى برادر كيمكه كوردى اول يوزى * هېچ برشى كوره مزانك كوزى
 كيمكه اشبو سر كذشتدن دم اورر * عاقبت حيران اولوب ابكم اولور
 نه اشارت وار بوراده نه بيان * زيرا محو رسم ايلر بو عيان
 * باب رابع دنيا دن ترهيب وطريق حق و مرشد كامله ترغيب *
 * وفقرابه سوء ظندن احتراز واعراض وارباب سلوكه *
 * توضيحي لازم بعض اركان وشرايطى توصيه بياننده در *
 « قال الله تعالى يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله ولتنظر نفس ما قدمت لغد
 واتقوا الله ان الله خبير بما تعملون . ولا تكونوا كالذين نسوا الله
 فانسيهم انفسهم اولئك هم الفاسقون لا يستوى اصحاب النار واصحاب
 الجنة اصحاب الجنة هم الفائزون . صدق الله العظيم وبلغ رسوله
 الكريم ونحن على ذلك من الشاهدين بالتصديق واليقين »

* الوصايا *

اي سالك طريقت وراغب حقيقت « الدنيا مزرعة الآخرة »
 نحواسى اوزره

* قطعه *

فوت فرصت مكن كه وقت صفاست * كه بسى هست در جهان آفات
 حاصلى نيست عمر فاني را * جز ملاقات ذات پاك وصفات
 ابياتنى سمع جان و جهان ايله استماع واصفا ايدوب دنياى فاني يه كوكل
 ويرمه وزيب وزبورينه فريفته اولمه كه بى وفا و بى ثباتدر
 * مثنوى *

اين جهان وساكنانش منتشر * وان جهان وسالكا نش مستر
 اين جهان وعاشقانش منقطع * اهل آن عالم مخلص مجمع
 عشق الهى ياده سنى دست ساقى بزم وحدتدن نوش قيل كه
 (ع) واعجل فالوقت سيف قاطع * موجبجه وقت كچر و ايام
 كيدر

* مثنوى *

تركش عرش نهى شد عمر رفت * از دويدن در شكار سايه تفت
 ايمدى اكر عشق الهى ايله حضور قلب وقتن اله كتورد كسه
 اضاعت ايله هر زمان وقت صفا و راحت قلب محلى اله كبر مز
 « لى مع الله وقت » بيورلمشدر هر نفسى غنيمت وبهاسى يوق نعمت
 بيل

* نظم *

كلديك كدن بريره اى خوش نهاد * آدميك حاصل ايتكدر مراد
 حاصل ايترسك بو طوفنى شوبله بيل * سندن الورلر اوليسر سن خجل
 بونده هر نه طونه لايقسك اينان * يارېن اول كسوتد قالور سن همان
 اوز تعلق بنسدى آزاده اول * رنك و بودن كچ فقير وساده اول
 هر نه كيم مشغول ايدر حقندن سنى * پوتدر اول زنه اراوده سال سنى
 بنچلر ديدى بنچدر بومكان * اكا بنم ديديكى قالدى همان
 نيسدين حال كدن اكا اولمك * نفسه اويدك عشقه همراه اولمك
 درد حاصل قيل كرايترسك دوا * درد ايله اولوز قو حاجت روا
 ليك رازك ديمه بى درده اى يار * دردى اولاندن صاقيله سنى زينه اار

پس سکا «قدن اعطا و عنایت اولان خلعت صورت انسانیه ناک قدر
و تمیز بیایوب بوفرصت بردخی دوشر صانه بستر خواب و راحت
کنندیکه حرام قیل و صراط مستقیم اوزرینه ثابت قدم و راسخ دم اولوب
« تخلقوا باخلاق الله و اتصفوا بصفات الله » فرمانیله ذاتکی متصف
قیل و دخی « افن شرح الله صدره للاسلام فهو علی نور من ربه »
قول کریمی اوزره صفات ظلمانیه و کدورات نفسانیه دن مزکی و محلی
اولوب قلبکی محل نور ایمان ایله و وطن اصلی به رجعت قیل و علم ظاهر
و باطن و اسرار الهیه بی شامل بر مرشد کامل اله کتور که قلوبیه
فیض ربانی القا و جذبه رحمانیه عشق و شوق و وجد و ذوق اعطا ایلیه
(ع) مرشد کاملک نشانی بودر * بو جوهر بولمیان کنج خالی
و بونک غیری اولان آشیانه قلب تهی در

﴿ منوی ﴾

من غلام موج آن دریای نور * که چنین کوهر در آرد در ظهور
هر چه جز عشق خدای احسانست * که شکر خوار است آن جان کندنست
چیت جان کندن سوی مرگ آمدن * دست در آب حیاتی نازدن
پس شمدیه دکن وصف اولان کالات و حالات اول مطلع نور
احدیتک مزید رأفت و مزیت عاطفانندن احسان و عنایت
اولنشد

﴿ بیت ﴾

در پس آینه طوطی صقتم داشته اند * آنچه استاد ازل گفت بگو میگویم
هر قیوده بر بسته اولان نارسیده کمال و بلکه دکه بر کامل بوا عطا
و قدرته قادر اولن

﴿ نظم ﴾

* بو قدر نصیبی عشق حقیقتدن ای کوکل *
* شول سالکک که مرشدی ناقص عقول اوله *
* ای خالقک امانت ضایع ایلیان *
* لایتمیدر که آدک ظلوم و جهول اوله *

پس بوجهندن مرشد کامل سزلاف سلوک و دعوی وصول ایتک ارباب
تحقیق حضورنده منوعدر انکچون « لولا المربی لما عرفت ربی »
بیوریلوب و دخی « من لا شیخ له لادین له و من لا شیخ له فالشیطان
شیخ » ایله تنبیه بیورلشد

﴿ منوی ﴾

یاتبر بر کبر و مردانه بزن * تو علی وار این در خیبر بکن
یا بکلین وصل کن این خار را * وصل کن بانار نور یار را
تا که نور او کشد نار ترا * وصل او گلشن کند خار ترا
تو مثال دوزخی او مؤمن است * کشتن آتش بمؤمن ممکنست
پس ای عاشق صادق و راث حقیقت محمدیه ایله مشرف اولان کامل
و مکملی بولدقده تسلیم کلی اولوب آنک قلبنده تابان اولان نور ربانی
و فیض منانی ایله بعد رفع الهوی و تحصیل افتاء بشریت و سوی
نورانیت و روحانیت برله مستعد کالات الهیه اوله سن
﴿ ترجمه کلشن راز ﴾

قوعقلی ویر الیکی عشق الینه * کیم الته وادی ایمن ایلینه
سنگ بو وار لغدر خار و خاشاک * کیدر بولدن بولاری جست و چالاک
چقار کل سنلکی سنلک اوندن * که پر تو سن آنک بر بر توندن
آریت پاک ایله آنک جلوه کاهن * مصر قیل یوسفه بونفس باغن
کیدنجه سن کلور اول ظاهر اولور * بو شرطیله که مظهر ظاهر اولور
سکاسن سز جمالن روشن ایلر * قودیکنلریکی کلشن ایلر
موانع اولنجه آره دن دور * کوکل اوینه دشمن بر تونور
بو عالمده موانع درت اولور بیل * بولاری دفع ایچون تدبیر قیل
اول آری اول انجاس و حدثن * کذر ایله کل افعال عبثدن
ایکنجی معصیتدن اچه غل یول * دخی و سواس شرندن امین اول
او چنجی اشبو اخلاق ذمیه * کیم آدم بکر رانکه بهیمیه
بودر دردنبی اشبو ماجرادن * که پاک ایلیه سمرین ماسودن
کوزندن کوتر و لیجک صورت غیر * همان دم منتهایه ایریشور سیر

که ذاتک پاک اوله سندن کیدرشین * نمازک انده اوله قره العین
همان برلک نصیب ایدر برادن * ایکیلک برده سی کیدر ارادن
اولور معروف و عارف شی واحد * حقیقت بر اولور مشهود و شاهد
کالی بو کاد کیندر کلامک * بو مترادر مقالی هر مقامک
اما شول کمنه لر که پیر طریقت و مرشد راه حقیقته و صوادن صکره
اول ذات محمدت صفاتک مبارک نفسنه و امرینه امتثال ایتمزل ایسه
پسماند راه اولوب رسیده منزل مقصود اولمزل . و نائل رضای
حق اولوب تحصیل کمال ایتمزل مکر کیم اقتضاء بشریت ایله صدور
ایدن جرایم و خطایا سنه معترف اولوب « حاسبوا قبل ان تحاسبوا »
فرمانیه طریق راستی طلب ایله و بول کوسرلد کده جان و باش ایله
مطیع و منقاد اولوب

* مثنوی *

آنکه از حق یابد او وحی و جواب * هر چه فرماید بود عین صواب
آنکه جان بخشد اگر بکشد و است * نایست و دست اود ست خداست
همچو اسمعیل پیشش سر بنده * شاد و خندان پیش حکمش جان بنده
مضمونجه صدور ایدن امره تسلیم اوله لر . اما شول پسماند و پیش رانده
لردن و بر بسته و بر کشته لردن که امر الهی اوزره آداب شریعت و ارکان
طریقت مراعاتنی ایتیموب اعمال خبیثه و افعال شنیعه ایله آلوده هوای
نفس اولور لسه حقندن و خلقندن انلره لوم و ملامت ایریشوب تشبث
ایتدیکری مرشد کامله و اصحاب طریقته دخی انک اعمال میثومه سندن
و افعال مشومه سندن سنک طعن ملامت رمی اولنوب هم کندی نفسلرینه
و هم خلقه ظلم صریح ایتش اولور لر

* مثنوی *

هر چه بر تو آید از ظلمات غم * آن ز بی بای و کستا خست هم
هر که بی بای کند در راه دوست * رهن مردان شد و نامر داوست
از ادب پر نور کشتست این فلک * و ز ادب معصوم و پاک آمد ملک
پس بو وجهله ضال و مضل اولان « الالعة الله علی الظالمین » طردینه

مستحق اولوب بلسکه کفره ملحق اولور « اعاذنا الله الملك المتعال
من كل سوء الخلق والافعال ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هديتنا
وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب » الهی سکا التیجا ایلدم عنایت
سندن الهی سکا کلایت ایلدم توفیق و عنایت سندن . پس ایلدی
بو مقوله اطاعت حق ایتیموب مجرد بر عزیزک برویا ایکی کره مجلس
شریف و صحبت منیقته داخل اولمله طریق شریفی مقتضاسنجه حرکت
ایتمیان و حاشا بو ناپاک لکله کندوبی اول ذات ملک سماته مرید اسناد
و ادعا ایلان اشخاص ظالمین سبیلرله نقایص نالایقندن ظاهر و باطنلری
پر نور و مطهر اولان رجال الله سوء ظن و زبان درازلق ایلک هیچ
بر وجهله مناسب و لایق دکدر . حاشا ثم حاشا که اول اعزه کبارک
شان شریفلرینه او مقوله اوصافی ردیه ملایم اوله

* مثنوی *

جسم شانرا هم ز نور اسر شته اند * تا ز روح و از ملک بگذشته اند
مضمونی اوزره حق تبارک و تعالی نک و لیلری نور محض و مهر طالع
بر فیض در لکن سوزین طو تمیوب ایزینه کتبان نامستعد و بی بهره بی
نیلسونلر « انک لاتهدی من احییت ولكن الله یهدی من یشاء »
خواسنجه هدایت حقکدر اگر مستعد و اگر نامستعد حضور شریفلرینه
کلانلری « وما علینا الا البلاغ » قول کریمی اوزره حق ابلاغ
ایدر لر

* مثنوی *

لیک دعوت واردست از کردگار * با قبول و ناقبول اورا چه کار
مضمونجه البته حق قبول ایتدیر مک انک اوزرینه واجب دکدر . پس
اهل انصافه لازمدر که تابع شریعت و طریقت اولیموب مر دود
و مطرود اولان ظلمه دن بعض آثار نا شایسته دخی مشاهده ایدر لر ایسه
پیر کامله اسناد ایتیه لر . حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم رحمة
للعالمین اولوب وعامة ناسی ظلمت کفردن خلاص و نور ایمان ایله
نجاته چیقارمق ایچون مبعوث اولش ایکن شریعت شریفه و سنت

منیفه به متابعت ایتیموب و اهل سنت و جماعت یولنی کوتیموب طریق
ضلالده هالکین اولان فرق ضاله امت محمد نامنده دکلیدر
قصد کزند رخته کردن اساس شرع مبین خلل پذیر اولورمی. و تطرق
دخل و اعتراض ایله کمال شان شارع رتبه نقصان بولورمی. متعرض
شارع یا منافقدر یا کافر پس اولیا و اصفیایه دخی مالا یعنی سویلنلر
عند الله معاتب اولق مقرر در خصوصاً هر طریقک ایچنده اغواء
شیطانی ایله غوی اولمشک نهایی یوقدر ایمدی فلان کمسند ازغوندر
اول خود فلان عزیز ایله صحبت ایدر دیوانک فسادنی عزیزینه اسناددن
حذر ایلیه سن و سکا شفاء صدر حاصل اولورسه واروب اول عزیزک
غیری فقراسن یا خود ککندوسن کوروب بیله سن ممکن اولدجه
کندیکی سوء ظندن منع ایده سن حضرت مولانا قدس سره العزیز
« ولا تجسسوا ولا یغتب بعضکم بعضاً ایحب احدکم ان یا کل لحم اخیه
میتا فکر هتموه » آیت کرمه سنده اولان نهی دن اجتناب
ایتمیلر علی الخصوص اولیاء اللهی غیبت ایلیان ظالمیری
خورند کان پیل پچه به تشبیه ایدوب و زبان در از لادن نهی ایدوب
بیورر که

✽ مثنوی ✽

پیل هست اکنون که این سومیروید * پیل زاده مشکند و بشنوید
پیل بچکانند اندر راهتان * صیدایشان هست پس دلخواهتان
بس ضعیفست و لطیف و بس سمین * لیک مادر هست طالب در کین
از پی فرزند صد فرسنگ راه * او بکرد در خنین و آه واه
آتش دود آید از خرطوم او * الحذر از کودک مرحوم او
اولیا اطفال حقندای پسر * غایبی و حاضری پس با خبر
غایبی مندیش از نقصان شان * کوکشد کین از برای جان شان
گفت اطفال منند این اولیا * در غریبی فرد از ککار و کیا
از برای امتحان خور و یتیم * لیک اندر سرمه یار و ندیم

بشت دار دجله عصمتهای من * کویا هستند از اجزای من
هان هان این دلق پوشان منند * صد هزار اندر هزار و یک تنند
✽ تنبیه ✽ بودخی معلوم اوله که عشاق الهی جذبه رحمانله وجد
و حالات و عشق و وحدت حقده استغراقی حالده عشق غالب
و حکم انک اولوب اول مستانه لکک ایچنده « رمیه من غیر رام » لسانلرندن
بعض شطحیات صدور ایدوب ظاهرگ شرع شریفه تطبیق
متعسر اولورسه همان اول حینده انی مؤاخذه ایتیموب عالم صحوه
کلد کده انک احوال و افعاله و اعمال و اقوالنه نظر ایلیه سن بشریتی
حالنده اول سویلنلری اقوالدن کندوده اثر قالمیوب مراعات شرع
شریف ایدر سه اکا انکار اولنیه زیرا سلفده چوق واقع اولمشدر
• مولانا جلال الدین رومی قدس سره حکایت بیورر که سلطان
العارفین ابو یزید بسطامی روح الله روحه احبا و اوداسی ایله حقانی
صحبت ایدر کن لسان شریفلرندن بعض کلمات غیر مشروعه صدور
ایتد کده حالت صحنده احبابی کندودن وارد اولان کفتاری عرض
ایتد کلرنده

✽ مثنوی ✽

گفت این بار ار کنم این مشغله * کاردها بر من زبید آن دم هله
حق منزله از تن و من باتم * چون چنین گویم بیاید کشتنم
بردخی بو کلمات نامر بوطه بندن صادر اولورسه قتله مبادرت
ایدیکر دیو وصیت ایتمشکن

✽ مثنوی ✽

مست کشت او باز ازان سفراق رفت * آن وصیتهاش از خاطر برفت
نقل آمد نقل آوا واره شد * صبح آمد شمع او بیچاره شد
عقل چون شهنه است چون سلطان رسید * شهنه بیچاره در کنجی خربد
عقل سایه حق بود حق آفتاب * سایه را با آفتاب او چه تاب
مضیونی اوزره چونکه عشق وجودنی یغمایه و یروب مستغرق اولدقه
اولکیدن زیاده شور شر ایلدیکی کبی مجلسنده حاضر اولانلر لرنده

بولسان تیغ و خنجر لایله وصیت مزبور اوزره اول فنای مطلق
وجود و همیسنه هجوم ایدوب هر نه عضونه اثر جرح قصدین
ایتدیلرسه اول جرح کندی اول محله واقع اولوب هربری
وجودلینی شرحه شرحه ایدوب باذن الله اول ظل خداک برقیلنه خطا
کلبیکنی مفصلا نقل بیورمشلردر (ع) اولیا را هست قدرت ازاله *
وعشاق الهیدن بونک امثالی کلمات صدورینه حکمت نه ایدیکن بیان
بیوروب دیرلر که

✽ مثنوی ✽

چون پری غالب شود بر آدمی * کم شود آن مرد و وصف مردمی
هر چه گوید آن پری گفته بود * زین سری زان آسری گفته بود
چون پری این دم وقانون بود * کرد کاران پریا چون بود
اوی اورفته پری خود اوشده * ترکبی الهام تازی کوشده
چون بخود آید ندانیدک لغت * چون پریا هست این ذات و صفت
پس خداوند پری و آدمی * از پری کی باشدش آخر کی
وبودن غیری بوتمیل طریقه دخی توجه بیوروب مثلاً برکسنه
ام الحیث اولان خرمرداری نوش ایدوب بخاری دماغه صعود
وعقلی مختل ایتکله اختیاری کندی کیفیتی مقتضاسنجه دوندر دکه
کوکنده و کوزنده اولان حیا و حجابی مرتفع اولوب . نیچه
سخن برداز لایوب و نیچه بیرو پلنک و شیر یانه مقابله ایتدکده انی
مستانه کورنلراندن وجوده کلن اگر قال و قیل و اگر شجاعت و شورش
وحالی باده یه اسناد ایدوب بوکا بواشی ایتدیرن و کفتارین آرتورن
باده در دیو تحقیقنر ایدرل

✽ مثنوی ✽

باده رامی بود این شر و شور * نور حق را نیست این فرهنگ و زور
کرترا از کل بکل خالی کند * توشوی پست اوترا عالی کند
مفهومیجه شراب عشق الهیدن مست و مدهوش و بی عقل و بی هوش
اولان اهل وجددن بونک امثالی شطحیات ظهورینی ابعاد ایلیمسن

لکن بو مقوله حالات دکه بر اوقاته وقوع بولماز . عاشقنر * با خدا
دیوانه باش و با محمد با ادب * دیمشلردر
✽ علوان شیرازی ✽

دیلر سک کیم سکا آسان اوله بو * دلیل و حجت و برهان اوله بو
قولانگدن صنول برده سن چک * یقین اودینه یا نسون پرده شک
نداسن واحد القهارک ایتست * کوتورستری سوزین سنارک ایتست
سکا حقدن ندا کلور همیشه * کدی رنگیله بویاندی بوشیشنه
نیه کیم باقدک ایتدباکه باقدک * قیامت کوننه نیچون براقدک
کورینور جله اشیا ده جالم * مزهدر نقایصدن کمال
ندا ایلدم اوددن موسی یه بن * اول ایشتنی ولی ایشتنک سن
انا الله دیدم آکا بن شجردن * ندا ایتسم عجبیدر بشردن
کوکلدن وادی ایمن بدنده * ایشیدن حق نداسن کلی سنده
کرت تبر ایتست و کرت ایتست کج * کدردن اوز که بو قدر بردخی هیچ
یلن کشتی برک کوکک خداسن * ایشیدن کندیدر کندی نداسن
بنم دیمک یراشور اول خدایه * که غیر اورمز قولاق اشوادایه
اگر غایب اگر چه حاضر اولدر * قوغیب و حضوره ناظر اولدر
کلور حق نوری بو بوزدن ظهوره * بوسن اکلا دیغک غیب و حضوره
بو کیم سن بر اولاسن اول اولایر * ایکی لکدن قوپار بوزشت تدیر
سنتک بونلکک بکزر خیاله * که دوشورر سنی درلو و باله
ایکیلک اولمز انک برل ککنده * اولوم بولمز انک دیرلککنده
ینه بر لیکن انک کندی برل * موحدلر بوسوزی بویله دیرلر
کورینور اول ولی سن کوره مز سن * انی بنهان صنور سن ایره مز سن
اما جذبه و عشقندن و وحد و فتادن خبر و آگاهی اولیوب تبدیل شکل
و تغییر جامه ایله کندیلرینی اهل حاله تشبیه و روشلرینی شید و جنونه
تقلید ایدوب تشبیه مبطل اولان ملاحظه دخی بو مقوله شطحیات
جرات ایدرلر لکن بونک اولندن بو محله کلنجبه ذکر اولتان اذواق
و حالاتدن انلرده بر اثر اولمزسه او مقوله ز بالاخره دییاده و عقباده

جزا رین بولوب الله ورسولی و جله اولیاء الله انلرنه کیلردن بریلر
و آنجلین ظالمه عدولدر «الفضل لله والحب لله» فواسیجه ملاحظه بیه
بزدخی عداوت ایدرز انلرک معلى نفس وشیطان در وانلردن بعید
اولان - قه یقیندر

✽ علوان شیرازی ✽

طشینه کیدیلر کهنه پلاسی * ایچی طوبطاودر نگیری بلاسی
قباحتلر صلازلر ملک و مال * که قویه خاق آتی کندولاله
صلاتی دانه صومی دام ایدرلر * بونکله خلق کوکلن رام ایدرلر
دماغن دیلن ایل ایچون قوریدر * یز ایچمز ویدعتلر دوریدر
یکرل صدر صیرور کی هب * باشی اشاغه ایرورلر کی هب
زنار کز او کوزی شیشه سنده * اولوبدر عز وجاه اندیشه سنده
دماغنده طولو کبروریاست * مرایلق درر فکری ریاست
ورع اهلی کی در خلق ایچنده * ولی دین بییچیدر دلق ایچنده
بولارک ایچی طیشی بردکدر * بولر جاهلدر اهل سر دکدر
دیریدر نفسی جانلاری اولوبدر * بولاری ایکی سرخوشلق آکوبدر
بری بوکیم صیقارلر نفس ترین * هوسدن نوش ایدرلر جهل خیرین
ایکنجی بونلری اسرندی دینی * اوچنجی دینه در بونلره دینی
کیچی شبلی دیریاور کی مصری * کیچی کرخی دیریلور کی بصری
کیچی دعوی قیلور نور کرامت * کیچی غیب سویلر بی ندامت
قراکو ایچلری قلبی فسرده * بولار بکرادی قویون باشلوقورده
بولارک ذمی معصیت دکدر * مفاجر غیبتی غیبت دکدر
ولی کرچک اولور یلانچی اولمز * کوکلدن بای اولور دینچی اولمز
حضرت جلال الدین رومی قدس الله سره بونک کی تغییر شکل ایدوب
بی ذوق و حال ایکن شیدو عشقندن دم اوران مقلدلی خمرنکه دوشوب
رنک آلود اوارقه طابوسلق ادما ایلان شغاله تشبیه ایدوب
بیوردرلر که

✽ منوی ✽

وان شغال رنک رنک آمد نهفت * برینا کوش ملامت کر بکفت

بنکر آخردر من ودر رنک من * یک صنم چون من ندارد یک شمن
چون گلستان کشته ام صدرنک خوش * مرمر اسجده کن از من سر مکش
مظهر اطف خدایی کشته ام * لوح شرح کبریایی کشته ام
ای شغالان هین نخوانیدم شغال * کی شغالی را بود چندین جبال
اس چه خوانیت بکوائی کوهری * کفت طاوس نرم چون مشتری
پس بکفتندش که طاوسان جان * جلوها دارند اندر گلستان
تو چنان جلوه کنی کفتا که نی * بادیه نارفته چون کویم منی
بانک طاوسان کنی کفتا که لا * پس نه طاوس خواجده بالاعلا
خلعت طاوس آید ز آسمان * کی رسی از رنک دعویها بیدان
همچو فرعون مرصع کرده ریش * برتر از عیسی پریده از خریش
های ای فرعون ناموسی مکن * تو شغالی هیچ طاوسی مکن
سوی طاوسان اگر پیدا شوی * عاجزی از جلو ورسواشوی
✽ توصیه ✽ پس ایمدی ارباب طریقت واصحاب حقیقت اولانلره
لازم اولان بودر که «ولتر کنوا الی الذین ظلموا» فرمان شریفی
اوزره اومقوله اعمال فاسده مبشری اولانلره بروجهله نظر والنفات
ایتموب جمیع وجوه ایله اجتناب ایدرلر واهل طریقتدن برکسته نک
بحکم البشریه شرع شریف وطریق منیغه مغایر ونالایق بروضع
وعملی صادر اولورسه اول شخصی رد ایدوب عملن قبول ایتمه
اگر اول کسینه جرم وخطاسنه اعتراف وعمل فاسدندن توبه واستغفار
واتواع ندامت ایله بردخی ایتمکه عهد وایمان ایدوب اولکی منزلن
طلب ایدرسه اول زمانده اهل حق اولانه لازمدر که اکابول کوستروب
طریقتنه چکدر اول دخی هر نه اقتضا ایدرسه اطاعت ایدوب قبول
قیلورسه اللهک امری ورسول الله علیه السلام قولی واولیانک
طریقتی اهله معلومدر «لا یکلف الله نفسا الا وسعها» اکاکوره
جراسی نه ایسه چکدیرلر بعده «التائب من الذنب مکن لاذنب له»
حدیث شریفی اوزره آتی قبول ایدوب کافی الاول محبت اوزره اولرلر
واگر اول کسینه سیرکشاک ایدوب بحسب الطریقه لازم کلان حکمی

قبول آیتزه آنی رد ایدلر و عیاذا بالله تعالی اهل توحیدنا منده اولوب
کانه وحدت وجود مشاهده سیه من لقه الاقدام اولان الحاده دوشوب
﴿ منوی ﴾

هر که کوید جمله حقست احقیست * آنکه کوید جمله باطل اوشقیست
موجبه صدور ایدن اعمال باطله سنه حقدر ونسته لازم کلمه دبوب
« البیت بیت الله والزیت زیت الله والعبد عبد الله » مثلی کبی حاشا
بوحال وبوضلات واعمال ایل اهل حق صحتته واررسد اول شخصک
اومقوله احوال پر ضلالتیه واقف اولدقد نصکره لازمدر که حسن
خلق واداء لطیفله اکاضلات وقباحتن والحاده دوشوب طریق
اهم وصراط اقومدن عدول ایدوب اعتقادات باطله کردانه گرفتار
اولدیغن اعلام وافهام ایدلر وما دامکه سن بوحالده وبوعملده سن
من بعد بزدن دکلسن ■ قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی
یحییکم الله « والا » فقل لی عملی ولکم عملکم انتم بریئون مما عمل
وانابری مما تعملون ■ آیتلرینی اوقیوب طریقندن وکوکلدن رد ایدوب
من بعد برکنسه اکامیل آیتیه ر وکوردکاری برده حیات وعقاربندن
احتراز اولدیغنی کبی آتندخی احتراز وفرار ایدلر مکر کیم آیت کریمه
« یحیی الله ما یشاء ویثبت وعنده ام الکتاب » مفهوم شریفجه ودخی
« السعید قدیشقی والشیق قدیسعد » حدیث شریفی مضمونجه
حق سبحانه وتعالی کمال فضل واحسانندن اکالطف ایدوب اول دخی
توبه واستغفار ایله درونی انصافه کلوب اوامر شریعت مطهره اوزره
جرم وخطاسنک جزاسن حکمکه تسلیم اولوب واول اعتقادات باطله دن
دخی رجوع ایدوب « لاتقنطوا من رحمة الله » قول کریمی اوزره اللهمک
امری ورسول علیه السلامک قوی ومرتشد کاملک حکمی وعلم وعملنه
اتباع ایدوب مقبول اهل طریقت اولغیچون کلوب بولن طلب ایدرسه
اکاکوره قاعده اهل طریقت اوزره لازم کلان جزاسن بیلیدروب
طریقن ککوستره لهرنه ایسه اطاعت ایدوب راضی اولورسه
« ان احسنتم احسنتم لانفسکم وان اساتم فلها » حکمی رینه کتوروب

اجرای حق ایدلر وبالجمله سیاست صوفیه نک انواعی چوقدر هر کسک
جرمجه لازم اولان حدود مرتشد واهل طریقتک معلوملریدر
اکاکوره اجرا ایدلر لاندن صکره قبول وداخل صحت ایدوب اسلوب
سابق اوزره محبت ایللر و « الماضي لا یدکر » قولیه عامل اولنلر

﴿ منوی ﴾

پس بجا زارد بجانالد لیم * کرتو نپذیری بجز نیک ای کریم
اما حق تعالی حفظ ایلله دایره الحاد بر کرد ایدر که گرفتار اولانلرک بیکده
بری نجات بولوب سلامتیه چیمماز مشهوردر (ع) جهود ایمانه کلز
مردم لحد توبه کار اولز * دیمش لرحق کلادمر لکن حق سبحانه
وتعالی نک عنایت وهدایتیه وپیرک همته دخی اندازه اولز کما قال
تعالی « قل یا عباد الذین اسرفوا علی انفسهم لاتقنطوا من رحمة الله
ان الله یغفر الذنوب جمیعاً انه هو الغفور الرحیم » اما ■ ان رحمة الله
قریب من المحسنین « فوای شریفجه رجت محسنلره در ایددی
« وأتوا البیوت من ابوابها » فرمان شریفی اوزره باب رحته داخل
اولق کر کدر کدر رحمت بوله سن

﴿ منوی ﴾

لطف شد جاترا جنایت جوکند * زانکه شه هر زشت رانیکو کند
رومکن زشتی که نیکوهای ما * زشت آمد پیش آن زیبای ما
ایمدی بولدن ضلالتیه دوشلری ایزینه کتورمک وبولده اولانلری
متزله ایرشدرمک وهر برسالک نه منزله ونه حالده در بیلک ونور ولایتله
مشاهده قیلوب جمله اشیانک مراتب وحقایقنی کاهی کورمک نور ولایت
محمديه وسر حقیقت احدیه مظهریتنه قائم اولان کامل وکمللره
مخصوصدر زیرا « قلب الولی مرآت الله » قوی اوزره انک وجود شریف
وقلب لطیفی آینه تجلی خدادر وجیع آثار مقامات واسرار حقایق
موجودات اول قلب صافده تابان اولان نور محمدیدن نمایان اولور
﴿ علوان شیرازی ﴾

بورای چشمه صد پاره ایلر * لبی بیچاره ره چاره ایلر

انك اول چشمه چشمندن اولوبدر * كه هر بر كوشه ميخانه طولوبدر
جهاني غره سيله قيلسه غارت * ايله دونرايلر اول عمارت
انك چشمندن ايلرسينه لر جوش * انك اعلندن اولور عقل مدهوش
انك اعل و ايدر روح افزا * كيم اندن آب حيوان اولدي يدا
كوزينك لمح سيدر حد عالم * لينك تفينه سيدر روح آدم
كلمع بالبردر اوش پياني * نفخت فيه من روحي عياني
توصيه * پس ايمدي طريقت خود شجره مباركه شريعتك از هاري
ومعرفت ثمراتي و حقيقت لبي و ثمراتك لذتيدرا ولا شجر غرس اولوب
بعده اني سقي ايتك كر كدر كه اول نهال نشو و نما بولوب در خلك
مرتبه سته ايره و شكوفدلي كشاده اوله بعده ميوه لر زن اولوب اهل
مذاق تناول ايند كده دماغ لذت بوله زيرا شريعت تن غداسي و طريقت
نفس زا كه غداسيدر و معرفت عقل معاد و حقيقت روح غداسيدر
و بونلرده بشقه معنوي خلق خلق اولمشدر حسي دكلدر حضرت
مولانا بومحله * مثنوي *

خلق بخشد جسم را و روح را * خلق بخشد بهر هر عضو جدا
ديويان بيور لر * بس شريعت جمله وقايه اولدي مثلا بر بادمه
تمثيل اولمشدر كه شريعت بادمك خار چند، اولان يشل ظرفي
و طريقت اندن ايجرو اولان ظرفي و معرفت او چني مرتبه اولان ظرفي
و حقيقت اوز ذاتي و بونلردن بهره الملق اول بادم اكل اولوب لذتي ذوق
اولمقدر * اكثر اشيايه نظر اولنسه درت شي اوزره مينيدر پس
« فاعتبروا يا اولي الابصار » مصداقچه ارباب بصيرتدن اولانلر متبه
اولوب بهر تقدير شريعت بولنما يبق طريقت و معرفت و حقيقت
بولنق دخی ممكن اولديغن بولوب بر برينك لازمده سي اولديغن مشاهده
قبيله زيرا اول بادمي طشره سنده اولان ظرفي وقايه و حفظ ايلشدر *

لكن مقصود بالذات بادمك لييدر ماعداسي اول لبك حفظي ايجوند
وانلرك وجودنه اول لب بادي اولمشدر عجبدر كه لب دخی انلرسز
كال بولن

* كاشن راز *

تبه كردد سراسر مغز بادام * كرش از پوست پشراشي كهني خام
ولي چون پخته شد بي پوست نيكوست * اكر مغزش بر آري بر كني پوست
شريعت پوست مغز آمد حقيقت * ميان اين و آن باشد طريقت
خلل در راه سالك نقص مغزست * چومغزش پخته شد بي پوست نغزست
بلي بي پوست نا پخته است هر مغز * ز علم ظاهر آمد علم دين نغز
چو عارف بايقين خو ايش بيوست * رسیده گشت مغز و پوست بشكست
وجودش اندرين عالم نبياد * برون رفت و ديكر هر كز نياد
ايمدي بر كمسته كه ظاهره اقرار و باطني انكار ايتسه معاند و ناقابلدر
و باطنه اقرار و ظاهري منكر اولسه ملحد در و ظاهر و باطني جمع ايتسه
و يا خود ايكينه دخی ايمان بالغيب ايلسه مؤمن و موجد در طريقت
حكمنه داخل اولان عاشق لبيوز و لا يبيوز مرتبه سته قناعت ايتوب
شريعتك احوطيله عمل ايدر لر * حكايه * بر كون بر عزيزك فقراسي
ايام صيفه ذكر الله صحبتي ايتك ايجون تفرجه چيقد قلرنده خواندن
ايكي كمسته كلور كن بول اوز رنده بر باغه ملاقي اولوب بولدن طشره
برصالقم اوزوم كورد كلرنده مقتضاي طبعه او يوب خوشه انكوري
قوياروب تشاول ايدر لر بعده صحبت ذكر اللهه كلوب داخل مجلس
اولد قلرنده مرآت قبلرند غبار و نفس لرنده كدورت واقع اولوب
نور محبت كافي الاول متجلي اولمقله بوسيدن بونلرك عملي سؤال
اولوب باغ وقعه سني اقرار و جرملرينه اعتراف ايتد كلرنده صحبت
داخل ايتوب سز شريعتدن دوشمش سزدر واروب اول باغ صاحبي
بولوب اوزومك قيمتي و يروب استجلال ايتد كد نصكره طريقت كله سز كه
لازم كلن اجرا اولنه ديوطريقت اختياري حق ابلاغ ايلد كلرنده
انلر دخی واروب باغ صاحبن بولوب انكورك بهاسن ادا ايدوب انواع
مسكنت واصناف معذرت ايله حلالق ديلد كد نصكره داخل
طريقت اولد قلرنده طريقت حكمي دخی اجرا او ايتوب بعده داخل
صحبت ايدر لر و بومرتبه دنصكره تقوي رعايت اولنور * كذلك

در حکایت آن اولنور که برقاج اخوان تفرجه مأذون اولد قلزنده برقاج
کشی بر رسمه کتمکه عزیمت ایدوب بر بلوکی قصاب دکانه اوغرایوب
بر مقدار لحم آلوب اول بر بلوکی طوم قسمندن نسنه لی اولیوب
و بونلر الدقلری کوشت پار، دن انلره حصه و یرمک خاطر لرینه کلیوب
بعده مبتلرینه کلد کلزنده، بو خصوصک اصلانی عزیز حضرتلری سؤال
ایدوب واقف اولد قلزنده «انما المؤمنون اخوه» دکلیدر نیچون بری
بریکزدن لقمه آیردیکز دیو انلره اجرای طریقت یور دیلرز برا «لایؤمن
احدکم حتی یحب لایخیه المسلم ما یحب لنفسه» حدیث شریفی
مصدقیجه حقیقت ایله مؤمن اولدر که کندی نفسنه دیله دیکنی بر مسلم
قرنداشنه دخی آتی لایق کوره بلکه صاحب ایثار اولوب نفسندن
آتی تقدیم ایلیه و تفوق و ترفع بولمیه . بو خصوصده ایسه طرفینده
ترجیح و نوع ترفع بولمغله اجرای طریقت لازم کلش ایدی

✽ بیت ✽

عمل کان از سر احوال باشد * بسی بهتر ز علم قال باشد

و تقوادن اتقا بر مقام دخی وارد در که عاشق صادق کوکله حق
محبندن غیری هر نه خطور ایدرسه اول کسنه اول حینده، حقیقت جنبی
اولوب اول جنابت معنویه ایچون عندالله مسؤل اولور و اندن طاهر
اول ایچون ایام و ایالی یوزین بردن و باشن سجد، دن قالدر میوب
اشک چشم خونفشانیله باطنی غسل و تطهیر ایدر . و بالجمله طریق
مستقیم قلدن اینجه و تیغدن تیزدر ■ ان اکرمکم عندالله اتقاکم
موجبجه الله قنده مقبول کمال تقوی ایله متصف اولوب بر آن
محبه الله دن جدا اولمغه بذل همت ایایانلردر «اللهم یسر لنا بصرمة
سر الانبیاء و الاولیاء» ✽ توصیه ✽ طریق حق سالکری و واحد
مطلق عاشقلری اکر ایکی اکر اوچ یادخی زیاده بریره کلوب و یا خود
توحید و ذکر الله صحبتیه داخل اولد قلزنده، خلقله اختلاطدن قبلرینه
ماسوادن هر نه صورت پذیر اولش ایسه منزلندن انلره وارنجیه دکن
فکر ماسوایی قلندن اخراجیه کمال خلوص اوزره توجه و یردن

استمداد ایدوب داخل صحبت اولد قده صفار و کار جله به علی السویه
تواضع و تنزل ایله مصاحبه ایدوب اندنصکره لوجه الله کوکل حالته
واروب حقک لطفته و محبة اللهک طلوعنه متوجه اولوب دنیا کلامن
اکر لسانا و اکر فکرًا و حالًا ظهوره کور میوب کمال جلا و استیلا ایله
توحید شریف و ذکر اللهدن صکره دما اولنوب قاعده طریقت
اوزره هر کس بولندیغی برده اوطور و ب ایچلرندن بر خوب نفس قرآن
عظیمدن بر عشر شریف تلاوت ایدوب و انبیا و اولیا مناقبندن
و الهیاته متعلق کلمات اکابر اسماع و اسماع اولنوب دنیا کلامنه رغبت
قتلیدر بعده «و ابتغوا من فضل الله» قول کریمی اوزره هر کس
طاغیلوب کارلرینه مشغول اولدر و هر نه کار و کسبه ایسه لجه ایدوب
کوکل حالندن و محبة اللهدن اورو دوشمیدلر و قلبه ماسوایه اولسه
النده کی ایشی قویوب اهل فنا اولان فقرا ایله صحبت و تجلیه و تصفیة
درون ایدلر . و الحاصل بار ماسوایی قلندرندن کیدر بنجه اول
کیجه آرام ایتیلر و متصل بر بر یله کوریشوب لله سویشدر و هر کس
کسنه دن کندوبی اعلا کور میوب کندودن افقر و احقر کسنه وار
ایدیکن بلیه بلکه بر قر بنجه ایله میزان اولسه آغریکلیه بو اسلوب اوزره
یولن کوزلیوب ممکن اولد بنجه خلقدن عزت ایلیه و کسین حلالدن
ایدوب ظاهرًا و باطنیًا خلوت معنوی اوزره اوله و حالنی هیچ فرده
آچیه بلکه اجنبی حال اولد قدنصکره اهل و عیالندن دخی صاقلیه
مکر طالب صادق اوله و سندن مدد طلب ایدوب طریق حقه دلالت
ایسته به اول زمان طالبه ظلم اولمز وظلمه رضایوقدر اما طالب دخی نادر در
✽ توصیه ✽ اهل سلوک اولان عاشقلر بولدی دخی ارکانندندر که اکر اخوانله
اگر منفردا طعام یندیکی و قنده کوکلی حاضر بولنوب بعد الطعام شکر
لسانی ایتد کدنصکره حق طعامی برینه کتورمک ایچون صمت ذکر الله
ایل کوکل حالته واروب اول طعامدن حاصل اولان قوتی تجلی نوریه
انما ایلیه زیرا هر اتمه زبان حال و لسان استعدادیسه الهی سن بزی
بر عبد مؤمن و موحدن نصیبی قبل دیودر کاه حقه نیاز ایدلر

بس ایلمدی اول نعمته حقیقت اوزره شکر اول طعامی معده، محبه الله نوریه محو ایتکدر والا اول طعامک حقیقته ظلم ایتش اولورسن اولدخی سندن شاگرد اولوب الهی « کلاوا و اشربوا ولا تسرفوا » دیو بیورلش ایکن بو ظالم بنی ضایع قیلدی دیو حضور حقه سندن حق طلب ایدر اگر ما کولات قسمی یا نباتات در یا خود حیوانات در انلرده نطق وارمیدر دیرسک « وان من شیء الا یسبح بحمده » آیت کریمه سن ایشتمدی انلرک نطقن استماع ایلیانلر تنلری جان و ظاهر لری باطن اولان اهل عشق و کامل و مکمل در که اقتضا ایتد کده عوامدن دخی نیچه منکره ایشندر لر اول زمانده یونک امشالی حالات انبیادن صادر اولدقده «عجز» و اولیادن صادر اولدقده کرامت دیرلر اما انبیاء علیهم السلام حین دعوتده منکر لری تبکیت ایچون اظهار «عجز» ایله مأمور لر در اما اولیاء الله اظهار کرامت ایله مآذون اولوب بلکه ستریه مأمور لر در اظهار کرامته حریص اولان انلرک قتنده مقبول دکدر مکر اقتضا ایلیه اول وقت امر الهی ایله اظهار لازم کلور بو مقوله نواده شاد تعیر اولور و کلشن راز *

کرامت آدمی را اضطرار یست * نه زان کورا نصیبی زاختبار یست حقک قدر تبیه اولیاء الله حیوان و نبات و جمادی نطقه کنور مکه قادر در بو مقوله حالاتک ظهوری خود مناقب اولیاده چوقدر * مشنوی *

سیل وجوها بر مراد او رود * اختران زان سان که خواهد آن شود زندگی و مرک سرهنکان او * بر مراد او روانه کوبکو * حکایت * حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم ابتداء ظهور اسلامده اصحاب کزین رضی الله عنهم اجمعین کثرت بولماش ایکن حثانه نام ستونه اتکا بیوروب مسجد شریفده اصحابه خطبه بلیغه ایله معارف الهیه و احکام شرعیه بیان بیورر لایندی صکره دین اسلام قوت بولوب هر جانیدن مهتدیلر فوج فوج کلوب ظلمات کفردن نجات و نور ایمان ایله حیات بولوب اصحاب چو خالدقده حبیب اکرم علیه السلام مبارک

صوتلرین مستعینک سمع لرینه ایرشدر میکیچون اوج پایه بر منبر شریف وضع اولنوب اول ذات مکرمت سمات سعادته منبره صعود ایلد کده ستون حثانه زبان فصیح ایله آد و انین ایدوب انک فغانی عوام و خواص ایشیدوب جکر لرین دلایلر . و ستون حثانه فریاد ایدوب یار رسول الله علیه صلوات الله سنک فراقکد صبر ایتکده طاقتم یوقدر دیو نالش ایلد کده حضرت سید الانبیاء صلی الله علیه وسلم اول ستونی دفن ایدوب جنت درختلرندن بر درخت معتبر اولق ایچون دعا ایلدی * ترجمه کلشن راز *

دیدي اول دیرک ایچون کیم پییر * بهشت اوزره اوله سن بکا منبر دیرک چون آنی ایشندی آویندی * ایکلدیسنی کسیدی و سوندی کر اول دیرکک اولماسیدی جانی * نیچون ایدر ایدی اول بوفغانی رسولک «عجز» ایتدیر ولیکن * کنورمک کرک ایمان بوکا مؤمن * مشنوی *

آن ستون را دفن کرد اندر زمین * تا چومر دم حشر کرد دیوم دین * حکایت * بر کون ابو جهل لعین آویجی ایچنه برقاج دانه سنک ریزه قویوب یا محمد عالم ملکوت و جبروت و عرشدن و حقدن خبر و یروب حق رسولم دیرسن دعواده صادق ایسه کفیده اولانلری یل دیو تکلیف ایلد کده حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم کفیده اولانلر دغنی خبر و یریم یوخسه اول سنک ریزه لر بقدره الله بنم نبوته و رسالتد شهادتی ایتسونلر دیو اشرت بیور دقده سنک ریزه لرک هر بری لسان ظاهر ایله فصیح و بلیغ بیانه کلوب «اشهدان لا اله الا الله و اشهدان محمدا عبده و رسوله» دیو کله شهادتی اعلان ایتدیلر نیچه سی اول معجزه بی کورد کده هدایت بولوب شرک و درک ناردن خلاص و نور ایمان ایله تابان اولدیلر لکن «ومن لم یجعل الله له نورا فخاله من نور» خوای شریفیچمه ابو جهل لعین کفری زیاده اولوب جمود و عنود اولدیغندن حاشا اول معجزه بی «سحره حل ایلدی» اللهم یا هادی اهدنا الصراط المستقیم «ومولانا قدس سره مشنوی» شریفده

نظم لطیفه بیان پیوردر

سنگها اندر کف بوجهل بود * گفت ای احمد بگو این چیست زود
کر رسولی چیست در مشتم نهان * چون خبر داری ز راز آسمان
گفت چون خواهی بگویم آن چه است * یابگوید آنکه ما حقیق و راست
گفت بوجهل این دوم نادر ترست * گفت آری حق از آن قادر ترست
از میان مشت او هر باره سنک * در شهادت گفتن آمد بی درنگ
لا اله گفت الا الله * گفت * کو هر احمد رسول الله سفت
چون شنید از سنگها بوجهل این * زد زخشم آن سنگها بر زمین
پس « کرامات الاولیاء حق » * موجب ذنک ایمان بالغیب ایله
مزمین اولوب حقیقت محمدیه و دینه سندن دخی بونک امثالی خوارق عاده
ظهوری ممکن اولدیفته درست اعتقاد اوله سن و منکریندن اولوب
تابع جهل اولیه سن * توصیه * سالک طریق محبة الله اولان صادق
وجه معاش و کفاف نفس ایچون « الکاسب حبیب الله » * موجب
مشاغل دنیویه دن بر کار مشروعه مشغول اولوب کثرت کسب ایله
کر کدر که منزله کادکده و زر کثرتی قلبندن رفع ایچون درگاه حقه
توجه و نیاز و تواجد ایله قلبی آینه سی مجلا اولوب وحدت اله کتور مک
ایچون کوکل حالته وار، و تواجد ایله وجدک فرقی واردر وجد
اولدر که جانب حقندن و مرشد طرفندن قلبکه نظر اولدقدده صفای
درون حاصل اولوب بی اختیار اول ذوقک ایچنده بولنه سن پس وجد
جانب حقندن دعوت و قبولدر و تواجد اولدر که ذکر اولدیدی
اوزره دلده اولان کثرتی رفع ایچون توجه و نیاز و نالش و زاری
و ذکر الله و حرکت شدید و اسم هو ایله وجده وصول طلب ایدوب
اثناء طابده فتح باب اولوب و جذبه رحان کلوب مستغرق ذوق اوله *
تواجدک نهایتی وجد و وجدک نهایتی وجود در اما تواجد اجنبی و خلق
یائنده اظهار اولنق حرامدر لکن اغیاردن خالی کوشه وحدتده عاشق
اولانه جلای قلب ایچون تواجد واجبر و توحید صحبتده و دخی
فقر ایله جمع اولوب کوکل حالته وارد قلرنده جائزدر اما بین الاخوان

بکا اهل شوق دیسولردیو تواجد اینسه صورته ریادر ریالیسه نفاق
و نفاق شرکی مستزمدر زیر اول اقتضا و خواطر نفسکدر هر تقاضاتک
ابتدا علی تمس و محاسبه نفس اولدقدده حیلۀ نفس بفضل الله هویدا
ولین شهبایچنده اولان موی سیاه کبی پیدا اولور * اما بودید کلریمز
سیر وسطده اولانلرک حالرنده در * والا اهل فنا مخلصین زمره سندن
اولوب بو مقوله غایله اردن مخلصاردر حتی انلر جوارح ظاهرلرین
امور دنیویه به مشغول قیلسلر قلبلرین بر آن محبة الله سندن خالی
کورمز ل اهل فنا منزلی طور عقندن خار جندر انلرک حالته دست عقل
ایرتمز * تفحسات الانسده مسطور در که ابو سعید ابوالخیر قدس
سره به فلان کسسته ماش علی المادردید کلرنده صعوه دید کلری مرغ
و بط دخی صوا و زرنده بورر دیو پیوردیلر و فلان کسسته هواده طبران
ایدر دیدیلر زغن و مکس دخی بویه در دیدیلر و فلان کسسته بر لحظه ده
بر شهردن بر شهره وارر طی مکان ایدر دیدیلر شیطان دخی بر نفسده
مشرقندن مغربه وارر دیدیلر * پس بولرنده قیمت اولیچق اهل الله
کیلردر دیو سؤال ایبدیلر پیوردیلر که ناسله مختلط اولوب و بیع
و شرا ایلیوب بر لحظه خدادن غافل اولیه مرتبه ولایت بودر دیدیلر
تصوف ندر دیو سؤال ایبدیلر هر بلدیکک فراموش و قیل و قالی
ترك ایلیه سن و حقندن نه کلورسه قبول ایده سن « الله بس * و ما سواه
هوس * و انقطع به النفس » بنسده ایله خدایبندده حجاب زمین
و آسمان و عرش و کرسی دکلدر بلکه سنک پندار کدر و بنلککدر (ع)
از میان بر کیر و خداوند رس * دیو پیور مشلر طیب الله انفاسه پس
سالک کوکل بکلمک ایله مأمورلر ایکن کوکل انلری بکلمکه مأمور اولور
« اللهم یسر لنا بحرمة اهل الفناء والبقاء » مقام بقا بوفتاده حاصل اولور
وجود دید کلری بودر قال الله تعالی « رجال لا تلهیهم تجارة ولا بیع
عن ذکر الله » اما سالوک اوزره اولانلر بسیار کوشش و مجاهده ایله
بو مقامه نائل اولغه سعی ایدوب و دائماً فی خواطر دنیویه و شیطانیه
بلکه فی خواطر ملکیه ایدوب خاطر رحانی که محبة الله در اندن

غیری قلبده برنسته قالیه . زیرا خواطر درت قسمدر حتی کمال سالفه
تعریفنده بیوررل که «الخاطر وارد یخطر بالقلب نازلان باطنه المسمی
بالسر الی ظاهره المسمی بالصدر ویقال الخاطر ایضا لانه محل خطوره
وکل خاطر یرد بمصاحبه مایه ملق بالسر من محبه الله والنفس والدنیا
والعقبی عند ظهوره فلذلك انقسمت الخواطر الی خاطر الحق والنفس
والشیطان والملك » پس وقتا که سر طالبده محبه الله ظاهر اولوب
وقوای روحانیه وجسمانیه سکونت بولسه اول زمان نبلی الهی
بر توصالوب دل سالکی مجلا ومصفا ایلرا کاخاطر رحمانی دیرل .
وچنکیم محبت نفس ودنیا ظاهر اولوب قوای جسمانیه اوزرینه غلبه
ایلسه اکاخاطر نفس دیرل وصورث شهوت ومعصیتده ظاهر اولسه اکا
خاطر شیطانی دیرل . وچنکیم محبت آخرت ظاهر اولوب قوای روحانیه به
غلبه ایلوب صورث طاعتده ظهور ایلسه اکا خاطر ملکی دیرل یعنی
طاعتدن مرادی جنان «مائشیه الانفس » ده تنم اوله حورو قصور
وغلمان ونعم جتنه متعلقه مرادات هر نه ایسه نبلی جالدن غیری

﴿ نظم ﴾

ما که دردی کشان خساریم * جام جم در نظر نمی آرم
کشته در فکر دوست مستغرق * وز دو عالم فراغتی داریم
کر بخت نبلی نکند * از نعم بهشت یزاریم
وردر آتش رویم همچو خلیل * با خیالش درون کلزاریم
پس عشاق الهی محبه الله دن غیری خواطر نشئه نك دفعنه کوشش
ایندوب محبتده ثبات واستقرار بولدقده اهل فنا اولور . بلکه فناده
بر مرتبه دخی واردر که سلطان العارفین ابو یزید بسطامی قدس سره به
واقع اولدیغی کی بونلرک دخی سر نه سؤال اولسه آرزوی دیدار دن
دخی پکر . زیرا رویت دیدار طلبنده اولمق انلره کوره اثینیتدن خالی
دکدر محض فناده حق مراندن غیری شی قالز عاشق خود فتای
محض اولیحق عین عشق اولوب حب وحبیب ومحبوب قیدلری اطلاقه
واروب حقدن غیری نه قالور

﴿ نظم ﴾

الله اکبر ان یقیده الحجبی * بتعین فیکون اول آخر
هو واحد لا غیر ثانیه ولا * موجود نمده فهو غیر مکثر
هو اول هو آخر هو ظاهر * هو باطن کل ولم یتکافر
قال علی کرم الله وجهه «الحقیقة کشف سبحات الجلال من غیر اشارة»

﴿ نظم ﴾

احدست و شمار ازو معزول * صمدست و نیاز ازو مخدول
آن احدنی که عقل داند وفهم * وان صمدنی که حس شناسد و وهم
محمد ابو نصر حبیبی نیشا بوردن مکتوب یازوب دیار مروده ابو سعید
ابو الخیر روح الله روحیه سؤال ایدوب آثاره محو وارمیدر دیو اعلام
ایتد کده انلر دخی جوابنده بوایات شریفه بی یازوب کوندررل

﴿ قطعه ﴾

* چشم همه اشک کشت و چشم مکر است *
* در عشق تو بی چشم همه باید زیست *
* از من اثری نماند این عشق از چیست *
* چون من معشوق شدم عاشق کیست *
ابو سعید الخراز قدس سره العزیز دخی بو مقامدن بر قطعه ایله
نه خوش جواب ویرمشر

﴿ قطعه ﴾

الوجد یطرب من فی الوجد را حته * والوجد عند وجود الحق مفقود
قد کان یطربنی وجدی فاذهلنی * عن رؤیة الوجد من بالوجد مقصود
بوایات شریفه نك جمله سی کال فنا وذهول ووجود حقانی وبقا بالله
مقامنده اولانلرک حاللریدر

﴿ مجذبه ﴾

* ایره حقانی وجود آندن سکا کشف اوله حال *
* کیم اودرمذ کورون ذکر وذا کروا ذکر حق *
﴿ توصیه ﴾ معلوم اوله که طریق حقه سالوک ایدنلرک منازل یاتوکل

و یا خود کس له در اما توکل اهل فنادن غیره جائز دکلدر اولدخی اهل فنادن جله سنه دکل بلکه زمانه ده نادر اولوب « النادر کالمعدوم » دیشدر توکل شول کسنه نك حقیقدر که طریقه داخل اولدقه کندوبی میت حکمنده یلوب دروننده اولان داعیه کلبت اوزر، فنا اولغله ظاهرًا و باطنًا بیرکامله جمیع وارلغنی تسلیم ایدوب اصلاً بر وجهله کندویه قید و برر اهل و عیال و اولاد و اتباعدن برشی قالیوب و یا خود اصلی ایه اولیه هر باغن الحساب ترك اسباب ایدوب عزیز و هاب جانبنه توکل ایلیه و علایقندن مجرد اوله اول زمانه، انك قیدی الله امر یله بیر اوزرینه لازم کلور کندوسی دائماً فناده اولور بواسلوب اوزر، حرکت زمانه ده، عسیر اولوب ونفسه حرج یوقدر « لا یكلف الله نفساً الا وسعها » الآیة و یونلرک حقنده حضرت فخر کائنات پیور مشدر قال صلی الله علیه وسلم « یدخل الجنة من امتی سبعون الفا یغیر حساب و هم الذین لا یتکون ولا یسرقون ولا یتطیرون و علی ربهم یتوکلون لم یأمنوا انفسهم ان یمجرهم الی الاسباب دون المسبب بل رفضوا الاسباب اعتماداً علیه و تفویضاً الیه »

﴿ مثنوی ﴾

نیست کسی از توکل خوبتر * چیست از تسلیم خود محبوبتر
پس فی زماننا توکل صرفه قدرت عبدا و لدیغنی معلوم اولدیه « الکاسب حبیب الله » خواستجه کسب حلال مقاماتک اولاسی اولدیغنی مقرر در
کا قال رسول الله صلی الله علیه وسلم « اعقلها و توکل » یعنی ناچه بی باغله بعده توکل ایله دیو پیور مشدر پس ایددی اسبابه مباشرت اولنور بعده اول اسبابه نائل اولغیچون مسیبه توکل اولنور عاشق صادق لراسبابه مباشرت ایتد کلری لاجل انفسهم دکلدر بلکه مسیبه عبودیت محضه ایچوندر و جمیع حرکات و سکنتاتی الله ایچوندر و دخی عباد اللهک هر حالده ر بلرینه علی الدوام افتقار لری اولدیغنی معلوم لیدر قال رسول الله صلی الله علیه وسلم « ان الله یحب ان یری المؤمن محترفاً و ان الله یحب العبد المحترف و لم یزل الرسل محترفين » و قال

علیه السلام . لكل نبی حرفة ولی حرفتان الفقر و البهادر فن احبهما فقد احبنی و من ابغضهما فقد ابغضنی فالجهاد حرفة ظاهرة و الفقر حرفة باطنة لا یعرفها الا من ذاقها « یعنی حق تبارک و تعالی محترف کوردیکی مؤمنی و صنعتی اولان قولنی سور و جمیع مرسلار برر صنعتسز اولماشدر و هر نینسک برر صنعتی وارد در بنم ایکی صنعتم وارد بری فقر در و بریسی جهاد شول کسنه که بو ایکیسینی سوه بنی سور و شول کسنه که بو ایکی صنعتده بغض ایلیه بکا بغض ایتمش اولور . پس جهاد حرفت ظاهره در و فقر حرفت باطنه در اول حرفتی بطرز الاذوق ایدنر یلور اویله اولسه اول جهاد و فقر نه مقوله صنعت اولدیغنی اهل ذوقه معلومدر کا قال صلی الله علیه وسلم « رجعتان من الجهاد الا صغر الی الجهاد الا کبر » و انبیاء علیهم السلام دن بعضیسنک حرفت لری سؤال اولنور سه . حضرت زکریا علیه السلام دور کر ایدی . و حضرت داود علیه السلام صباوتند، اکنجی ایدی صکره زر هچمک حقدن اکا هجره و برلدی . و حضرت سلیمان علیه السلام زنبیل اورجی ایدی . و حضرت ابراهیم و موسی علیهما السلام چوبان ایدیلر . و حضرت ادریس درزی ایدی . و حضرت صالح و جرجیس علیهما السلام تجارت ایدرلر ایدی صلوات الله علی نبینا وعلیهم اجمعین . برکون عمر بن الخطاب رضی الله عنه بر جماعتک اوزرینه اوغراد قده بیکار کوروب سز کیمرسز دیو سؤال ایلدی بز متوکلرز دیو جواب و یردی لر عمر رضی الله عنه انلرک جوابلرین رد ایدوب بلکه سز متا کالرسز متوکل اولدر که حبه بی زمینه القا ایلیه بعده توکل قیله دیو پیور دیلر اکابر صحابه و صدیقین رضی الله عنهم هر بری بر صنعت و برر کسب ایله مشغولر ایدی ابوالمکارم علاء الدولة السمنانی پیورلر که عجبدر که خلق عالم درویشلری محتاج اعتقاد ایلوب و البته محتاج و بی نوا اوللق کر کدر دیلر اما خبر لری یوقدر که حق تعالی فقراسنی آج و خلفه محتاج ایتز بلکه آفرینش جهاندن مقصود انلر در نیجه محتاج ایدر که انلر حقدن غیره مشغول و محتاج دکلدر در . حتی مجد الدین بغدادی حضر تلری سفره لرینه سنوی ایکیوز بیک دینار خرج ایدرلر ایتش

وعلاء الدولة بيوردر که بن حساب ايلدم فقرايه بشيوزيك التونلق
املاك وقف ايلدم ديديلر « نعم المال الصالح للرجل الصالح »

منوى

چيست دنيا از خدا غافل بدن * نى قاش ونقره وفرزند وزن
بس ايمدى ممکن اولدقه لوجه الله بر كسبله تقيد كر كدر . اما بعض
كاهلار و بطالار تكاسلارندن بر كسبله مقيد اوليوب انك نامنى ترك
وزهد ديو تسميه ايدرلر اومقوله ر تسويلات شيطانيه به تابع
اولملر در آدمك جيله دن اسفل وكسرى بيكار اولانلر در وينه انلر
بيورملر در كه حق تبارك وتعالى اولياسنى بر پرده التنده كتر لمشدر
« اوليايى تحت قبابى » بومعنادر يعنى غضا كراس وغيرى
دكدر بلكه قبايدن مراد صفات بشريه وبعض كار وكسب وعيوب
ظاهره در كه اول لباس وعيوب ظاهره ايله چشم ظاهر بين انلرى
ادراك ايتز « لايعرفهم غيرى » بومعنادر كه مادامكه بر كسته نك ديد
بصيرتى انلرده تابان اولان كل نور محمددين مكمل ومجلا اولمايجه اولياء
اللهى حقيقتله ادراك وفهم ايتز . بس انلرك حقيقتلرينى اول نور دن
غيريسى كور مز و اكلامز انكچون عشاق الهى اسباب ريان فراغت
ايتملر در . ايمدى بوتفصيل اولثان اوصاف جليله واخلاق جيله
ايله آراسته اولوب برك وديرك ايليان طائفة عليه حقند، عين القضاة
همدانى زبدة الحقايق نام كتاب لطيفنده بو ذكر اولثان حديث مفصلى
ايراد ايتكله بوعبد ناچيز دخی عاشقك سلسله عشقلرين تحريك وآتش
شوقلرين مشتعل ايتكمچون اول حديث شريف عييله ايراد ايلدك بر كون
حضرت فخر عالم صلى الله عليه وسلم بو ذر غفارى رضى الله عنه بيورديلر كه
« يا اباذران الله جميل يحب الجمال يا اباذراندرى ماغنى وفكرى والى
اى شئ اشتياقى . فقال اصحابه رضى الله عنهم اخبرنا يارسول الله بغيرك
وفكرك ثم قال . آه واشوقاه الى لقاء اخوانى يكونون من بعدى شانهم
شان الانبياء وهم عند الله بمنزلة الشهداء يفرون من الآباء والامهات
والاخوة والاخوات ابتغاء لمرضات الله تعالى وهم يتركون

المسالله ويدلون انفسهم بالتواضع لا يرغبون فى الشهوات وفضول
الدنيا يجتمعون فى بيت من بيوت الله تعالى مغمومين محزونين من حب الله
قلوبهم الى الله وروحهم من الله وعملهم لله اذا مرض واحد منهم
هو افضل من عبادة سنة وان شئت ازيدك يا اباذر . قال بلى يارسول الله
قال الواحد منهم يموت فهو كمن مات فى السماء لكرامتهم على الله وان
شئت ازيدك يا اباذر . قال بلى يارسول الله . قال الواحد منهم يؤذى بقملة
فى ثيابه فله عند الله اجر سبعين حبة وغزوة وكان له اجر عتق اربعين
رقبة من ولد اسمعيل كل واحد منهم باثنى عشر الف وان شئت ازيدك
يا اباذر . قال بلى يارسول الله . قال الواحد منهم يذكر اهله ثم يقيم يكتسبه
بكل نفس الف الف درجة وان شئت ازيدك يا اباذر . قال بلى يارسول الله
قال . الواحد منهم يصلى ركعتين فى اصحابه افضل عند الله من رجل
يعبد الله تعالى فى جبل لبنان مثل عمر نوح عليه السلام الف سنة وان شئت
ازيدك يا اباذر . قال نعم قال . الواحد منهم يسبح تسبيحة خيره يوم القيمة
من ان يسير معه جبال الدنيا ذهباً وان شئت ازيدك يا اباذر . قال قلت بلى
يارسول الله . قال نظرة تنظر الى احدهم احب الى الله من نظرة الى بيت الله
ومن نظر اليه فكأنما ينظر الى الله ومن سره فكأنما سر الله تعالى ومن
اطعمه فكأنما اطعم الله تعالى وان شئت ازيدك يا اباذر . قال بلى يارسول الله
قال . يجلس اليهم قوم مصرين مثقلين من الذنوب ما يقومون من
عندهم حتى ينظر الله اليهم ويغفر لهم ذنوبهم لكرامتهم على الله يا اباذر
ضحكهم عبادة ومن احبهم تسبح ونومهم صدقة ينظر الله اليهم
فى كل يوم سبعين مرة يا اباذر انى اليهم مشتاق . ثم اطرق رأسه ملياً ثم رفع
رأسه وبكى حتى دمت عيناه فقال . آه واشوقاه الى لقاء اخوانى . ويقول
عليه السلام . اللهم احفظهم وانصرهم على من خالفهم وافرغ عيني بهم
يوم القيمة ثم قرأ الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون « الهى
بولطف وكرمك ذره سن نصيب ايله بزا دنى وكتر قولر كده لياقت بوق
احسان ولطف وهدايت سندن مدد وعنايت سنكدر كرم ورحمت سندن
نوصيه * مرشد كامله تسليم نه وجهله اولديغن ارباب حقيقت

تعریف ایدوب پیورر که « الشیخ الکامل المرید المرید کالغسل لیت
فیذبحی للمریدان یکون بین یدیه کالمیت بین یدی الغسل یتصرف فیه
کیف یشاء لیغسله بماء الولاية عن جنابة الاجنبية واث الاحداث »
خلان صفاواخوان باوفانک علم شریفترینه خفی اولیه که طریق حق
سالک اولانلرک برکالری دخی بودر که فنا اختیار ایدوب محو وجودده
ثابت قدم وبقابلله ده راسخ دم اولوب حتی انک یوزندن انواع کرامت
عالیه وولایت سامیه ظهور ایدوب ونظرندن نیچه طالبلر هدایت
بولوب فیض الهی وجذبیه حق واصل اولور رسه دخی هیچ
وجهله اصلا و قطعاً وجود ویرمیوب درگاه حقده کنندی نفسی
جمله دن احقر وافقر بیله تا کیم « موتوا قبل ان تموتوا » منزله ایشوب
مقتضای بشریه دن خلاص بولماغه لیاقت حاصل قیله زیرا نظر
وقدرت وقبض وبسط و فیض وقوت حقکدر . واریاب طریقندن
بر کمنه بر طالبی وحدت حق ارشاد ایله اول کمنه اول طالبک
رهبری اولوب پس اول رهبره واجبدر که طالبی حق اوزرینه تربیه ایدوب
اولاجله زلالتنه توبه ویروب دنیا و مافیها ولذات نفسانیه وشهوات
شیطانیه وجمله آرزو وامنیه لردن بلکه « ماتشتهیه الانفس » اولان
لذات اخرویه دن دخی بکوره حتی طالب جناب حق یوز طومغه مستعد
اوله وجان ودلن اصناف شوق واشتیاق ایله مرآت قلبی مشکات
مرشده توجیه وجان وتننی اعتقاد وصدق و خلوص ایله تسلیم
ایدوب کنندی ارادن حقیقه

﴿ منوی ﴾

چون رسید آن وعدگاه وروز شد * آفتاب از شرق اختر سوز شد
مضمونی اوزره اول حینده رهبر اولانه کر کدر که طالبی کوکله
کنوروب توجه حتی تعلیم وتلقین ایله

﴿ منوی ﴾

مانده از آسمان در می رسید * بی صداع و بی فروخت و بی خرید
اول زمان طالب دخی کویا لسان حال ایله سویلر که

﴿ نظم ﴾

* جان برقله دونمندر اینجلمدی اوزلمزسه *
* درگاه حق طوغری طوئدم براولومیدان *
* جاننی فدا قیلن کیشی ایریشور حقه *

* حق بولند جان ویردم جان اوینادم الدم جان *
چونکه قلب طالب نور فیض الهی پرتو ایدوب « تجلی » حق ناکاه
آید اما بر دل آگاه آید « مصداق بجه تجلی » مذکور تابان ودرخشان
اولدقه رهبره واجبدر که اول حالک ظهوری ونور محمدینک بر اتوی
اللهک قدرتیله مرآت مرشددن طلوع ایلدیکن بیلدیره تا که طالب
غلطه دوشمیوب « قول وجهک شطر المسجد الحرام » فحواستجه
قبله حقیقی بی ادراک ایله زیرا مرشد کامل مرآت تجلی حقدر
دل طالب اندن یکا متوجه اولدقه اثر فیض الهی منعکس اولور
فیاضده بخیل اولمز شمس مقابل دوشن آینه ده شمس درخشان
اولمق نه ممکندر زیر اول متوجه اولدینگی (ع) دل نظرگاه جلیل
اکبرست * قییلندن اولان کعبه مقصود و قبله حقیقی اولیحق
نام شریف وطریق منینی مذکور واستمداد اولنسه نور تجلی وجذبیه
رحمان بقدره الله تعالی بهر تقدیر ظهور ایدر بوحال مرشدک
کالاتنددر سالک انده مدخلی یوقدر لیکن طالبه رهبر اولوب حق
دلالت ایدر پس بوجه اوزره سالکده کالات الهیه دن هر نه واقع
اولسه مرشدک شفاعتی یلایوب کندویه وجود ویرمیه ودائماً یوقلقد
اولوب حرکات وسکناتی مرشد رضاسنه موقوف اوله عاشق پاشا
قدس سره بومحله پیورر

﴿ نظم ﴾

هر نه قیلسه شیخ امر یله قبله * شیخ امر یله دونه حالدن حاله
هر که شیخنی سوء دوستی اوله * سومینلر شیخنی دشمن بیله
﴿ منوی ﴾

سایه زردان بود بنده خدا * مرده ابن عالم وزنده خدا

دامن او کبر و زوتر بی کان * تارهی در دامن آخر زمان
کیف مدالظل نقش اولیاست * کودلیل نور خورشید خداست
اندرین وادی مروبی این دلیل * لایحبالآفلین کو چون خلیل
رو ز سایه آفتابی رایسب * دامن شه شمس تبریزی بتاب
پس ابدی مرشدک سری و قدرت الی هر برده حاضر در انکر
جهانک هر گوشه سنده نیچه بیک طالب مرشد توجیه و استمداد ایلست
حضرت حق اول عبد خاص و کامل و مکمل کمال فضلند بر قوت
قدسیه ارزانی بیورمشدر که بر آن ایچنده جله سنک احوالندن آکا
اولوب سرشرفی ایل جله سنده امداد ایدوب هر بری مستفیض
اولور زیر انک سری مظهر حقیقت محمدیه در اول بر نور در که
عالم و عالمیان آنک قنده ذره در (ع) ذره نک اولمز وجودی بی وجود
آفتاب * و اول بر ساقیدر که بر قطره باده سندن نوش ایدن ایکی
جهانندن الیور

نظم

بوخنده در پیاله وجه باقی * سقا هم ربه هم دیر آ که ساقی
ایچرسک اندن ایچکل که آریدر * سنی سنک حدودندن آریدر
ملوثلکدن اولدم پاک اولورسن * جمیع قورقودن بی پاک اولورسن
مهیادر اول حقانی مجلس * غنی اولور اکا ایررسه مفلس
کوکل آفاینه اورر قدم اول * وجودین ایلوب اند، عدم اول
کندر قیلور طبیعت ظلمتندن * خلاص اولور ایکیلاک شرکندن
ایکیلکدن یکوب برلیکه بر کور * حق اولوب حقه خلق او نیدر
جنابینه چو حقت واصل اولور * دیالکر درلو درلو حاصل اولور
ایچی و طیشی نور یله طوناز * حق رحمتلرین کوروب کواز
چکیلور کوزینه خل جواهر * حق کورر کوکل کوزیله ظاهر
تنبیه * اما حق سبحانه و تعالی حفظ ایلله طالبه رهبر اولان کسینه
اغواء شیطانی و القاء نفسانی ایلله انانیته دوشوب طالبده ظهور ایدن
حال بندند و طالب بکا توجه ایتکله حال حاصل اولور دیو غلط

ایدوب اثنیته اولسه اول زمان الله عزوجل انی قربدن بعده رد ایدوب
و مرشد کو کلندن دخی دوشوروب عیاذا بالله تعالی بی بهره
و بی نور اولور بومنزاده نیچه صاحب بندارک نیچه سی سر نکون اولوب
قارون مالبله زمینه خسف اولوب الی الان قعر زمینه کتمکدن زائل
اولدیغی کبی انانیته دوشولر دخی ابد الی اباد اسفل سافلینه کتمکده در
کا قال صلی الله علیه وسلم « وجودک ذنب لایقاس علیه ذنب »
﴿ موافقک ﴾

- * کناهمنددر افغانم درونم یاندی آهمدن *
- * وجودم مش کناهم توبه یاربی کناهمدن *
- * چیقار افلا که افغانم ملکر ایکر آهمدن *
- * بویاندی قارهیه روی جهان دود سیاهمدن *
- * اوصاندم وارلغمدن شرم ایدوب حال تباهمدن *
- * وجودم مش کناهم توبه یاربی کناهمدن *
- * دلانولدک دیو صوروب بنی یوقلمیسن برکز *
- * فضای صدره اودد و شدی غمکله هر کون آهمدن *
- * رجوع ایت توبه قیلای دل که بیک کره کناهمدن *
- * وجودم مش کناهم توبه یاربی کناهمدن *
- * حجاب اولور کوکل حقه شو بر قیلجه سکاسنک *
- * کیدر اول قیلای کوزکدن که رفع اوله بویکیلاک *
- * بی عاشق ایکیلکله نیچه ممکن اولور برلک *
- * وجودم مش کناهم توبه یاربی کناهمدن *
- * کوکل آینه سن ایلر مکدر ذنبله دیرلک *
- * معاصی ظلمتده خود مقرر در مکدرلک *
- * ایکیلاک جرم ایش بیلدم الهی ایسترم برلک *
- * وجودم مش کناهم توبه یاربی کناهمدن *
- * مجلی کوز کیدر کوکلک سنک حسن دلارایه *
- * کورر کندوبی اول محبوب کیره من کیمسه آرایه *

* زهی عز و سعادت کیم بو معنای دل آرایه *

* وجودم مش کاهم توبه یار بی کاهم بدن *

* قیاس اولورمی کیم هرگز وجود اوزره کاه اوله *

* وجودی ترکن اورمایان ایشی آخر تباه اوله *

* خلاص ایدن بزی قیددن مکر اول پادشاه اوله *

* وجودم مش کاهم توبه یار بی کاهم بدن *

* اگر ایستایسک یاری وجودک عشقه یاقی باری *

* زلال شوق آبندن سکا یاری قیله باری *

* وصالی غالب اولمشدر قومز هیچ فصلنه باری *

* وجودم مش کاهم توبه یار بی کاهم بدن *

ایندی خود بیکلک صفت شیطانیه در کاشف اسرار معنوی مولانا جلال الدین رومی قدس سره مثنوی شریفده حضرت رسول الله علیه السلام زمان شریف نریده کاتب وحی ایکن کرداب انانیته دوشوب پرتو نور محمدی بی کندودن قیاس و خیال باطل ایتمکله کفر ظلمته دوشوب حسناتی سیئاته ونوری ظلمته و ایمانی کفره تبدیل اولدیغن بویایات شریفه ایله بیان بیوردر

* مثنوی *

چون بی ازوحی فرمودی سبق * اوهمانرا برنوشتی در ورق
پرتوان وحی بروی تافقی * ازدرون خویش حکمت یافتی
عین آن حکمت بفرمودی رسول * زین قدر کرامه شد آن بوالفضول
کأنچه میگوید رسول مستبیر * مرمره است آن حقیقت در ضمیر
پرتواندیشه اش ز دبر رسول * قهر حق آورد بر جانش نزول
هم ز نساخی بر آمد هم ز دین * شد عدو مصطفی و دین بکین
مصطفی فرمود کای کبر عنود * چوسیه کشتی اگر نور از توبه بود
مکر توینوع آلهی بوده * اینچنین آب سیه نکشوده
تا که ناموسش به پیش این و آن * بشکند بر بست این اوراد هان
اندرون میسوختش هم زین سبب * توبه کردن می نیارست این عجب

آه میکرد و نبودش آه سود * چون در آمد تیغ سر را در ربود
کاتب مزبورک مرتد اولسنه باعث بودر که کاتب مردودک اسمی
عبدالله بن سعد در حضرت عثمان رضی الله عنهدن اول کاتب وحی اول
ایدی اتفاقا سورة مؤمنون نازل اولوب « ولقد خلقنا الانسان من سلاله
من طین ثم جعلناه نطفه فی قرار مکین ثم خلقنا النطفه علقه فخلقنا العلقه
مضغه فخلقنا المضغه عظاما فکسونا العظام لحاماً انشأناه خلقاً آخر »
کاتب معهود مردود بو محله ایرشد کده حضرت فخر عالم صلی الله
علیه وسلم قرائت بیور مزدن اول لسانه « فتبارک الله احسن الخالقین »
جاری اولدی حضرت رسول علیه السلام دخی نازل اولان بودر
« فاکتب » دیو بیور دقله اول بی دولت اغواء شیطانی ایله مغرور
اولوب بنم قلبم دخی محل و حیمش دیو غلطه دوشوب شرک شرکه
کرفتار اولدیغی کبی رسول الله علیه السلامه نور نبوتله عیان اولوب کاتب
مردودک قلبنده نور ایمانندن ذره و شمه قالمدی « او کلمات فی بحر
لجی یغشاه موج من فوقه موج من فوقه سحاب » قول کریمی اوزره
ظاهر و باطنی کفر در یاسنه غرق اولدی و ناموس انانیت دهان توبه به
کشادایتمیوب مدینه دن قالقوب مکه به کیدوب اول حال ایله مردا اولدی

* نظم *

اندن ارتق و اوقف اسرار یوق * اندن ارتق دنیاده دیار یوق
کیجه و کوند زانک اسراریدر * هر نه کور رسک انک انواریدر
ای خداوند زمین و آسمان * پادشاهها آشکارا و نهان
رحمتک در یاسنه یو قدر کار * فضل و احسان کیچون ای پروردکار
عالم اعلم و کمالک حقیچون * مالک اعز و جلالک حقیچون
احد مختار و عیسی حقیچون * نوح و ابراهیم و موسی حقیچون
انبیا و اولیا قرآن حقی * انجیم و افلاک و چارارکان حقی
عاشق صادق قلدن قیل بزی * خدمته لایق قلدن قیل بزی
قوللغکدن غافل اتمه بر نفس * ای قو دوشمشله فریادرس
قومه کیم قول اولاوز نفسمره * همت عالی نصیب ایشکل بزه

سکا آساندر قول آزاد ایلک * قیغولو کو کالری شاد ایلک
قولر کدن صای زری یازا الجلال * قولک اولقدر کال اهل حال
بودعامن مستجاب ایت یا مجیب * لطفک اظهار ایت بدیدار حبیب
توصیه * ای عاشق ربانی بو عجب واثا بیلر نفس وشیطانک اغوا سندن
و بین الناس نامور اولق ملاحظه سندن نشأت ایدوب انسانی کاله
وصولدن محروم ایدر

❖ مثنوی ❖

خدمت خود را سزا پنداشتی * تلوای جرم ازان افراشتی
زان دعا کردن دلت مغرور شد * چون ترا ذکر و دعا دستور شد
همسخن دیدی تو خود را با خدا * ای بسا کوزین کان افتد جدا
آه که نفس شوم اهل سلوکی معصیت ایله فریفته ایتمکدن نا امید اولدقده
زهد و صلاح که ریا اوله و یا خود عباد تکدن کندویه عجب کتوره
اکاشوق و وجدان ارا نیله اضلال ایتمکدن خالی اونز نفس مشومه
بهر روز تیغ صدقله نیچه کره کشته اولسه انواع سحر ایله هزار کوشه دن
روغا اولوب افسونلر او قور

❖ مثنوی ❖

نفس از درهاست اوکی مرده است * لیک از بی آلتی افسرده است
ایمدی تحت بدن موته حقیقه ایله تنشویه ارقه و بر منجه حیل
نفسدن خلاصه مجال یوقدر همان « فاقتلوهم حیث تقهتوهم » فرمانیله
نفس کافری تبسس ایدوب جهاددن خالی اولمیه سن * دقیقه * بر کون
سید الطائفه جنید بغدادی قدس سره نک فقراسندن بریسی کندو
حالی استعلام ایچون حضور شیخه واروب مراسم تعظیم و تکریمه
رعایت قیلدقندن صکره ای خلال مشکلات اولان عزیزم بکا بر مشکل
واقع اولدی دیو حلق التماس ایلدکده مشکلن سؤال ایدوب بووجهله
عرض حال قیلدیکه خلقندن عزلت و کوشه حجره ده سکونت ایله
کربسته اولدیغمده انقباضه دو شوب بالاخره لاجل الانبساط صحرا
وچن زاره خرامان اولدقده مستغرق تبلی اولوب ذوق و شوق ایله

مست و مدهوش اولورم و حجره کلدکده تکرار منقبض اولورم
دیدکده اول واقف اسرار ربانی و کاشف استار صمدانی تبسم ایدوب
بیوردیلر که ای درویش اول انبساط و شوق قبل نفسندن تبلی حق
دکدر زیر تبلی ربانی مکانه تخصیص اولز اگر رجائی اولیدی کوشه
زندان ایله صحن سرای یکسان اولوردی درون حجره ده خلقندن انقطاع
ایله نفسک عزلندن عسرت چکوب و سنی غیری وجهله فریده تجالی
اولوب دشت و نشین سیرینی القا ایتمکله جید اختیارک الجام و کندو
داعیه سنه رام قیلدقده سرو وچن زار و باغ و گلزار عنصریته
کندو ایله هم طبع اولغله کسب افشراح ایدوب روحه تبلی و ذوقلر
عرض ایدر حتی سنی تدریجله مغلوب هوا و انواع بلایه گرفتار ایتمکله
قصد ایتمشدر دیو حل اشکال و سحر نفسی ابطال بیور مشلر . ایمدی
چنکال حیل نفسدن خلاص ایچون حق سبحانه و تعالیدن توفیق
و هدایت ایستیه سن زیر حضرت مبدأ موجودات علیه اکمل التحیات
امته تعلیم ایچون « اللهم لا تکنی الی نفسی طرفه عین » دیو بیور مشلر
سندخی اکا کوره متنبه اوله سن

❖ نظم ❖

خلاص اولان بو خلقک شهرتندن * خلاص اولور بو نفسک آفتندن
چکیلور خلقندن عزلت قیلور جان * درون دلدن ایلر ذکر سبحان
شریعتدر طریقتدر حقیقت * شریعت اولسه اولز طریقت
اولورسه عشق حق دلرده حاکم * قرار ایتمز او ملکده نفس ظالم
حجاب نور و ظلمانی قومز اول * سورر آنی برایی اوچ دیمز اول
خدایا قیل میسر آنی جانه * که عشق ایچره اوله اول جاودانه
آلهی رحمتک نور بن بزه صاج * بو نفس شومه قلمه جانی محتاج
آرمه جانی شیخک همتدن * مشرف اولهلم خوش صحبتندن

❖ باب خامس ❖

نقشبندیه . و بیرامیه . و خلوتیه . و مولویه . و قادریه .
و کبرویه .

عموما عنده ايله سلسله لری ابو بکر الصديق وامام علی دن حضرت محمد المصطفی علیه السلامه منتسب اولوب وهر بریسی نه محمله محمد اولور وائمه صحابه وبعض تابعین وائمه اثنی عشر و تذکرة الاولیا وفتحات الانس وبعض کتب معتبره دن مناقب اولیا و مسالك اصغیا قصه و مستمعینه حصه اولمغیچون بیان اولمشدر

در بیان سلسله

چون حبیب الله اولور کوزدن نهان * سلسله ایکی اولوبدر بعدازان ایکسندن ایشیلدی فیض رسول * چار یارک هر بریدر قبول حضرت بو بکر صديق یار غار * حال و حیرت اکا اولدی خوش نثار چون دلیدر اهل عشقه مرتضی * اول رضایله بولوبدر هم رضا جان فدا قیلشدی بونلر ابتدا * بونلرک اولدی مقامی منها اولدی اصحاب سابقون السابقون * امت ایچره اولدی انلر رهنمون فیض و حال انلره وردی خدا * انلره قیلدی مشایخ اقتدا اولیا سر چشمه سیدر بوترباب * فیض علم من لدنه فتح باب آقیدی اندن نهری علمک بیکران * اهل عشقه خوش دلیل اولدی عیان عزم قیلدی مرتضی چون از حجاز * پس عراقه کلدی قیلدی کشف راز عشقه چوق کشف اسرار ایلدی * هم ولایت سرین اظهار ایلدی اولدی پس سلمان حسن بصری مرید * ماه کشور هر بری مهر فرید سیر قیلدی ملک شرقه سر حق * اولیاء اهل اسلام ماصدق پرتو نور هدایت جام عشق * هر برندن ظاهر اولدی حال عشق هم شریعت هم طریقت معرفت * اهل اسلام بولدی چوق منفعت بوقدرر تفصیله هرگز احتیاج * جان و دل در دینه قیلدی لر علاج سیر قیلدی ملک رومه سر عجب * اولدی روم اهل تمام اهل طلب فتنی یرده سر عشق اینسه قرار * روز و شب رونق بولیسر اول دیار بولدی عاشق هدایت هم سرور * خانه دالر تمامت طولدی نور سالك مجذوب اولورل عاشقان * مخزن کنج معارف عارفان اهله دیر لاک قطب زمان * جذبه و فیض و هدایتدر نشان

ای عاشق صادق و طالب طیب حاذق و راغب عیسی دم مشفق رسول الثقلین و امام الحرمین و جد البسطین اعنی محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم «عند ذکر الصالحین تنزل الرحمة» بیور مشلدرر . بو عبدا حقرو چاکر کتر دخی حق جل و علانک رحمت و عنایتی امیدنه اصحاب رسول الله دن عشره مبشره و اصحاب صفه دن بعضنک تبرکا اسم شریفلرین و چهار یار کزین رضوان الله علیهم اجمعینک مناقب جلیله لری بطریق الایجاز ذکر ایدوب ابو بکر الصديق وامام علی به حضرت سرور انبیا و مسافر وادی «سبحان الذی اسری» کرم رو «ماضل صاحبکم و ماغوی» و راست کفتار «وما ینطق عن الهوی» و متعلم مدرسته «علمه شدید القوی» یعنی محرم قرب «لی مع الله» صاحب توفیق «لا اله الا الله محمد رسول الله» علیه صلوات الله ذکر خنی و ذکر جهری بی نه وجهله تلقین بیور دقلرین بیان و بوآنه دک هر برندن تلقین ذکر الله نه طریقله متسلسل اولدیغن عیان ایدلم ان شاء الله تعالی در بیان اسامی عشره مبشره دوستان خداوند داور . محرمان احوال پیامبر . سر هنکان مهاجر و انصار . و متوجهان خدای جبار . کنوز علم . و خزان حلم . ابو بکر بن ابو خافه . عمر بن الخطاب . عثمان بن عفان . علی بن ابی طالب . عبیده ابن الجراح . سعد بن ابی وقاص . عبدالرحمن بن عوف . زبیر بن عوام . طلحة بن عبدالله . سعد بن زید . معلوم اوله که اصحاب حدیث نبوی و ارباب ارشاد طریق مصطفوی اولان علمای کرام و مشایخ عظام بلکه عامه امت محمد سید الانام اتفاق و اجماع ایتشلدرر که اصحاب رسول اللهدن برکروه پرشکوه وار ایدیکه ملازم عتبه علیه مسجد رسول الله و مداوم عبادت بالله اولوب دنیادن و کار و کسیدن کلیت اوزره اعراض ایتشلر ایدی . و انلر حقنده حق سبحانه و تعالی حبیبینه انزال وحی ایدوب «ولا تطرد الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی» دیو صدق و صفا و عهده و فالرین بیان بیور مشدر . و ابن عباس رضی الله عنهما روایت بیورلر که «وقف رسول الله صلی الله علیه و سلم عند اصحاب الصفة

فرأى فقرهم وجهدهم وطيب قلوبهم فقال ابشروا يا اصحاب الصفة
فمن بقي من امتي على النعت الذي اتم عليه راضيا بسافيه فانه من رفقائي
في الجنة » صدق رسول الله اما انك عددته اختلاف اولئك لکن
صاحب کتاب كشف المحجوب ابو الحسن علي بن عثمان بن علي الجلابي
الغزنوي تقرير و بیان و كشف و عیان بیور دینی اوزره اصحاب صفه
بوندر در که ذکر اولئور . زینتهای ارباب و کزیدکان اصحاب
وسالکان طریقه عزلت و کرزندکان از اصابت زلت . و راعیان
مقام تقوی . و راضیان بپلا و بلوی . و طالبان بقائندر لقا .
و قاصدان درگاه رضا و خداوندان مجاهدات و بهر مندان مشاهدات
و مقیمان استقامت و مستقیمان متابعت . و صافیان همت . خالیان
از نهمت اعنی بهم . بلال بن رباح الحبشی . و ابو عبد الله بن مسعود .
وسلمان الفارسی . و ابو عبیده عامر بن عبد الله بن جراح . و ابو مسعود
عبد الله بن مسعود الهزلی . و ابو الیقظان عمار بن یاسر . و عبته
ابن مسعود برادر عبد الله و مقداد بن الاسود . و حبیب بن الارت .
وصهیب بن السنان . و برادر فاروق زید بن الخطاب . و ابو کبسه
مولی نبی علیه الصلوٰة والسلام . و ابو المدینه کانه بن الحصین العدوی .
وسالم بن حذیفه الیمانی . و عکاشه بن محصن . و مسعود بن ربیع
القاری . و ابوذر جندب بن جنادة الغفاری . و صفوان بن یضا .
و ابودرداء عویم بن عامر . و ابولبابه بن عبد منذر . و عبد الله بن منذر
الجهنی . و حامل اخبار نبوی . ناقل آثار مصطفوی . ابوهریره . و متعلقان
درگاه خدا . و کزیدکان اصحاب رسول مجتبا . اعنی ثویان .
و معاذ بن الحارث . و سائب بن خلاد . و ثابت بن وديعه . و ابو عیسی
ابن عریم بن سالم . و سالم بن عمیر بن ثابت . و ابو البشر کعب بن عمر .
و هبیب بن یسار . و عبد الله بن انیس . و حجاج بن عمر الاسلمی رضی الله
عنهم اجمعین . بوندر دخی جمله اصحاب صفه دن اولوب لکن کا ،
بیکا ، سیره دخی تعلق ایدرل ایدی . اما جمله درجه واحده موجود
و معدودل ایدی و شیخ ابو عبد الرحمن محمد بن السلی قدس سره خاصة

فضائل و مناقب اصحاب بیانده بر تاریخ تصنیف ایدوب اول کریم
الحصائرک اسامی و کثیرترین تفصیل ایتشدر . طالب اولئرا کا
مراجعت ایتسونلر و بالجملة قرن صحابه رضی الله عنهم خبر قرون اولوب
هرنه درجده اولورلر سه قرون آتیده اولان خلقدن فاضلتر و بهترلر
در زیر حق سبحانه و تعالی صحبت رسول علیه السلامی انلره ارزانی
قیلوب اسرار علیه لرین جمله عبودین محفوظ و مصون ایلدی کما قال
علیه السلام « خیر الناس قرنی ثم الذین یلونهم ثم الذین یلونهم » الحديث
وقال الله تعالی « و السابقون الاولون من المهاجرین و الانصار و الذین
اتبعوهم باحسان رضی الله عنهم و رضوا عنه » پس اول رضای
« الا بتغیاء وجه ربہ الاعلی » صاحب جاه « و لسوف یرضی »
رفیق شفیق « ثانی انین اذ هما فی الغار » سید اهل تبرید . و شهنشاء
ارباب تفرید . مهاجر و انصارک اولاسی . و حبیب پرورد کارک خلیفه
اولی سی * ابوبکر عبد الله بن عثمان الصدیق * رضی الله عنه معاملات
و حقایقه صاحب آیات ظاهره و ذوالکرامات الباهره اولوب اخبار
صحیحه ده مسطور . و بین العلماء مشهور در که . حضرت ابو بکر
الصدیق نماز قیلد قدہ آواز نرم ایلہ قرأت و حضرت عمر رضی الله عنه
صوت بلند ایلہ تلاوت ایدرل ایدی . رسول الله علیه السلام یا ابابکر
نیچون نرم او قورسون دیو سوال بیور دقلرنده « یسمع من اناجی »
یعنی یا حبیب الله عليك سلام الله یقیم و اردر که مناجات ایلدیکم
قاضی الحاجات بندن غائب دکلدر اکر اخفا اکر جهر اول سمیع و بصیر
و لطیف و خیرک قتندہ مساویدر دیو جواب و یردی . و حضرت
رحمة للعالمین عمر فاروقدن سؤال بیور دقلرنده « اوقظ الوسنان و اطرده
الشيطان » دیو جواب و یردی . بریسی مجاهده سنی بیان . و بریسی
مشاهده سنی عیان ایلدی . پس مقام مجاهده جنب مرتبه مشاهده
بحره کوره قطره و شمشه کوره ذره در . زهری روایت ایدر که چونکه
جمهور اصحاب کزین باجمعهم ابوبکر الصدیقه رضی الله عنه بیعت
ایلدکلرنده منبره صعود . و خطبه بلیغه بیوروب اثناء خطبه ده « والله

ما كنت حريصا على الامارة يوما و ليلة قط ولا كنت فيها راغبا ولا سائلا لها
الله قط في سر و علانية و مالي في الامارة من راحة « ديو واقع مافي الضمير
مهرتو يرلر بن بيان بيورديلر . يعني اي اصحاب رسول الله رب العالمينه
قسم ايدرمكه امارته حريص اولدم . و هر كز حريص دكلم و روز و شبده
آتات و ساعاتده قائمه خطوطر ايتدي . و امارته در و نمندن رغبت
اولمادي . و سرا و علانية خدادن امارت ديله مدم و بكا اندن صفا
وراخت بو قدر **الحصه** . پس حق سبحانه و تعالى بر عبد خاصني
كمال صدقه نازل و محل تمكينه و اصل ايلسه منتظر امر حق اولوب
نه و جهله صدور ايدرسه رام اولور فرمان اولورسه فقير . و امر
اولورسه امير اولوب خود رأي اولمز . و ذره قدر كندوده اختيار
كورمز و تجريد و تفريد و تكين و فقره رضاده پير و ابو بكر الصديق
اولور . و بالله التوفيق و الهداية وله العصمة و العناية . سر هنك
اهل ايمان . صعلوك ارباب احسان امام اصحاب صفوت .
غريق درياي معدلت **ابو حفص** عمر بن الخطاب رضي الله عنه التواب **انلرك**
كراماتي مشهوره و فراستاتي **كتب** معتبره ده مسطوره در
و فطانت و صلابت انلرك شان شريفنه مخصوص صدر و حضرت سيد
المرسلين حضرت عمر حقنه . « قد كان في الامم محدثون فان يك
في امتي احد فعمر » ديو بيورديلر . و عمر الفاروق طريقته اول قدر
اشارات پيور مشلدر كه قابل احصا دكلدر دريادن قطره سي بودر كه
بيوررلر « العزلة راحة من خلطاء السوء » يعني عزلت ايدن
هم نشينان بددن راحت اولور ديمكدر **الحصه** عزت ايكي
نوعدر برسي خلقدن اعراض . و برسي دخی انقطاعدر . و خلقدن
اعراض بر مكان خالیده ظاهرا صحبت اجناسدن تبرأ ايدوب و كندي
ايله مانوس اولوب . و اعمالك عيوبني رؤيت و مخالطت ناسدن
كندويه رها طلب ايلوب و خلق كندي مضرتندن امين ايتكدر .
اما خلقدن انقطاع قلب ايله اولور . و كوكلي ظاهره متعلق
اولوب كچه اختلاط ايدر لكن خلقدن و حيد . و همتي انلردن فريد

اولور . پس عزلت ايله انقطاع بيئنده رتبة عاليه و درجه ساميه واردر
و حضرت عمر رضي الله عنهك قدر عاليسي همان شوندن معلوم اوله كه
ابتدا عهد اسلامه داخل اولدقه جبريل عليه السلام كلوب « يا محمد
قد استبشراهل السماء اليوم باسلام عمر » ديو خبر و ير مشدر . كنج حيا .
و عابد ترين اهل صفا . و متعلق بدر كا رضا . و متولي بر طريق مصطفى .
ابو عمر عثمان بن عفان . رضي الله عنه معافي كليه ده مناقب
و فضائلي ظاهره در عبد الله بن رباح و ابو قتاده رضي الله عنهما
روايت ايدرلر كه بزا يكمز يوم حرب الدارده عثمان ياننده ابديك اول
سرورك دركاه سعادت دستكاهنده آتش غوغا مشعل اولدقه
عثمان رضي الله عنهك در تيوز نفر عبد مشراسي و ارايدي هر برسي
آراسته سلاح اولوب حرب و قتال و معارضه لرايله جداله كلديار حضرت
عثمان انلره خطاب بيوروب هر كيم سلاحدن عاري و جدالدين بري
اولورسه آزاد اولسون بز خود غاله خوف خود يدن فارغ الباز ديو
وصيت قيلديلر . پس بز دخی حضور شريفنندن مفارقت ايدوب
كتدك ناكاه امام حسن رضي الله عنهه يولده ملاقي اولدق تكرر انلرايله
دونوب حضور عثمانه واردق امام حسن بن علي كرم الله وجهههما سلام
ويروب و تعزية بليه قيلوب فرمان ايديكز تا كه سزدن بو قومك
بلاسن دفع ايده لم ديو توقع ايلديلر حضرت عثمان « يا ابن اخي ارجع
واجلس في بيتك حتى يأتي الله بامر . فلاحاجة لنا في اوراق الدماء » ديو
بيورديلر يعني اي فرزند اخي امام علي و نور ديد بخت نبي و اروپ خانه
نشين اولوب بني حالمه ترك ايده سن كه تقدير فرمان منان عز شانه هر نه ايسه
ظهور ايده اوراق دماء مسلميني ديله مزرم ديديلر بارك الله تعالى حقا
نزد ورود بلاده كمال تسامي علامت و نشان درجه خلندر **نكته**
حضرت ابراهيم خليل عليه صلوات الله البر الرحيم دخی كفه منجنيقه
وضع اولنوب جبريل عليه السلام « هل لك من حاجة » ديد كده
« اما اليك فلا » ديو جواب و بر مكله پس خدای متعالدين مسئلت ايله

دید که «حسبی من سؤالی علمه بحالی» دیو پیور دی . كذلك عثمان رضی الله عنه دخی خلیل آسا بنجینق بلا ایله آتش غوغایه دو شمه راضی اولوب مانند جبریل اولان امام حسن رضی الله عنهک امدادندن استغفا قیلدی لکن حضرت ابراهیم نبی به آتشدن نجات و عثمان تقی به بلاد هلاک مقدر اولوب نجات بقایه و هلاک فنا به اشارت اولندی ﴿الحصه﴾ پس عاشق صادق قلربدل مال و وجودده و حیات و تسام و رضاده حضرت عثمان رضی الله عنه المناته پیرو اولق کر کدر . وصی مختار مصطفی . غریق بحر بلا . حریق نار ولا . مقتدای اتقیا . پیشوای اصفیا ﴿ابوالحسن امام علی المرتضی بن ابی طالب کرم الله وجهه﴾ طریق طریقه انار و اصل اولدیغی مرتبه منیع و درجه عظیمه به هیچ فرد نائل اولوب و اصول حقایقه انارک تحقیق ایلدیکی خطبه و بیات عبارتانی دقیقه سی کبی هیچ احد کویا و قائل اولما مشدر حتی روند کان اثر رسول الله اولان مجموع اولیا «ان شیخانی الاصول و البلاء علی المرتضی» دیو شهادت ایتدیله پس بوجهتدن امام علی خاتم الاولیا اولدیله یعنی جمیع اصفیا طریقه بلا کش اولمده علی المرتضی امام و مقتدا من در دیدیله پس بویوله سالک اولان عشاقک معامله سی بلا کش اولمده . مرویدر که بریسی امام علی رضی الله عنهک حضورنه کلوب یا علی بکابر وصیت قیل دید که «لا یجعلن اکبر شغلک باهلاک و ولدک فان یکن اهلاک و ولدک من اولیاء الله فان الله لا یضع اولیاءه وان کانوا اعداء الله فاهمک و شغلک فی اعداء الله» دیو وصیت پیور دیله یعنی اهم اشغالکی زن و فرزندیکه مصروف قیلیم سن اگر زن و فرزند حق دوستلندن ایسه حق تعالی دوستلرین ضایع ایتزا اگر اعداء حق ایسه لرنچون الله دشمنلرینک اندوهن چکر سن دیمکدر . پس اصول صوفیه ده بومسئله قلب سالکک ماسودن انقطاعنه متعلقدر حق سبحانه و تعالی عبادتی حافظدر . همان سنک حقه یقینک صادق کر کدر ایستدکی که حضرت موسی صلوات الله علی نبینا وعلیه السلام دختر شعب علیہ السلامی اصعب حالت ایله قویوب حقه تسام ایلدی و ابراهیم

علیه السلام هاجر و اسماعیل علیہ السلامی وادی غیر ذی زرعده ایلوب حقه و دیعت قیلدی و کندوری کوکلرین حقه . بند ادوب لازم اوله حق کارنه ایسه اکامغول اولمغله سعادت دارین انارک اولدی ﴿الحصه﴾ پس نامراد اولوب جمله اموری حقه تسلیم ایدنلر انبیاء عظام و اولیاء کرام اثرینه کتمش اولورل . بر کون حضرت علیدن پاکیزه ترین کسب ندر دیو سؤال اولندی «غناء القلب بالله» دیو جواب باصواب پیور دیله . ایلدی هر کیمکه قلبی حقه غنی اوله دنیا یو قلغندن فقیر و غناک وار لغندن دخی فرحناک اولمز غم و شادی صفتلرندن خلاص اولمده فناید کلامی حاصل اولمز زیرا ایکسی دخی مقتضیات بشریه دندر طبیعت بشریه فنا بولوب اقتضاسی بر طرف اولمده بقا بالله ده دوام اولمز . پس طریق حق سالکری و محبوب مطلق عاشقری حقایق عبارات و دقایق اشارات و تجرید دنیا و تخییر عقبی و شادی و غومدن رها ده امام علی المرتضی رضی الله عنه اقتدا ایتلردر . و بالجملة اول سروران طریقت و یش روان حقیقتک هر بری معدن نور محمدیدن انتخاب اولنش بر جوهر کرائمیه و کوهر بی بهار در ﴿نظم﴾

چون ابو بکر آیت توفیق شد * باچنان شه صاحب و صدیق شد
چون عمر شیدای آن معشوق شد * حق و باطل را چودل فاروق شد
چونکه عثمان از عیان راعین کشت * نور فائض بود و ذی النورین کشت
چون زرویش مرتضی شد در فشان * کشت او شیر خدا و موج جان
آفتاب امت شمع دین و ملت * او یس قرنی رضی الله عنه * حضرت
فخر کائنات علیه اکمل التحیات ایله هم عهد اولوب لکن چشم ظاهر
ایله رسول علیه السلامی کورممشلر ایلدی و ملاقات صوری واقع
اولماد یغنه باعث ابکی وجه بیان اولوب بریسی غلبه حال و بریسی
حق مادر مشقه بالدر دیمشلر اما سید الانبیاء والمرسلین و سند الاولیاء
و المؤمنین صلی الله علیه و سلم انارک علوشان و سمومکانلرندن خبر و یروب
او یس قرنی نام بر مر دکامل واردر ربیع و مضر قیلیم سنک تعداد نجبه

انته قیامت شفاعت اید، جکدر دیو بیوروب و امام علی کرم الله وجهه
نظر ایدوب یا علی سن آنی کوروب صحبت ایدرسن دیو بشارت و حلیه
شریفه سنی اشارت بیوردیلر واکاملاق اولدیغکده، بزم سلامتی ایصال
ایدوب شفاعت ایستیه سن دیدیلر امام علی کرم الله وجهه بعد از وفات
النبي الهاشمي الا بطحی مکة مکرمه یه واروب اهل نجددن سزکله قرن
کیش کسینه وارمیدر دیو سوال بیوردیلر انلردخی نعم واردر دیو خبرو یروب
اویس قرنی نک احوالندن استفسار بیورد قلدنده بلی اویس نام بر کسینه
واردر لکن دیوانه در آبادانه کلز و هیچ کس ایله مصاحبت ایتمز و غم
و شادی نیدیکن بیلز و بزم کبی خوار و آشامیده قیلر خلق عالم خنده اولسه
اول کریان وناس اغلسه اول خندان اولور دیو تحقیق ایدوب امام علی
دخی بنم ایستدیکم اولدر دیو بیور مغله حال صحراده در دیدیلر حضرت
علی زمام اشترین اول جانبیه معطوف قیلوب روانه اولدی و اویسه
قریب اولدقده قائم علی الصلوة بولدی پس فارغ اولنجده توقف
بیوروب بعد، سلام الله عليك یا اویس دیوب حضرت محمد رسول الله
عليه السلام سلامن ایصال و امتیه دعا و دیعت قلدیغن خبرو پردی
و بر زمان کوریشوب جان صحبتن ایتدیلر بعده اویس قرنی یا علی
بزم ایچون قدم رنجیه قلدیکز شمد نکرو عودت ایدیکز که قیامت
قربدر بزی آنده کوره سز اوله که باز کشته لردن اولیهلم . حالا
زاد راه قیامت تهیته سنه مشغول دیوب بر بریله معانقه قیلوب
وداع ایتدیلر بعده اویس قرنه واروب خلقدن کندویه توقیر و احترام
مشاهده ایتمکله قرنندن نقل ایدوب کوفه یه کلدکلرند، تابعینک کزیده سی
هرم بن حیان بر کون اویسی کوروب بعده آفتاب طلعتن چشم
مردمدن پوشیده ایتمکله امیر المؤمنین علی مرتضی ایله واقع اولان
حروب و فتن و قته دک اویسی کیسه کورمدی وقت فتنه کلوب
امام علی مرتضایه موافقه اعداسیله جنک ایدوب یوم حرب الصفین ده
نائل شهادت اولدی «عاش حیددا و مات شهیدا» انلرک کلام معجز
نظامنددر دیو روایت اولنور «السلامة فی الوحده» یعنی سلامت

تنها لکده در . زیرا هر کیک که قلبی تنها اوله اندیشه غیردن رسته
وسر آمد اولور . وجبیع احوالده خلقدن نا امید اولان آفات
مخلوقدن سلامت بولور . و یوزین جملله خلقدن پوشیده قیلور
وانلر که مشغولدر عزت دخی ایدرلر سبب فراغت اولز * الحصة *
ایمدی انقطاع عن الانس انسدن غیر یله اولر حلقه مانوس اولانک مخالطت
انس انسده مضرت قیلز . اگر موانست انس قورت و دیوی انسده
کتور رسته دخی مادامکه اول داعیه دن یکامیه انسدن خبرک اولز «لان
الوحدة صفة عبد صاف سمع قوله ليس الله بكاف» مخزن صفاء معدن
صدق و وفا * هرم بن حیان * رضی الله عنه صحابه کرام ایله
صحبت ایدوب و اویس قرنی بی زیارت ایچون قرنه واروب اویس
رضی الله عنه قرنندن نقل ایلمش بو لغماغله نا امید اولوب مکة مکرمه یه
کلد کده اویسک کوفه ده اولدیغندن خبرالوب کوفه یه کلدی کوفه ده دخی
بولوبوب برمدت مکث ایلدی بعده بصره یه متوجه اولوب لب فراتده
آبدست الورکن اویسه دوش اولدی و حضورینه واروب سلام
ویردی اویس دخی عليك السلام یا هرم بن حیان دیو مر حبا قلدی هرم
بن حیان یا اویس بنی نندن بیلدک دیدی «عرف روحی روحک»
دیو بیوردی . روایت ایدرلر که بر مقدار اویس ایله جلسه خفیفه
ایلدک «عليك بحفظ قلبك یا هرم» دیو بیوردیلر یعنی فکر ماسواذن
قلبیکی حفظ ایتمک اوزر یکه واجب اولسون دیمکدر . پس بو اشارتک
ایکی معناسی واردر بریسی مجاهده ایله قلبی متابع حق قیل و بریسی
مشاهده ایله کندیک متابع قلب قیل دیمک اولور . پس قلبی متابع
حق ایتمکله ایکسیسی دخی اصل قوبدر * الحصة * ایمدی کار
مرد اول زمان تمام اولور که مکاید شهوت و موانست طبیعتدن
کسسته دل اوله وافکار نا موافقدن من کل الوجوه منقطع اوله و تدبیر
صحبت و حفظ اموره نظرنی آیات حقه بند ایلیه حتی قلبی صفوت
بولوب محل تجلی نور محبة الله اوله * ذکر اهل بیت النبي و اولاد السبطین
و ائمه اثنی عشر صلی الله علی نبینا و شفیعنا محمد و آله و اصحابه اجمعین *
معلوم اوله که امام علی کرم الله وجهه نک اوتوز التی اولادی وجوده

كلوب اونسكزي پسر واون سكزي دختر واقع اولمش شيخ شرف الدين
عبيد نسابه اركك اونسكزي ماعداسي اني ايدي ديو تحقيق ايتشلر
الله اعلم . و امام علي رضي الله عنه دنصكره . امام حسن . و امام
حسين . و محمد حنفيه . و ابوبكر . و عمر . و عثمان . و عون .
و جعفر . و عبدالله . و عباس . باقي قالوب و بونلردن دخی
ابوبكر كه اسمي . محمد اصغر در . و عثمان . و عون . و جعفر .
و عبدالله . و عباس كه التي نفر در و بر قوله عمر بن علي كربلاده
امام حسين رضي الله عنه ايله يسله اولوب حائر شرف شهادت
اولديلر . رضوان الله تعالى عليهم اجمعين . پس جكر بند مصطفى
و ريسان دل مرتضى . و قره العين زهرا . و ابو محمد حسن
ابن علي رضي الله عنهما . اكبر اولاد علي و امام نايدر لقب شريفلري
مجتهد در امام حسن الشهيدك ولادتى هجرت نبويهك اوچنچي سنه سنده
واقع اولوب . و شرف شهادتلري هجرتك النجبي سنه صفرينك
يكري طقوزنجي يوم السبتك كجه سنده واقع اولوب . مدت عمر
شريفلري قرق التي ييل و بش بچق آي اولمشدر . و زيد . و حسن
. مثنى . و طلحه . و اسمعيل . و عبدالله . و حمزه . و يعقوب .
و عبدالرحمن . و عمر . و قاسم . امام حسنك فرزندان جندلري در
و عبدالله ايله قاسم عم يزكوارلري امام حسين شهيد ايله
كربلاده حاضر اولوب مستعد عز شهادت و دارالقراره خرامان
و عزيمت ايتشلدر و سادات حسني زيد و حسن مثنى رضي الله عنهما شجره
وجودلردن ثمر اولمشدر امام حسن بن علي بن ابي طالب رضي الله
عنهماك وصيتي حالته « عليكم بحفظ السرار فان الله تعالى مطلع
علي الضمائر » ديو بيور مشدر يعني ظواهر كزي حفظ ايتديك كزي
سرار كرك حفظي دخی اوزر يكره واجب اولسون زيرا تحقيقا حق تعالى
ضمائره مطلع در ديمكدر . الحصة . پس اغياره التفاتدن حفظ
اسرار و مخالفت جباردن حفظ اظهار لازمدر . روايت اولنور كه
چونكه معتز ليلر جهانه پراكنده اولوب و قدريلر غلبه ايتديلر

حسن بصري رضي الله عنه امام حسن بن علي كرم الله وجههمايه
بو مكتوبي يازوب « بسم الله الرحمن الرحيم . السلام عليك يا ابن رسول الله
وقره عينه و رجة الله و بركانه اما بعد فانكم معاشر بني هاشم كالفلك
الجارية في الحجج و مصابيح الدجى و اعلام الهدى و الائمة القادة الذين
من تابعهم نبيا كسفينة نوح المشحونة التي يرد اليها المؤمنون و ينجو
فيها المتسكون فاقولك يا ابن رسول الله عند حيرتنا في القدر و اختلافنا
في الاستطاعة لتعلمنا بما نأكد عليه رأيك فانكم ذرية بعضها من بعض
بعلم الله علمتم وهو الشاهد عليكم و اتم شهداء الله على الناس » يعني
اي فرزندان نبوي و نور چشم هاشمي القريشي حق تعالى نك رحمت و بركاني
و سلام ساعات آياتي اوزر يكره اولسونكه جملة بني هاشم درياده روان اولان
كشيلر كي سز . و بيوم زاهره و اعلام هدايت و امام الامت سز . پس
حقه مؤمن اولانلر كشي نو حده نجات بولد قلري كي سز دخی هر كيم
متابع ايدرسه نجات بولورلر و بزم قدرده اولان حيرت و قدريلره
استطاعته اختلاف خصوص سنه بيور سز تا كز دخی حقيقت اوزره
بيله لم كه سز بويده نهك اوزر ينده سز و سز فرزندان بيور سز هر كز نسل كز
منقطع اولمز و سزك علمكز تعليم خدا و سزك حافظكز حق جل و علا در
و سز نكاه دارنده خلق سز چونكه نسق مزبور اوزره حسن بصري
حضر تلرينك مكتوبي امام حسن رضي الله عنه و اصل اولاد قده بوجاهله
جواب باصواب تحرير و ارسال بيورديلر كه « بسم الله الرحمن الرحيم . اما بعد
فقد انتهت الي كتابك عند حيرتك و حيرة من زعمت من امتنا و الذي عليه
رأى ان من لم يؤمن بالقدر خيره و شره من الله فقد كفر و من حل المعاصي
على الله فقد فجر ان الله لا يطاع باكره و لا يعصى بقلبه و لا عمل العباد
من الملكة لكنه المالك لما ملكهم و القادر على ما عذبه قدر لهم فان اثروا
بالطاعة لم يكن لهم صادا و لا لهم عتقا مشبها و ان اتوا بالمعصية ان يمن
عليهم فالحول بينهم و بينها فعل اولم يفعل فليس هو جلهم عليها اجبارا
ولا الزمهم اياها باحتياجهم اذ عرفهم و مكنهم و جعل لهم السبيل
الي اخذ ما دعاهم اليه و ترك ما نهاهم عنه و لله الحجة البالغة و السلام »

معنای اجمالی سی بود که شومکتوبی که حیرتکدن یازمش سن وشونلر که قدر ایچنده اولوب بزم اهقردن اولدقلرینی زعم ایدرل اول نسته که بنم رآیم انک اوزر بنه در هر کیمکه قدر خیر وشر خدادن اولدیغنه ایمان کتورمیه کافر در وهر کیم معاصی بی خدایه حواله قیاسه فاجر در یعنی انکار تقدیر مذهب قدر و خدایه حواله معاصی مذهب جبر در پس بنده عاجز خدا عزوجل دن استطاعتی مقداری کنندی کسبنده مختار در و دین اسلام جبر ایله قدر بیننده در * الحصة * پس بو مکتوبلرک صورتلرین ثبت ایتکدن مراد لابددین اسلام بین الجبر والقدر اولدیغن بیان وحسن بصری رضی الله عندهک علوم دینده امام حسن رضی الله عنده ایله اولان معامله سنی عیان ایتکدر . و حکایتده وارد اولمشدر که اعرابیدن بری کلوب امام حسنه و پدر و مادر بنه دشنام قیادی وحضرت امام یا اعرابی مکر سن کر سنه سن و یا خود تشنه سن و یا بودر که سکا برحالت واقع اولمشدر دیو پیوردی اعرابی دیدیکه یا امام سن بویله سن و پدرک و مادرک دخی بو خلق عظیم اوزره ایدیلر امام حسن رضی الله عنه غلامنه امر ایدوب بریده درهم کتور و ب اعرابی به عطیه قیلدی وخانه مزده بوندن غیري نسته قالمش معذور طوت والاسندن دریغ دکدر دیو پیوردیلر اعرابی امامک چونکه بو مروتن کوردی و معذرتن ایشندی « اشهد انک ابن رسول الله » دیوب بن همان سنک حسن خلق و حلم شریفک تجر به به کلمش ایدم دیدی . پس بوصفت مشایخ محققانده دخی مقرر در خلقک جفا سندن متغیر اولوبوب ناسک مدح و ذمی انلرک یاننده یکساندر

* عطار *

امامی کو امامت را حسن بود * حسن آمد که جله حسن ظن بود همه حسن و همه خلق و همه حلم * همه لطف و همه جود و همه علم شب از روی سیاهش تیره مانده * زرویش ماه روشن خیره مانده لبش قائم مقام حوض ککوثر * که بودی چشمه نوش پیر چنان نوشی بزهر آلوده کردند * دلش خون و جگر پالوده کردند

ز زهرش چون جگر شد پاره پاره * زغصه کشت خونین سنک خار کالش کرچه زدماست ظاهر * زبان ما ز مدح اوست قاصر دو کیتی را وجودش زیب و زینست * نظیر او اگر جویی حسین است * بیت *

بسبطی رسول الله صدر منور * وجهها فی حبه القلب ازهر شمع خاندان نبوت و علایق کونیه دن مجرد محقق اولیا قبله اهل بلا و قتل کربلا * امام حسین بن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه و رضی الله عنه * کتیلری ابوالحسن و لقبیری شهید وسید در امام ثالث و ابوالاعنه در ولادتلی هجرتک دردنجی سنده سنده واقع و شرف شهادتلی التمش بر سنه شی محرمینک اونجی کونی واقع اولدی . و امام حسنک ولادتندن امام حسینک حلی الی کون صکره واقع اولدی و عباس بن عبدالمطلب رضی الله عندهک زوجه سی ام الفضل رضی الله عنها امام حسینک دایه سی اولمشدر و امام حسین رضی الله عندهک درت اوغلی و ایکی دختری اولوب اولاد کرانندن بریسنک اسمی علی اکبر . و بریسی علی اوسط که زین العابدیندر . و بریسی علی اصغر در . و بریسی عبدالله در و بر روایتده الی اوغلی اولدی دیرلر بریسی محمد و بریسی جعفر در و بعضیسی محمد برینه عمر ثبت ایتلر در . و امام حسین رضی الله عنده نصرکه امام زین العابدین قالمشدر زین العابدینه دخی بعضلر علی اصغر دیمشدر

* روضه *

پسر مرتضی امام حسین * که چاوی نبود در کونین مصطفی مراورا گرفته بدوش * مرتضی پروریده در آغوش عقد در بند عهد و پیماناش * بود جبریل مهد جنباش حضرت فخر کائنات علیه اکمل الحیات سید وسعید امام حسین شهید رضی الله عندهک سر انجامندن اشارات کثیره ایله انواع تنبیهلر پیور و ب روضه الشهداء وشواهد النبوء و نیجه کتب معتبره ده تفصیل اولمشدر . روایت اولتور که بر کون امام حسین صیاسی حالنده

حضرت رسول علیه السلام مبارك دوشنده او طور وب و برشته نك
بر او بی حضرت رسول بحیاتك دهان مبارکده اولوب و سر رشته نك
بر بی دخی امام حسین شهیدك الله اولغله امام حسین رضی الله
عنه سر رشته به یا شوب کتد بجه حضرت مقدس نبوی دخی امام
حسینه تبعیت ایدوب مبارک زانوری اوزره کیدرلر ایدی ایمه ایدن
بر بی کلوب بو حاله دوش اولدقده « نعم الجمل جلاک یا ابا عبدالله »
دیدي حضرت رسالت پناه « نعم الزاکب هو » دیو بیوردیلر لکن روضه
الشهداده بو حکایتی سنن ترمذیه مر فوعا ابن عباس دن منقولدر دیو امام
حسن رضی الله عننه تعیین ایتیلر در . کشف المحجوبه امام حسینه
واقع اولدیغن تحقیق ایتیلر هر قنغیسی اولورسه اولسون مقصود اول
سلطانك علوشانلرینی بیاندر

✽ روضه ✽

هست بر اهل معرفت روشن ✽ صفت حضرت حسین و حسن
آن یکی اختر یست تابنده ✽ وان دیگر کوهر یست رخشنده
آن یکی نور دیده نیوی ✽ وین یکی شمع جان مصطفوی
روی آن صافتر ز لعل بدر ✽ کیسوی این نمونه شب قدر
آن یکی ماه آسمان کمال ✽ وین دیگر سرو بوستان جلال
امیر السعدنا سلطان الشهدا امام حسین قتیل کر بلارضی الله عننه کلام
مجز نظامنددر که « اشفق الاخوان دینك » یعنی اشفق اخوان دینکر در
✽ الحصه ✽ حقانجات دینه متابعت وهلاك مخالفته در پس
مر دخر د مند اولدر که مشفقانك کندویه اولان شفقت ادرلك واذعان
ایدوب فرمانده رام اوله و متابعتدن رو کر دان اولیه و برادر دخی
اولدر که نصیحت کوی اولوب مجرد شفقت بند اولیه حقیقت شفقت
اولدر که مؤمن قرنداشتك خلاف مرضی اولان اوضاعنه رضا
کوسر میوب منعه سعی ایلیه ✽ حکایت ✽ بر کون بر مرد غریب امام
حسینك حضور سعادتنه کلوب یا ابن رسول الله فقیر الحال و اهل عیال
اولوب حتی بو کجه لك قوته مالک دکلم دیو اعلام حال ایلدی حضرت

امام کمال رفقه جواب و یروب بر مقدار بزمه مانوس اول کله جک
رزق وار بولده در ان شاء الله کلد کده دفع ضرورت اولنور دیو
بیوردیلر ناکاه بر کمنه کلوب بش عدد صره وهر صره ده بیکر دینار
کتوروب حالا بونلری سزه معاویه کوندر وب انواع معذرت دیلدی
دیو ابلاغ سلام ایلدی حضرت امام حسین دخی اول فقیره اشارت
وبش صره التونی عینله عنایت ایلدی . وای در ویش سنی
عوق ایلدك اکر بو مقدار اولدیغن بیلدك سزه بو قدر مکثی روا
کورمزك معذور طوت براهل بلا یز و کم کرده مراد و باز مانده رجایز
مراد اوزره زندگانی بی غیر یاره فارغ دیو اصداف حروف مقالندن
انواع درر و لاکی نثار قیلدیلر زهی سخا و کرم زهی خلق و شیم
✽ روضه ✽

✽ جدمن خیر الوری فاضلترین ائبیاست ✽

- * آفتاب اوج عزت شمع جمع اصفیاست *
- * منقبتهای پدر کر بر شمارم عیب نیست *
- * در درج لافقی و بدر برج هل اتی است *
- * مادرم خیر النساء فرزند خاص مصطفی *
- * بر کمال او کلام بضعة منی کوا هست *
- * وزیرادر کر پر سی هست شاه دین حسن *
- * آنکه سبط مصطفی ونور چشم مر تضاست *
- * هست عم جعفر طیار کاندرا باغ خلد *
- * دأما پرواز او تا آشیان کبر یاست *
- * حزه سر خیل شهیدان باشدم عم پدر *
- * اینچنین اصل ونسب در جله عالم کراست *
- * ای ستمکاران سنگین دل که اخلاق شما *
- * بی وفایی و نفاق و حيله و جور و جفاست *
- * جله فرزندان و خویشان و عزیزان مرا *
- * قتل کردید این چه آیینست و این طغیان چراست *

- * این زمان بهر هلاک من کمر بسته اید *
- * کشتن من در کدامین مذهب و ملت رواست *
- * تشنه لب رفتند یاران و من از بی میروم *
- * در قیامت حضرت حق حاکم ما و شماست *

حضرت سلطان الشهداء امام حسین قتیل کر بلانک یزدیلر لندن کوردیکی جور و ستم نیجه کابلده تفصیل و بیان و مشهور جهان اولمغله تطویل کاتب اولمندی

﴿ نظم ﴾

- * سهل کاری نیست خون آل احمد ریختن *
- * خاک غم برفرق فرزند محمد ریختن *

وارث نبوت چراغ امت زین عباد شمع او تاد ﴿ ابو محمد علی بن الحسین ابن علی بن ابی طالب رضی الله عنهم ﴾ امام رابعدر کینلری ابو محمد ولقب شریفلری زین العابدیندر ولادتلری هجرتک او توز التیسده و وفاتلری یتیمش بش تاریخنده واقع اولشدر طقوز فرزند ارچند و طقوز دخترلری وجوده کلوب فرزندلرندن التیسی کندولردن صکره باقی قالدیلر اسملری بونلردر امام محمد باقر و عبدالله و زید شهید و عمر اشرف و حسین اصغر و علی اصغر رضی الله عنهم برکون امام زین العابدیندن سؤال اولوب سعیدترین دنیا و آخرت کیمدر دیدیلر « من اذارضی لم یحمله رضاه علی الباطل و اذا سخط لم یخرجه سخطه عن الحق » دیوبیوردیلر ﴿ الحصة ﴾ پس اوصاف کمال راستان باطله رضا ویرمیوب و خشمه غالب اولوب خارج از امر حق غضبن استعمال ایتمکندر و غضب حالنده حقندن عدول ایدوب مغلوب غضب اولق باطلدر مؤمن خود مبطل اولمز پس صفت ردیه مزبوره صفت راستان و خلق پارسایان دکلددر ﴿ حکایت اولنور که ﴾ امام حسین شهید کر بلاده قتل اولند قدده یاننده اولان اصحاب رسول الله و اولاد حبیب الله باجمعهم شهید اولوب ذکور دن امام زین العابدیندن غیر کشته قالمیوب و اهل بیت اولان نسوان قالدی • زین العابدینک مزاج

شریفلری دخی ضعیف و شکسته ایدی • پس امام حسین شهید رضی الله عنهم اهل بیتی و امام زین العابدین عریان و برهنه و کریان اشتر سواران شامه کتوریلوب انواع اهانت الیه یزید علیه مایستحقک حضور پر غرور بند کتور دیلر اتباع یزیددن بریسی « کیف اصبحتم یا علی و یا اهل بیت الرحمة » دیو سؤال ایلدی امام زین العابدین « اصبحنا من قومنا بمنزلة قوم موسی من آل فرعون ینبجون ابناهم ویستنجون نساءهم فلاندری صباخنا من مساونا و هذا من حقیقة بلائنا » دیو جواب و یردیلر یعنی سائل یا علی و یا اهل بیت الرحمة نیجه صباخلدیکر دیو سؤال ایلد که امام دخی کند و قومین جفا سندن بزم صباخ آل فرعونندن قوم موساک صباحی کبیدر فرعون انلرک فرزندلرین قتل ایدوب زنلرینی الیقویوب کوتوردیلر نه روز مزی یسلور زنه خود شیزی فرق ایدرز و بو حال بزم حقیقت بلامز در دیو جواب و یردیلر یعنی حق تعالی نک نعمتلرینه شکر و بلالرینه صبر ایدرز دیمکندر

﴿ نظم ﴾

- * هر سال تازه میشود این درد سینه سوز *
- * سوزی که کم نکرد دودردی که بی دواست *
- * اندر شفق هلال محرم بین که هست *
- * چون نعل اسب شه که بخون غرقه کشت راست *
- * ای تشنه فرات یکی دیده باز کن *

* کز آب چشم بر سر قبر تود جلهاست *

﴿ حکایت اولنور که ﴾ هشام بن عبد الملك بن مروان بریل حجه کلوب طواف بیت الله ایدوب حجر الاسودی بوس ایتک ایستد کسده ازدحام ناسدن ممکن اولمغله واروب منبره چیقوب خطبه او قودی اول ائنده امام زین العابدین رضی الله عنه دخی کلوب طوافه سعی ایلدی حجر الاسوده قریب اولد قدده حجاج مکه و طواف بکه اول ذات کریم الخصالک جمال فرخنده فالنی کورد کلرنده تکریم و اقبال و تعظیم

واجلال ابدوب حجر الاسودی خالی قودیلر . امام الهدی بی ازدحام
وتنها واروب حجر الاسودی بوس ایلدی شامیلردن بریسی بوهیت
عظیبه بی مشاهده اتمکله هشامه واروب یا هشام سن حجر الاسودی بوسه
وارد قده سنگچون هیچ فرد توسیع طریق ایتیوب مقید اولدیلر
حتی حجره قریب اولغه بحالک اولدی . حالا بوجه مقتر .
وخدمنور . وجامه معطر . کویا نور آفتاب انک جلاله مزهر .
برشاب مطهر . طوافه کلوب . حجر الاسوده قریب اولد قده خلق
انواع توقیر واحترام ايله توسیع راه ایدوب حجر الاسوده واروب منفردا
بوس ایلدی دیو حکایت ایلدی هشام بیجاهل ایدوب نه مقوله شخص صدر
بن آتی بلم دیدی سلطان الشعرا فرزدق اول مجلسده حاضر بولنوب
بن آتی بیلورم دید کده اول کیمدر یا ابافراس دیدیلر فرزدق دخی نطقه
آغاز ایدوب سمع جان وکوش جنان ايله اصغایدیکز تا که اول شمس
ضیا ونور ارض وسمانک اوصاف علیه ونسب سیمه سندن خبر ویریم
دیوب بوقصیده بلیغه بی انشایه سخن پرداز اولدی

هذا الذي تعرف البطحاء وطأته * والبيت يعرفه والحل والحرم
هذا ابن خير عباد الله كلهم * هذا التي التي الطاهر العلم
اذا رآته قریش قال قائلها * الى مكارم هذا ينهى الكرم
ينى الى ذروة العزالي قصره * عن نيلها عرب الاسلام والعجم
يكاد يمسكه عرفان راحته * ركن الخطيم اذا ما جاء يستلم
في كفه خيزران ريحه عبق * من كف اروع في عرينه شم
يغضي حياء ويغضي من مهابة * فايكلم الاحين يتسم
ينشق نور الهدى من نور غرته * كالشمس ينجاب عن اشراقها القتم
مشقة من رسول الله نبوته * طابت عناصره والقيم والشيم
هذا ابن فاطمة ان كنت جاهله * بجده انبياء الله قد ختموا
الله شرفه قدرا وعظمه * جرى بذالكه في لوحه القلم
وليس قولك من هذا بضاره * العرب تعرف من انكرت والعجم
كنا يديه غياث عم نفعهما * يستو كفان ولا يعر وهما عدم

سهل الخليفة لا تخشى بواذره * يزينه اثنان حسن الخلق والشيم
حال ائصال اقوام اذا اقترحوا * حلو الشمال يحلو عنده نعم
ما قال لاقط الا في تشهده * لولا التشهد كانت لاه نعم
عم البرية بالاحسان فانقشعت * عنها الغياهب والاملاق والعدم
من معشر حبهم دين وبغضهمو * كفر وقربهم منجى ومعتصم
ان عد اهل التي كانوا ائمتهم * أو قيل من خير اهل الارض قيل هم
لا يستطيع جوابا بعد غايتهم * ولا يدانهم قوم وان كرموا
هم الغيوث اذا ما ازمنة ازمت * والاسد اسد الشرى والبأس محترم
لا ينقص العسر بسطامن اكفهم * سيان ذلك ان اثروا وان عدموا
مقدم بعد ذكر الله ذكرهم * في كل بدء ومختوم به الكلم
يا بى لهم ان يحل الذم ساختهم * خلق كريم وايد بالندى هضموا
اي الخلائق ليست في رقابهم * لا ولية هذا اوله نعم
من يعرف الله يعرف اوليؤهذا * فالدين من بيت هذا ناله الامم
پس فرزدق اول امام فحول اهل بيت رسولك مدح وثناسنده بوكا
مانند نيچه ايسات بی مانند انشا اتمکله هشام فرزدقه خشم ایدوب
مکه ايله مدینه پيشنده عصقان نام موضعده فرزدق حبس ايتديلر قضيه
مز بوره امام المهديين زين العابدين رضی الله عنهم معلوم همایونلری
اولد قده فرزدقه اون طقوز بيك درهم معدود کوندر وب فرزدقه
بعد السلام اعلام وافهام ايله سز که معذور طوتسون بوندن ماعدا
شی بولمندی و بزم مختار اگر زیاده اولایدی دریغ ایتزدك دیوسپارش
پور دی . پس فرزدقه امام رضی الله عنهم هديه سی وسلامی واصل
اولد قده هديه بی قبول ایتیوب ای فرزند رسول مجتبا بو عبد احقر
وبنده کمتری برای زروسیم نيچه اشعار نظم ایدوب دروغ بیشمار
سویلدم وحالا اول غفار وستاردن سز که مدح کرده اولان کفتاری
ذنوب ماضیه مه کفارت دیله دم وحق مدحکرت دریادن قطره سن ومهردن
زهر سن دیمدم دیوانواع چاکری ايله نیازل ایلدی . حضرت امام
پور دیلر که تکرار واریکز وبوسمی اکا وریکز وسلامد نصکره

اعلام ایدیکز که یا ابا فراس سنک خاندان نبوته اولان کمال محبت و فرط
مودت ضمیر عز ستر دکلدر لکن عطیه مزی دوندرمیوب و مله کمزدن
افراز اولثانی کیویه الماغی بزه مستحسن کورمیه سن دیو بیوردیلر .
پس فرزدق حضرت امامک کلمات معجز آیاتندن وارد
اولان فوایح مسکیده دن دماغ جان و خانه جنائی معطر و بحر قلبی
آتش عشقه منور اولوب وجود بهبودی مانند عود بوی
محبت ایله میخ اولدی و آه دروندن شرر صاجوب و چشمه
چشمیله سینه سوزان صولادی و هدیه امامی قبول ایدوب کان
رسولین یوالادی رضی الله عنه . نور حدیقه رسول و نور حدیقه زهرا
و بتول بدر دجانور هدا ابو جعفر امام محمد الباقر بن علی بن الحسین
ابن حیدر کرار رضی الله عنهم امام محمد الباقر امام خامس در کینتلی
ابو جعفر و لقبی باقر در ولادتلی مدینه منوره ده هجرتک الی یدنبی
تاریخی صفرینک اوچنجی کونی یوم جمعه ده واقع اولوب وفاتلی
دخی هجرتک یوزاون درت سنه سنده واقع اولدی . والده زی
ام عبدالله فاطمه بنت الحسن بن علی در و سادات حسینی دن ولادت
حسن و حسین جمع اولانک اولکیسی امام محمد الباقر در قبر متبرکلی
مشهد قریب بقعه در امام محمد الباقرک درت فرزند ارجندی
وجوده کلوب اسم شریفلی یونلدر . امام جعفر الصادق . و عبدالله
و ابراهیم . و علی . و امام محمدک عقبی امام جعفر الصادق دن منتشر
اولمشدر و باقر دیو ملقب اولغه باعث علوم کلیه و عالیله ده کمال وسعتی
اولدیغیچوندرو بعضاری بولقبی انله رسول اکرم صلی الله علیه و سلم تعیین
یورمشدر دیرلر روایت اولنور که جابر بن عبدالله رضی الله عنیهک
چشم روشنلی آخر عمر لنده تیره اولوب صورته کسینه بی بیلز ایدی
بر کون اول ثمره شجره طیه محمدی امام محمد الباقر مبادی شبانده
جابرک یاتنه واروب سلام و یردی جابر دخی علیک سلام الله و رحته سن
کیمن دیدی محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب دیو جواب
و یردی جابرک چشم دل روشن و روضه جنائی کلشن و بلبل زبانی

نغمه زن اولوب ای ولد سید بنی آدم ایلر و کل و مبارک الکی بو اختیار
غمکسار که و یریدی اول روح الانام و سید همام دخی دست مبارکن
ماندید بیضا چقاروب جابره و یردی . جابر بن عبدالله دخی الوب
انواع شوق و محبت ایله تقیل ید بیضا قیلوب بوی لطیف استشام
مشام جان ایدی و خاکباینه محاسن شریفه سن مالیده قیلوب تلیم
مراد ایندکده حضرت امام قدم مبارکن کشیده قیلوب بوس
ایتمکدن منع ایلدی . پس جابرک مانند سحاب چشم تیره سندن
قطرات رحمت دو کیلوب قلعه رأسندن فضای سینه سنه سیل فراوان
روان اولوب دل تشنه سی صولاندی و کلشن باغ وجودنده معارف
و حقایق کالری آجیابوب عندلیب وار کفتاره کلوب « یا ابن
رسول الله و یا قرة عین حبیب الله ان محمد رسول الله یفرؤک
السلام » دیدی امام محمد دخی « و علی رسول الله السلام و رحه الله
و برکاته » دیوب ای جابر یو بشارت نشانک تفصیلن بیان ایله دیو
یوردی . جابر دخی نطقه آغاز و هتک استار راز ایدوب یا امام بر کون
رسول الثقلین و امام القبلین حضرت محمد سید الکونین علیه السلامک
حضور سعادت لرنده ایدم بن بنده عاشق و عبد صادقته خطاب مستطاب
یوروب ای جابر شاید سن شول و قته قاله سنکه اولاد اکبادمدن محمد بن
علی بن الحسین نام بر فرزندار چند نور نهاده و دل آباءه ملاقی اوله سن
حق سبحانه و تعالی اول ولد مکرمه نور حکمت و کمال فطنت ارزانی
قلمشدر بنم سلام سعادت فرجام اکایصال ایلیه سن دیو و دیعت
یور دیغن اعلام ایلدی . پس امام محمد الباقرک سلام رسول اللهدن
قلب مجلا و مرآت مصفا سی نور علی نور شعله باز اولدی و درون
و بیرونی نور السموات و الارض ایله طولدی امام محمد الباقرک کرامات
علیه و راهین سنیه سنه حد و غایت یوقدر رضی الله عنه و عن اهل بیت
رسول الله اجمعین . سلطان ملت مصطفوی برهان حجت نبوی
جکر گوشه سید الانبیا قرة عیون الاولیا عاشق صادق ابو عبدالله
جعفر الصادق بن محمد الباقر بن علی بن الحسین رضی الله عنهم

اندر امام سادس اولوب وجهه علوم و اشاراته کامل و مکمل اولوب
مشایخ عظام انک پیروی و ارباب ذوق و اصحاب شوق پیشروی
و عشاق پیشوا سی و عباد و زهادک مقتداسی اولمشد. کهنتری
ابو عبدالله و ابو محمد و اشهر القابی صادق قدر. و لادتری مدینه منوره ده
هجرتک سکسانجی سنه سنده ربیع اولک اون یذبحی کونی بوم
الائنینده واقع اولوب و فاتلری دخی مدینه منوره ده هجرتک بوز قرق
سکرچی تاریخنده رجب الفردک اون بشی بازار ابرتسی کونی واقع
اولدی. و بعضیلر بوز قرق سکرشوالک اون بشی روزدوشنبه ده
وفات ایلدی دیمشله. و امام جعفر الصادق رضی الله عنیهک بدی فرزند
سعادتمندی وجوده کلوب اسم شریفلری بونلردر. امام موسی
کاظم. و اسمعیل. و عبدالله. و اسحق مؤتمن. و محمد مأمون
. و عباس. و علی عریض. و امام جعفرک عقی بش اولادندن ثمره
اولوب اسم شریفلری بونلردر. امام موسی دن. و اسمعیل دن.
و علیدن. و محمد دن. و اسحق دن. اما اسحق موسی کاظمک
برادر اعیانندن اولوب صورت و هیئته حضرت رسالت پناهه
مشابهت تامه سی واردر دیو تحقیق ایدرلر. و چوق احادیث
شریفه روایت ایدوب حتی سفیان بن عینه حدیثی ابو الرضا اسحق
ابن جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب دیو بو طریق
ایله انلردن نقل حدیث ایلشدر. نقل اولتور که امام جعفر
الصادق بر مدت خلوت و عزلت اختیار ایدوب و خورشید تابان
سجاده پنهان اولدیغی کبی مهر جلالی اعین ناسدن پوشیده قلمشیدی
سفیان ثوری رضی الله عنه بر کون حضرت امامک سعادتخانه رینه
واروب آفتاب جلال فرخنده فالکز طلعتیه احباب مشتاق و شوریده
حال اولمشلردر فوائد انفساس نفیسه کزدن انلری محروم ایتکی
روا کوریه سز دیو نیسازا یتد کده شمعی عرض جمال وقتی یکدی
احوال احبام متبدل و کون فساده متحول اولدی دیو کلام مجز
نظاملردن بو قطعه جکر سوزلمعان ایلدی

قطعه

ذهب الوفاء ذهاب امس الذاهب * والناس بین محایل ومحارب
یغشون بینهم المروءة والوفاء * وقلوبهم محشوة بعقارب
زیرا امام جعفر الصادق وجود شریفلرینه عبا سیانندن سوء قصد
اولمشدی. نقل اولتور که بر کون جعفر صادق امام ابوحنیفه رضی الله
عنهدن سؤال ایدوب یا اباحنیفه عاقل کیمدر دیدیلر ابوحنیفه دخی
عاقل اولدر که خیر ایلله شرک بیننی فرق ایلله دیو جواب و یردیلر امام
جعفر الصادق رضی الله عنه یا اباحنیفه خیر ایلله شرک بیننی تمیز امر
سهلدر عند اهل التحقيق عاقل اولدر که خیرینک خیرنی و شرینک شرنی
تمیز ایدوب خیرک خیرنی اختیار و شرک شرندن فرار ایلله دیو یردیلر
امام جعفر رضی الله عنیهک مجز آیاتنددر که یوررلر توبه سزا اولان
عبادت درست اولماز زرا حق تبارک و تعالی کلام مجیدنده توبه بی عبادت
اوزره تقدیم ایتشددر قال الله تعالی «التائبون العابدون» مؤمن اولدر که
نفسله طوره عارف اولدر که حقله طوره شول کمنه که کند و نفسچون
مجاهده ایلله کرامته ابریشور و حق ایچون مجاهده ایلان و اصل حق
اولور. و یوررلر که مقبولان درگاه خدانک اوصافی هر مشکلی الهام
ربانی ایلله کشف ایتکدر و بغیر الالهام استدلال ایلله یلنلر مر دودلر
علامتیدر بکا معاینه سر اول زمان میسر اولدی که اوزریمه رقم جنون
یازدیلر و یوررلر که لاجرم بش کمنه دن احتراز کرکدر. اولکیسی
کذابدنکه همیشه دروغ گفتار ایلله مغرور اولورسن. ایکنجی احقندنکه
سکا فائده ظن ایلدیکی زیان اولور زیرا صاحب تمیز دکلدر. اوچنجی
بخیلدنکه وقت ضرورت سندن روگردان اولور. دردنجی بدخلقندنکه
وقت حاجته سنی ضایع ایلر. بشیجی فاسقندنکه سنی بر لقمه به فروخت
ایلر بلکه بر لقمه دن کتمه تبدیل ایلر. یا امام بر لقمه دن کتنددر دیدیلر اول
لقمه به طمعدر دیو یوردیلر. و یوردیلر که حق سبحانه و تعالینک دنیاده
دخی جنتی و دوزخی واردر دنیاده عافیت جنت و عدم عافیت جهنمدر
جنت اولدر که کندی کارکی حقه تقویض ایلله سن دوزخ اولدر که

حق مرادین قویوب نفسک مرادینه کیده سن وحقن ذکر ایدر کن
توبه ذکر ایتک حقن غافل اولمقدر دیوبور مشر حقیقه ذکر
اولدر که حق محبتله جمیع اشیا بالکلیه فراموش اولنه زیرا محبت الله جلّه
شیدن عوض در . پس حق ذکر محبت الله مستغرق اولوب صفات
بشریه دن نسته قالماقدر توبه ایسه نفسه ونفسک زلاته عذر در تجلی
جبالده خود اعدا بر طرفدر . کل بوستان نبوت . در دریای ولایت
ناقد علی وارث نبی * ابو ابراهیم امام موسی کاظم بن جعفر بن محمد
الباقر رضی الله عنهم * انلرامام سابعدر کینتاری ابو ابراهیم ولقباری
کاظمدر کاظم الغیظ وحلیم النفس اولمخله کاظم دیوملقب اولمشدر .
ولادتلی بین المکه والمدینه ابوانام منزله هجرتک یوز یکریمی سکر نبی
تاریخی صفر بنک ید نبی کونی یوم الاحدده واقع اولوب هجرتک یوز سکسان
التی رجبتک بشیخی کونی یوم الجمعة هارون الرشیدک حبسته
مسموما نائل شرف عز شهادت اولمشدر . قبر متبرکلی بغداد ده در
انلرک صلب پاکندن التمش فرزند و او توز التی دخستر وجوده کلوب
ویکریمی اوج اوغلندن عقبی اولیوب وبعضک دخی عقبنده اختلاف
اولمشدر واولادک بشندن سادات کثیره متولد اولوب دردندن چوق
وبرندن از عقب اولمشدر . امام موسی کاظمک کرامات وولایاته
نهایت یوقدر . غصن درخت باغ مصطفی . میوه بوستان
علی المرتضا * ابوالحسن امام علی الرضا بن موسی بن جعفر رضی الله
عنهم * انلرامام ثامن در کینتاری ابوالحسندر ولادتلی مدینه منوره ده
هجرتک یوز الی اوج تاریخی ربیع الاولک اون برنجی کوننده
یوم الخميس ده واقع اولوب شرف شهادتلی بلده طوسده ایکیوز
اون سکر رمضانک اولکی کونی یوم الجمعة واقع اولمشدر . انلرک
مناقب علیه وفضائل منیعه سنه حد وغایت یوقدر . وابن یسین
یوقطعه یی انلرایچون دیمشدر

* قطعه *

چه بنده ابن یسین گفت دوستی که تویی * که شعر تست بر آسمان رسید سرش

بگفتش که بنامی ستود امامی را * که جبریل امین بود جامه پدرش
قره عسین حبیب الله جکر کوشه اسد الله جواد وقانع وتقی * امام
محمدالتقی بن علی رضابن موسی کاظم رضی الله عنهم * انلرامام تاسعدر
کینتاری ابو جعفر ولقباری تقی و جواد وقانعدر ولادتلی هجرتک یوز
طقسان بش سنه سنده واقع اولوب ووفاتلی ایکیوز یکریمی ذی الحجه سنک
التجی کونی یوم الثلاثاء معصم بالله عهد خلافتده واقع اولمشدر .
ومسموما شهید اولمشدر دخی روایت اولنور . قبر متبرکلی بغداد ده در
وما مون خلیفه حضرت امامه صفر سننده ام الفضل نام برد ختن تزویج
ایتمشدر و حضرت امام حال صغرنده یحیی اکثم ایله مباحثه علم ایدوب
فضائل عظیمه سی ظاهر اولمشدر . وانلرک عقبی ایکی فرزندندن
اولمشدر بر یسی . امام علی الهادی . و بر یسی . امام موسی مبرقعدر .
سید موسی قم نام محله وفات ایدوب انک اولادینه رضوی دیرل . کل
کلزار نبوت . غنجه شکوفه زار رسالت * ابوالحسن امام علی
الهادی بن محمدالتقی بن علی رضارضی الله عنهم * انلرامام عاشردر
کینتاری ابوالحسن در وانلره ابوالحسن رابع دیرل . زیرا ابوالحسن
اول علی مرتضی در . ایکنجی علی بن حسین در . اوچنجی علی بن موسی
الرضا در دیرنجی علی الهادی در وانلرک لقبی تقی در عسکری دخی دیرل
ولادتلی مدینه منوره ده هجرتک ایکیوز اون تاریخی رجبتک اون
اوچنجی کوننده واقع اولوب ووفاتلی منتصر خلیفه زمانده سرمن رای
نام شهرده هجرتک ایکیوز الی اوج تاریخی جهادی الآخره سنک
آخرنده یوم الاثنین ده واقع اولوب قبر متبرکلی سرمن رای ده در .
انلرک اوج فرزند سروقدی وجوده کلوب اسم شریفلی حسن
وحسین وجعفر در وانلرک عقبی حسن عسکری وسید جعفر دندر کینتاری
ابوعبدالله در . سرو آزاد جنان احدی . ونور آباد جنان محمدی
* امام حسن الزکی بن علی الهادی بن محمدالتقی رضی الله عنهم *
انلرامام حادی عشردر کینتاری ابو محمد ولقباری زکی وخالص
وسراجدر عسکری دخی دیرل انلرک ولادتلی مدینه منوره ده هجرتک

ایکیوز اوتوز برتاریخنده دز ووفاتلری هجرتک ایکیوز التمش تاریخنده
واقع اولوب قبر شریفلری سرمن رای ده پدرلرینک جنبنده در .
وانلرک تازه نهال باغ وجودی * امام محمد المهدی بن حسن الزکی بن
علی الهادی بن محمد التقی بن علی الرضا بن موسی کاظم بن جعفر الصادق
بن محمد الباقر بن زین العابدین بن الحسین بن علی بن ابی طالب رضی الله
عنهم اجمعین * امام الحسن الزکی دن انجیق امام محمد المهدی وجوده
کشددر امام ثانی عشردر . کتیلری ابوالقاسم ولقبلی امامیه قولنجیه
حجت وقائم ومهدی ومستظر وصاحب الزمان در وخائمه ائمه اثنی
عشردر . ولادتلی سرمن رای ده هجرتک ایکیوز سکرنجی تاریخی
رمضانک بکرمی اوچنجی کوننده واقع اولوب وایکیوز التمش برتاریخنده
آفتاب طلعتلی سحاب عنایت ربانیده تیره دلاندن مختفی اولوب
نه برجده غروب ابتدیکندن کسسه خبردار اولمادی . پس اون ایکی
امامک هریری روشن چراغ دین مبین وانوار عیون مؤمنین اولوب
کرامات علیه لینه حدوغایت یوقدرا کرهر برینک مناقب سنیه سی
سلک تحریره کشیده قیلنسه نیچه مجلد کتاب اولوب بیکده بری بیان اولنر
جمله سی برحال وبرقدم اوزره اولوب * ع * جسمشان معدود
لیکن جان یکی * مضمونجه بربرندن فرقلری یوقدرا نلرایله صحبت
ایدن صادقلرودرونی محبت ایدن عاشقلردن مشکات قلبلرنده نور
محمدی فروزان اولماش فرد یوقدر . ابراهیم ادهم قدس سره محمد
باقرایله صحبت ایتشددر . وسراج الامت مقتدای اهل سنت وجاعت
امام ابوحنیفه امام جعفر صادق ایله صحبت ایتشددر . وامام العرب
والعجم محمد بن ادریس الشافعی موسی کاظم ایله صحبت ایتشددر .
حتی امام شافعی حب اهل بیت مصطفویه برمرتبه افراط ایتشددر که
اول ذات محمدت صفاتی حاشا رفضه نسبت قیلوب حبس ایتدیلر
اول زمانده لسان شریف وطبع لطیفندن حب اهل بیته متعلق برشعر
جریان ایدوب بریتی بودر

✽ بیت ✽

ان کان رفضی حب آل محمد * فلیشهد الثقلان انی رافض
یعنی اگر حب آل محمد رفض ایسه انس وجن بنم رفضیه شهادت
ایلسونلر دیمکدر . ای ذهن پاک صاحبی چونکه خاتم النبیین .
وسید المرسلین . علیه السلامه صدق ایله ایمان کتوروب اول شفیع
المنجبین . ورحمة للعالمین . دنیا وعقبی پادشاهی اولدینغی
مشهودک اولدیه چهار یار باصفا واصحاب باوفالک وزرا واعوانی
اولوب وجکر کوشه لری کندونک وارث حقیقتلری اولدینغی بیلوب
شک وکاندن بری اوله سن . امام اعظمدن حضرت فخر عالم صلی الله
علیه وسلم دن صکره پیوسته حیات اولنلرک قنغیسی افضلدر دیو سوال
اولنوب پیرلده صدیق وفاروق شابلرده عثمان وعلی نسوانده عابشه صدیقه
بناتسه فاطمه الزهرا دیو بیوردیلر رضی الله عنهم اجمعین . ایمدی
حق تعالی جل شانته ک رسول وحیبی محمد المصطفی علیه الصلوه والسلامه
امت مقبوله اولان اول بدر دجائک اصحاب واولادنی سور وقلبدن
ظن وکافی سورر ✽ نسیمی ✽

- * سنسن اول ذات مطهر یا محمد مصطفی *
- * سنسن اول شاه ولایت یا علی المرتضا *
- * اول حسن خلق رضادر سرور لشکر کشا *
- * هم حسین کربلادر نورعین مصطفی *
- * شاه زین العابدیندر مظهر سر علی *
- * هم محمد باقر اولدی اهل فقره پیشوا *
- * جعفر صادق کیم اولدر پیشوای اولیا *
- * موسی کاظم حقیقت دینی یولنده رهنا *
- * شاه سلطان خراساندر ولایت معدنی *
- * هم تقی و بانقی در قبيله کاه انبیا *
- * اول حسن العسکریدر قبله وایمانم *
- * مهدی صاحب زمانسن یا علی المرتضی *

* چون نسیمی در حقیقت بند؛ لطف خدا *

* دستگیر شاه مردان اولیا و انبیا *

امام اما مان مقتدای سنیان شرف فقها عز علما ابو حنیفه
نعمان بن ثابت الخراز رضی الله عنه انزلک مجاهده و عبادت
قدم درستی و اصول طریقه شان عظیمی وار ایدی ابتداء حال رنده
قصد عزلت و خلقتدن انقطاعه نیت ایدوب دل پاکی جاه
وریاستدن بری اولمش ایدی بر کججه واقعه سنده حضرت رسالت پناهک
عظام شریفه رین لحد مبارک کردن جمع ایدوب بعضیسن
بعضیسنه اختیار ایدر کوردی و بو واقعه مهیبه دن بیدار اولوب
ابن سیرین اصحابندن برینه واقعه نک تعیرین سؤال ایدوب اولدخی
تعیر ایلوب سن علم شریفنده و حفظ سنده درجه عالی به نائل
و موجبیله عامل اولوب صحیحی سقیمدن تمیز ایدرسن دیدی
و حضرتی بردفعه دخی رو یاده کوروب یا ابا حنیفه سنی سبب
زندگانی سنت ایشلردر عزلندن فراغت ایل دیو بیوردیلر ابو حنیفه
ابراهیم ادهم و داود طائی و بشر حافی و بونک امثالی مشایخ کرامک
استادی اولوب بین العلماء اولمشدر و ابو جعفر منصور دوانقینک
خلافتی زماننده ابو حنیفه و سفیان و مسعر بن کرام و شریک علماء
فخولدن اولغله بودرتدن بریسی قاضی اولق کرکدر دیوتدیر
اولنوب احضار لرینه آدم تدارک ایتدیلر امام ابو حنیفه مشار الیه
خطاب ایدوب بن بو یابده فراستله بعضی سنه ملاحظه و هر بریکرک
فراستق مشاهده ایلدم اعلام ایده بمی دیدی انلردخی لطف ایدرسن
یا امام دیدیلر ابو حنیفه بیوردیلر که الله اعلم بن حبله ایله بلاء
قضایی اوزرمدن دفع ایدرم و سفیان فرار ایدر و مسعر تجنن ایدر
و شریک قضایه رضا و یروب قبول ایدر دیو بیوردیلر فی الحقیقه
سفیانی کتوررلر ایکن یولد فرار ایدوب و برکشتی به واروب
« من جعل قاضیا فقد ذبح بغير سكين » تأویلی اوزره بنی سر بریده
ایتمک استلزم مدد پنهان ایدیکز دیوب کمجیلر سفیانی پنهان ایتدیلر *

و ابو حنیفه و مسعر و شریکی اوچنی دخی منصورک حضورنه
کتوردیلر منصور ابو حنیفه به خطاب ایدوب سن قضایی قبول
ایتمک کرکسن دیدی ابو حنیفه بن عرب دکل موالی و سادات
عرب بنم حکمه راضی اولزلر دیو جواب و یروب ابو جعفر منصور
امر قضا نسبه متعلق دکلدر بلکه علم کرکدر سن خود مقدم علماسن
دیدی ابو حنیفه تکرار جواب و یروب بن قضایه لایق دکل
باخصوص بو قولده راست کواپسم خود لایق دکل والا بوسوزم
دروغ ایسه دروغ کویه خود قضا لایق دکلدر پس دروغ زن
اولانی کند و که خلیفه ایدوب دماء و امسوال و فروج
مسلماتی اوزرینه نیچه تحمیل ایدرسن دیوب بو داء نازک
ایله قضادن نجات بولدی بعده مسعر منصورک اوکنه واروب
الن طوتدی و یا منصور نیچه سن و فرزندان و ستورانک نیچه در دیوب
دیوانه وار پریشان سوزلر سویلدی منصور مسعرک بو حالن کورد کده
بونق طشره چیقارک دیوانه ایش دیوب مسعر طشره چیقاردیلر بعده
منصور شریکه توجه ایدوب امر قضایی سن قبول ایتمک کرکسن
دیدی شریک دخی بن مر دسودایی بم و دماغم خفیفدر دیوب منصور
دخی یا شریک طبعکه موافق بعضی عصبه مهرا و نبیذه مر یا ایله
علاج ایله عقلک کامل و مزاجک معتدل اولور دیوب شریکه تقلید
قضا ایتدیلر ابو حنیفه من بعد شریکی مهجور ایدوب هر کز انکله
صحبت ایتدی پس ابو حنیفه رضی الله عنهم قبول قضاده شریکه اولان
صدیق فراست و کندوبی ملامت ایله جاه دنیادن اعراض وعدم
ملاینتی کال نظافته دلالت ایلدی پس ذکر اولثان علماء دین و عظماء
متقین وجه مشروح اوزره حینله مقبوله ایله خلقی کندولرندن منع
ایتدیلر صحت ملامته حجت قاطع و برهان ساطعدر و کشف المحجوبه
مسطور درککه هوا جس هوا ایله آرا میده و طریق مستقیمدن
رمیده اولغله جمیع زمانده باب امرای قبله و سرای ظالماتی حاجت لرینه
کعبه ایدنلر علماء عاملیندن بو مقوله معاملات صدورینی منکر در قنده

قالديکه تکليف قضايه عدم رضا اوله ديويوروب و قضايه رضاديمشله
 بیت *

بو حنيفه قضا نکرد و ببرد * تو بيميري اکر قضانکني
 روايت اولنور که . داود طائي امام ابو حنيفه دن تحصيل علم دين
 ايدوب صدر فقها اولدوقده ابو حنيفه يه کلوب پس دخی نه کاره
 شروع ايديه بم ديوسؤال ايلدي امام ابو حنيفه « عليك بالعمل فان العلم
 بلا عمل كالجسد بلا روح » ديويورديلر الحق علم عمله مقرون اولسه
 صاف اولمز و هر کيم علم مجرد ايله قناعت ايتسه عالم اولمز عالم خود مجرد
 علمه قانع اولمز زيرا عين هدايت مقتضى مجاهده اولديغي کبي عين
 علم دخی علمي مقتضى اولور و مجاهده سز مشاهده اولديغي کبي علم
 دخی مجلس اولمز پس علم اولدر که مورث عمل اوله

بیت *

* خوانش برای دانش و دانش برای دید *

* چون دیده نیست خوانش و دانش برای چیست *

مقتدای امت . پیشوای ملت * امام مالک رضی الله عنه * انلردخی
 خصال حیده و افعال جيله ايله بحلی و نور شریعت و ضیاء فقاهايت ايله
 بحلی اولشلرايدی . حجة الاسلام امام محمد غزالی کتاب احیاء علوم دینه
 یوررلر که « سئل مالک فقیل یا مالک ما تقول فی طلب العلم فقال حسن
 جیل ولكن انظر الذی یلزمک من حین تصبح الی حین تمسی قال انه »
 یعنی طلب علم حقیقه نه دیر سز دیو امام مالکدن سؤال اولندوقده
 خوب و جیلدر لکن نظر ايله شوکا که صباحلد یغک حیندن
 کیمه لیدیکک حینه واریمه سکا لازیمدر اکا ملازمت ايله . یعنی
 عبادت خالق و جواده مداومت و قلبکی فکر ماسوی الله دن تخلیه
 قیل دیمکدر . امام مالک حضرتلری تعظیم علم دینده مبالغ اولوب
 حتی بر حدیث شریف روايت ایتک ایسته سه تجدد وضوء و تسبیح
 لیه و استعمال رایحه طیبه ایدوب صدر فراشنده و قار و صلابت
 و آدابی رعایت اوزره او طوروب بعده نقل حدیث ایدردی یا مالک

نیچون بویله ایدرسن دیدیلر « احب ان اعظم حدیث رسول الله »
 دیوجواب و یردی یعنی حدیث نبوی به تعظیم ایتکی سوریم دیمکدر
 « وقال المسالك العلم نور يجعله الله حيث يشاء وليس بكثرة الرواية »
 یعنی علم بر نور در حق تعالی ائی دیلدیکنه عنایت ایدر یوخسه
 کثرت روايت ايله دکلدر . محمد غزالی امام مالکک بوتوقیر
 و احترامی معرفت جلال الله ده کمال قوتنه و دخی « الجدال فی الدین
 ليس بشئ » یور دیغی علم ايله مرادی انحق وجه الله اولدیغنه
 دلالت ایدر دیو یورمشله . روايت اولنور که ابو جعفر منصور
 دوانقی طلاق مکرهده حدیث روايتندن امام مالکی نهی و منع
 ایدوب بعده مالکدن طلاق مکرهی سؤال ایتکیچون امتحاناً برکسته
 کوندروب کندی دخی خفیة واردی پس اول سائل مسئله مز بوره بی
 مالکده آواز نرم ايله سؤال ایلدی مالک دخی « ليس على مستكره
 طلاق » دیو ملا ناسده روايت ایلدی . پس منصور نازیانه ايله
 امامی ضرب شدید ایدوب و امام مالک ترك روايت ایتدی « ما كان
 رجل صادقاً في حديثه لا يكذب الا مع بعقله ولم يصبه مع الهرم آفة
 ولا خرف » دیو یور دیلر . روايت اولنور که امیر المؤمنین مهدی
 یا مالک ملک سکنا کر وارمیدر دیو سؤال ایلدی یوقدر و لکن
 « احذك سمعت ربيعة بن عبد الرحمن يقول نسب المرء دارة » دیو
 یور دیلر . یعنی سکا بر حدیث روايت ایدیه یم ایشتم ربيعة بن
 عبد الرحمن دیر که مردمک نسبی خانه سیدر پس بو کمال زهدینه دلالت
 ایدر . امام مالکک علم و فضلی جهان و جهانیانه منتشر و اصحاب
 و احبابی بسیار و وافر اولغله اطراف و اکنافدن اموال کثیره اهدا
 اولنوب جمله سنی و جوه خیراته صرف و انفاق فی سبیل الله ایدرلر
 ایدی . بودخی جود و سخاسنه و دنیا به قلت محبتنه علامتدر .

حجة الاسلام محمد غزالی « وليس الزهد فقد المال وانما الزهد فراغ القلب
 عنه فليقد كان سليمان عليه السلام في ملكه من الزهاد » دیو یورمشله
 یعنی زهد فقد مال ايله فقیر الحال اولقی دکلدر . بلکه مالدن فراغ

بالد زرا سامان علیه السلام بوقدر سلطنته ایکن زهاددن اولدی
دیو بیوردیلر . و امام مالک دنیا بی استحقاقینه بو ذکر اولنه حق
حکایت برهان واضح در که امام مالک روایت ایدر که بر کون بنی
هارون الرشیده دعوت ایتدیلر واردم یا اباعبد الله بزم صبیانمز سزدن
استماع موطأ رجا ایدرلر سز ایسه کلز سز روامیدر که بزه مخالفت
ایلیه سزدیدی اعزنا الله یا امیر المؤمنین اگر سز علمی عزیز ایدر سه کز
عزت بواور سز و اگر تذلیل ایدر سه کز ذلت کور سز « والعلم
یؤتی ولایاتی » دیو جواب ویردم دیدیلر . یعنی علم طالبی کتور
کندوسی کلز دیمکدر . امام مطلبی . و ابن عم نبی * ابو عبد الله
محمد بن ادریس الشافعی رضی الله عنه * زمانه سنک کبارندن اولوب
جمله علوم و فنونده وزهد و ورعه امام و معروف انام ایدیلر مناقبه
نهایت و فضا ئله غایت بوقدر امام مالک مدینه ده ایکن شاگردی
ایدی عرافه کلد کده امام محمد بن الحسن ایله بعض مسائلده اختلاف
ایلدی و طبعته عزت غالب و شریعتک حقیقتی طالب و علم لدنه
راغب اولوب بکارت اکثری انله اقتدا ایدوب واحد حیل دخی امام
شافعی به تبعیت ایدوب بعده اجتهاد و ورزش امامته اشتغال ایتدیلر امام
شافعی رضی الله عنه ابتداء حائده طائفه صوفیه دن طبعنه خشونت
کلیه سی اولوب سلیم راغی به تقرب ایتد کد نصکره قنده کتدیه جوینده
حقیقت اولدیلر امام شافعی « اذاریت العالم یشغل بال خاص
فلیس یحی منه شیء » دیو بیور مشلر یعنی چان بر عالمی تأویل و رخص
جانبه مشغول کوره سن معلوم اوله که اندن برشی وجوده کلز « قدهلاک
المأولون » دائرة شرعدن تجاوز ایتک ایچون رخصت طلب ایتک
عوام درجه سیدر و شجرة سرلندن ذوق مشاهده ثمرات ایچون اختیار
مجاهده خواص مرتبه سیدر . پس عالم مجاهده دن فرار ایتد کده
طالب رخصت اولور « وقال الشافعی من ادعی انه جمع بین حب الدنيا
وحب خالقها فی قلبه فقد کذب » یعنی شول کمنه که حق محبتی ایله
دنیا محبتن قلبنده جمع ایلدی ادعا یلسه تحقیق کاذبدر دیو بیور مشلر .

حیددی روایت ایدر که امام شافعی رضی الله عنه ولایتمندن بعضیسی ایله
یمنه کیدوب بعده مکه مشرفه به کلد کده اون یک درهمه مالک اولمشیدی
خارج مکه ده برخیمه پشیمین نصب ایدوب فقراء مکه امام شافعی به
ازدحام ایدوب موجود اولان اون یک درهم کلیمین نثار ایتنبجه اول
محلدن کتمدی و بر کون تازیانه سی دست مبار کندن زمینه دوشوب
برسی قالدیروب امامه ویردی امام اول شخصه الی عدد دینار عطیه
قیلوب معذرت دیدی جود و سخا و لطف و عطاسنه غایت اولمز امام
شافعیدن ریا ندر دیو سؤال اولندی « الیاء فتنة عقدها الهوی بحبال
ابصار قلوب العلماء فنظروا الیها بسوء اختیار النفوس فاحبطت اعمالهم
وقال اذا انت خفت علی عملک العجب فاذا کر رضاء من تطلب وفی ای
نعیم ترغب ومن ای عقاب ترهب وای عافیه تشکر وای بلاء تذکر فانک
اذا فکرت فی واحدة من هذه الخصال صغری عینک عملک » یعنی ریا
برفته در که هوا اول فتنة بی حبال ابصار قلوب علمایله بند ایدوب
فتنة مزبوره به سوء اختیار نفوسله نظر ایدوب عملاری حبط اولنور
پس چان عملک اوزرینه وقوع عجبندن خوف ایلک کیمک رضاسنی
دیلرسن و قنغی نعیمه رغبت ایدرسن و قنغی عقابندن قور قارسن و قنغی
عافیه شکر ایدرسن و قنغی بلای ذکر ایدرسن فکر ایلیه سن چان خصال
مزبوره دن برینی ذکر ایلیه سن چشم دلکه عملک صغیر و حقیر
کورینور . پس ارباب بصیرت قنده حقیقت ریا و علاج عجبی بوندن زیاده
بیان اولمز حقا ایکسی دخی کآر آفات قلبندنر دیو بیور مشلردر .
صلحاء رجالدن برسی امام شافعی رضی الله عنه دن سؤال ایدوب صبر
و محبت و تمکین بواوچدن قنغیسی افضلدر دیدی . تمکین درجه انبیدار
محبته نصکره اولور زیرا امتحان اولنسه صبر ایدر و صبر ایلسه تمکین بولور
کور مز میسن حق تعالی انبیدار ابراهیمه و موسایه و ایوبه علیهم السلام
بعد الامتحان تمکین ویردی و سلیمان دخی امتحاند نصکره ملک ویردی
پس تمکین افضلدر چاندر کما قال تعالی « وکذلك مکنا لیسف »
و ایوبه بعد المحنة العظيمة تمکین و یروب کتاب کر یمنده « وآتیناه اهل

ومثلهم معهم « دیو کمال لطف واحسان بیان پیوردی

نظم *

ای همه هستی ز تو پیدا شده * خاك ضعیف از تو توانا شده

زیر نشین علت کائنات * مابتو قائم چو تو قائم بذات

ایمندی امام شافعی رضی الله عنہک بو کلام اعلا مقامی اسرار قرآنیہ
تجربہ وسائرین الی الله اولان انبیای عظام واولیای کرامک مقاماتہ
اطلاعه دلیل واضح وبرهان لایح اولوب مجموع اشارات مزبورہ علوم
آخرت اولدیی مقرر در شیخ سنت وقاھر بدعت * ابو محمد امام
احمد حنبل رضی الله عنہ * حامل احادیث نبوی . وکامل در شریعت

مصطفوی . وصاحب ورع وتقوی اولوب حنفیہ وشافعیہ آنی مبارک
طوتش در و مشایخ ایلہ صحبت ایدوب بشر حافی وسری سقطی به
ملاق اولوب ظاهر الکرامت و صحیح الفراست ایدی حالا بعض
مشہلر کندیلری انلرہ تعلیق و بہتان ایدرل اصول دیندہ انلرہ اعتقادی
پسندیدہ علما اولمشدر روایت اولنور کہ معتزلیلر غلبہ ایدوب قرآنہ

مخلوق دیسون دیو احمد حنبلیہ هجوم والیرینی بنس ایدوب ضعف
ویبری ده بیک نازیانہ ضرب ایتدیلر ہنکام ضربہ بندازی کشادہ
اولوب حالا کہ دست مبارکی محکم بند ایکن ایکی آخرال دخی ظاھر
اولوب ازارین بند ایدی اول معاندلر احمد حنبلدن بو کرامتی عیانا
کوردکلرنده ضرب ولتدن فراغت ایلدیلر لکن اول ضربک جراحندن

حق امرینہ تسلیم اولوب وفات ایلدیلر رحۃ الله علیہ رحۃ واسعہ
روایت اولنور کہ بر جماعت آخر عمر لنده احمد حنبلیہ حضورینہ
واروب سرزی ضرب ایلان قومک حقینہ نہ دیرسز دیدیلر نہ دیسہم
کر کدر کہ کندیلری حق و بزنی باطل قیاس ایدوب حق اوزرہ اوردق
ظن ایتدیلر مجرد بنی زخمدار ایتدکلر بچون قیامتہ انلرہ خصومت ایتمزم

دیو پیوردیلر زہی حلم و کرم . وھر کیم احمد حنبلدن بر مسئلہ سؤال
ایلسہ اگر مسؤل عنہا معاملاتدن ایسہ جواب ویروب اگر حقیقتدن
ایسہ بشر حافی بہ حوائہ ایلر ایدی بر کون بریسی کلوب

اخلاصدن سؤال ایلدی « الاخلاص هو الخلاص من آفات الاعمال »
دیو پیوردیلر یعنی اخلاص اولدر کہ آفات اعمالدن خلاص اوله سن
یعنی عملک بی ریا و سمعہ اوله توکل ندر دیدیلر « الثقة بالله تعالی » دیدی
یعنی نصیبکده حقہ اعتماد در دیمکدر رضاندرد دیدیلر « تسلیم الامور
الی الله تعالی » دیو پیوردی یعنی جمیع کاری حقہ سفارشدر . پس
محببتدن سؤال ایتدکلرنده انی بشر حافیدن سؤال ایدیکر کہ مادامکہ
بشر حافی حیاتہ درین محبتدن جواب ویرمزم دیو پیوردیلر
فصل در ذکر سلسلہ طریقتہ نقشبندیہ *

وقتا کہ حضرت حبیب الله علیہ صلوات الله اذیت مشرکیندن
مدینہ منورہ بہ ہجرت ایلہ امر اولندقدہ قرب مکہ مکرمہ دہ حجاج
ذوی الابطہاجک زیار تکاھی اولان غار معروفہ ابو بکر الصدیق
رضی الله عنہہ ذکر قلبی بی زانو نشین اولوب مبارک چشملرین غامض
اولدقلری حالہ علی وجد التلیث تلقین پیوروب طریقتہ نقشبندیہ
انلرہ متسلسل اولور « کاروی انہ لقنہ رسول الله صلی الله علیہ وسلم
الذکر الخفی القلبی فی الغار المعروف جالساً علی فخذه المبارکین وغامضاً
عینیہ المتبرکین وکان ذلک التلقین علی وجه التلیث » حدیث مزبور
فصل الخطابہ وجہ مشروح اوزرہ مسطوردر وقال علیہ السلام
« یا ابابکر ابشر ان الله یحبلی للخلق عامۃ ولك تجلی خاصۃ »

* بیت *

* هر چه در صدر نبی ریخت خداوند فیض *

* اوز شفقت همه در سینہ صدیق ریخت *

نسئل الله التوفیق والعنایہ ولہ العصمۃ والہدایہ

* رباعی *

* آنکس کہ طریق خواجکان کرد طلب *

* سر در ره شان نهاد از روی ادب *

* زین سلسلہ شان بمانماید معلوم *

* هم معرفت نسبت وهم علم نسب *

بس طریقه نقشبندیه ابن ابوقافه ابو بکر الصدیق رضی الله عنهدن
سلطان الفارسیدر رضی الله عنه سلمان فارسی دیار اصفهاند، رامهرمز
نام قریه دندر ایکوزاللی ییل عمر سوردی دخی زیاده اولمشدر دیرل
وفاتلری عثمان رضی الله عنهدک اول خلافتده واقع اولمشدر دیرل
اما بر روایت دخی وارد که امام علی کرم الله وجهه دن تکمیل طریقت
ایتمشدر حتی مذهب مالکیدن علی بن محمد الصباغ المکی مناقب ائمه
اثنی عشرده تألیف ایلدیکی فصول المهمه فی معرفه الائمة نام کتابنده
سلمان فارسی رضی الله عنه امام علی کرم الله وجهه نیک بوابی اولمشدر دیو
تحقیق ایلش العهده علی الراوی . و سلمان فارسیدن قاسم بن محمد بن
ابی بکر الصدیق در اکابر تابعین وفقهای سبعة دندر و کتبتلری
ابوعبد الرحمن . وقاسم بن محمد دن امام جعفر الصادقدر . قاسم ابن
محمد جعفر صادقک جد مادریدر قاسم ایله صحبت ایدوب لکن سرامانت
وشرف امامت والدماجدلی امام محمد الباقر دن میراث اولمشدر .
وجعفر صادق دن شیخ ابویزد بسطامی در لقباری سلطان العارفین واسملری
طیفور ۷ بن عیسی بن آدم بن سر و شانددر و کندیلری بسطامدندر
و بسطام ولایت خراسانک عراق جاتبنده در و قبر متبرکلی بسطامده در
قدس سره امام جعفر صادقک روحانیتدن تربیه بولمشدر . زیرا امام
جعفرک انتقالرند نصرکه وجوده کلشدر اما بعضرا امام جعفرک صغری حالته
ایر شمشدر دیرل . و ابویزد بسطامی دن شیخ ابوالحسن خرقانیدر حسن
خرقانی ابویزد بسطامی نک روحانیتدن تربیت بولمشدر زیرا ابایزد
بسطامی نک وفاتلرندن نیچه زمان صکره وجوده کلشدر ابویزد بسطامی نک
وفاتی هجرتک ایکوز اوتوزد رت بعضلر ایکوز التمش بر تاریخنده
واقع اولدی دیرل . ابوالحسن خرقانی نک وفاتی هجرتک در تیوز یکر می
بش عاشورا سنک یوم الثلاثسنده واقع اولوب قول اول اوزره ابویزد
بسطامی ایله ابوالحسن خرقانی نک وفاتلری تاریخک بیننده یوز طقسان
برسنه مرور ایدوب قول ثانی اوزر یوز التمش درت سنه مرور ایتمش اولور .

۷ بایزد بسطامینک
تاریخ وفاتلرنده
اختلاف وارد
بعضلر ایکوز
التمش برسنه سنه
وفات ایتمشدر دیرل
و بعضلر ایکوز
اوتوزد رت تاریخنده
وفات ایتمشدر دیرل
امام جعفر صادق
ایسه یوز قرق سکر
سنه سنه وفات
ایتمشدر قول ثانی
اوزره جعفر صادق
ایله بایزد بسطامینک
وفاتلری تاریخک
بیننده سکسان
القی سنه مرور
ایدوب جعفر صادق
ملاقاتی اولوق صحیح
اولور اما قول اول
اوزره مایبشده
یوزاون اوچ سنه
مرور ایدوب ملاقات
ممکن اولور
سنه

و ابوالحسن خرقانینک اسم شریفاری علی بن جعفر در . پس ابوالحسن
خرقانیدن . شیخ ابوعلی فارمدی در تصوفده انلرک انتسابی ایکی
طرفه در بریسی . ابو القاسم ککر کانیدن جنید بغدادی
حضرتلرینه منتسب اولور و بریسی دخی . شیخ ابوالحسن خرقانیدر
قدس سرهم . و ابوعلی فارمدیدن خواجه یوسف همدانیدر .
خواجه حسن انداقی . و خواجه عبدالله برقی . و خواجه احمد یسوی
یوسف همدانینک خلفاسیدر . و احمد یسوی یوسف همدانینک
اوچینی خلیفه سی اولوب . منصور اتا . عبدالملاک اتا . سلمان اتا .
تاج خواجه . وسعید اتا . وحکیم اتا . خواجه احمد یسوی دن اولوب .
زکی اتا . و سایر اتالر عنقه ایله احمد یسوی به منتسبلر در . و خواجه
عبد الخالق غجدوانی خواجه یوسف همدانینک در دنجی خلیفه سی
اولوب سرور طبقه خواجهکان در . و طریقه نقشبندیه ده بونلری
حضرت خضر علیه السلامه منتسب ایدرلر . خواجه سایمان
کریمینی . خواجه احمد صدیق . خواجه اولیاء کبیر . خواجه
خباز . بونلر عبد الخالق غجدوانی خلفاسی اولوب هر برندن نیچه خلفا
منتسب اولمشدر . و عبد الخالق غجدوانیدن . خواجه عارف
ریوکر دیدر وانلرک خلیفه سی . خواجه محمود انجیر فغوی در .
و بونلر ذکری جهر ایله ابتدا ایدوب نقشبندیه ده بوندن اول ذکر
جهری غیریسی ایتمشدر . امیر کلان . و امیر خورد آبکینوی
بونلرک خلیفه سی اولوب هر برندن نیچه خلفا منتسب اولمشدر .
و خواجه عارفدن بر خلیفه دخی . خواجه علی رامینی در .
بونلره منتسب اولان خواجهکان عزیزان دیو ملقب اولشلر در .
خواجه خرد دیگر . و خواجه ابراهیم . و خواجه محمد کلان
و خواجه محمد بادردی . و خواجه محمد حلاج . بونلرک خلیفه سی
اولوب منتسب اولشلر در . و خواجه علیدن بر خلیفه دخی .
خواجه محمد بابای سماسی اولوب عزیزان ملقب اولشلرک
جمله سی بونلری اختیار ایتشلر در . خواجه محمود سماسی .

وخواجه صوفی سوخاری . ومولانا دانشمند . بونلرك
 خلفا سیدر . خواجه محمد بابانك بر خلیفه سی دخی . سید امیر .
 کلادر . امیر حزن . و امیر شاه . و امیر عمر . و امیر برهان .
 . ومولانا عارف دیک کراتی . امیر کلالك خلفا سیدر .
 وبوندن ماعدا . شیخ یادگار . و شیخ جمال الدین دهستانی .
 و امیر کلان واشی . و شیخ شمس الدین کلال . ومولانا
 علاء الدین کن سرونی . و شیخ محمد خلیفه و شیخ امین کر مینی .
 وخواجه محمد آبکینی . وخواجه درازونی . ومولانا بهاء الدین
 طوایسی . و بابا مبارک کر مینی . ومولانا جلال کشی . و شیخ
 بدر الدین میدانی . وخواجه سلیمان کر مینی . جمله سی
 سید امیر کلال قدس سره نك خلفا سندن اولوب هر برندن نیچه
 شعبه از یور میسدر . وخواجه بهاء الحق والدین محمد نقشبند
 قدس سره نك دخی پیری سید امیر کلادر وایام طفولیتند خواجه
 محمد بابانك دخی نظر شریفترینه مظهر اولمشدر . اما حقیقتند
 او یسی اولوب وعبد الخالق مجددانی روحا نیتندن تربیه بولمشدر
 دیرل . و مشایخ ترك كدن دخی بعضیسنه ملاقی اولوب طریقه
 نقشبندیه ده بونلری خواجه بزرگ وخواجه نقشبند دیمكه ملقب
 ایتشلردر و بوبیت شریف انلرك مدحنددر

❦ بیت ❦

سكه كه در يثرب و بطحا زدند * نوبت آخر بخارا زدند
 . خواجه علاء الدین عطار خواجه بهاء الدینك بر نبی خلیفه سی
 اولوب سید شریف جرجانی . خواجه علاء الدین ارادت
 كتور مشلردر . ومولانا عبدالرحمن جامی دخی . مولانا سعد الدین
 کاشغری . ونظام الدین خاموشدن . خواجه علاء الدین
 منتسب اولوب . خواجه بهاء الدین متسلل اولور . وخواجه
 بهاء الدینك خلیفه ثابیه سی . خواجه محمد پارسا قدس سره در
 بکار نقشبندیه دن اولوب چوق تصانیف واردر فصل الخطاب خواجه

محمد پارسا نكدر بونلردن دخی نیچه خلیفه در ظهور ایدوب قول قول
 اولمشدر . وخواجه علاء الدین مجددانی . وخواجه افضل
 خالدی . وخواجه مسافر خوارزمی . و شیخ خسرو . ومولانا
 محمد قفازنی . ومولانا سیف الدین مناری . ومولانا سیف الدین
 بخاری . و شیخ سراج الدین کلال یرمستی . و شیخ شادی
 . و درویش نیک روز . و شیخ عبدالله خجندی . ومولانا
 عبدالعزیز . وخواجه علی داماد . ومولانا عزیز بخاری . و شیخ
 محمد درزی طوایسی . و ابو بکر افسخی . وخواجه محمود قصر مغانی .
 . و شیخ قطب الدین . ومولانا لطف الله بونلرك جمله سی خواجه
 بهاء الدین نقشبند قدس سره اصحابندن اولوب هر برندن نیچه آثار
 ظهوره کلمشدر . وخواجه بزرگ بهاء الدینك بر خلیفه سی دخی
 مولانا یعقوب چرخنی در علوم ظاهره و باطنه صاحبی اولوب چوق
 تصانیفی واردر . وسوره تبارك دن آخر کلام عزته د کین بر تفسیر
 یاز مشلردر . خواجه ناصر الدین عید الله احرار . مولانا یعقوب
 قدس سره نك خلیفه سی اولوب طبقه خواجگانك رابطه انتظامی
 انلره متسللدر . وخواجگان پیشنده بونلری خواجه احرار دیو
 ملقب ایتشلردر ❦ بیت ❦

* هر طالبي كه رخت طلب سوي او كشيد *

* اول قدم بغایت مقصود خود رسيد *

بو بیت انلرك تعریفند و میسدر خواجگان عید الله احرارك فرزند اولی در
 وخواجه محمد یحیی فرزند دوم وخواجه محمد امین دخی فرزند
 اولوب هر بری صاحب طریقت اولمشلردر . و شیخ عیان کازرونی .
 ومولانا سید حسین . ومولانا قاسم . و میر عبد الاول . ومولانا
 جعفر . ومولانا برهان الدین . ومولانا لطف الله . و شیخ
 رحمة الله . ومولانا سلطان علی . ومولانا ابوسعید اوبهی . وخواجه
 علی تاشکندی . ومولانا موسی . ومولانا نور الدین تاشکندی .
 ومولانا زاده اتراری . و ناصر الدین اتراری و هندو خواجه

ترکستانی . و شیخ حبیب تاشکندی . و مولانا نجم الدین و عبد الوهاب
سمرقندی . و عبد الله سمرلی . و خواجه محمد امین بلغاری . و میرقناد هروی
و خواجه مصطفی الرومی . و مولانا اسماعیل فرکتی . و اسماعیل قری
و اسماعیل شمسی . و اسماعیل شروانی . و فخر الدین علی واعظ . و بونلرک
جله سی خواجه عبید الله احرار قدس سره نیک اصحابندن اولوب هر بری
انواع آثار جلیله صاحبایدر . و عبید الله احرارک بر خلیفه سی دخی
شیخ عبد الله الهی در مولد و منشأری قصبه سماوده در و امیر احمد
بخاری شیخ عبد الله الهیک خلفا سنددر دیار محمدن رومه یله کلوب
خواجه احرار ایله دخی صحبت ایتشد . و ساداتدن اولوب حسینی
النسب در طقوز یوز یکر می ایکی تاریخنده استانبولده وفات ایدوب
حالا مرقد شریفلی استانبولده سلطان محمد غازی جامع شریفنک جانب
غریبسنده در طیب الله انفسهم و قدس الله ارواحهم

نظم

نقشبندی به عجب طائفه مختارند * کرسعادات ولایت همه برخوردارند
نقش بندند بدل زان شه بی نقش مدام * نقش غیری چوبه بینددران نکذارند
نقش الله بلوح دل خود نقش کنند * نقش چیزی کده نه آنت ازان بیرارند
معلوم اوله که طریقه خواجهکان ذکر اولندیغی اوزره بتمامه خواجه
عبد الخالق مجدوانی به منتهی اولور عبد الخالق ایسه انتسابی خواجه
یوسف همدانی به اولوب انلردخی ابو علی فارمدیدن تربیه بولوب
خراسانک کار مشایخندن اولمشدر . انلر خود تصوفده انتسابلری
ایکی جهندن اولوب بر جهتی ابوقاسم کرکانی و ابو عثمان مغربی و ابو
علی کاتب و ابو علی رودباری و سید الطائفه جنید بغدادی و سری
سقطی دن بواصلوب اوزره حضرت علی به متسلسل اولور . و بر
جهتی بالاده بیان اولندیغی اوزره . ابو علی فارمدی . و علی بن جعفر
ابو الحسن خرقانی . و ابویزید بسطامی . و امام جعفر الصادق . و قاسم
ابن محمد بن ابی بکر الصدیق . و سلمان فارسیدن ابوبکر الصدیقه منتهی
اولور . بو تفصیلدن مراد بودر که حقیقت بین اولانلر حضورنده

نقشبندی به ایله خلوتیه جلّه سی متحد اولوب امام علی کرم الله وجهه
آخرین خلیفه فخر عالم صلی الله علیه و سلم اولدیغی جهندن جلّه
طرق ظاهر و باطن ائله منتهی اولور . و ابو علی فارمدیدن تربیه
ظاهره ایله معنی اولان سلسله جنیده واحد بو واحد واصل اولوب
ابو الحسن خرقانی حضرت ترینه ظاهرده مربی اولوب ابویزید
بسطامینک روحانیتدن و ابویزید بسطامی دخی امام جعفر صادق
تربیه بولدقلرندن اشارت اولور که معنی انتسابلری اول جانبیه ایسه
دخی حقیقه بحسب السلسله امام علی کرم الله وجهه به رسیده اولوب
عموما ارباب طریقت متحد اولدیغنده اشتباه بوقدر

منوی

* تفرقه در روح حیوانی بود *

* نفس واحد روح انسانی بود *

* چون نظر در قرص داری خود یکیت *

* وانکه شد محبوب ابدان در شکیت *

روایت اولور که خواجه بزرگ بهاء الدین نقشبنددن سلسله کز
نه جانبیه ایریشور دیوسؤال اولوب « از سلسله کسی بجایی نمیرسد »
دیو بیور مشلر فی الحقیقه حق بیور مشلر * نکته در سر عبادت
نقشبندی و خلوتیه * (نون) ماسوادن نفی خواطر و نفی
آلهه و هوومه (قاف) فساد قدم راسخ (شین) شهود
شعاع جمال لایزال (با) بقا بالله (نون ثانی) نور تجلی وحدت
ایلّه شب تیر * کثرت بر موجب قول کریم « الله نور السموات والارض »
ضیائش وجود حقانی اولق (دال) بعد الفنا بقاده دوام (یا)
یم احدیتده استغراق کلی (ها) هویت حقه استهلاک . پس لفظ
نقشبندی نیک روح معنایی بونلردن عبارتدر * خلوتیه * (خا) فکر
ماسوادن خلوقلب (لام) لذت ذکر (واو) غیر رضادن وقایه
ظاهر و باطن وعده وفا (تا) تمکین بعد التلوین (یا) بسر بعد
العسر کما قال الله تعالی « فان مع العسر یسرا ان مع العسر یسرا » (ها)

همان فی المشاهده . پس لفظ خلوتیه نک دخی روح معنای بونلره
اشارتدر بوتقدیر چه سیر و سلو کده مقامات مزبوره به نازل اولنره اگر
نقشبندیه واکر خلوتیه اطلاق صحیح اولوب اسم مسماه موافق اولور
والا مجرد نقشبندیه و خلوتیه دنم دیو رعنائک نبی مفید اولور مادر
ویدرک اولادنه تسمیه ابتدکاری نبی و صیالح و ولی و عابد اسم لرندن
شخص مسماه انلره مناسب عمل اولسه مجرد تسمیه ده اثر وار میدر

بیت *

* چون نه همکار بانیکان زهنی چه سود *

* یک مسح ابراء که کرد و دیگر اعور است *

ایمدی مرید اولدر که تأثیر آتش ارادت ایله سوزان
اوله و کندی مرادندن هیچ شی قلوب جلال مرادی دیده
بصیرت ایله مرآت پیرده مشاهده ایلیه و کولکی یوزنی هواسی
قبله سندن دوندیروب وجه پیری قبله ایدینه و پیر قوللغندن هرگز
آزادی دیله میه و روی نیازی عتبه پیردن غیره سور میوب مجموعه سندن
اعراض ایلیه و کندی سعادتنی پیرک کندویی قبولنده یلوب شقاوتنی
دخی ردنده فهم ایلیه و ناصیه وجوده رقم نیستی چکوب وجود پیردن
غیره تفرقه شعور دن خلاص اوله حقیقت مرید بودر

بیت *

* آنکس که درسرای نکاریست فارغست *

* از باغ و بوستان و تماشای لاله زار *

ارباب تحقیق طریقه عشاقدن بعض اصولی طالب صادق اولنره
افاده وافهام ایچون نقش کلمات قدسیه لرین رقم زده خامه مسکینه
اختتام ایدوب بیور لر که قلب سالک ماسوی الله دن تهی و بریده
اولسی دل طالبک وصف احدیت ایله تبلی ربانی به مظهر اولدیغنه
دلالتدر زیر انیل معارف حقایق اسما و صفات تخلیه باطن اولنجه
متعذر در شو وجهله که قابلیت قبول عکوس انوار تجلیات ذات و صمت
پذیر اولان هر حد و ثه التفاتدن بری و کسسته اولنجه میسر اولماز

با خصوص خلق قلب وصف احدیت ایله تبلی ذاته موقوف درو بو معنائک
حصولی الله و رسولنه و ما جاء من عند الله و رسوله اولان مجموعه
علی مراد الله و رسوله ایماندن صکره حبل متین اعتصام و رسول مینه
کمال خضوعله متابعت و استسلام ایله اولور لکن یو وجهله اولان
انتساب تامک تحصیله سبب قوی بلکه علت مستقله بر مرد خدائک
بحالستنی التزامدر که باطنی تبلی مزبورک مظهری اولوب سطوت
تبلی ایله حسابان وجود غیر پیش بصیرتندن مرتفع و شهود غیر دن
بتمامه آزاد و فناء حقیقی ایله مزاجت شعور خودی و غیر خودیدن
خلاص اولغله بعد از تحقق فناء مذکور حق سبحانه و تعالی کندی
وجودندن وجود موهوب حقایق ایله کندولکسز ایدوب و سکر دن
صکره صحوه کلوب واسطه وصول حقایق اوله . پس فنادن صکره
بقایوندن عبارتدر و ر جال کلمنی بو مقامده ممکناتدن برشی شهود
حقدن محبوب ایتمز پس اذکیایه واجب اولان بودر که حقیقت حجاب
بنده اثبات اولدیغن اذعان ایدوب قلبی وجود و همی گرفتار لغندن
خلاص اولغیچون سبب آزادی اولان آشنالق آشیانه قبل الموت
پرواز و صحبت مردان خدایی دمساز ایلیه . ایمدی حقیقت اوزره
ماسوی الله گرفتار اولان دل افسرده نک زمان خلاصی
زمان وصول شهود دن غیر یله اولمز وسطوت نفی مادون حقله
قلب سالک غیر حقه اولان غبار التفاتدن خلاص اولدقدنه
اثبات حقدن غیر شی قائمز

رباعیه *

تیغ لادر قتل غیر حق براند * پس نکرزان پس که غیر حق چه ماند
ماند الا الله باقی جله رفت * شادباش ای عشق شرکت سوز رفت
پس بر موجب « انما الاعمال بخواتیمها » ارباب کشف شهود قبل التکمین
ارباب ذوقی بو مقام عالی به زمرة بالغیندن عد ایتمزلر . زیرا مدار
کار خاتمه یه در . حال تلوینده خود خاتمه معلوم دکلدن . پس
بو معنا بر مقدمه فناء و مبشر بقادر که مطلع احدیتدن بروز ایدن صبح

سعادت وصولك تأثيره شهود ذاته وجود غیر بی مزاجت
شعور استغراق واستهلا کثیر بلکه بومقامده بر ترقی وارد که مترقیك
شعوری ذوق تجلیات اسمادن دخی منقطع اولور ارباب مشاهده
دیشلردر که سالکه اوصاف حقله اتصاف یوز کوسترلکن
هنوز غیر اصل زمره سندنر . زیرا وصلدن مقصودی مزاجت
شعور بوجود کثرتی شهود ذاتیدروبی کثرت اوصاف مرتبه
تجلیات صفاته مرتبه اتصاف من وجه متعذر در . پس اگر مقام
انس وشهود حقله حضور ایله مکرو وسوسه شیطاندن آزاد ودخی
« لا یسع فیہ ملک مقرب » دنویله دلشاد اولمق ابسترک بر قرب
وحضور که کندی نفسک دخی مطلع اولیه کر کدر که هم نشین
مر دخدا اولوب وتوجه وجذبہ من شدی قبون وکلیت ایله پرورش
ووز زشارینه کنیدیکی تسلیم ایدوب مافوق منصور اولیان دولت
عظمی وسعادت کبرایه ابرشته سن « لیس وراء الله المنتهی والی ربك
المنتهی »

بیت *

عاشقارا شادمانی غم اوست * مزدکار واجرت وخدمت هم اوست
پیران حقیقت ورهر وان طریقك قبول جذبه ده وپرورش نسبت
باطنیده قاعده لری بودر که هرگا، که اشتغاله نیت ایتسه ل
اولا منتسب اولدقلری پیرك صورت شخصیه سن خیال بند ایدوب
آنک اثری اولان حرارت واهل ذوقک معهودی اولان کیفیت ظهور
ایتد که من بعد اول خیال در وندن ازاله اولنیوب چشم کوش
وجیع قوی ایله توجه وملاحظه اوزره اوله زیرا علوا وسفلا
جیع کائنات حقیقت جامعه انسانیه وائده ودیعت اولان لطیفه
ربانیه دن عبارتدر . اما زنه ار کز فهم اولیه سن که ع حلول واتحاد
اینها محالست * مفهوم نجه اول ذات مقدس اجسامه حلولدن مزهدر
لکن انکله لحم صنوبری میانده برنسبت واقع اولمشدر که ذکر حق
وتوجه نیاز ونفی ماسوا ایله صفاله اولندقدده نور آفتاب مرآت مجلی
وآینه مصفاده عکس ایلد که حلول تصور اولندیغی کبی بودخی
حلولدن عاریدر

بیت *

وحدتی کشته کثرتش طاری * در همه ساری از همه عاری
بس حالت کیفیت غیب وینخودی یوز کوسترد کده بهر حال خیال
بندایتدیکی صورت دخی نفی اولور . اما شخص متوجه کنیدیکیله
صورت شخص مر شدی نفی ایتمک کر کدرحتی دخول وخروج
نفسه واقف اولوب نسبت حضور مع الله ده بر فتور واقع اولیه .
نا که بر درجهیه قدم نهاده اوله کدی تکلف آنک نگاه داشتی اولوب
همیشه نسبت مزبوره قلبنده حاضر اولوب تکلف ایله صفت مزبوره بی
قلبندن دور ایتکه قادر اولز . کاه اولور که اتی کلیت ایله
کنیدیکندن الورل . نه کنیدیکن خبری اولور ونه مقصود قلبندن .
پس طریقه مقررره اوزره چونکه کنیدیکنه کله نگاه داشتی نسبت
آگاهی بی کمال سعی ایله برینه کتوروب واسطه عوارض نفسانیه ایله
اکافتور یول بولز

نظم *

- * کر شود کون ومکان جله حجاب رهشان *
- * بتوجه همه در پیش نظر بردارند *
- * چون نشینند مراقب بنشینند و سست *
- * چه مقامیست که برتر همه از اطوارند *
- * همه شب محرم خلوتکه یارند ولی *
- * چون شود روز تو کو بی که همه اغیارند *
- * همه جا با همه کس در همه حال و همه کار *
- * ظاهر وباطن اگر فهم کنی یابارند *
- * پای در کشتی وحدت چو نهادند همی *
- * دستگیرند ولی نفی کن دیارند *
- * نارد در وادی امن چو انا الله کوید *
- * چون کلیم از همه سودر طلب آن نارند *
- * منکر احوال اگر نپسند شان از انکار *
- * لیک ایشان ز صفا با همه بی انکارند *

* اشتری الله بجنات لهم انفسهم *

* تاشیدند بی سود در آن بازارند *

در ذکر سلسله طریقه خلوتیه * حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم امام علی کرم الله وجهه بر حجره در بسته ده مربع نشین و عینین مبارکتین غامض اولدینی حالده علی وجه التلیث تلقین پیوروب جمیع طرق انلره متسلسل اولمشدر « کاروی انه علیه السلام لقنه الذکر الجهری اللسانی فی البیت المغلق بابه جالسا علی وجه التزیع غامضا عینیه المبارکتین بالتلقین علی وجه التلیث . وقال علیه السلام علی منی وانا منه . وقال انت منی بمنزلة هارون من موسی . وقال انامدینه العلم وعلی بابها »

* نظم *

محرم او بوده کعبه جانرا * محرم او بوده سر یزدانرا
کاتب نقش نامه تزیل * خازن کنج نامه تاویل
هم نبی را وصی وهم داماد * جان پیغامبر از جالش شاد
* شیخ فریدالدین عطار قدس الله سره پیورر *

مصطفی کفتا که حیدر جان من * مرتضی کفتا نبی ایمان من
مصطفی کفتا که حیدر پالک زاد * مرتضی کفتا که علم او بداد
مصطفی کفتا علی بابها * مرتضی کفتا که یاخیر الوری
مصطفی کفتا که ای شیر خدا * مرتضی کفتا که ای نور لقا
مصطفی کفتا که دیدم دید اوست * مرتضی کفتا که عیدم عید اوست
مصطفی کفتا چراغ شرع من * مرتضی کفتا که حب زرع من
مصطفی کفتا شریعت جان ماست * مرتضی کفتا طریقت زان ماست
مصطفی کفتا که شرع دین شده * مرتضی کفتا دلم حق بین شده
مصطفی کفتا که نور کل علیست * مرتضی کفتا که نام من ولیست
امام و مقنن دانی علی را * امیر المؤمنین می خوان ولی را
تمام اولیا را اوست رهبر * تمام اصفیا را اوست مهتر
ابن سخن رازان زبان عطار کفت * اینچنین درها همه عطار سفت

کز تو مرد حق این سرکوش کن * وز زبان خامشی خاموش کن
کین زبان را خود زبان دیگرست * وین سخن را خود عیان دیگرست
چار عنصر را گذار و فرد باش * در میان اولیا چون کرد باش
مصطفی ختم رسل شد در جهان * مرتضی ختم ولایت در عیان
الهی چون مرآتوفیق دادی * که کار اینچنین را کردم انجام
بحق مقلانی کاندرا اینجا * ز مجمل بامفصل هستنشان نام
کران می جرعه بامن کنی لطف * که ایشانرا ازان پر ساختی جام
بود کردم خلاص از خویش و کیرم * بکوی نیستی با عشقت آرام
پس معلوم اوله که اسد الله الغالب علی بن ابی طالب کرم الله وجهه دن
سر حقیقت احدیه علی وجه الاکلیه حسن بصری رضی الله عنیه
جبین مبارکنده در خشان اولوب . بر شعبه دخی . کبیل بن زیاد
رضی الله عنیهن متسلسل اولوب شیخ . اسمعیل قیصری . شیخ محمد
مابکیل . شیخ داود بن محمد . و ابوالعباس بن ادریس . و ابوالقاسم
ابن رمضان . و ابویعقوب طبری . و عبد الله بن عثمان المکی .
و ابویعقوب نهر جوری . و ابویعقوب السوسی . و عبد الواحد
بن زیددن بواسلوب اوزره اونجی بیغنده کبیل بن زیاد منتسب
اولوب . اخن علی لالا . و شرف الدین بن جلال الدین . و نجم
الدین محمد الاسفرائینی اسمعیل قیصرینک خلفا سندندر . مالک
بن دینار . و رابعة العدویه حسن بصری حضرت تارندن استفاضه
ایتشلردر . پس نور محمدی علی وجه الاکلیه . حبیب عجمی ده
ظهور ایدوب اندن . داود طائی . اندن . معروف کرخی .
حضرت تارنده ظاهر اولوب امام احمد حنبل انلرایله صحبت ایتشلردر
و سهیل بن عبد الله تستری دخی معروف کرخی ایله صحبت
ایدوب کبار اولیادن اولمشدر . سید ابوالوفا قدس سره
ایکنجی خر قده انلره منتسبدر معروف کرخیدن سر حقیقت محمدیه
علی وجه الاکلیه . سری سقطی . قدس سره ده طلوع ایدوب
ابو سعید الخراز و حسین بن منصور الخلاج انلرایله صحبت و تحصیل

فنا و فردیت ایشلرد و سیری دنصکره . جنید بغدادی . قدس
سره مطلع شمس حقیقت محمدیه اولوب انلرک استعداد ذاتیسنده حددن
بیرون و قیاسدن افزون کالات باهره ظاهره اولوب بجمع نقشبندیه
و خلوتیه و سید الطائفه اولشلردر

نظم

چون جنید از چنداو دید آن مدد * خود مقاماتش فزون شد از عدد
و حسین بن منصور الخلاج انلرک زمان شریفلرنده بردار اولشلردر
و ابوسعید ابو الخیر ابو العباس آملی واسطه سیله جنیده منتسبدر . و ابو علی
کاتب . و ابوالقاسم . و ابو محمد رومی مشکات قلبین مصباح جنیددن
منور ایدوب بو نذر دن ماعد اچوق کسند تکمیل طریقت ایشلردر .
و اخوین محترمین امامین همامین . احمد غزالی . و محمد غزالی ابو علی
رودباری . و ابو علی کاتبین جنیده منتسب اولور . و ابواسحق کازرونی
ابوالحسن البان یار . و عبدالله خفیف شیرازی . و ابو محمد روم و ساططریله
جنیده ملحق اولور . ابو بکر خطیب . و ابوقاسم خطیب ابواسحق
کازرونی به منتسبلردر و جنیددن بر شاخ دخی ابو بکر شبلی دن نمودار
اولوب ابوالفضل عبدالواحد اندن ابوالفرج طرسوسی و ابوالحسن علی
قرشی . و ابوسعید الخزومی . و عبدالقادر کیلانی . و یونس الفضل
المکی . و ابومدین . و محیی الدین العربی . و صدرالدین القنوی . و سعیدالدین
الفرغانی قدس الله اسرارهم بواسطوب و بوسلسله ایله اون برنجی ییعتده
جنید بغدادی ده جمع اولور سعدی و رفاعی دخی انلردن در پس جنیددن
سر حقیقت احدیه علی وجه الوراثة الکمالیه . ممشاد دینوری به
انتقال ایدوب . اندن محمد دینوری . اندن محمد البکری . اندن وجیه الدین
القاضی . اندن ابو النجیب السهروردی ده ظاهر اولوب . شهاب الدین
سهروردی قدس سره ابو النجیبک اقر باسندن اولوب انلردن تکمیل
طریقت ایشلردر . شهاب الدیندن دخی بر شاخ یوریوب زین الدین

حافی حضر تری عبدالله مصری و یوسف کورانی و حسن شمشیری
و بدرالدین محمود اصفهانی و عبد الصمد نظیری و علی ابن البرغش

الشیرازی و ساططریله شهاب الدین سهروردی دن ابو النجیبده جمع
اولور . و ابو النجیبدن عماردخی بر قول اولوب نجم الدین کبراء
شهیدانلردن تکمیل طریقت ایدوب . مجدالدین بغدادی . و نجم الدین
دایه . و سعدالدین حوی . و خواجده فریدالدین العطار . و مولانا جلال الدین
رومی نک و الدماجدی بهاء ولد که سلطان العلماء بملکه معروفدر و بونک
امثالی کبار مشایخ نجم الدین کبراء شهیددن تکمیل طریقت ایشلردر .

پس وراثت کالیه علی وجه الاکلیه . قطب الدین ابهری به انتقال
ایدوب اندن . رکن الدین محمد سجاسی به منتقل اولوب . شمس الدین
تبریزی بونلرک اشارتیه محروسه قونییه ده حضرت مولانا جلال الدین
رومی قدس سره بی ارشاد ایدوب طریقه مواویه رکن الدین سجاسی ده
جمع اولور . اوحد الدین کرمانی . و وجیه الدین اصفهانی دخی
رکن الدین سجاسی حضر تریله صحبت ایشلردر . بعده وراثت
کالیه رکن الدیندن . شهاب الدین محمد تبریزی به نقل ایدوب
اندن . جمال الدین تبریزی . اندن ابراهیم زاهد کیلانی به منتقل اولوب
خلوتیه ایله بیرامیه ابراهیم زاهد ده جمع اولور * خلوتیه قولی
اخو محمد خلوتی الحاج عزالدین خلوتی صدرالدین خیای خیاوی دخی
دبرلر و سیدیحیای شروانی سیدیحیاد نصکره نیجه شعبدر اولوب خلفایه
اذن اولمغله خلوتیه قولی جمله دن چوقدر . و طریقه بیرامیه ابراهیم
زاهد دن . شیخ صفی الدین اردبیلی . اندن ولد مکرمی شیخ صدرالدین
اردبیلی بعده . خواجده علاءالدین اردبیلی . اندن ابو حامد اقسرابی
اندن الحاج بیرام انقروی طیب الله انفسهم و قدس الله ارواحهم هرری
تموج دریای محمدیدن ساحل شهادته چیقارلمش بر در یتیم اولوب
تلاطم بحر محیط احدیتدن دم چکوب قعر دریای وحدت مطلقه به غوطه
ایشلردر . و جوهر فردا اولان نور محمدی و جمع احدیه محشور اولشلردر

بیت

هر کس که باین طائفه پاک در افتد * ناچیده کل راحتی از ییخ بر افتد
بو آنه کلنجه طریق حق نسق مزبور و نسبت مذکوره اوزر امام علی

ابن ابی طالب و حضرت حبیب اکرم صلی الله علیه و سلمه و اصل اولوب
هر بری قبلری مرا یاسنی پرتو نور محمدیدن مجلا قیامش در و هر قنغی
طریق سلسله انتسابلری عداوانسه دست یعلری اوتوز برنجی ده
غالباً حبیب اکرم صلی الله علیه و سلمه ملاقی اولور اوتوز بردن زیاده به
چشمه زالی قیام الساعه انتساب تامه مزبوره دن زائل اولمز
دنیا ده و عقبا ده دولت عظمی و سمادت کبری اول عاشق لره که
در رجلا یل همتی بو جبل متینه منتظم قیلوب نور محمدیدن بهره مندا وله
* بیت *

هر کس که طریق ایشان رفت دمی * زیشان نشود جدا بهر پیش و کی
پس سید یحییای شروانیدن درت قول خلفا منشعب و هر قولدن نیجه
خلفه لر منتشر اولوب جوانب اربعه ده اعلان کله ذکر الله ایدوب
انواع آثار جلیله لری وجوده کلمه سید یحییای شروانیک بر خلیفه سی
مولانا علاء الدین رومی اندن . شیخ حمزه اندن . شیخ حسام الدین . و کمال
خلیفه برر قول اولوب . وینه سید یحییای شروانی اندن . شیخ
ابراهیم کلشنی . بشقه قول اولوب حالا انلره کلشنی دیو تسمیه
اولمشدر . و دده عمر روشنی نک دیار بکر وار ضرورم جانلرنده طریقتی
سور یلوب شیخ حاجی ارضرومی عمر روشنی به منتسبدر . و سید
یحییای بر خلیفه دخی شیخ پیری اندن . ابراهیم قیصری اندن . علاء الدین
عشاقی که قباقلی علاء الدین دیمکله مشهور در اندن شیخ احد
صاروخانی که یکیت باشی دیمکله معروفدر . انک چوق خلفاسی ظهور
ایدوب الحاج قرمان صاروخانی وقاسم لارندی یکیت باشی دندر .
وامی سنان قاسم افتدیندر و محبی الدین قره حصاری دخی قاسم
افتدیندر و رمضان افتدی محبی الدین قره حصاری خلفاسندن اولوب
بر پیر نورانی و اول طریقته نک اختیاری نیک خوی عزیز ایدی .

حالا استانبولده شغل ایتدکلی خانقاه باز رککان تکیه سی دیمکله
معروف اولوب قبر تبرکلی محل مزبورده در و امی سناندن چوق
خلفا آیر یلوب حسام الدین عشاقی امی سنان خلفاسندن اولوب

مصلح الدین افندی اندن خلافت الوب ظاهر و باطنی قوی کسند
اولمغه خلافت ویراند کده محمده ادرنه به کوندربلوب آخر عمر لینه دک
ادرنه ده ساکن اولمشدر . حالا انلره طریقه عشاقی دیرل .
اول طریقده اولانرصائم الدهر اولوب عبادات بدنیه و خلوت و عزلتی
مقدور بشر اولیه جق مرتبه یل یلوب تزکیه نفس و تصفیه باطن
ایله مقیددر . وقاسم پاشاده مدفون شیخ ابراهیم المعبر دخی یکیت
باشی به منتسب اولوب صحبتلری لطیف کسنددر و حسام الدین
عشاقی دخی قاسم پاشاده مدفوندر . پس سید یحییای بر خلیفه دخی
پیر محمد ارزنجانی در انلردن چوق خلفا آیر یلوب لکن چلی خلیفه
حضر تلی سلطان یازیدولی زماننده محمده قسطنطنیه به کلد کده
سلطان یازید وزیر اسندن مصطفی پاشا چلی شیخه ارادت کتور و ب
و معبد قدیم اولان دورعباسدن قالمش بر کنسای جامع شریف
ایدوب اقامت صلوة جمعه و عیدین اولوب و جامع مزبورک
اطرافنی حجرات ایلیموب چلی خلیفه قدس سره طریقه سنده
اولان خلفانک اکانه شرط ایتلر . استانبولده طاعون عظیم
اولمغه چلی خلیفه حضر تلی دفعنده دعا ایچون بیت الله
الحرام و روضه مطهره سید الانام علیه السلام زیارتنه جانب
پادشاهیدن مأمور اولمغه اسکنداره بکدکرنده بفضل الله تعالی
خیر دعاری برکاتنده طاعون دفع اولوب بعده استانبوله عودت
یورمه لر یچون تکلیف اولندقدده یولیمزدن رجوع ایتمز دیو متوجه
حج اولوب کیدرکن طریق حجه شام شریفه قریب تابوت
قوروسی نام منزله دنیای فانیدن سرای باقی به رحلت ایدوب
حجاج ذوی الابتهاج ذهاب وایبده یوزم اوزرندن عبور ایتسونلر
دیو وصیت ایتلر علیه رحمه الله و برکاته و چلی خلیفه بیت الله
الحرامه متوجه اولندقدده مصطفی پاشا خانقاهنده . سنبل سنان
افتدی مرحومی خلیفه نصب ایدوب اندن . مرکز افندی اندن
• یعقوب افندی اندن مرحوم • نجم الدین شیخ حسن افندی

حضرتلری خلیفه اولوب عبادات و ریاضاتده انلرک مجاهده سنه طاق کتورر فرد یوغیدی . زمان شریفلرند، تفرد ایدوب چوق کراماتی ظهوره کلسدر وصلندن چوق اولادی وجوده کلوب آخر عمرلرند، اون طقوز اولادی موجود اولوب لکن ابراهیم ادهم وار جمله سندن ترك و تجرید اولوب دیار بکر و بغداد یولندن حج شریفه واروب انبیاء عظام و اولیاء کرام مراقده مطهره لرین زیارت و سیاحت طریقله بمن حجاجی ایله یمنه واروب عودت ایتدکده ارض یمندن اولان یریم نام محله وفات ایدوب حالا قبر منبرکاری خواص و عوامک زیارتگاهلی اولوب تراب قبرلری خسته ره شفاوید، رمدیده دوا در رحمة الله علیه رحمة واسعة و انلرک یرینه . عدلی افندی خلیفه اولوب صاحب ترك و مجذوب مشرب و اهل بذل بر عزیز ایدی . سنبل افندی . و یعقوب افندی . و عدلی افندی مصطفی پاشا جامعک حرمنده مدفونلردر . قاسم افندی . و شیخ ستان افندی و صوفیه لی . بالی افندی . و قسطنطینی . شعبان افندی و بمالك عثمانیه ده واعظ و ناصح اولان افندیلر اکثریا پیر محمد ارزنجانی به منتسبلردر . پس طریقه خلوتیه وجه مشروح اوزره قول قول اولوب لکن بو حقیرک ضعیفی بو مقدار اولغله علی قدر الطاقه بیان اولندی . پس قطب زمان و مرکز دوران ✽ الحاج بیرام انقروی ✽ قدس الله روحه زمان شریفلرند، بشقه خلیفه چیقارمق دأب شریفلری اولیوب دارفنا دن سرای بقایه خرام قیلدقده کندولردن صکره الی نفر اهل فنا ظهور ایدوب بو آنه کلجه هر بری نیچه شعوب و فروع اولشدر . حاجی بیرام سلطانن بر قول . اینجسه بدرالدین و قریبه بدرالدین . واوزون صلاح الدین که بونلر . ابو حامد ایله دیار عجمدن بیله کلشدر بونک طریقه سنده قویون ذکری دیمکله معروف برنوع ذکر الله اولور صوتی سماعه موقوفدر و بر قول آق بیق المجذوب و بر قول . آق شمس الدین و بردخی . عمرده البرسوی که امیر سکینی دیمکله معروفدر . و اشرف زاده ابتداء

حاجی بیرام ولی به ارادت کتوروب . حاجی بیرام حضرتلری اشرف زاده نک مشرب شریفلرین کال زهد و ریاضت اوزره مشاهده ایتکله فقراسی یئنده تریبه سنده صعوبت مشاهده یورمغله طریقه قادریه دن . شیخ حسین جوی به کوندروب مقتضای مشربی اوزره بوته مجاهده ده قال و دنس بشریه دن پاك بال اولوب نه مرتبه مجاهده جکدیکی مزکی النفوس نام ککبند مسطوردر بعده ینسه . حاجی بیرام کلوب جام عشقن شراب حب الهی سقی ایلدکده سلطانم بنی بو قدر زمان نیچون کزدردیکز دیمکله اول چکلین مجاهدات سزه لازم ایدی فقرامزده مشربکره موافق کسنه بولنماغله حسین جوی دخی معنی جهتدن بزه منتسب و مشربکره موافق اولدیغیچون انلر ککوندردک دیو یور مشلر . اشرف زاده مرحومک کال لطافتده آلهیاته متعلق بر دیوانی اولوب کلمات عجیبه و نکات غریبه بیان ایلشدر . و امیر سکینی ایله آق شمس الدین یئنده بر مقدار قبل و قال اولغله تاج و خرقة سیله آتشه کبروب خرقة و تاج یانوب کندولر سالما مستغرق عرق چیقوب من بعد تاج و خرقة قبول ایتیبو طریق ملامته ذاهب اولغله حالا اول طریقه شریفه ده اولان ارباب سلوک و پیران طریقت قیاب التده و ملامت سمتده « اولیائی تحت قیابی لایعرفهم غیری » زمره سنه داخل اولشدر . امیر سکینی حضرتلرینک حکایه سی ان شاء الله الملك الاعز محله مفصلا ذکر اولتور . زیده العارفین . شیخ محمود اسکنداری . حضرتلری دخی افتاده افندیندر و انلر . خضر افندیندر . آق بیق المجذوبدن . حاجی بیرام سلطانه منتسبلردر . و ابراهیم تنوری القیصری آق شمس الدین دندر . و شیخ محمد شامی آق شمس الدین قولندندر صوم و ریاضتده انلرک فوقنده کیسه اولمز . و ابراهیم تنورینک کلزار معنوی دیمکله مسمی بیان سلوکه بر منظوم کابی واردر مقبول السالکین در . فقراء بیرامیه ده . عاشق پاشا . و کلزار معنوی متداولدر . و خلفاء سائر نک بروسه و بولی و انقره ولارنده

جائزنده خلفاسی و بسیار فقراسی وارد در . پس امیر سکینی
 قدس سره دن صکره مطلع نور محمدی . بنیامن ایشی حضرتلری اولوب
 انلردن . خواجه علاءالدین اقسرابی اندن . اسماعیل کمال معشوقی اندن
 . احمدساربان خیره بولی قدس سره برج آفتاب حقیقی اولوب انلردن
 دخی ایکی قول یور یوب بر قول ویزه لی . علاءالدین افتدی اندن
 . غضنفر افتدی اندن دخی ایکی قول اولوب بریسی ویزه لی . بالی
 افتدی و بریسی قاسم پاشاده مدفون . امیر افتدی یور یوب بعده
 نورالدین زاده دن تاج قبول ایشلردن . و ساربان احمد افتدیندن
 سر حقیقت محمدیه . شیخ حسام الدین انقره وی ده درخشان اولوب
 انلردن دخی ایکی قول یور یوب بر قول . شیخ حسن قبادوز
 بروسه وی و بر قول . بالی افتدی . و خواجه علی الرومی الخیاط طیب الله
 انفساهم و قدس الله اسرارهم . مرشدان طریق حق اولوب
 بونلرک پرورشلری و راه حقه روشلری سیاق سلسله ده بیان
 اولشان ورزش جذبه و توجه قلب و عشق و تجلی و وحدت ذات
 مطلقه ده استغراق و تحت قباده متواری و ملامت اختیار یله عجب
 و انانیتدن عاری و چشم ظاهر بیندن مستور و پری اولشلردن .
 اما ملامت اختیار ایتد کلرندن مراد کار نامشروعی ارتکاب دکلدن .
 بلکه بی شال و خرقة زی عامیده بیع و شرا و کار و کسبه اشتغالله
 مرئی اولغله اعین ناس خیال لرینه ایر میوب و هو اجس و سواس
 کوکلرینه بول بولیوب ظاهر ا خلقله مختلط لکن قلبلری ماسوادن
 وحید و همتلری جله دن فرید اولغله خلوت در ایتجمن قیلوب ناسک
 مدح و ذمی یانلرنده برابر اولوب و لباس شهرتی خلع ایدوب احرام
 ملامت کیوب مقدم یاره کاشانه قلبلرین تخلیه ایتد کلر یچون خلوتیه
 تعیری موافق و لوح دللرنده نقش بند محبة الله اولد قلر یچون نقش بندیه
 نسیمه سی لایق و مقتضای طبعه مخافت و مشتهیات نفسه عدم
 متابعت ایله خواطر شیطانیه بی رمی حجاره منع ایله طردورد ایدوب
 میلین شریعت و طریقت میاننده سعی ایدوب طواف کعبه جماله

واصل و عرفات کاله نائل اولغله سکین فنا ایله کیش انانیتی عید
 وصله الله اکبر دیو قربان ولیک و سعیدک نیازیله رضایه تسلیم
 اولد قلر یچون پیرامیده اطلاق حال لرینه مطابق اولوب نور محمدی
 مشاهده سی ایله مجاور روضه جنان اولد قلر یچون حاج الحرمین
 دیمکله نامور اولق مناسبتدر و پیرامیه نک جله سی بویله میدر دیو سوال
 اوانور سده سوزیمز صفات مزبوره ایله متصف اوللره در

✽ شیخ عطار ✽

اگر دانی تواناجی را خلاصی * و کرنی هالک دریا تو باشی
 اگر دانی تواناجی اندرین راه * هر آنکس کوشده از حال آکا،
 تواناجی دان هر آنکو واصل آمد * مراد هرد و کونش حاصل آمد
 تواناجی دان محقق رادرین راه * برون از راه تودد دان و روباه
 تواناجی دان هر آنکو دین حق داشت * طریق احدی رادر رفق داشت
 تواناجی دان هر آنکو یار حق شد * محمد را بطاها هم سبق شد
 تواناجی دان هر آنکو واحدی است * زجان و دل محب آن ولی است
 تو حاضردان ولی حق هم اینجا * میفکن این نظر را خود بفردا
 اضاء نا الله بنور اسرار هم آمین یا معین

✽ نظم ✽

الای طالب جوایای اسرار * معانی قلزمی دریای انوار
 هدایت یله سن قال ایله اولمز * مجرد خرقة و شالیله اولمز
 ظهور جام جذبه فیض حقدر * کرامات و کشف برهانی چوقدر
 معارف کلدر رچیچکری قال * ولایت فیض معنی دردخی حال
 بولانلر حالی قاله قائم دیر * بوقیل و قاله هم الدائم دیر
 سقا هم ربهم خیرین ایچن جان * اولانلر اولیا بزمنده حیران
 شراب عشقه معناد اولانلر * ظهور فیضه دلشاد اولانلر
 انی الدایه مز مرد فسونساز * سماع حرف و صوت و لحن و آواز
 کرک طالبلره فیض و هدایت * ظهور ایده بدننده بی نهایت
 طلوع ایده کوکل ملکده اول نور * اوله عرش الهی بیت معمور

کهی حیران و مست اوله کهی شوق * ظهور ایدمه معارف فیض اوله ذوق
 ارادت کوستر نلر اوله مجذوب * شو جذبه کیم اوله عالمده محبوب
 اکر بولد کسه محکم طوت اتکن * زیارتکاء ایدین انک بتاغین
 جهانک ترکن اور ترک ایتسه آتی * اله کیرمز یلور سن هر زمان
 صفا بولسون دل و جان اول نظر دن * کرملر حاصل ایتسون کرچک اردن
 مرادینی بولوب قیلسون قراری * قفسدن قیلدین بلبل فراری
 شراب جام عشق صکار مردان * درونی نوش ایدن جان اوله حیران
 اول ایچمه کده لب وارد رنه خود کام * نه ساقی وارنه می وارد رنه خود جام
 شراب عشقه مست اولسه جان * بولور می دردنه عالمده درمان
 بو حالدر جانلرک دائم امیددی * بو آشفته قیلوبدر بایزیدی
 تصرفده اولان فردایه صالمز * شب و روز ایله اولان آیه صالمز
 ولایت نقد معنی دردخی حال * همان تک مشتری اول جائله آل
 نشانی بودرر قطب زمانک * محبت ایلسک مست اوله جانک
 اوله خجخانه وحدتده مهمان * بودر آخر نشان کامل انسان
 هدایت ایسته یین قیلسون ارادت * ارادتدن ندر حاصل هدایت
 بوسوزلر سریدر فیض قدیک * بولدر قطره سی بحر عظیمک
 دل عارفدر دریای مواج * نکاری نطق و حرفی درهم امواج
 معارف بخش اولوبدر اولیادن * خلاص ایتشد رجاتی هوادن
 انکچون نظمه کلدی بونجه گفتار * حقایق درلزدن نیجه اسرار
 الهی قیل بزه عشق قولاوز * او بوب عشقه واروب سرک طویاوز
 اوله لم عشقه عالمده خندان * معارف فیض اوله لطف کدن احسان
 اشیدنلر اوله حیران و مدهوش * کورنلر جام عشق اوله بیهوش
 بوراده قالسون اشبو در شهوار * قیلالم بحر عشقه بنده رفتار
 سلسله مزبوره دن اولان اولیاء کرامدن بعضنک مناقب و آثار و کلمات
 جواهر نثارلری بیاندده در روح الله و جهم * ذکر مناقب حسن بصری
 رضی الله عنه * پرورده نبوت * خوش کرده فتوت * کعبه
 دانش و علم * خلاصه ورع و حلم * حسن بصری قدس الله

سرمه نك مناقب جلیله سی بسیار * و محامد جلیله سی بشمار در حسن
 بصری حضرتلرینک والیده سی زوجات نبویه دن ام سلمه رضی الله
 عنها نك معقه سی ایلدی * برکون حسن بصرینک والیده سی
 برکار مشغول ایکن حسن بصری کریمه ایتمکله ام سلمه پستان مبارکن
 دهانته وضع ایدوب حسن بصری امر ایکن برقطره لبن چکیده
 اولوب آنک برکائیله حق سبحانه و تعالی حسن بصری به انواع علوم
 ظاهره و باطنه اعطا ایلدی * روایت اولنور که حسن بصری
 حضرتلری رحم مادر دن دنیا به قدم نهاده اولد قدده حضرت فخر عالم
 صلی الله علیه وسلم حضور شریفلرینه کتوردیلر نظر فرخنده اثرلری
 متعلق اولد قدده زیاده حسن الوجه و مکرم المنظر مشاهده پیور مغله
 بونی اسم حسن ایله تسمیه ایدیکز دیو فرمان ایتدیلر دیو مرویدر *
 العهده علی الراوی * پس ام سلمه رضی الله عنها نك پرورش کنندی
 اوزرینه تعهد ایدوب دائما درگاه بی نیاز و مناجات ایلوب
 الهی بو پسری امام عالم و مقتدای بنی آدم ایله دیو دعا ایدر لدی *
 حسن بصری اصحاب کزیندن یتیم نقریدری و اوتوز نفر دخی سائر
 صحابی به ملاقی اولوب صحبت ایلدی * و ابتداء حالدیه جوهر فرو شلق
 ایدوب دیار رومه تجارت ایدردی اول جهندن حسن لؤلؤی دیرلر ایدی
 بعده جمله دن فارغ اولوب علمه مشغول اولدی و حضرت علی
 کرم الله وجهه دن بیعت ایدوب وضوئی تعلم ایلد کده تطهیر باطنی
 دخی تحصیل ایلدی * نقل اولنور که برکون حسن بصری حضرتلری
 بر جنازه ایله کورستانه کیدوب میت دفن اولد قدده نصکره اوزرنده
 او طوروب اولقدر کریمه وزاری قیلدیکه تراب یابس چشمه چشمیله
 صولانوب کل اولدی بعده پیور دیلر که ای بنی آدم اولیکز و آخر یکز
 قبردر اکر دنیا نك آخرینه نظر ایتسه کز قبردر و اکر اول آخرته نظر
 قلسه کز قبردر زیر « القبر منزل من منازل الآخرة » نه دیلر سز شول
 عالمده که آخری کور اوله سؤال ایترسز شو عالمدن که منزل اولی قبر اوله

* نظم *

عاقبت باید ز عالم رخت بست * هیچکس از موت این دنیا نچست
 روتو ترک این جهان کن ای پدر * تابایی همچو ایشان خود نظر
 هر که اواهل دلست ترکش گرفت * هر که اواهل کست برکش گرفت
 عاقبت راه فنا خواهی گرفت * زین جهان آخرها خواهی گرفت
 روتو جام از بادۀ ما نوش کن * وین سخن از راه معنی کوش کن
 ای مدی چونکه اول و آخر معلوم اولدی خواب غفلتدن بیدار اولوب
 اوله و آخره لازم اوله حق کار و عمله مشغول اولیکز دیو کلام مجز
 نظامندن در روجواهر نثار ایدوب انده اولانلرک در ونلرینه تأثیر ایتکله
 کربه وزاری قتلده جله سی یکر نک اولدیله

* نظم *

مرد آنست کو بود همزنگ من * نه بدور نکیش باشد جنک من
 مرد آنست کوفتای خویش دید * بعد از آن نورلقای خویش دید
 مرد آنست کز جهان بیزار شد * بعد از آن در کوچه اسرار شد
 مرد آنست کوزنی حالش گرفت * نه برفت و ناله زارش گرفت
 مرد آنست کو بحق واصل شود * این مراتب خود و را حاصل شود
 نقل اولنور که بر کون احباب و اصدقاسیله صحبت ایدر کن یاران
 فی زمانه اسرار رسول الله علیه السلامه مشابیه سز دیو تبشیر
 بیورد قلزنده جله سی خندان اولوب بلکه بعضیلری کرمیت
 و بشاشت کوسر دیلر حسن بصری دخی لالاریش خنددر یو خسه
 سزانلره فتن بکر سز اگر سز شمیدی انلری کوریدیکز مجنونلردر
 در ایدیکز و انلر سزی کوریدی مسلمان دیمزلردی دیو بیوردیلر

* نظم *

کار آسان نیست ای دلدار من * جان نباید باختن ای جان من
 و بیورلر که رمة کوسفندان آدمیلردن آکا، تر در زیر بر سوری قیونی
 بر چوبان چراگاهدن دوندروب منزله کتورر بنی آدمی کوریکز کیم
 مرادات نفسانیه ایچون خدا عز وجل نک فرمانی دوندور *

بنی شرب خمره دعوت ایلان طلب دنیا به دعوت ایلانندن یاننده یکر کدر
 دیو بیور مشلر « حب الدنيا رأس کل خطیئة » حسن بصری
 حضرت تریک کفتار جواهر نثار لندندر که معرفت اولدر که کند که
 خصوصتدن بر ذره کور میدسن بهشت جاودان بی پایانه دخول انبیق
 عمل بسیار وصیام بی شمار ایله دکلدر بلکه نیت نیکو ایله در

* بیت *

ور بهر روزی کذاری صد نماز * ور بروزه باشی خود عمر دراز
 کفتاری حکمت عین آفتدر * و سکوت بی فکر شهوت و غفلتدر
 عزلت ایلان سلامت بولور * شهوت غلب اولان آزادلق بولور
 حسد دن ال چکن صاحب مروت اولور * نظری عبرت لهو و زلتدر
 توراند، مسطوردر که قناعت ایلان محتاج اولمز * برقاج کون صبر ایدن
 بر خور دار اولور هزار مثقال روزه و نماز دن مثقال ذره ورع بهتر در
 ظاهری باطنی ظاهره موافق اولیان منافقدر * مسکین بنی
 آدم بر سر ایه راضی اولدیله که حلالی حساب و حرامی عذابدر * حیفا
 و دریغا، و بیورلر که بنی آدمک جانی دنیادن مفارقت ایتمز الا اوچ
 حسرتله کیدر * بریسی اولدر که جمع ایلدیکنه طویمز * ایکنجی
 اولدر که امید ایلدیکن بولمز * اوچنجی اولدر که در پیش اولان راه بی پایانه
 زواده و زاد دوزمز * بر کون فلان کیمسه جان چکیشور دیدیلر
 بیوردیلر که اویله دیمه کز یتیمش ییلدر که جان چکیشر حالا خلاصلق
 ایستراما قنده خلاص اولور دیو بیوردیلر * سبکبارلر نجات بولور
 و کران بارلر هلاک اولور خدای تعالی شونلری مغفرت ایدر که دنیایی
 کندیلرده امانت بیله و امانتی صاحبنه تسلیم ایدوب سبکبار کیده لر * مرد
 عاقل اولدر که دنیایی خراب و آخرتی آباد ایله * مرد نادان اولدر که
 آخرتی خراب و دنیایی مهور ایله * بنجام اورمغه لایق هیچ نفسک

ستورندن اولاسی یو قدر * اگر سندن صکره دنیانک عاقبتن بطلک
 ایسترسک بر کمنه به موت ایرشد کده نظر ایله دنیاسی نه حاله وارمشدر
 سندن خنی کندیکسی اکا قیاس ایله * و بیورلر که اکثر ناس خدایه

عبادت اینتر الا بت برستلر کبی حب دنیا ایچون برستش ایدرلر کما قال علیه السلام « نعس عبد الدنيا نعس عبد الدراهم » سزدن اول اولانلر قرآن عظیمی کندیلرینه حقیدن نامه ییلوب لیالیده تأمل ونهارده عمل ایدرلر دی حالاسز قرآنک معاینسن خلقه درس دیوب عملن ترک ایدرسز واعراب وحر و فن دوزوب بار نامه دنیا ایدرسز خدای لایزال حق ایچون نه برکسنه زرو سیله عزیز اولدی ونه برکسنه بی حق تعالی زرو سیسز خور و ذلیل ایلدی الهی عنایت سندن اول زمانده حال بویله اولیجق شمیدی حال مکدردر

﴿ نظم ﴾

روتو علم حال را جالی بین * تاکه روشن کردت اسرار دین
روتو کاران جهان ایجاب ساز * ور نه آرندت به پوته در کداز
ویوردرلر که سنک حضور کده غیر یلرک سوزین نقل ایدن سنک
سوزیکدی دخی غیر یلره نقل ایدر پس اومقوله کسنه لایق صحبت ر جال
دکدر ننه که بو کلام معجز نظامک مفهومی نظم اولمشدر

﴿ سعدی ﴾

* هر که عیب دکران پیش تو آورد و شرد *

* بیگمان عیب تو پیش دکران خواهد برد *

ویوردرلر که اهل و فرزند یمزدن اخوانمزه عزیزدر . زیرا اخوان
حقانی دین دوستی در اهل و فرزند ایسه دنیا دوستی و دین خصمی در
کما قال تعالی « انما اموالکم واولادکم فتنه »

﴿ بیت ﴾

ولینک اوغلی کوکلندن طوغاندر * آتی صانکه که تختینه اغاندر
ویوردرلر که پدر و مادرک ایچون احضار ایتدیگک نعمتن مسؤل
اولورسن اما مهممان ایچون احضار اولئان نعمتن مسؤل اولورسن
خصوصا الله دوستی اوله هر قیلدیغک نمازده که حق در کاهنده
قلبک حاضر اولیه عقوبته یقیندر . خشوع ندر دیو سؤال ایتدیلر
یور دیلر که دائما قلبک حاضر اولوب انک اوزرینه ملازمت ایلکدر

دیدیلر مشار الیه حضر تارینه دیدیلر کدبر کیمسه واردر یکر می یلدر که
جماعته جیمماز و بر کوشده اولوروب خلقه اختلاط ایتز انلر دخی
سعادت ایله قالقوب اول کیمسه نک اوزرینه واروب ای فلان نیچون
ترک جماعت ایدوب وعزلت ایله اختلاطدن کندیگی منع ایلدک
دیو سؤال ایلد کده مشغول لطف ایله بنی معذور طوت دیو جواب
ویروب حسن بصری نیه مشغولسن دیو سؤال یوردی جواب و پردیکه
هیچ بر نفس یوقدر که حقیدن بکا نعمت ایر شیمه و بندن ایسه هر نفس
اکامصیت ایریشور اول نعمتک شکر نه مشغول اندن صکره معصیتک
عذرینه مشغول اولسم کر کدر دید کده حسن بصری حضر تاری
خوب حالک واردر همان بونک اوزرینه ثابت اول خلقک سن
یکرکی سن دیو جواب و پردیلر نقل اولور که حسن بصری حضر تاری یوم
عیدده بر قومی خنده و بازیجه اوزر کوروب یوردیلر که عجبلم شول
کیمسه لری که حقیقت کارلرینک عاقبتی نیه منجر اوله جفین بتلین خنده
و بازیجه ایدرلر . نقلدر که بر کیمسه حسن بصری حضر تارینه ندر حالک
و نیجه سن دیو سؤال ایتد کده نیجه اولسون شول بیچاره نک حالی که
دریاده کشتی سی شکست اولوب برشته اوزرند، قالمش اوله دیو یوردیلر .
حسن بصری حضر تاری برکسنه بی کورستانده اوطور مش طعام تناول
ایدر کوردی بو کسنه منافقدر دیو یوردیلر نیچون دیو سؤال
ایتدیلر انکیچونکه موتی نظرند طورر کن اشتها سی نیجه حرکت ایدر
کویا آخرتی و موتی منکر در بو خود منافق نشاید دیدیلر . حسن
بصری بو وجهله نالاش و مناجات ایدرلر دیکه الهی نعمت و بردک
شکرایده مدم مبتلا قیلدک صبر ایدم مدم حال آنکه عدم شکر م سبی ایله
نعمتک اکسک ایتدک وعدم صبرم مقابله سنده بلایی دائم ایتدک
الهی سندن کرم و عنایتدن غیری نه کلور

﴿ نظم ﴾

ای مزه از همه بود و نبود * وی مبرا از همه گفت و شنود
جسم را از خاک قدرت نقش داد * روح را از آتش و از باد زاد

هیچکس زانسان بکنش نیبرد * تا بظاهر او یقین از خود نبرد
ای بخود مغرور در ملک جهان * کی نیابی توز کنه اونشان
حسن بصری حضرت تری وفات ایلدیکی کجه کور دیلر که ابواب
سموات کشاده اولوب منادیلر ندا ایدرلر که حسن حقه واصل اولدی
و حق اندن راضی اولدی رحمة الله علیه رحمة واسعة

✽ ذکر حبیب عجمی قدس سره ✽

ولی قبه غیرت . صفی پرده وحدت . صاحب یقین بیگمان .
خلوت نشین بی نشان . فقد محض عدمی . حضرت حبیب عجمی .
قدس الله سره ابتداء حائده مالدار و ربا خوار ایدی

✽ نظم ✽

هر که دنیا دار شد مرکش گرفت * هر که عقبی دار شد ترکش گرفت
هر که دنیا دار شد بی قدر ماند * او میان عاشقان بی درد ماند
در گذراز جیفه دنیای دون * تا بر آری از صدف کوهر برون
اهل فقر است بر تراز کرویسان * اهل فقرند زبده ملک جهان
مضمونجیه بر کون ربا خوار لقند قلبه ندامت کلوب ارباب دیونی
نجس ایدرلر طشره چیقدی روز آذینه اولغله چو جقلا وینارلر کن حبیب
عجمی بی کور دکلرنده حبیب ربا خوار کلور قاجیکز تا که انک ایاقلری
توزی اوزریمزه قونسون شاید که بزخی انجلین اولورز دیو بر برینه
سویلیوب حبیه اطفالک بو کلماتی غایت ثقیل کلوب

✽ نظم ✽

یا الهی عفو کن جرم مرا * زانکه در عالم بسی کردم خطا
کر زمن آید خطا عفو آن تست * خود بهشت یک ارزنی از خوان تست
هر چه خواهی آن کنی سلطان تویی * بر جراحتهای من در مان تویی
یا الهی من بتسلیم آمدم * من بفرمان تو چون میم آمدم
دیو کریان و همان اول حبیده حسن بصری حضرت تریلرک عتبه علیه سنه
یوز سورمه پویان اولوب واروب قدم پاکنه خالک اولوب توبه

واستغفار ایلدکده حسن بصری رضی الله عنه حبیه بر نظر ایلدی
حبیب وارلغی یغمایه کیدوب عقل و هو شدن ال بودی و حسن بصری
کیم ایدیکن یقینا یابوب

✽ نظم ✽

بلبل طبعم از و کویاشده * چشم دید من از و بیندا شده
زوشنیم نطق نطقم اویداد * وین همه اسرار در جاتم نهاد
هست از نور خدا روشن دلم * زانکه از نور محمد خوش دلم
دیوب دامن شریفته تشبث ایلدی چونکه حسن بصرینک مجلسندن
قالقدی مدیونلر حبیب عجمی بی کوردکلری کبی کریزان اولدیلر .
حبیب عجمی حضرت تری نیچون فرار ایدر سکر شمیدی به د کین سز بزدن
فرار ایدر دیکر شمدنصره بززدن فرار ایتک لازم کلدی دیو عودت
ایدوب ذکر اولشان اطفاله اوغرا دی هنوز لعب و بازیجده ایدیلر
اطفال حبیبی کوردکلرند بر برینه سویلیوب یولدن دور اولیکز
حبیب نائب اولش بزم کرد دامانز اکا اصابت ایتسون دیدیلر
پس حبیب سوزش و حرارتی مشد اولوب بر منادی به ندا ایتدیروب
هر کیمک حبیه ویره جکی واریسه فراغت ایلدی کلوب رهنلرین
السونلر دیو اعلان و شمیدی به د کین ویردکلری ربی طلب ایتسونلر
دیو اخبار ایتکله اطرافته مدیونلر جمع اولوب هر کسه رهنلرین
توزیع و تسلیم ایدوب وهر کیدن ریح المش ایسه ردایدوب جمله
ماملکنی بذل ایلدی صکره برکسته کلوب دعوی ایدوب مالی قائمغه
زوجه سنک چادرین وروب بعده برمدی دخی کلوب پیراهن
ویردی ولب فراتده بر صومعه به واروب عبادت و طاعت و حسن
بصری ایله صحبت ایتکدن بر نفس منفک اولدی ای اولوب قراءت
قرآن بلمکله حبیب عجمی دیدیلر کرامات باهره سنه حد و غایت
یوقدر جمله سی نمر بر اولتسه مستقلا بر کتاب اولور لکن دریادن مقدار
قطره سمع جان مستمعینه حلقه زرین اولغیچون ذکر اولتسون .
نقل اولتور که بر کون امام احمد حنبل و شافعی رضی الله عنهما

بر رده صحبت ایدر اینک حبیب عجمی بر گوشه دن ظاهر اولوب
امام احمد حنبل حبیب بر نسته سؤال ایتک ایسترم دیدی . امام
شافعی بوندر بر عجب طائفه در حقیقتلرینی عقل ادراک ایتز
* بیت *

کز علوم ظاهری جز قال نیست * وز علوم باطنی جز حال نیست
سؤال ایله دیدکده ممنوع اولوب یا حبیب بر کسته اوقات خسته دن
بروقتی تارک اولسه و ترک ایلدیکی فغنی وقت ایدیکن بتلسه نیک
کر کدر دیو سؤال ایتدکده « هذا قلب غفل عن الله فليؤدب » یعنی
بو مقوله قلب حقدن غافلدر لاجل التأدیب اوقات خسته بی قضا
ایلك کر کدر دیو جواب ویردی امام احمد حنبلد، قالدی . امام
شافعی حضرتلری احوالی مقدم اعلام ایتش ایدم بونلری ایتخان جاز
دکادر دیو یوردیلر . رساله قشیریده بو سؤالی امام احمد حنبل
شیبان راعی به ایتشد در دیو یور مشلر هر قنغیسی ایسه خوشدر مقصود
قصه دن حاصل اولان حصه بی جان قولاغنه منکوش قیلقدرد .
نقل اولنور که حبیب عجمی نک بر جاریه سی وار ایدی اوتوز ییلدنبرو
هنوز یوزینه تمام نظر ایتماش ایدی . بر کون مذکور جاریه
ای مستوره بزم کنیز که خبر ویرکلسون دیو یوردیلر بن سنک کنیزک
دکلم دیدکده اوتوز ییلدر که حقدن غیری بی کورمدم سکا نیجه
نظر ایدیم دیو یوردیلر . نقل اولنور که حبیب بر گوشه ده منزوی
اولوب دیر ایدی الهی هر کیم قلبی سنکله خوش دکلسه هر کز روشن
چشم اولدی و هر کیم سنکله انسی بوغیسه هیچ فردایله انسی اولدی
* بیت *

هر که اور ایدیه احوال بود * دردو عالم کار او مهمل بود
هر که با اهل جهنم همراه شد * او چو شیطان نفس راه باز شد
هر که او اسرار سبحانی شفت * در حقیقت راه انسانی گرفت
هر که با اهل معانی یار شد * زو یقین میدان که او عطار شد
رضا ندر دیو سؤال ایتدیلر بر کوکدر که انده غبار نفاقدن ذره اولیه

یور دیلر هربار که حبیبک یاننده قرآن کریم تلاوت اولسه کریه وزاری
قبلوردی یا حبیب سن عجمی و قرآن عربیدر معناسن فهم ایتز سنک
باعث کریه ندر دیدیلر لسان عجمی ایسه قلم عربیدر دیو یوردیلر
* نظم *

توزدینت لفظ داری بر زبان * خود نمیدانی معانی راعیان
روز قرآن صوره و معنی بین * تاشود روشن تر ادینا و دین
بر درویش حکایت ایدر که حبیب عجمی بی کوردم که مرتبه عظیمی سی
وار عجمی ایکن بو قدر مرتبه و صلت ندنکه دیو متفکر اولدم کرچه
عجمیدر لکن حبیبدر دیو گوشه ندا ایتدیلر قدس الله سره و روح الله
روحه * ذکر مناقب ابراهیم ادهم قدس سره * سلطان دنیا
و دین . سیرغ قاف یقین . کنج عالم عزت . کنج سرای دولت . شاه اقلیم
آدم . ابراهیم بن ادهم . متقی زمان و صدیق دوران ایدی کنیتلری
ابو اسحق قدر . جنید قدس سره ابراهیم ادهم مفتاح علومدر
دیو یوردر ایدی . بر کون ابراهیم ادهم امام اعظم حضرتلرینه
کادی امام اعظمک اصحابی اکا چشم کوتاه ایله نظر ایتدیلر ابو حنیفه
رضی الله عنه اصحابنک نظر حقارترین کوروب اهلا و سهلا سیدنا
ابراهیم دیو تواضع تمام ایله تکریم قیلدیلر بعد المفارقة بو کسته نه
وجهله لایق سیادتدر دیو سؤال ایتدکلرنده انکچونکه علی الدوام حقه
مشغولدر بزایسه کار آخره مشغول دیو هر برین ایضا ایلدیلر
* بیت *

علم اسرار لدنی پیش اوست * سالک اسرار حق درویش اوست
ابراهیم ادهم ابتداء حالدی بلخنده پادشاه ایدی و نیجه ممالک قبضه
دستنده وزیر فرماننده ایدی

* نظم *

بود شاه عادل و بس هو شمند * هیچ شیئی را نبوده زو کترند
صبت عدلش در جهان مشهور بود * زانکه ظلمت ازل او دور بود
و شکاره سوارا ولدجه قرق عدد سپرزین و سرج مذهب و رکاب

مرصع اسب تازی و زرین کرلو خدام و انواع چشم و احترام ایله
کشت و کذار و صید و شکار ایدردی بر کیمجه تختنده خواب و راحتده
ایکن کوشی بر کسته نك حرکتن حس ایدوب سقف قصر متحرک اولدی
کیمدر دیو آواز ایتد کده آشنایم بر قطار دوه اضاعت ایلدم آتی
جست و جویه کلدیم دیدی ابراهیم ادهم ای شخص ضایع اولان
دوه بی بام سرایده می طلب ایدرسن دید کده اول شخص ای غافل
سندخی خدای اطلس و دیباجامه زر و زرین تخت اوزرند می طلب
ایلرسن دید کده بو خود بام قصرده شتر کم شده طلبندن
عجب رکدر دیدی

✽ از گفتار عطار ✽

دولت حق پیش آن کامل بود * کوز بی خوابیش درد دل بود
هر که در خوابست او دولت نیافت * هر که بیدارست او رحت بیافت
هر که در خوابست در غفلت بود * هر که بیدارست در عصمت بود
روتو بیداری کزین و ختم کن * تو درون خواب چند کوی سخن
هر که او با خلق عالم آشناست * در جهان می دان که بر او صد بلاست
کرهمی خواهی که باشی در امان * از میان خلق بیرون شو چو جان
روتوبا اویار شو از غیر بر * زانکه داری تو باو خود کار پر
روتوبا ارباب معنی کن حضور * زانکه ایشانند چون دریای نور
کر تو اهل فضل را بشناختی * دین و دینی رایسک جو باختی
تاری در آنچه مقصودت بود * خود بینی آنچه مطلوبت بود
دیو خطاب ایدوب کلمات مذکوره دن دل ابراهیم هیبت عظیمه
مستولی اولوب بر زمان بحر فکرت طالیدی چونکه صباح اولوب ارکان
دولت پرلو برنده قرار ایتدی لر ناکا، بر رجل مهیب ظاهر اولوب هیچ
فردک بکجامیر وی دیمکه زهره سی اولدی بالاخره ابراهیم ادهم نه حاجته
کالدک ونه مراد ایتدک دیو سؤال ایتد کده ابناء سبیلدم حالا بو کار بان
سرایه تنزیل بار ایتدک کلدیم دیدی ابراهیم ادهم ای شخص بو بنم
سرایدر رباط دکلدر دیو جواب ویرد کده سندن اول کیمک ایدی

دیو سؤال ایدوب ابراهیم ادهم پدرمدن قالدی دید کده اندن اول کیمک
ایدی دیو سؤال ایلدی ابراهیم ادهم دخی جدمک ایدی دیو جواب
ویردی بر بسی کلوب بریسی کیدن خانه کاربان سرای دکلدر ای غافل
✽ بیت ✽

نیچه لر دیدی بندر بو مکان * اکه بنم دیدیکی قالدی همان
دیو کیدوب کوزدن نهان اولدی * ابراهیم بن ادهم حیرت کلی
مستولی اولوب من بعد صبره قراری قالمیوب جانب صحرايه روانه
اولدی و اول رجل کریمک عقبندن ایریشوب لله تعالی سز کیمسز
بنم درونم آتش یا قدیکر دیو نیاز ایلدی بن خضر و قتم دیو کندوسن
بیلدیروب جان ابراهیم زیاده آتش دوشوب شعله سی باشند اشدی سلطاتم
لطف ایله جز نیچه توقف بیوریکر اوبمه واروب کله می دیو استیذان
ایدوب « الاجل اجل من ذلك » یعنی اجل بوندن اقریدر غفلت
و توقف زمانی دکل وقت بیداریدر دیمکه ابراهیم ادهم بیدار اولوب
✽ نظم ✽

من درین مدت ز تو غافل بدم * بلکه خود در علم دین جاهل بدم
هر چه فرمای بیجان فرمان برم * من ز پیش تو یقین ایمان برم
من ترا داتم بمعنی پیشوا * زانکه هستی در معانی مقتدا
یا الهی دور کرداتم ز خلق * تاروم با اولیادر زیر دلوق
کوشه کیرم بایشان در جهان * تا شود حاصل مرا مقصود جان
دیوب فی الحال سلطنت و مملکتدن ال یویوب انصار و اعوانندن جدا
اولدی ناکا، هاتفدن بر آواز استماع ایلدیکه وقت اجل داخل اولمزدن
اول بیدار اول دیدی لر بو ندن صکره نفس و وجودندن کلیت ایله ال یویوب
طالب مطلوب حقیقی اولدی بعد، نیشابوره عزیمت ایدوب اول دیارده
بر مشهور غاره داخل اولوب روز و شب حقه توجه و نیاز اوزره اولدی
یوم الخمیس اولدقد، کوهدن هیزم کسوب ارقه سته یوکلنوب کفاف
نفس ایچون جمعه کون شهره کلوب فروخت ایدردی و بعد اداء
صلوة الجمعة کرو غار مزبوره واروب کاملاً طقوزیل وجه مشروح

اوزره مجاهد، ایدوب بعده بادی به دوشوب کعبه مکر مدیه واردی
وامام محمد الباقر ایله ملاقی اولوب بکار اولیادن اولدی

بیت

ترك دنیا کن اگر مرد حق * که نباشی در دو عالم توشقی
نقل ایدرل که . ابراهیم ادهم حضرتلری بیور دیلر که بز درویشلاک
طلب ایتدی که توانکرلک او کیری الور غیریلر توانکرلک ایتدی که
درویشلاک بولورلر ریزی ابراهیمه بیک درهم کتوردی قبول ایتدیوب
شیء حقیر ایله اسممزی دفتر درویشاندن حک ایتدی ایتدی استرسن کبی
دیدي ابراهیم ادهم کفتار کهر بارلرنددر که طالب شهوت صادق
دکدر اخلاص حقه صدق نیتدر علامت عارف اولدر که خاطری تفکر
وعبرت و کلماتی حقه ثنا و مدحت و عملی طاعت و عبادت و نظری صنع
وقدرتد، اوله طریق حقه سلوکدن صکره نفسمه جمله دن زیاده کوچ
کلان کتاب مطالعه سندن مفارقت ایدوب من بعد کاتبه نظر ایتدی دیدیلر

بیت

رو تو چون منصور در دریای محو * چند خوانی پیش مفتی صرف و نحو
اوچ حجاب قلب سالکدن رفع اولنجیه در دولت کشاده اولمز
ریزی اولدر که دو جهان دولتی ویرسه ارشاد اولیه زیر موجودات
ایله شاد اولان حریصدر پس « الحریص محروم » ایتکنجی
اولدر که دنیا و آخرتی التدن السه ل افلاسنه غم چکیمیه و محبة الله ایله
اولان نشاطی اندوهه مبدل اولیه پس « المسخوط خبیث » اوچنجی
اولدر که مدحت و نواخته هیچ وجهله فریفته اولیه مدحت ناسه
فریفته اولان دون همتدر وقاصر الهمة اولان محجوبدر پس « علو
الهمة من الايمان » ایددی طالب عالی همت کر کدر . اصحابندن
ربسنه بیور دیلر که ولایت مرتبه سنه نائل اولیم دیرسک دنیا
و آخرتدن بر ذره به رغبت ایتدی و مستمرا حقه توجه ایدوب ماسودان
فارغ اول و حلال لقمه تناول ایله والا حقه وصول قیام شب و صیام
روز ایله اولماز . نقل اولتورسکه معصم بالله ابراهیم ادهمه سزک

صنعتکندر دیو سوال ایدوب دنیایی طالبلرینه و عقبایی راغبلرینه
فراغت ایلدک و کسندیمز بوجهانده ذکر الله و اول جهانده لقاء الله
اختیار ایلدک دیو جواب ویرد کده تکرار نه صنعت ایله مقید سزدیو
سوال ایلدی کارکنان ذکر خدا نیکیشده احتیاجی اولمیدین بیلریمسن
دیو جواب ویردی . بر کون ابراهیم ادهمه سن کیمک بنده سبسن
دیو سوال ایتدی بیلر فی الحال لرزان اولوب زمینه دوشدی و وجه مبارکی
خاک آلود اولوب بعد زمان بوآیت کریمه بی اوقودی « ان کل
من فی السموات والارض الا اتی الرحمن عبدا » نیچون اول جواب
ویرمیکز دیدیلر عبدالله دکلم دیمکه قادر دکلم عبد فقیرم دیرسم
قور قدمکه بنده لک حقن طاب ایله ل دیو بیوردی . ابراهیم ادهم
قدس الله سره بر کون ارباب فنادن بر بلوک عشاقک جمعیتنه واروب
صحبته لرینه دخول رجا ایلدی هنوز سند، پادشاهلق رجاسی واردر
دیو داخل صحبت ایتدی لر الهی سیدی و مولای بو قدر ترک و فناء ایله
ابراهیمه بول ویرلنجیه بیلر زغیریلرک احوالی نیجه اوله مدد سندن
یا کریم . ابراهیم ادهم دخی امام محمد باقر و زین العابدین و امام حسیندن
حضرت علی به منتسب اولوب ابراهیم ادهمدن شقیق بلخی و حذیفه
المرعشی تکمیل طریقت ایدوب شقیقدن . شیخ خاتم اصم . و شیخ احمد
خضرویه و اتدن . ابوبکر و راق . و محمد الفضل الترمذی و اتدن . محمد بن
علی الحکیم الترمذی قوی یوریوب . خواجه ابوعلی الجرجانی . و ابوسهل
صعلوک . و ابو ذرعه اردبیلی . و محمد زجاجی . و ابوالنصر قباتی . و ابوالقاسم
نصر آبادی . و اسماعیل نصر آبادی . و عبدالرحمن سلمی . و حسین السلقی
حکیم ترمیدن تکمیل طریقت ایدوب طریقه ادهمیه بواسلوب
اوزره متسلسل اولور . ذکر مناقب ذی النون مصری قدس سره .
یشوای اهل ملامت . شمع جمع قیامت برهان مرتبه تجرید .

سلطان معرفت توحید . حجت الفقر فخری . ذوالنون مصری . قدس
سرته نك اسم شریفی ثوبان بن ابراهیم . و کنتیلری ابوالفیض و لقبی
ذوالنون در ملاک ملوک ارباب ملامت اولوب اسرار توحیدد، و ریاضت

و مجاهدده فرید دهر ایدی . اهالی مصر اول ذات ملك سمانه
زندیق اعتقادنده اولوب و بعضیلری شك و حیرته قالوب مادامكه
حيوته اولدقده عموماً اهالی مصر اكاً منكر ایدی و فائده دكین
علوشانندن كمنه اكاه اولدی عجبدر فی زماننا دخی اولیاء اللهك
اكثری طعن و تشنیع و بونك امثالی نهتمدن خلاص اولمشلردر
* ع * ازی بویله درر بویله زمانك حالی * دولت اول باشه كه
اولیایه صورت انكار ایله ظاهر اولوب سرفروایله
* نظم *

رو بسوی حق و بغض دل تراش * تا كه در عقی بیابی تولقش
رو تو بغض اولیا از دل ببر * ورنه می افتی تو مغبون در سقر
حیف باشد كه توبی ایمان شوی * همچو شیطان رائده رحان شوی
اهل فسق آنست كه اوبی اولیاست * اسفل دوزخ و رابرك نواست
ای برا در غیر این ره نیست راه * و ر روی جزاین نیابی تو پناه
جمله درویشان حق این ره روند * بصری و بسطامی هم در ره شوند
سلسله در سلسله رفتند همه * تو بماندی در پی این قافله
ذوالنون مصری حضر تتری بر کون راكب فلك مشحون اولوب کیدر کن
کشتی ده اولان جماعتدن برینك بر کوهی ذی قیمتی ضایع اولوب
اهل کشتی نك جمله بی ذوالنونه متوجه اولوب البسه سن سرقت
ایلدك دیو بالاتفاق رنجیده و شان شریفی تخفیف ایتدیلر
* نظم *

هر كه آزار دل دانا كند * در دو عالم خویش را رسوا كند
رو مجسوار دلها بی گناه * ورنه باشی در دو عالم روسیاه
جهد كن دلهای ایشان شاد ساز * تاشود درهای جنت بر توباز
هر كه يك دل را بیازارد بدان * جمله دلها را بیازارد عیان
چونكه خلقك تعدیسی حددن تجاوز ایلدی ذوالنون حضر تتری
ای دانسته غیب و شهادت دیو توجه و نیاز ایدوب سرانجه ناز
واقع اولدقده دریادن نیجه يك ماهلر سر بر آورده اولوب و دریا

یوزینی طوتوب هر بری دهاننده بر ر کوهی کرامتیه چیقاروب قدم
پاك ذی النونه نثار ایتدیلر ذوالنون دخی دیده عبرت دیده سندن
اشك اعل کون و دمع در مكنون نثار ایدوب و كوهی یكناك برین
آلوب جوهری ضایع اولان بازرگانه و یردی اهل کشتی غرق بحر حیرت
و مستغرق دریای خجالت اولوب « العذر مقبول عند کرام الناس »
مضمون کویان اولدقلری حالده معذرت دیلدیلر پس بوسیددن
ذوالنون دیو ملقب اولدیلر انلك گفتار نصیحت شعار لیدر كه بیوررلر
* سخت ترین حجب کشتی نفسی کور مکدر . عباد اوزرینه غضب
اللهك علامتی فقر اصابتدن خوف ایتکدر كما قال تعالی « الشیطان
یعدکم الفقر » علامت محبة الله اخلاق حبیب الله متابعتدر مادامكه
خلقه مانوس اوله سن حقله انس طمع ایله ماسوادن فکری منقطع
اولوب قلبی سوزان اولیان محب خدایه کاش محبت صومنازل هر شینك
عقوبتی واردر عقوبت محبت اولدر كه حقدن غافل اوله سن عارف
هر ساعت خاشعتر در زیر هر ساعت نزدیکتر در معرفت اسرار الهیه
اطلاعدر زیرا كه عارف پیوسته انوار ربانیدر آفتاب نور آفتاب ایله کوریلور
* ع * آفتاب آمد دلیل آفتاب * و بیوررلر كه زاهدان پادشاهان آخرتدر
عارفان پادشاهان زاهداندر . توبه ایکی قسمدر بر قسمی توبه انابت و بر قسمی
توبه استجابتدر توبه انابت اولدر كه عبد مولینك عقوبتی خوفدن
تائب اوله توبه استجابت اولدر كه شرمنده حق اولوب تائب اوله
هر بر عضوک توبه سی واردر . توبه دل ترك شهوته نیندر . توبه چشم
محارمندن کوز بومقددر . توبه گوش غیبتدن احترازدر . توبه پای
مناهی به عزیمت ایتمکدر . توبه دهان حرام خوارلقدن دور اولمقددر .
توبه فرج فواحشه قریب اولمقددر . صادق اولدر كه لسانی حق
وصواب نطق ایلیه صادق شمیر خدادر شمیره قرشو کیم طور دیکه
ایکی شق اولیه حقانیق قلوب تعبیه نفوسی فراموش ایتکدر . نفسنه
اعلم اولدر كه قسمت ازی به راضی اوله صبر ممره یقیندر . علامت
اخلاص اوجدر . اولکبسی جمله اشیا دن منقطع اولوب حقه ناظر

اولقدر . اینجیسی جمله کارزدن کسسته اولوب حقه راجع
اولقدر . اوچنجیسی جمیع احوالده حقندن مددطلب ایلکدر * ذکر
مناقب داود طائی رضی الله عنه و قدس سره و روح روحه * شمع
دانش و بینش . روشن چراغ آفرینش . عامل طریقت . عالم
حقیقت . مرد خدایی . داود طائی قدس سره سید الاولیا . وسند
الاصفیا ایدی . یکریمی یل منوالیا امام ابوحنیفه رضی الله عنهدن تعلیم
علم ایدوب فضیل بن عیاض و ابراهیم بن ادهم ایله صحبت ایتشد .
بعده حبیب عجمیدن دولت سرمدیه به ایشمشدر

* نظم *

آن معلم بود و عالم در جهان * همچو خورشیدی که باشد اوعیان
آن معلم بود و ارث در علوم * حکمت لقمان نموده در نجوم
او تصوف را نکو دانسته بود * در بالاس معانی سفته بود
و سبب سلوکی بوییت اولمشدر

* بیت *

ای خدایک تبدی البلا * وای عینیک اذا سالا
یعنی قنغی رو و ابرو و قنغی چشم آهو در که خاک زمینه ریخته اولیه
* بیت *

* شوتوز لر کیم دوز بوللرده طور مز تند بادیه *
* کیمی قیصر کیمی خسر و کیمی اسکندر و جم در *

و بالجمله بومعنادن داود طائی حضرت ترینه دردی درمان حاصل
اولوب صبر و قراری الدن کیدوب و بو حیرت ایله درسه حاضر اولدی
* بیت *

* نشان عاشق صادق رخ زردست و سوز دل *
* ز عشقت سوز دل کر هست روی زرد می باید *

مفهومی اوزره امام ابوحنیفه حضرت تری داودک دروننده حیرت
و بشره سنده صفت مشاهده ایدوب حالندن سؤال ایلدی اولدخی
ماوقعه ایسه تقریر ایدوب

* بیت *

لقد شربت شراباً حیوته ابدی * فصار تحدا ذلك الشراب بماهی
دیوب قلبه دنسادن فراغ کلدی و دروننده بر سوزش ظاهر اولدی
اول دردک دواسته ظفر بولدم و برگایده معناسن کور مدم واکا
فتوی و بر بولدم دیوب

* نظم *

داود طائی بکردش خود سلام * گفت ای دردین احد بانظام
خود مرا ای نور عرفان پند ده * خود مرا با اهل دل پیوند ده
دید کده ابوحنیفه حضرت تری ای اوغل خلقندن عزت ایله دیوب ووردیلر

* نظم *

تو برخیز این زمان در را طلب کن * پس آنکه در ولایتها طرب کن
* بیت *

داود طائی از و بشنید این * گفت حقا کین چنین باید چنین
دیو عزت ایدوب معکف خانه اولدی برمدتن صکره امام اعظم
حضرت تری واروب یاد او حج رده متواری اولق ایش دکلدر * ع *
جانا پیا که صحبت جان بی تو هیچ نیست * کلوب بین الاثمه اوطورب
انلرک قال و کلمات و سخن و معلوماتنی استماع ایلده سن لکن صبر ایدوب
هیچ قال و قبل دیمه سن اول وقت مسائلی انلر دن اعلی بیلور سن
دیوب ووردیلر

* بیت *

ترا کردد معانیها مسلم * شوی در قرب ابراهیم ادهم
داود طائی به یونکته و کایه دن مشار الیه نه ایسه معلوم اولوب سننه
کامله نهانجه عند الاثمه اوطورب قال و قیلدن ساکت اولدی .
وهرنه بحث اولندیسه صبر ایدوب سائله دخی جواب ویرمدی .
تمام سنه دن صکره بریل صبرم او تون سنه به مقابل اولدی دیوب ووردیلر

* بیت *

اگر خامش نشینی تو چومر دان * نباشد خود ترا از اسرار نقصان
پس داود طائی نفسته خطاب ایدوب

نظم

بروای یار بادانا قرین شو * پس آنکه باملائك هم نشین شو
اگر دانا یسای اندرین راه * ترا مظهر کنند از حال آگاه
اگر در منزل اورا یابی * بهر دو کون بی شک جاه یابی
دیو حبیب عجمی نك تراب قدمی سرتاج و دامن شریفه تشبث ایلد که
خانه قلبی بر تو نور محمدیدن تابان اولوب جمله کتابلرین نهر دجله به
آتوب خلقدن بالکلیه منقطع اولدی و عزرات اختیار قیلدی

نظم

علم و معنی دان و از صورت گذر * تا خلاصی یابی از نار سقر
علم معنی در درونم زد علم * زان سبب برهم زدم لوح و قلم
علم صورت اهل صور ترا نکوست * لیک در معنی بغایت سر نکوست
علم معنی کشت در بازار عشق * یافت او سر رشته اسرار عشق
نقل اولتور که داود طائی حضرتلرینه بکرمی بیک دینار میراث انتقال
ایدوب بکرمی سته به وارنجه قوته و خرقة و مالز مه سته اتی صرف ایلدی
بعض اهل فناء نك حضورنده طریقت خود ایشاردر نگاه دکلدر
دیمشله . آنلر دخی بزبومقداری نگاه ایلدک تا که فارغ البال اولوب
جمله کاردن آسوده حال اوله لم دیو پیوردیلر . حتی برحاله ایرشدیکه
نان پاره خشکی آب آلود ایدوب کفاف ایدینورلریدی . نقل اولتور که
برکون هارون الرشید امام ابو یوسفله داود طائی زیارتنه کلوب
اوقپولرین کشاده بولدیله قح باب ایچون مادر داود دن استشفاع
ایتدیله داوده اعلام ایلد که اهل دنیا ایله حاجتم یوق دیو قبول ایتدیله

نظم

ای برادر حال دنیا دار بین * او برون راه کشته زار بین
خود مکن با اهل دنیا دوستی * رو بکوی عارفان کن دوستی
هر که دنیا دار شد اورا مبین * تاینسدازد ترا او بر زمین
هر که دنیا دار شد آلوده شد * او بکفیکر جهان پالوده شد
هر که دنیا دار شد لذت نیافت * او به پیش عارفان همت نیافت

هر که دنیا دار شد چون خلق عام * من نکویم خود بروی او سلام
پس هارون الرشید تکرا ر مسکن کوستروب انواع نیازیله رجا
و نمنا ایتکله مادر داودای فرزند سعادت مند بحق شیر من اجازت ویر
کلسونلر دیو شفاعت ایتکله الهاملکا و معبودا رعایت حق مادر سنک
فرمان و امر کدر . و بنم رضام نك رضاسی در والا نلرایله هر کزنه
کارم واردر دیو اذن و بردی . پس داخل باب اولوب حضورنه
کلدکارنده دست هارون داود طائینک مبارک الله طوقوب یا خلیفه
عجب دست نرم در . اگر نار حیمده احراق اولمزسه دیوب « فاتقوا
النار الی و قودها الناس و الحجارة » آیت کریمه سی فخواستنج
ظلمدن احتراز و عدالتله اهتمام ایچون چوق نصیحت ایدوب بسیار کره
قیلدیلر . و آه و فغان ایله یور کلرین دلدیلر

نظم

چو فاروقش تو باید کار کردن * ز شیطان هوا باید بریدن
چو فاروق این زمان کن احتسابی * که نایابی ز کوثر خوش شرابی
بکن عدل ارزمان خواهی دگریار * و کمرنه بیش مانبود ترا بار
بکن عدل و کرم با خلق آفاق * که باشی تومیان صالحان طاق
بکن عدل و کرم کر میتوانی * که این ماند بدینا جاودانی
بکن عدل و کرم کر ملک خواهی * که این باشد نشان پادشاهی
بکن عدل و کرم ورنه خرابی * درون آتش سوزان کبابی
پس هارون بونصح و پندی منکوش سمع قبول ایدوب و داع ایتد که
داود طائی به برکیسه زرسرخ عرضه قیلوب حلالدر دیو قبولن
التماس ایادی پیوردیلر که احتیاجز یوقدر خانه می بیع ایلدم و مال
حلاله وارث اولدم حالا بوآنه دکن اتی نفقه ایلندم و حق سبحانه
و تعالیدن رجا ایلدمکه بومال حلال تمام اولد قدده عمرم دخی پایانه
ایریشوب غیر محتاج اولیم امیددر که تیر دعا هدفی اجابته واصل
اوله . پس امام ابو یوسفله هارون الرشید کیدوب امام ابو یوسف
داود طائینک وکیل خرجی اولان درویشدن عزیزک نفقه سته بومیه

نقدار خرج کبدر دیو سؤال ایدوب ایکی دنک صرف اونور دیو
جواب و یردی ابو یوسف رحمة الله حساب ایدوب تاروز آخرده بحر ابده
اوطورر کن داود طائی بو کون رحمة الله واصل اولدی دیو سولدی
واروب وفات ایتمش بولدیله . امام یوسفه داودک وفات نندن
بیلدیکنر دیو سؤال ایتمش نفقه سن حساب ایلدم بو کون تمام اولمشدی
و معلومدر که دنک دعاسی مستجابدر دیوب والدہ سندن داودک وفاتی حالی
سؤال ایلدیله . حکایت ایلدیکه لیلہ نک کلیسنده توجه و نیاز و تسبیح
و نمازده قائم اولوب آخر لیلہ سر مبارک وجهه متبرکه سن سجده به
وضع ایدوب زیاده مکث ایلدی بندخی برایشه مشغول ایدم کورد مکہ
رفع رأس ایتمدی وقت صلوتدر دیو اخباره واردم کورد مکہ روح
مطهری عرش اعلا به پرواز ایلمش رحمة الله علیه رحمة واسعة
* ذکر مناقب معروف کرخی قدس الله روحه و رضی عنه * همدم
نسیم وصال . محرم حریم جلال . مقتدای ارباب طریقت . رهنمای
اصحاب حقیقت . عارف اسرار شیخی . حضرت معروف کرخی قدس
سره . کنیتلری ابو محفوظ و پدرلرینک اسمی فیروزدر . امام علی
ابن موسی رضا حضرتلرینک النده مسلمان اولوب در بانی اولمشدر .
سید محبان وقت و خلاصه عارفان عهد ایدی . اگر عارف اولسه
معروف اولمزدی . علوم و فنونده و فتوی و فتواده آیت کبری ایدی .

* نظم *

بود شیخ عارفی پس پارسا * مثل اوشیخی نبوده باصفا
علم معنی اش همه عالم گرفت * بار کاهش خانه آدم گرفت
داد اورا معرفت یزدان پاک * غیر حق را کرده اودر زیر خاک
دید اودر علم معنی شرع را * ترک کرده او بمعنی فرع را
معروف کرخینک پدر و مادری ترسا ایلدیله بر کون معروفی معلمه
کوندردیلر راهب ثالث ثلثة دیو تعلیم ایلدی معروف کرخی حاشا بل
« هو الله احد » دیدی راهب هر چند که « ثالث ثلثة » دید بجه
معروف « هو الله الاحد » دیو موفق من عند الله اولدی

* نظم *

چون در آمد در وجود اونور یافت * او وجود خویش را مستور یافت
بالاخره راهب معروفی ضرب شدید ایدوب معروف دخی

* نظم *

* دویی شرکست از آن بگذر موحداش و یکناشو *
* وجود ماسوی الله را بلا بگذار والا شو *
* نباشد معدن لؤلؤ کار بر خشک ای دل *
* اگر در دانه میخواستی فرو در قعر دریا شو *
دیو فرار ایلدی نه جابه کتدیکنر بیلدیله و پدر و مادری چوق
ارابوب بولدیله کاشکه بولسه هر نه دینی اختیار ایدرسد بز دخی قبول
ایدر دنک دیدیلر * شعر *
* لك الخلق لك الامر لك المن لك الاعطا *
* لك الملك لك الاشيا لك العز لك القدره *
* لك التنزيه يا طاهر لك التعظيم يا طاهر *
* لك التقدير يا قادر لك الحول لك القوه *
* لك الفرد لك المجد لك العرش لك الكرسي *
* لك الصديق لك الوعد لك القهر لك العزه *
* لك الانعام يا منعم لك التوفيق يا محسن *
* لك التفضيل يا مفضل لك الجاه لك الخشعه *
* لك التوحيد يا واحد لك التمجيد يا ماجد *
* لك التحميد يا حامد لك العلم لك الحكمة *
یس معروف واروب امام علی رضا النده مسعود بالایمان اولدی
برقاج کوندنصکره پدر و مادرینه واروب دق باب ایلدی کیمدر دیو
سؤال ایلد کالرنده معروف دیو جواب و یردی پدر و مادری
در حال شرف اسلام ایله مشرف اولدیله بعده معروف کرخی داود
طائی به واروب شمع چراغ نور محمدین فتیله قلبی ایشاد و درون
پاکنی آباد ایلدی * نظم *
برون آی از گرفتاری این چرخ * که تا کردی چو معروفی دران کرخ

ز کرخ دل برون آی و توجان بین * تو معروف حقیقی بی مکان بین
 . سری سقطی قدس سره روایت ایدرل که روز عید ده معروفی
 کوردم که خرما دانه لاری جمع ایدر بونلری نیلرسز دیدم بیوردیلر که
 اطفال مؤمنینی کوردم لهو و بازیجه ایدرل لکن ایچارنده بر طفل لهو
 ایتمیوب کریمه وزاری قیلور و بن پدر و مادر سز یتیم سائر اطفالک
 ملبوسات جدیده سی والرنده جوزلری اولوب بازی وخته ایدرل
 بنم دخی یوقدر که انلرایله ملاعبه قیل دیوماتم ایدر حالا دانه چین
 اولدمکه فروخت ایدوب اول یتیمه جوزالیورم تاکه اول دخی
 واروب ملعبه قیلوب شاد اولسون دیدیلر معروفدن بو خبر سمعنه
 القا اولندقدنه بس بکا بوکار کافیدر دیو واروب اول یتیمی بولوب
 جامه پوش ایتدم وجوز الیوردم درحال قلمبه بر نور پیدا اولوب
 خوشحال اولدم

دل بدست آر و مجوآز دل * زانکه باشد مخزن اسرار دل
 خودنکو تر باشد از صد کعبه دل * ساز دل نیکو ترست از ساز کل
 دل بود منزلکه اسرار غیب * کریمدانی تو خود این نیست عیب
 معروف کرخی حضرتلرینک کفتارندندر علامت جوانمردی
 اوچدر . بریسی وفای بی خلاف . بریسی بی ستایشی خود . و بریسی
 عطای بی سؤال در . علامت ولی اوچدر . اندیشه سی حق
 اوله . و قراری اللهله اوله . و شغلی دائما حقه اوله . عاشق ریاست
 اولان ابدی فلاح بولن « آخرما ینخرج من رؤس الصدیقین حب
 الجاه والریاسة »

* کر طالب بقای اول فنا طلب کن *
 * و اندر فقای مطلق عین بقا طلب کن *

* ای طالب هویت فانی شوازانیت *
 * اینجامین خود را وانجا خدا طلب کن *
 * در سلک بی نیازی سلطان کد اشدای دل *
 * سلطانی وامیری دارد کدا طلب کن *

* ذکر مناقب سری سقطی قدس الله سره و رضی الله عنه *
 نفس کشنده . و دل زنده . سالک حضرت ملکوت . شاهد
 عزت جبروت . نقطه دایره لا تقطی . سری سقطی . قدس
 سره العزیز . اصناف علوم و کمالات و انواع رموز و اشارات
 العجوبه دهر ایدی . و بغدادده ابتدا اسرار توحیددن سخن پردازلق
 ایلان سری سقطی قدس سره ایدی . و معروف کرخی حضرتلرینک
 والده سنک برادری ایدی دکانده اوطوروب و در دکانده بر پرده
 وضع ایدوب سرا پرده ده دائما توجه و نیاز و قائم نماز ایدی

* نظم *

اوز عرفان خدا آگاه بود * هم با و اسرار حق آگاه بود
 سی هزار اسرار حق دانسته بود * از وجود خویش کلی رستد بود
 جله این سرهاز مکتوبات غیب * از درون او بر آمد جیب جیب
 اوز خود کم کشته و کلخن شده * در میان عاشقان کلشن شده
 مرویدر که جبل لبنانن بر کسسه سری سقطی نک زیارتنه کلوب و پرده بی
 رفع ایدوب سلام و یرد کد نصکره کوه لبنانن فلان کشته سزه
 سلام امانت ایلدی دیو ایصال امانت ایلدی سری سقطی رد سلام
 ایدوب اول پیرک مسکنی کوه اولوب بر سر کار دکلدن . مرد خدا
 اولدر که بازارده بیع و شرا ایدوب کر و حقه مشغول اوله و بر لحظه
 حقدن غافل اولیه دیو بیوردیلر

* نظم *

بود مستغرق حق در همه حال * نه پروای بهشت حور و افعال
 نه پروای وجود و فکر جانست * نه پروای نشست آشیا نست
 نه پروای مکان و لامکانش * نه پروای زمین و آسمانش
 نه پروای ملایک در بندگی * نه پروای علوم هوشمندی
 نه پروای وجود درد و ناله * نه پروای شب باران و ژاله
 نه پروای محال حال عالم * نه پروای وجود دور آدم
 نه پروای وجود هستی او * نه پروای زمین و پستی او

نه پروای هدایت کان بجاشد * نه پروای ولایت کان روا شد
انلرك گفتار در بار زنده ندر که شومی * کاهدن عجب اروسباه اولدمی دیو
بهر روز کرات ایله آینه به نظر ایدرم دیو پیوردیلر مرآت مزبوره نه مقوله
مرآت وزله مذکوره قشغی زلات اولدینگی آینه بجلاسی اولان عاشق لرك
معلوم شریفلریدر * بیت *

آینه صافی باید تا یار رو نماید * آینه راجلاده یعنی صفای طلب کن
« حسنات الابرار سیئات المقربین »

* نظم *

من کنه کارم خدایا عفو کن * جمله مکروهات مارا محو کن
من کنه کارم زدست خویشتن * عفو تو شد مرهم این جان وتن
من کنه کارم زدست خویش خویش * خود خلاصی ده مرا از لطف پیش
من کنه کارم زدست روزگار * یا احد این بنده را بیرون آر
من کنه کارم همه از کفت خود * عفو کن این کفت من از لطف خود
من کنه کارم ز قید این جهان * یا اله از قید مارا وارهان
من کنه کارم ولی عفو آن تست * جان جمله عارفان کریان تست
سری سقطی حضرت لری اوتوزیلدر که بر شکریم ایچون استغفار ایدرم
دیو پیوردیلر اول نه کونه شکر در دیو سوال ایلدیلر بغداد چار شوشنده
احراق واقع اولوب بنم دکاتم سالم اولدینغن خبر ویردیلر شکر
ایلدم اول ضرری کویا اخوان مسلمینه ارزانی کوردیم و دنیا ایچون
جد ایلدیکمه شرمنده یم استغفارم اکادر دیو پیوردی . دنیانک
جمله سی فضولدر الالبش نسنه دکادر . مقدار سدر مق نان پاره
ودفع عطش مقداری آب . و ستر عورت ایچون برجامه . وقابل
سکنی برخانه . وشول عمل که آخرتده نافع اوله . علامت استدر اراج
نفسک عیوبنی کورمکدر . اقوای قوت اولدر که نفسکده غالب اوله سن
کندی نفسی تأدینه عاجز اولان غیرک نفسی تأدینه هزار بار
عاجز در . ترجان قلب زباند . وروی آینه قلبدر دلد پنهان
اولان روده پیدا اولور . قلوب اوج قسدر بر قلب وارد که

جبل شاخ کیدر اصلا مزاندن ایرلز . و بر قلب وارد که درخت
عظیم کیدر لکن بادوزان کاه کاه تحریک ایدر . و بر قلب دخی
ریشه پر کیدر ریج هر جابدن وزان اولسه تقلیب و تحریک ایدر
حسن خلق اولدر که بی کینه و مکافات ریج کش خلق اولوب سن
کسنه بی ریجیده ایتیمه سن . اقوای خلق اولدر که غضبک سکا غالب
اولوب سن خشمکه غالب اوله سن . عبد کامل اولدر که دینی شهوتنه
غالب اوله . برکون صبره متعلق کلام افاده پیوررکن بر عقر
مبارک ایغنه برقاج دفعه زخم شدید اوردی نیچون دفع ایتیمه سن
دیدیلر چونکه گفتار من صبردندر شرم ایدرم دیو پیوردیلر
* ذکر مناقب سید المشایخ ابوالقاسم جنید بغدادی قدس الله سره
ورضی الله عنه * منبع اسرار . مطلع انوار . قطب زمان . مرکز
دوران . سلطان طریقت . جنید بغدادی قدس سره شیخ مشایخ
جهان و امام ائمه زمان ایدی . کیتلری ابوالقاسم . ولقبیلری
قواریری و زجاج و خرازدر . پدرلری آبکینه فروخت اولمغله
قواریری و زجاج دیرلر ایدی . وسید الطائفه اولمشر . و شریعت
و طریقت و عشق و حقیقته نائل غایت اولوب عوام و خواصک مقبولی
اولمشر ایدی * نظم *

آن ولی عصر سلطان جهان * منبع احسان و نور صادقان
سالها براهل دل همراز بود * و زمقام جان وتن ممتاز بود
نام ابوالقاسم که اسم نیک داشت * او بجان سالکان عرفان نکاشت
او بزرک دین و انسان جهان * در طریق راه خود اسرار دان
شد بزرکان و اکابر صد هزار * بهر دیدارش بعالم بیقرار
جمله خلقان ز فیضش بهره مند * عارفان بودند در زلفش کند
هست مقصودم ازین گفتن بتو * بایدانی سر اسرارش نکو
جنید بغدادی قدس سره پیوردیلر که بز تصوفی قیل و قال و بحث
و جدال ایله بولدق بلکه سهر و کمر سنگی و دیبادن
کونه دست اولوب محبة اللهدن غیره ایه ترک ایتکله بولدق

دیدیلر اوتوز ییلدر که حق سبحانه و تعالیٰ جنیدک لسانیه جنیده
 کلام سویلر اورتاده جنید یوق و خلقک دخی آگاهی یوق دیو
 بیوردیلر

✽ شعر ✽

لقد فیت عن الغیر لا وجود سواي * لان نفی وجودی ثبوتہ ببقای
 انا البقاء ولا البقاء للعدم * فکیف اثبت شیئا بقاء لا یبقای
 لواء وجهک نوری ظلاله یتدی * بذیلها یتسک بان تلتک لواء
 اناسمت من الجنة امالی منها * شفاک فیہ شفء شفای فیہ شفای
 جنید قدس سره دن صادر اولان کلام بایزید بسطامی حضرت لرندن
 دخی صدور ایشدر . اوتوز ییلدر که حقله تکلم ایدرم خاق بنی
 کندور یله سویلشر قیاس ایدرلر دیو بیور مشر معنی بر عبارت مختلف
 لکن ایکی عبارت بینده بر دقیقه وار در اهل فنا اولان عشاقک
 معلوم شریفلریدر فلیتأمل . جنید قدس سره نک لباسی اول زمانک
 علماسی رنمنده ایدی اصحابی بر کون اتفاق ایدوب ای سرور طریقت
 برای اطرا دیاران مرقع پوش اولوب موافقت اینسه کز اولزمی دیو تکلیف
 ایتدکلرنده اگر مرقع پوشلغله اولیدی آهندن و آتشدن لباس کیردم
 لکن هر ساعت قلبه ندا کلور که « لیس الاعتبار بالخرقة بل الاعتبار
 بالخرقة » یعنی اعتبار خرقه یه دکلدر بلکه خرقه یه در صورته اعتبار
 یوق نظر سیرته در دیو بیوردیلر ✽ نظم ✽

نومین صورت بمعنی کن نظر * کرهمی خواهی که یابی کان زر
 نومین صورت که صورت پوستست * در حقیقت صورت ما کوششت
 نومین صورت کدبی معنی شوی * کرز صورت بکذری عیسی شوی
 هست معنی شاه و صورت دین تو * زان درین دینت همه خودین تو
 نومین صورت که صورت بت بود * وز وجود اوبسی نفرت بود
 بر کیمیه جنید بغدادی بر درویش ایله کیدر کن بر کلب عوعو ایلدی
 جنید لیک لیک دیدی درویش سلطاتم بو نه حالدر دیدی قوت
 دمدمة کلبی حقک قهرندن کوروب لاجرم لیک ایله جواب ویردم
 دیو بیوردیلر انلرک کفتار حقایق آثار لیدر که ابلیس طاعتده مشاهده

بولدی و آدم زلاتده مشاهده دن منقطع اولدی انسان سیرت ایله
 انساندر صورت ایله دکل حقندن غافل اولق آتشدن اولمقدن بدتردر
 ✽ ع ✽ بی خدا آب حیات آتش بود . الهی بیلیمان ایدی شاد
 اولمز . تصوف اولدر که حق تعالیٰ سنی سنلکدن مرده و کندوسی
 ایله زنده ایلیه معرفت مکر خدادر یعنی هر کیم عرفاننده پندار صاحبی
 اولور سه همکوردر . معرفت حقله مشغول اولمقدن . عارف
 و معروف حقدر . محبت امانه اللهدر . محبت درست اولدقده شرط
 ادب ساقط اولور . طریق محبتده جان نثار ایتیمجد محبت خدا عبدی
 مولایه واصل ایتمز

✽ بیت ✽

هر شبمنی درین ره صد بحر آتشیست * دردا که این معما شرح و بیان ندارد
 ✽ ذکر مناقب حسین بن منصور الحلاج قدس الله سره
 و روح الله روحه ✽ قتیل فی سبیل الله . عاشق بالله . شیر پیشه تحقیق .
 شاه شجاع صدر صدیق . غرقه دریای موج . حسین بن منصور
 الحلاج . کنتلری ابو المغیث در کندیلری حلاج دکلدر . بر کون
 بر حلاجک دکانه واردی قدیمی آشناسی اولغله بر مصلحت کوندردی
 واروب مصلحتی ادا ایدوب کلدکه یا حسین سنک ایچون بر کون
 ایشمدن قالدیم دیدی . حسین منصور انکشتیله اشارت ایدوب
 پنبه برجانبه ودانه برجانبه آیریلوب بو کرامت خاص وعامک مشهودی
 اولدقده حلاج دیو ملقب ایتدیلر . حکایاتی عجیبه و واقعاتی غریبه در
 کندیلری اصلده بیضاویدر بعده دیار واسطده پرورده اولمشدر
 ابو عبدالله خفیف حسین بن منصور عالم ربانی ایدی دیو بیوردر
 ایدی . و شیخ شبلی حضرتلری بر منصور ایله شی واحد ایدک
 لکن خلق بزی جنونه حل ایتمکه خلاص اولدق و حسینی عقله

نسبت ایتمکه هلاک ایتدیلر دیو بیور مشر

✽ نظم ✽

بیا بر کو تو حال عاشقانرا * که چون کردند نثار آن جان جارا

بیاو صدق خود را صادقان خوان * تو حال منصوری بر عاشقان خوان
میسار خانه مسان هشیار * اگر هستی تو خود واقف زاسرار
اگر آهی تو ایشان مست کردی * بدور سالکان پابست کردی
ولیکن هر که صالح نیست چون ما * ندارد اومبان اولیا جا
نقل او نور که منصور حلاج شب و روز در تیر رکعت نماز
قیلاردی سز بود رجه ده ایکن بونجه رنج اختیاری نندرد دیدیلر
دوستان خدایه نه راحت اثر ایدر نه رنج اثر ایدر زیرا حق دوستری فانی
صفتدر دیو پیور مثلر * بیت *

پیش ما باشد نماز واصلان * پیش ما باشد نیاز صادقان
نقل او نور که ابتداء ریاضتگرنده ارقه زینه بر خر قه کیوب یگر می ییل
کامل چیقار مثلر . نقل ایدر ل که حضور شریفنه بر کمنه کلوب
اطرافنی بر عقرب طولانور کوردی هلاکنه قصد ایدر کده منصور
حلاج رنجیده ایله فارغ اول اون ایکی ییلدر که ندیمزدر اطرافزی
طولانور دیو پیور دیلر * بیت *

دیگری آنکه بگو منصور را * تا کند آن روح او بامن صفا
منصور که گفتار حرق آتار ایدر پیور لر که . معرفت اشیا بی معناده
هلاک کور مکدن عبارتدر . خاطر حق اولدر که برشی اکا
معارضه به قادر اولیه . مرید کندی توبه سی سایه سنده در مراد
حق عصمتی سایه سنده در . دنیا تری نفسک زهدیدر
آخرت تری قلبک زهدیدر . و کندی تری جانک زهدیدر . منصوره
صبردن سؤال ایتدی لر صبر اولدر که دست و پایک قطع ایده لر و دخی
بردار ایده لر دیو قبل الوقوع کندی سر گذشتنی کشف ایتدی لر
چونکه منصوردن حالات عجیبه و کلمات غریبه صدور ایدوب
خلق انک کارنده منجیر اولدی لر زیرا انا الحق دمدمه سیله جهانه
زلزله و یروب یا منصور هو الحق دی انا الحق سویله دید کلر نجه بلی
انک غیری نه وارددر حسین خودکم اولمشدر بحر محیط کم اولمز دیر ایدی
جنید قدس سره به منصور که سوزلردن خبر و یروب عجبا بو کلمات

تاویل وارمیدر دیو سؤال ایتدی کلرند . تاویل کونی دکل بلکه کربلاسی
کونلریدر حالته قویکز دیو پیور دیلر
* نظم *

ای شده تودر انا الحق نور ذات * ای بداده تو بتلاج این حیات
ای ربوده هستی منصور را * جام مستی داده آن نور را
ای تو کرده یاک نظر در جسم او * خود انا الحق گفته بر اسم او
و بالمله منکرلردن یجد و علما دن دخی بر جماعت و مقرلردن بی عد
جمع اولوب منصوره هجوم و انواع تشیع و شوم ایدوب گفتارینی
معصم بالله حضورنه ابلاغ و بالاتفاق قتلته راغ ایتدی لر
* نظم *

جمله اهل سازبا اهل علوم * جمله کردند پیش سلطان خود هجوم
من چه کویم خود بتلاج این زمان * زانکه کردد اینچنین شیخ زمان
بود این معنی میان ما و خلق * بعد ازانی زدانا الحق او زحق
جمله اهل علم خود جمع آمدند * این معانی را بخود سمع آمدند
جمع از شیخان دین حاضر بیدند * بر کمال صفت او ناظر بیدند
جمله فتواها بشویش داشتند * خود ز خون او گلستان کاشتند
پس خلیفه منصوری زنداند . بر پیل محبوس اولغه امر ایدوب
حبس ایتدی لر خلق عالم زیارتنه واروب مشکلاترین حل ایتکدن
خالی اولوب و خلال کلامده کلمات غیر مأوله ایتدی یکی تکرار معصمه
اعلام اولحق ایله من بعد بر کمنه وارمسون دیو تنبیه اولوب
بش آی مقداری منصوره کمنه قریب اولدی بردفعه این عطا
وایکی دفعه عبدالله خفیف کوندروب ای منصور سوز کدن عذر
دیه خلاص اول دیو چوق نصیحت ایلدی سوزی کیم سویلرسه
عذری دخی اول دیله سون دیو جواب ویردی
* نظم *

ما انصف ندما نی لوانکراد مانی * فالقهوه من شرطی لا انوبه من شانی
لوتمز جها بالدم من ادمع اجفانی * یزداد لها صبغ فی اجر القانی

با یوسف علی او لامک اخوانی * کم من عا ل بشق من عله اخوانی
 اقبلت علی وصلی واحتلت بهجرانی * این القدم الاول این النظر الثانی
 این عطائک بو کلام سمع جائه طوقوند قدہ کر به و نالسه آغاز ایدوب بز خود
 نیچه کره حسین منصور اولمشز در دیو آه ایلدی . حکایت اولنور که
 منصوری زندانه حبس ایتدکری کیچه کلوب منصوری زندانده بولدیله
 ایکنجی کیچه کلدیلر نه زندانی ونه منصوری کوردیلر . او چنجی کیچه
 کلوب کا کان منصوری زندانده محبوس کوردیلر سؤال ایتدیلر که شب
 اولده قنده ایدیکز وشب نائیده زندانه وسزه نه حالت واقع اولدی حالا
 ایکیگز دخی عالم شهادتده سز بونه حکمتدر دیدیلر اولکی کیچه
 حضرتده ایدم انکچون نابود اولدم ایکنجی کیچه حضرت بونده
 ایدی ایکیگز دخی محو اولدق حالا صحو و بشریته رد ایلدیله تا که
 شرع شریفی حفظ ایدوب ایشکزی کوره سز دیو جواب و یردی . نقل
 اولنور که منصور حلاج زندانده ایکن کیچه ده و کوندزده بیک رکعت
 نماز قیلاردی سن خودانا الحق دیر سن نمازی کیمک ایچون ادا ایدرسن
 دیدیلر بزم قدریمزی ینه بز بیلور یز دیو جواب و یردی حسین منصور ایله
 زندانده او چبوز نفر محبوس وار ایدی حسین منصورای محبوسلر سزی
 حبسدن اطلاق ایده یممی دیدی کنیدیکی نیچون خلاص ایتدسن
 دیدیلر بز الله حبسییه دیوب اشارت ایلدی جله سنک بندلری اطلاق
 وزندانک هر گوشه سندن ابواب مکشوفه پیدا اولوب محبوسلر خلاص
 اولدیله سز نیچون کتمز سز دیدیلر حقک بکاعتابی واردر بن کتمز دیو
 جواب و یردی بو خبر خلیفه یه اعلام اولدقدہ برفتنه عظیمه در واروب
 انی ضرب شدیدا یدہ سز دیو تنبیه ایلایوب منصوره او چبوز تازیانه اوردیله
 هر تازیانه اورلدیقه « لا یتصف یا ابن منصور » دیو زبان فصیح ایله هاتفدن
 ندا کوردی . وبالجملة تأخیری ممکن اولیوب منصوری بالاخره
 داره کتوردیلر صد هزار بنی آدم جمع اولوب حسین بن منصور اطرافه
 باقوب حق حق انا الحق دیو فریاد ایدردی اول حالده بر درویش حسین
 ابن منصور دن عشق ندر دیو سؤال ایلدی بو کون ایله یارین کور رسن

دیو جواب و یردی . فی الحقیقه منصوری اول کون بردار ایتدیلر
 و ایکنجی کون آتسه یاقدیلر . و او چنجی کون رمادین باده و یردیله
 عشق بودر دیو اشارت ایلش

نظم *

عشق چه بود قبله سلطان دل * عشق چه بود کعبه سلطان دل
 عشق باشد مقصد و مقصود تو * عشق باشد عابد و معبود تو
 عشق دارد در جهان دیوانها * عشق کرده خاتمان و پیرانها
 عشق باشد تاج جله انبیا * عشق باشد صدق جله اولیا
 عشق گفته با محمد را ز خود * هم از و بشنید او آواز خود
 عشق گفته آنکه پنهانی بود * عشق گفته آنچه سبحانی بود
 عشق گفتا من بتو ایمان دهم * بعدا زانی در معانی جان دهم
 عشق گوید اولیا شاگرد من * خواندن درس معانی ورد من
 عشق میکوبد علی بر من گذشت * زان بگوید مظهر من سر گذشت
 چونکه در عشق آمدی منصور بین * همچو موسی نور حق از طور بین
 چونکه در عشق آمدی از سر گذر * تابیابی از معانی ام خبر
 چونکه در عشق آمدی داری حیات * خود نماید زندگی ات در میات
 چونکه در عشق آمدی همز ما * پرده صورت برفاکن ازلقا
 هر که اودر عشق بامایار نیست * دیدن او خود مرادر کار نیست
 نقل ایدرلر که منصوری داره ایلندیله یوزین قبله یه طوتوب قدم
 زرد بانه بصد قدہ نه حالدر دیو سؤال ایتدیلر معراج عشاق سردار در
 دیو جواب و یرمش شیخ شلی منصور ک مقابله سنده طوروب « اولم
 تهک عن العالمین » آیتنی او قوردی یا منصور تصوف ندر دیو سؤال
 ایتدیلر کترین تصوف بنی کوردیکز حالدر دیو بیوردی یا منصور تصوفک
 اعلاسی ندر دیدیلر آتی کور مکه سزه یول یوقدر دیو جواب و یردی

نظم *

توجه دانی حال اهل درد را * زانکه بی دردی ندیدی مر در را
 فهم این دریش آن نادمشکست * لیک در معنی محقق حاصلست

خلق عالم منصوره رمی حجاره ایدوب شبلی دخی موافقت ایچون
برکل اوردی منصور آه ایلدی ای منصور رجم اولند یغکدن آه وناله
ایلدک برکلدن آه ایلکه باعث ندر دیدیلر سنک انداز اولانلر عامیدر
حالدن بیلزل معذورلر در اما حالله واقف اولانک برکلی داغ
سینه اولدی دیو جواب ویردی

نظم

عوام الناس اندر جهل باشند * دل دانا ونا دارا خراشند
عوام الناس خود بیرون زمعنیت * برون از حالت معنی وتقویست
عوام الناس انها نید که تقلید * به پیش خویشتن دانند توحید
عوام الناس در ظاهر بمانده * مکر او علم باطن را نشوانده
عوام الناس این عرفان چه دانند * طریق و حالت مستان چه دانند
عوام الناس را دیگر چه گویم * ازو این علم معنی را نبویم
پس منصورک الز بدندن جدا ایتدیلر دست بر بسته بی بدندن تفریق
آساندر مردان خدا اولدر که تارک عرشدن کلاه همی چکن دست
صفاتی قطع ایلله دیو جواب ویردی * پس منصورک قدمن
قطع ایتدیلر تبسم ایلوب بیوردیلر که بو قدمله زمین جهانی کشت
وگذار ایدردم اما بر قدمن دخی وارد در که انکه دو عالمی سیر ایدردم
اکافنا کلز دیدی * منصورک الری بدندن جدا اولدقده قانی وجهنه
سوردی نیچون بویله ایتدک دیدیلر بدن خون فراوان روان اولوب
یوزم زرد اولشدر سز خوفدن صارا ردم قیاس ایدرسز قائمی
یوزمه سوردم که سزک چشمکزه سرخ روی کورینم زیرا مردان
خدانک رخ کلکونی حق یوانده دوکلن قانی در دیدی یوزکی خون
آلود ایتدکسه ساعدینکی نیچون پر خون ایتدک دیدیلر آبدست
آلدم دیو جواب ویردی بونه مقوله آبدستدر دیدیلر « رکعتان
فی العشق لا یصح وضوءهما الا بالدم » دیو جواب ویردی یعنی عشق
ایچنده ایکی رکعت نماز واردر انک وضوئی قاندر غیر یله اولمز دیمکدر
منصورک زمینه چکیده اولان هر قطره خونندن نقش اناالحق

یازیلوردی * پس منصورک دیده نور دیدلرین اوید قلنده خاق
عالم کریمه وزاری قیلوب قیامتدن بر علامت اولدی دیرلردی و بعض
کسندر دخی بو حالده ایکن سنک و خشک اوررلردی منصورک زبان
نعمه زن قطع ایتدک ایتدک ایتدک ایتدک جز نیجه توقف ایتدک بر قاج کلمات
سویلیم دیدی توقف ایتدیلر مبارک یوزین آسمانه برابر ایدوب الهی
و مولای یوزنج وعذابی که بکاسنک ایچون ایدرلر انلری رحمتکدن
محروم ایتد و بودولندن بی نصیب قیله الحمد لله که بنم دست و پام
سنک یولکده بریده قیلدیلر سرم دخی بدندن جدا ایدرلر سر دارده
سنک مشاهده جلالک ایدوب جاتم ضائقم دیدی پس بو حال و بو جفا
ایله صاوة مغریه قریب مبارک باشن بدندن جدا قیلدیلر سر مبارکی
تشدن جدا اولدیغی حینده تبسم ایدوب جاتم محبوبنه فدا قیلدی خلق
عالم جوش و خروشه کلوب منصورک هر بر عضوندن اناالحق صداسی
کلوردی بوفته حیانتدن زیاده در دیو ایرته سی کون جله عضون
جمع ایدوب احراق ایتدیلر خاکستردن دخی اناالحق آواز سی کلوب
کولنی روزکاره ویردیلر و بعضین دجله به دو کدیلر

کلشن راز

اناالحق کشف اسرار است مطلق * بجز حق چیست تا گوید اناالحق
همه ذرات عالم همچو منصور * تو خواهی مست کبر و خواهم مخور
درین تسبیح و تهلیلند دائم * بدین معنی همی باشند قائم
اگر خواهی که بر تو گردد آسان * وان من شیء رایکره فروخوان
چو کردی خویشتن راینه کاری * توهم حلاج و ارابن دم بر آری
بر آوریننه پندارت از کوش * ندای واحد قهار بنموش
ندا می آید از حق بردوامت * چرا کشتی تو موقوف قیامت
در آرد وادی ایمن که ناکاه * درختی کویدت انی اناالله
بدان کس را که اندر دل شکی نیست * یقین داند که هستی جز یکی نیست
من وما تو و او هست یک چیز * که در وحدت نباشد هیچ تمیز
حسین منصور بر قاج کون اول بر درویشه وصیت ایدوب شول وقتکه

بنم خا کستم دجله به دو که ر دجله جوشه کلوب خوف ایدرم که
بغداد غرق آب اوله کر کدر که اول حینده بنم خرقة می دجله کارینه
ایله سن تا که نهر دجله ساکن اولوب بغداد غرقدن خلاص اوله
فی الحقیقه او یله اولدی . پس منصور ک خا کسترین جمع ایدوب
برره دفن ایتدیلر رحمة الله علیه رحمة واسعة . عجبدر که بونلرک
احوالند عقول مخیره در

نظم

من زمعنی کنج دارم صدهزار * میکنم در روح منصورش نثار
زانکه منصور از حقیقت گفته بود * در حقیقت خود و راسررفته بود
می نبودش اختیار از گفت خود * خود نموده در وجودش لطف خود
چونکه منصورم درون جان نشست * زاهد و مفتی روان از من بیست
حال ما باقالا بشان جمع نیست * زاهد مارا بمعنی سمع نیست
بعضای منصور ک قتلہ جنید بغدادی فتوی ویرمشد دیو یاز مشلر
لکن جنید قدس سره نک فتوی و یردیکی محقق دکلدر زیر
حضرت مولانا قدس سره منصور ک حقیقده ذوالنون مصری
حکایه سنده مثنوی شریفده بویتلری یازوب فتوی غیرک اولدیغنه
شاهد دوشمشد

مثنوی

چون قلم در دست غداری بود * یکمان منصور برداری بود
چون سقییه تراست این کار و کیا * لازم آمد بقتل انبیا
عین القضاة همدانی قدس سره * کشتکان عشق الهیدن بریسی
دخی مصباح الاشباح . مفتاح الارواح . مثل نوره کشکوة فیها
مصباح . واصل رحمت همدانی . عین القضاة همدانی در . کتبتلری
ابو الفضائل در . اسملری عبدالله بن محمد بن محمد در عین القضاة
لقبلری در . عربی و فارسی مصنفات کثیره سی واردر . زبان فارسیده
اون تمهید اوزرینه زبده الحقایق نام بر کتاب لطیف تألیف ایدوب
اسرار عشقندن اولقذر حقایق بیان ایتشد کباب عشقده انک فوقنده
تألیف اولمز . حقار رفیق صادق و کویا کلب ناطقدر . مطالعه
قیلانر عاشق اولغه لایقدر زیر عشقندن صادر اولان کلام ذو حیاتدر

پس بهر حال آناری مشاهددر امام احمد غزالی حضرتلرینک
تربیه سیله تحصیل کمال ایتش لر قدس سرهما زبده الحقایقده
طقوز نجی تمهیدده مسطوردر که بن ویدرم شهر مزک اعیان
وآمد سندن بر جماعت ایله مقدم صوفی نام درویشک خانه سنده
صحب و سماع ورقص و صفای ایدر دک و ابو سعید ترمذی الهیات
او قوردی پدرم کریمه بسیار قیابوب امام احمد غزالی بی کوردم شومقوله
لباس و کسوه ایله کلوب روحانی بی بزم ایله برابر رقص ایدردی دید کده
قوالمز اولان ابو سعید ترمذی کوکلز آرزوی موت ایدر دیوب بن دخی
بیردیو نطق ایتدیکده فی الحال زمینه دوشوب بیهوش و میت اولدی
مفتی وقت بجلسمرده حاضر ایدی بو فقیر خطاب ایدوب چونکه
اماته به اظهار قدرت ایلدک مرده بی دخی احبایله دید کده مرده
کیمدر دیدم فقیده محموددر دیدی خداوند افاقیه محمودی زنده قبل دیو دعا
ایلدیم فی الحال زنده اولدی . پس بو وقعه صراحة کورلد کده
ملك الدولة مکتوب یازوب عین القضاة دعوی ربوبیت ایلدی
دیو اعلام ایدوب بنم قتلہ فتوی ویردیلر سندن دخی فتوی ایسترلر سه
قتله فتوی ویره سن

بیت

روتو چون منصور بردار فنا * نایبنی زوی حق را بالقبا
روتو چون منصور باحق رز کو * وانکههی باهل وحدت باز کو
روتو چون منصور وعاشق کرد و مست * تابتور وشن شود سرالست
روتو چون منصور خود منصور شو * روز خود بکدر بمعنی نور شو
روتو چون منصور حق رافاش کو * وانکههی از سرو معنیهاش کو
روتو چون منصور فرد فرد و شو * همچو ماه آسمان شب کرد شو
روتو چون منصور نور نور شو * یاچو موسی زمان بر طور شو
روتو چون منصور صفابین در صفا * تارسی در وادی رب العلا
دیوب پس بهر حال منصوره واقع اولان حال بکا دخی واقع اوله جقدر
اول وقت منتظر واول حاله آرزو مند مونه کون اوله دیو مشتاق و تیرجه

اولدیغه محزونم دیوانواع شورشلر ایدوب بالاخره جام شهادتی
نوش ایلدی بوقطعه عین القضا تکدر

﴿قطعه﴾

رکن قدح باده وجام بستان * مستم کن وازهر دوجهام بستان
درهشباری غمت ودرسود زبان * از دست غم و سود وزبانم بستان
رحمة الله علیه رحمة واسعة کتاب او ایتمده مسطور در که «من قتلته
فعلی دینه ومن علی دینه فانادیت» ﴿ع﴾ کسی سرش نمی داند زبان در
کش زبان در کش *

﴿رباعیه﴾

کفتم کرخم بگونه کا، مکن * احوال دلم بکام بد خواه مکن
گفت او که اگر رضای من می طلبی * چون من کشتم دم مزین و آه مکن
میدان عشقه کاس محبتدن شراب طهور شهادت نوش ایدنلرک بریسی
دخی تخت نشین اقلیم ازادی * شیخ مجدالدین بغدادی *
قدس سره در انلرک کنیتلری ابوسعید و نام شریفلری مجدالدین در
مولداری بغداد در . محمد خوارزمشاه خلیفه بغداددن برطیب حاذق
طلب ایتمکله مجدالدینک پدری طبابتده جالینوس ثانی واول وقتک
فریدی اولغله خوارزمشاهه کوندروب مقبول پادشاه اولغله
معتبر عالم اولشیدی . مجدالدین دخی نجم الدین کبرادن
بیعت ایدوب انلرک تربیه سیله تحصیل کمال ایلدی صورته و سیره
خوب ولطیف ایدی . حکایت اولنور که برکون مجدالدینه
سکر غالب اولوب بریضه مرغاب ایدک نجم الدین بزی ساحل دریاده
بولوب ظل ظلیل بال همشده آسوده قیلغه ارزانی بیوروب تا که
درون ظلمت بیضه عنصربه دن عالم انوار ملکوتیه ابراز ایدوب بجه
مرغابی اولغله دریای وحدته غوطه ایدک نجم ساحلده قالدی
دیو کر میت ایلدی . بو کفتار نجم الدینک معلوملری اولغله «همچنان
باشد و بدر یاشود» دیو نطق ایتدیلر مجدالدین کفتارندن نادم اولوب
وسعدالدین حوی به نیاز ایدوب نجم الدین خوشحال اولدقده بزه

اعلام بیوره سز عذر خواهلر ایده لم دیو منت ایلدی برکون
نجم الدینک مجلسنده سماع اولوب خوشحال اولغله مجدالدین
برهنه اولوب ویر لکنجه بی باشنده طوتدی نجم الدین شهید نظر ایدوب
چونکه طریقه درویشانی اجرا ایدک ایمانک سالمدر لکن بویولده
جان فدا ایتمکله چاره یوقدر قاما بز دخی سر بریده و شهید
اولورز و هم ملک خوارزم سکا خون بها اولغچون خراب
اولوب اهالیسنی طعمه تیغ ایدرلر دیو بیوردیلر . پس مجدالدین
نجم الدین کبرانک تراب اقدامده رومال اولوب فلاننه یوزدن چهره کشا
اوله جفن ییلدی و کند و نغسته خطاب ایدوب

﴿نظم﴾

رو توبی حکم خدا کاری مکن * کر کنی باری تو بیزاری مکن
رو بدر یا وصل کن این قطره را * کر همی دانی علوم نقطه را
رو بلای آسمانی را بشر * تا که یابی از بلای خود ثمر
چون بلا از وی بود نیکو بود * خود بلایی تو همه از تو بود
هر بلا کز وی بیاید خوش بود * بر سر تو خود بلای تو بود
گفت یارب آکھی از کار من * اربدوارنیک این کفتار من
یا اله ایمان خود همراه کن * از بدیها دست من کوتاه کن
دیو نالش و آه ایدرک کندی . حکایت اولنور که محمد خوارزمشاهک
والده سی محبه مشایخ اولغله مجدالدین بغدادی حضرتلرینک
احیاناز یارتنه کلوردی و سلطان محمد خوارزمشاه باده نوش اولغله
مدعیلرکین فرصته انتقامه مترقبیلر ایکن برکون خوارزمشاهی زیاده
مست مشاهده ایتمکله بر برینه

﴿بیت﴾

توانی کا، فرصت ناتوانیست * مکن انجا توانی ناتوانی

بینی انشاد ایدوب ای ملک فلک حشمت سنک والده کی امام ابو حنیفه
مذهبی اوزره مجدالدین نکاح و تزوج ایلدی دیو استاد ایدوب مجدالدین
بغدادی یکر می درت یاشنده شاب و زیاده خوب جمال و ملک نژاد

اولمغه محمد خوار زمشاه مدعیلرک کفتار دروغلرین تحقیق و صدقه
جل ایدوب نار غضبی مشتعل اولمغه فی الحال مجدالدینی اخذ ایتدیروب
چیگونه آتدیلر * بیت *

شیخ مجدالدین زاد و بو سعید * عاقبت از ظلم او کشت او شهید
قبل وقوع الشهاده برایکی کون اول مجدالدین علیه رحمة رب العالمین
بورباعی بی او قویوب سر انجاسمندن خبر ویرمشدی
* رباعی *

در بحر محیط غوطه خواهم خوردن * یا غرقه شدن یا کهری آوردن
کار تو مخاطره است خواهم کردن * یا سرخ کنم روی ز تو یا کردن
پس مجدالدینک سر گذشتی نجم الدین کبرایه اعلام اولند قدده « انا لله
وانا الیه راجعون » آیتنی او قویوب متغیر الحال اولدی . فرزندم
مجدالدین جام شهادتی نوش ایلدی دیو جبهه مبارکه سن سجده یه
وضع ایدوب * نظم *

یا الهی پیش تو روشن شده * کین جهان بر من یکی کلخن شده
یا الهی داد من زنهاستان * زانکه هستند جله اینها میان
یا اله این جله را کن سر نگون * زانکه هستند جله از دینت برون
دیو مکث مدید دنصکره سر بر آورده اولوب مجدالدینک خون
بهاسچون سلطان محمدک ملکی لندن کتمک دیلدم اجابت پیورلدی
دیو کریمه ایتدیلر

* بیت *

قصداهل الله کردن جرم دان * از چنین جهلی توداری صد زبان
محمد خوارز مشاهک قضیه معلومی اولیحق خمار خجاری باشند
کیدوب کوزی آجلدی و حال نیه منجر اوله جفن بیلدی صد هزار
ندامتله دود آهی افلا که پیوسته اولوب برالتون لکنجه بی زرسرخ ایله
پرایدوب و بیلله سنجه شمشیر و کفن آلوب حضور شیخه کلد که
کفنی باشک اوزرنده طوتوب صف فعالده طورددی وعذر
خواهلق ایدوب اگر دیت پیور یاور سه ایشه التون واکر قصاص

فرمان اولنورسه ایشدتینگ و کردنم دید که ده شیخ نجم الدین کبری
« کان ذلک فی الکتاب مسطورا » آیت کریمه سنی او قویوب
* نظم *

برو ظالم که محرومی ز عدلش * به بستند بر رخ توباب فضلش
برو ظالم که داغت برجین است * بدوزخ آتشت پس در کینست
برو ظالم که مست خرجاهی * کمرفته کشتی عمرت تباهی
برو ظالم تو خود را مسخ کردی * تو تعلیق ولایت فسخ کردی
برو ظالم ز کوی اولیاتو * که در طالم نداری خود حیاتو
بخود کردی تو ظالم هر چه کردی * تواز معنای مابوی نبردی
پس مجدالدینک خون بهاسی سنک ملکک و باشک و دخی نیجه سنک
کیلرک باشلریدر ویزم باشمز دخی بو یولده فدادر دیو جواب ویردی
سلطان محمد بو خبری الوب و جان و خاتمانندن ال یویوب کتدی چوق
زمان یکممدین چنکیز خان خروج ایدوب اهل توارینخ قولنجده ملک
خوارزمی الوب و سلطان محمد مقول اولوب نجم الدین کبری
دخی اول معرکه ایچنده شهید اولدی و یکریمی درت کره بوزیک آدم
هدف تبر و طعمه شمشیر اولدی دیو مذکور در چنکیز آتش
پرست ایدی لکن من حیث الحکمة الالهیه هر فنده وار دیسه
غضب الهی اولوب اوغرا دینی پر زده فان طوقانی اولوردی تفصیلان
ایستیان کتب توارینخ تتبع ایلسون

* نظم *

کر تو صد اشتر پر از دنیا کنی * وین جهان را تو پراز غوغا کنی
سقف و ایوان سازی و سلطان شوی * تاجدار ملک هندستان شوی
ورچوا سکندر شوی بر تاج و تخت * یا چوا فریدون شوی باجر و رخت
یا چو کیکاوس رستم خود بزور * عاقبت کردی بدینا عور عور
عاقبت راه فنا کبری به پیش * تو عدم بدی همه اعضای خویش
اینچنینها بین و فکر خویش کن * زاد راحت مظهر درویش کن

وخمخانه عشق الهی بدن شراب ظهور محبت . وکاش رحیق
شهادت نوش ایدنلرک بریسی دخی المولی الاعز الداعی الی الخیر
خلاصة الارواح * سرالمشکوة والزجاجة والمصباح * شیخ
منین شمس الدین تبریزی در قدس سره *

منوی *

چون حدیث شیخ شمس الدین رسید * شمس چارم آسمان سردر کشید
واجب آید چونکه آمدنام او * شرح کردن رمزی از انعام او
شیخ شمس الدین ابتدا ابوبکر سله باف تبریزی وشهاب الدین
سهروردی وباباکمال خجندی ایله صحبت ایدوب بعده رکن الدین
سجاسیدن تکمیل طریقت وتحصیل فنا وفردیت ایتشدور رکن الدینک
اشارتیه قویه شهرنه کلوب شکر ریزر خانه نزول ایدوب ومولانا
جلال الدین رومی نه صورته منکر در دیو سؤال ایدوب قلندر یله
رعونت وکال خشونت اوزره اولدیغن خبر المغله کندوبی قلندری
الشکل ایدوب مولانا ک کدر کاهنده قدوم دیمت لزومه مترقب
اولدی اول زمان حضرت مولانا تدریس علومه مشغول ایدی
فضلا دن برجاعت ایله سعادتخانه سنه کلور رکن شکر ریزر خانه
شمس تبریزی توقف ایتدیکی محله کلد کده

از دیوان مولانا *

ای ظریف جهان سلام علیک * ان دائی وصحتی یسیدیک
داروی درد بنده چیست بکو * قبله لور زقت من شفقتیک
مضمونجه شمس تبریزی به سلام ووروب روی جلال ایله حضرت
مولانا ک عنان مر کبن اخذ ایدوب یا امام المسلمین بایزیدی بیو کدر
بوخسه حضرت محمد صلی الله علیه وسلم می بیو کدر دیو سؤال
ایلدی حضرت جلال الدین رومی حکایت یسور لر که اول سؤالک
هیبتدن کویا هفت آسمان بر برندن جدا اولوب زمینه دو کلدی
قیاس ایلدم و درونمندن دماغه بر آتش عظیم صعود ایدوب
وآشندن بر دود پیدا اولوب پیوسته ساق عرش اولدی پس جواب
ویرد مکه مصطفی علیه السلام بزرگترین عالم اندر بایزید کیمدر .

منوی *

آن محمد فخر خیر المرسلین * آن محمد نور رب العالمین
آن محمد آیت صنع اله * آن محمد آفتاب عز وجاه
آن محمد مقتدای اهل دید * آن محمد آیت جبل الوریذ
آن محمد کو حبیب الله بود * در میان اهل وحدت شاه بود
پس نه معاد رکه مصطفی علیه السلام « ماعرفناک حق معرفتک »
یسور لر وبایزید بسطامی « سبحانی ما اعظم شأنی وانا سلطان
السلطین » دیو خبر ویر جواب ویردمکه بایزیدک عطش
وحرارتی بر جرعه دن تسکین بولوب سیر ابلکدن دم اوردی اما
حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم تشنکی بر تشنکی واستسقای
عظیمی اولوب ائک سینة مبارکی « الم نشرح لك صدرك » خطایله
« ارض الله واسعة » مفهوم مجیدی اوزره رحب الفضا اولمشیدی لاجرم
تشنه لکدن دم اوروب هر نفس زیادت وقریت استدعا ایدردی
فرید الدین عطار *

سر اسرار خدای او بود * نور انوار عطایی او بود
مصطفی ختم رسل شد در جهان * مرتضی ختم ولایت در عیان
ربنا الاعلی که گفته بایزید * آن معانی راز جعفر او شنید
اولیا با انبیا هرد ویکند * هرد و نور ذات حق دان بی شکند
آن محمد بهترین خلق بود * نه چوتو وابسته این دلق بود
بوکلات سنیه شمس الدین تبریزینک مسعودی اولدقده بر نعره سهمناک
اوروب زمینه دوشدی حضرت مولانا مر کبندن زمینه اینوب
شمس تبریزینک سر مبارک زانوسنه قویوب صحوه کلنجه توقف
ایلدی بعده تلامذه سندن برینه اشارت ایدوب الی الوب حضرت
مولانا ک سعادتخانه سنه ایتدیلر * ع * دست او بکرفت
وبداند حریم * حضرت مولانا بر حوضک کارنده اوطور ووب
حضور شریف لرینه برقاج کابلر قومش لر دی جلال الدین رومی
شمس تبریزی حضرت لرینی کورد کده

از دیوان مولانا *

تعال یا مدد العیش والسرور تعال * تعال یا فرح الهم فأنح الاقبال
لقاء وجهک فی الهم فالق الاصباح * سقاء جودک فی الفقر منتهی الاقبال
دیو استقبال ایدوب صدره ایلندی شمس تبریزی کابلی کوروب
بونه مقوله کابلدر دیو سؤال ایلدی . حضرت مولانا بوکا قیل
وقال دیرلر دیدی . شمس تبریزی اول کابلی آلوب جله سن
حوضه آندی . مولانا تأسف تام ایله هی درویش نیلک اول
کابلدره والدمک فوائدنن چوق منافع وارایدی دیو منفعل اولدقه
شمس تبریزی دست افراز اولوب کابلرینی یک یک حوضدن طشره
چیقاردی مولانا نظر ایلدی بریسنده رطوبتدن اثر کورمیوب بونه
سرویه حالتدر دیو سؤال ایلدی شمس تبریزی بوکا ذوق وحالت
دیرلر سنده بوذوقدن لذت وارمیدر دیوب مولانا خوابده ایکن بیدار
اولوب اوچ آی مقداری لیل ونهارا خلوت وصوم وصال ایله صحبت
ایتدیلر قطعاً طشره چیقیمیوب وبرکسنه دخی خلوتلرینه کر مکه
قادر اولدی

از دیوان مولانا *

* الایا ساقیا انی لظمان ومشتاق *
* ادركا ساءولانکرفان القوم قدنا قوا *
* اذا ماشئت اسراری ادركا ساءولانکرفان القوم قدنا قوا *
* فاسکرنی وسائلنی الی ما انت مشتاق *
* اضاء العشق مصباحا فصار اللیل اصباحا *
* ومن انواره انشقت علی الاحجار احداق *
* نداء العشق ادوایی ومر العشق حلوایی *
* وانی بین عشاق اسوق حیث ماساقوا *
* خذ الدنیا وخلینا فدنیا العشق تکفینا *
* لنافی العشق جنات وبلدان واسواق *
* وارواح تلاقینا وارواح سواقینا *
* وخرفیه مدرار وکأس العشق رقرق *
* وخرقیه مدرار وکأس العشق رقرق *

بر کون شمس تبریزی مولانا دن محبوب التماس ایلدی مولانا واروب کندو
حرمن کتوردیلر . بنم خواهر جاتمدر بزه جوان رعنا اولسه دیدیلر
فی الحال ولد مکرملری اولان سلطان ولدی کتوردیلر . بونم
فرزندار جندم درحالا بر مقدار باده اولیدی ذوق ایدردک دیو یوردیلر .
حضرت مولانا یکی الینه دستی الوب بهودیلر محله سندن خیر الوب
شعر *

* ای عاشقان ای عاشقان پیمانه را کم کرده ام *
* زان می کدر پیمانه اندر نکجده خورده ام *
* مستم زخرمن لدن رو محتسب را غمزن کن *
* مر محتسب را و ترا هم چاشنی آورده ام *
دیو سماع ایدرک حضور شمس الدینه کلدی شمس تبریزی حضرتلری
بزمولانک قوت مطاوعت وقوت مشربلرین امتحان ایلک وصف
اولند یغندن زیاده ایش دیو یوردیلر
بیت *

* یا مالک المغرب والمشرق * مثلك فی العالم لم یخلق *
اما بوکا تقلید ایله انواع فساداته مباشرت ایدوب درویش نامنده
اولان بعض مقلد حاشا که انلرک ذوقندن بر شمه استشمام ایش
اوله لر . حاشا اولیاء الله اومقوله اعمالی مرتکب اوله لر لکن شمس
تبریزی مولانا جلال الدینی تجربه بعض حجب دفع ایدوب انکله ارشاد
ایشلرنه انکه شرب خیر ایدوب وسائر فساداته نیت ایله لکن بعض
مقلد مقتضای نفسه تابع اولوب شمس تبریزی بویه ایش دیو میخانه دن
چیقمازلر . دنیاده و آخرنده اگر شمس تبریزی واکر حضرت مولانا
اومقوله لدن بیزارلر در غفلت اولمیه
مثنوی *

جمله عالم زین سبب کراه شد * کم کسی زابدال حق آگاه شد
و حق سبحانه و تعالینک ولیرلر محل ضرورنده بر حال ایله اومقوله منکراته
قصد اینه لر تبدیله قادر لر در تقلید ایله تحقیقک بینه فرق بین السماء
والارض کبیدر مولانا یوردلر که

* مثنوی *

جام ظاهر خیر ظاهر نیست این * دور دار این را ز شیخ عیب بین
جام می مستی شیخست ای فلیو * کاندرو و اندر نکجند بول دیو
پر مالا مال از نور حقست * جام تن بشکست نور مطلقست
نور خور شیدار بقتد بر حدث * اوهمان نورست نپذیرد خبث
هر یکی آهو یکا خور دند و آب * زنی یکی سر کین شد و زان مشکناپ
این خورد کردد پلیدی ز وجدا * و آن خورد کردد همه نور خدا
این خورد زاید همه بخل و حسد * و آن خورد زاید همه نور احد
بعد شمس تبریزی حضرت تری بعض مخالفانک کندویه انکار و سوء قصدین
حس ایدوب رومدن حله هجرت بیوروب ایام مفارقت تمادی اولغله
حضرت مولانا بر قاج درویش را ایل سلطان ولد ی کوندروب
از دیوان مولانا *

ایها النور فی القوآد تعال * غایة الجد والمراد تعال
انت تدری حیاتی یدیک * لاتضیق علی العباد تعال
فن الهجر ضجت الارواح * انجز الوعد یا معاد تعال
استر العیب و ابذل المعروف * هکذا عادة الجواد تعال

دیو قدوم میمنت لزومنی رجا ایتمکله سلطان ولد حضرت تری حله وارد قد
مشهور در که شمس تبریزی بر فرنگ بچه ایل علی طریق البحث باز بجه
شطر نیجده بولوب سلطان ولد حضرت تری شمس حضرت تری خا کپای
سعاد بخشایرینه رومال قیلوب *

* بیت *

بجان پاک توای معدن سخاو وفا * که صبر نیست مرابی توای عزیزیا
دیو کفش نیتلرین بجانب رومه دوندردی شمس الدین تبریزی
قدس سره دخی *

* بیت *

* چوبوی یوسف معنی از کریبان یافت *

* دهان کشاد بخند که های یابشری *

دیو قالدی تر ساپچه شمس تبریزینک علوقدرینه واقف اولوب اول حینده
شرف اسلامه مشرف اولوب اولیاء الله دن اولدی دیو روایت اولتور

مکر که شطرنج اورتاده بر بهسانه امش معلوم اولدیکه مردان خدائک
بر مکروهی ارتکاب لری دخی حکمة و لمصلحة در

* بیت *

لیک هر کمر اهرا همره مدان * غافلان خفته را آکا مدان
پس شمس تبریزی حضرت تری متوجه جانب روم اولوب کویا بر فحوای
« مرج البحرين يلتقيان » بتر فارس ایل بهر روم بریره قاوشدی
حکایت اولتور که . حضرت مولانا علاء الدین محمد نام
بر فرزندی و ارادی شمس تبریزی ابتدا قونیه بی تشریف بیورد قلرنده
علاء الدین محمد سفرده بولوب قونیه ده دکل ایدی بعده سفر دن
عودت اولوب قونیه به کادکده بر قلندر بی مذهب کلوب پدرک
مولانا بی اضلال ایدوب مادر و برادر کله مطمن خلق اولوب چوق نام
کشیده لک ایلدی دیو بعض اهل فساد افساد و ناره غضبن ایقاد
ایتمکله قتلته نیت ایدوب بر کجه شمس تبریزی حضرت مولانا ایل
حقانی صحبت ایدر کن علاء الدین محمد ایدی نفراتشقیای پر شتاق
بی مذاق ایل اتفاق ایدوب و قبودن طشره طوروب شمس تبریزی به
کل دیو اشارت ایلدی شمس تبریزی دخی

* شعر *

* الایاصاح لاتعجل بقلی قد دنا المقتل *

* ترفق ساعة واسئل وصل من یادی بالهجران *

* وما ذنبی سوائی عذیم الصبر فی فنی *

* فلا تعرض بذاعنی وخذ بالعفو والغفران *

دیو فی الحال قالقوب یا مولانا بز قتل دعوت اولندق دیدکده حضرت
مولانا سر مبارک کنی نیچه زمان جیب مراقبه به کشیده قیلوب
« الاله الخلق والامر تبارک الله رب العالمین » آیت کریمه سنی او قودی
شمس تبریزی طشره چیقدیغی کبی اول نا کسلر هر بری انسده تیغ
و خنجر لاله کینه کاهدن صحرایوب شمس تبریزی حضرت تری نه جام
شهادت صوندیلر . شمس تبریزی الله دیو بر نعره اوردی که یدیی

دخی بهوش اولدیله حضرت مولانا اوغلی علاء الدین محمدی « انه
لیس من اهلك » داغیله مر تسم ایلدی چونکه طشره چیقدیله بر قاج
قطره خوندن غیری نسته کورمدیلر الی الان اول سلطان معنادن
بر نشان پیدا دکلدن * از دیوان مولانا *

نحن الی سیدنا راجعون * طیبه النفس به طائعون
سیدنا بصبح یتاعنا * انفسنا نحن له بايعون
سوف نلاقیه بمعاده * نحسب انا ابد اضایعون

پس اول قاتلان مغبونان آرزو مانک ایچنده هر بری بر بلایه مبتلا اولوب
هلاک اولدیله . وعلاء الدین محمدی دخی بر علت عجیبه ظاهر اولوب
اکادخی مرارت موت اذاقه اولدی حضرت مولانا جنازه سنه حاضر
اولدی . و بعضار دیرلر که شمس تبریزی بهاء ولدک جنبنده مدفوندر .
اما اصح روایت اولدر که سلطان ولد قدس سره رؤیاسنده
شمس تبریزینک بدن مبارک کن بر چاهده کوروب ایره سی کون اول
محله واروب عینی ایل اول چاهده بو اوب امیر بدرالدینک مدوسه سنده
دفن ایتدیله رحمة الله علیه رحمة واسعة حالا قونییه ده اولدخی بشقه
زیارت اولتور . اما فقراء مولویه دن بعض اخوان شمس تبریزی
حضرت تبری مولانای ارشاده کلیوب بلکه کندوسی اکامرید اولغه
کلوب حتی جلال الدین رومی نیک ابتدا خلیفه سی اولدر دیو
تحقیق ایدرلر سلسله خلافتن بز دخی تصدیق ایده لم نهایت مرتبه
حضرت شمس اولزمانده موجود اولان غوث اعظمک اشارتیه
حضرت مولانای ارشاد ایدوب بعده مولانا نیک علوشان و مرتبه
دنوی شمس غالب اولدقد حضرت مولانایه ارادت کورمش
اولسونلر . شمس تبریزی ابتداء حالد مولانایه رهبر اولمشدر والاشمس
مولانادن بیعت و ارادته کلمش ایکن مولانای تبریه و امتحان حد
طریقتدن خارجدر زیر ادنی اعلائی تبریه جائز دکلدن . و مشنوبده
بو ایکی بیت خود بو معنادن خبر و یروب حل اشکال ایتشدن اذعان
پاک صاحب لری اشکال ایتزلر

* مشنوی *

شیخ را که پیشوا ورهبر است * کرم ریدی امتحان کرد او خراست
امتحانش کر کنی در راه دین * هم تو کردی ممحن ای بی یقین
و مشنوی شریفک جلد نایستنده قطب زمانی وصف ایدوب عقبنده
بو ایات شریفه بی اراد ایتشدن

* مشنوی *

او چون نور است و خرد جبریل اوست * وان ولی کم از وقتدیل اوست
وانکد زین قندیل کم مشکات ماست * نور او در مرتبه ترتیبه است
یعنی واحد الزمان اولان غوث نور کیدر و عقل انک جبریلی در
و مرتبه ده قطبدن ادنی اولان ولی استفاضه ده اکا قندیل کیدر
واول ولی که بو مرتبه دن دون اوله بزم مشکات در . پس بو ایات
شریفه ده اولان ترتیدن مشکاتله شمس تبریزی به اشارت قایلدر و بعکسه
قندیل ایل کندیله و مشکات ایل شمس مراد اولتوب کندیله رتبه سی
شمس تبریزی به غالب اولدیغن بیاتدر قلیتأمل . طریق عشق و محبتده
باش و جان اوینادوب وجود و همیستدن منسلخ اولغله پیر و منصور اولان
عشاقک بریسی دخی * سید عماد الدین نسیمی در * عشق باز غریب
و طرح انداز کار عجیب ایدی . سلطان حسین بقرا . عشق و سوزش
و شوق و شورش ایل پرورش یافته اولان اولیاء اللهک مناقب سیهلرین
سلاک تحریر منتظم قیلوب اول کتابک نامنی مجالس العشاق تسمیه ایتکله
بو حقیر نا چیز دخی اول روضات حب الهیده خرام ایلان عشاقک
مجالستدن لاجل الاهدای برورد رعنا در میان ایدوب دماغ
اهل مذاق معطر ایتک ایچون سید نسیمک دخی سرگذشتی بیاتنه
شروع ایلدک * بیت *

رو تو چون منصور بردار نعم * تاشوی تو وجود مطلق در کرم
سید عماد الدین نسیمک علوم و فنونده مهارت کلیه سی اولوب انک
درونندن بیروننه متقاطر غیث انقاسی طوفان مثابه سنده اولغله دریای

دل تلاطمندن کلمات عجیبه و عبارات غریبه جوش و خروش کلوب
اصداق حروف گفتاری درر وجواهر اسرار نگاره آتشیدی .
ولایق کوش سروران حقیقت اولان زواهر بواهری پیش افتاده
انظار ظاهر بیدان اولدقده قدر گفتار درر بارنی فهم وادراك
ایده میوب مظهر اسم رقیب اولانلر « افشاء سر الربوبية كفر »
مضمونیه سیدی مؤاخذه ایتمشلایدی

نظم

اینچنین معنی زایشان سرزده * حلقه اش منصورین تودر زده
سید عمادالدین نسیمی حلیده ساکن اولوب احوالی منکرلر بحد
و بشمار اولغله اکا الحاد وزندقه اسناد اولنوب بر امر دك عشق بازغله
منهم ایدوب و شطحیات ایچون مایینده نیجه اسؤله واجوبه واقع اولمش
ایدی . لکن کندوسی خبر مدقق و متبحر و محقق اولغله هر کلامن
احسن وجهله توجیه و تأویل ایدوب کریانی تطرق دست قهر اعدادن
آسوده ایدی اتفاقا من حیث الحکمة الالهیه بر حسن الوجه و خوب
نفس امر د سید عماد الدین ایستادن خاطر نشانی اولان برقاج
ایسانی آواز خوب ایله زمزمه ایدوب

شعر

* من کنج لامکانم اندر مکان نکنجیم *
* برتر ز جسم جاتم در جسم و جان نکنجیم *
* من قرص آفتابم من چرخ آسیابم *
* من کاسه سپهرم در هیچ خوان نکنجیم *
* من منطق فصیحم من همدم مسیحیم *
* من ترجان وحیم در ترجان نکنجیم *
و بوکا مانند بعض اشعارینی انشاد ایندکده استماع ایلان جماعت
اول جوانی مؤاخذه ایدوب . بوشعر کیمکدر دیدیلر . بخدر دیو
کندویه اسناد ایدوب قتلنه حکم اولغله . داره کوتور درلر کن
سید عماد الدین نسیمی کلوب

شعر

* منم آن شکر حدیثی که بنطق چون در آیم *
* رخ و زلف ماه رویان نخست و ترجانم *
* منم آن زبیده غایب که همیشه در حضورم *
* منم آن وجود ظاهر که زبیده ها نهانم *
اول شعر بخدر لکن امر د کندویه اسناد ایلدی دیو بیسان ایلدکده
امر د مزبوری آزاد ایدوب سید نسیمی بیکنده پوست ایدیلر در بسی
یوزلور کن خون فراوان روان اولوب بشره سنده صفت مشاهده
ایستد کارنده رنگ و رو یک نیچون زرد اولدی دیو سؤال ایستدیلر
مطاع انوار عشقندن طلوع ایلش بر مهر سپهر عشق و مهرم وقت
غروبده خورشید رخشان زرد اولور دیو جواب و بردی

شعر

* بر جفاکش عاشقم ای یار سندن دونهزم *
* خنجر ایله یور کیمی یار سندن دونهزم *
* کر زکریا تک بنی باشند ایغده یار سه لر *
* باشم قوی آره ای نیسار سندن دونهزم *
* کر بنی یاندر سه لر طبر اغی صا و رسه لر *
* کولم اوتدن چاغر ستار سندن دونهزم *
* شعر دیگر *
* جعلتار بکم شامه یازلدی بوند، برنامه *
* که مشهور اولدی اسرارم جهانده، خاصله عامه *
* یغلدی شیخ وزاهد لر که یعنی صوبه لر منی *
* مرادم بو ایدی حقندن ایرشدم بن بو کون کامه *
* یغلدی قاضی و مفتی که یعنی یازه لر فتوی *
* طوتشدی اود ایله دفتر بولاشدی قانله خامه *
* کل ای باد صبا تبرک الن اوب بشدن اول یارک *
* بنم احوالیمی سوبله نه حاجتدر دخی نامه *

* که در صورت و معنی سنک ذاتکده ای عارف *

* چیردک جامه تقوی یکدن کیدک اوش جامه *

* یقین بیل روز محشرده طوتارم دامنک محکم *

* دیم ای بی وفاد لبریتور مدک بنی کامه *

* جهانه طولدی آوازه بشرق و غرب و بحر و بر *

* که صویدیلر نسیمی بی داغلدی جمله اخطامه *

وسید نسیمی ایله عداوت تامه سی اولان بر کمنه بونک دم فاسدی
هر کیمک عضونه بولشورسه اول عضو قطع اولنما بجه پانک اولز
دیونا کید ایلش ایکن حکمت الهیه ایله نسیمی دن بر قطره خون
اول کمنه نک انکشته اصابت ایدوب سترایدیم دیدجه گفتدن
وخلال اصابتدن طشره ظاهر اولغله غسل ایله دخی قابل
تطهیر در دیوب اول حالده سید عماد الدین نسیمی بوشهری . سلاک
نظمه کشیده قیلدی * شعر *

* جانسه سندن نه کیم کلسه جکر لر اغریمز *

* حق یلور برنوش ایچون یک نیش اورر لر اغریمز *

* آشنا لقمندر یا حق سو مکه نمیدر *

* جسمی سر تا قدم یک کز یار لر اغریمز *

* حق شرابی ایچنه نک یورکی سندان اولور *

* یک چکیچ سندانده اورسک دکه سندن اغریمز *

* شیشه می بن طاشه چالدم حق اظهار ایلدم *

* اندن احوال اغریدی عارف بصیر لر اغریمز *

* دکه نامر دک پچان میدانی بندن یخشی در *

* اریلور میدان قدرین ار قدر لر اغریمز *

* زاهدک بر پر مغن کسک دوز حقندن چار *

* کور بو کرچک عاشق سربا صویار لر اغریمز *

حسین بن منصور الحلاج مقدم الجیش کشکان عشق الهی اولوب میدان
محبته سنک نشان آز مایش نصب ایتمکله نک قدمنه کلن عشاق دخی

* بیت *

* نیچد باشلر طوب اولشلر بومیدان محبته *

* اوروب چوکان زلفیه چلر دیوان عشقنده *

دیوب تبرانداز جان ونبرد آزمای فضای لامکان اولوب جانکا، محبته
چوکان عشقه سرلرین کوی غلطسان ایتمکله * ع * حق
عشقنده قربان اولوب وصل آینه عطشان کیدر * قدس الله اسرارهم
وطیب الله ارواحهم * مثنوی *

سو زش عاشق ترا نیکو بود * آب چشم اوترادر جو بود
آتشی کرتست من پروانه وار * اندر آن آتش در آیم بیقرار
ز رخالص راچه پاک از سوختن * حال آن باشد در آن افر وختن
خود تو بودی در دل منصور نور * زان ازو آمدنا الحق در ظهور
غیر تو خود نیست در عالم کسی * این شده بر من معین خود بسی

اما ای طالب مستمع هر دعوی عشق ایلان دعوا سنده صادق
قیاس ایتمه سن کرچک عاشقار بین الکواکب عقد پروین جمع کبی
نادر الوجود اولور لر بونلرک حرکات و سکناتی مقتضای عشقه در
اکر هر تقلید ایلان تحقیقه ابریشیدی دنیاده منصور
ونسیمی دن یکلمزدی * مثنوی *

بود انا الحق در لب منصور نور * بود انا الله در لب فرعون زور
شد عصا اندر کف موسی کوا * شد عصا اندر کف ساحر هبا
پس ایمدی بو ذوق و حالتدر حالت خود تقلید بدعت و بی منفعتدر
مجرد لسانلرین مقالات ارباب حاله تقلید ایدن ضال و مضل اولور لر
مکر کیم حق سبحانه و تعالی کمال لطفندن اول ذوق اعطا و اذافه
ایله . ایمدی تقلیددن احتراز ایدوب ارباب تحقیقک دامنه تشبث قیل
* مثنوی *

کر هزاران سال تو این ره روی * بی دلیل و راهبر گمراه شوی
زیرا محققلرک دامن عصمتلری کرد معصیتدن پاکدر مقلد لر ایسه
دریای معصیته غرق و سراپا چرک نا کدر

* مثنوی *

طیبات آید بسوی طیبین * لایحین الخبیثات تست هین
حضرت مولانا قدس الله سره مثنوی شریف بنده بر روستایی
بر خواجه بی شهردن انواع نضرع و لاف ایله قریه سنه دعوت
و فرشته ایدوب خواجه شهر دخی اهل و عیالیه اعتمادا علیه
وارد قدده کویلو خواجه بی بطر لوب باشلر بنه انواع نکاید کتوروب
بعده حیلہ سی ظاهر اولد قدده شراب عشقندن پیهوشلق دعواسن
ایلدیکن حکایت بیوردر

* مثنوی *

لاف درویشی زدی و بخودی * های هوی مستیان ایزدی
که زمین را من ندانم ز آسمان * امتحانات کرد غیرت امتحان
صد هزاران امتحانست ای پدر * هر که گوید من شدم سرهنک در
کرداند عامه او را ز امتحان * پختکان یار جویندش نشان
کرنبودی امتحان هر بدی * هر محنت دروغا رستم شدی
مست حق هشیار چون شد از دیور * مست حق ناید بخود از نفخ صور
باده حق راست باشد بی دروغ * دوغ خوردی دوغ خوردی دوغ دوغ
ساختی خود را جنید و بایزید * رو که نشناسم تبر را از کلید
بدری و مبتلی و حرص و آرز * چون کنی پنهان شدای مکر ساز
خویش را منصور و تلاجی کنی * آتش بر پنبه یاران زنی
خویش را از هر روان کمتر شمر * تو حریف رهزنانی که مخور
باز پر از شید سوی عقل تاز * کی پرد بر آسمان پر مجاز
خویش را عاشق حق ساختی * عشق بادیو سیاهی باختی
عاشق و معشوق را در رسته خیز * در بدو بنسند و پیش آرند تیز
این نمی بینی که قرب اولیا * صد کرامت دارد دو کار و کیا
ای بخورده از خیال جام هیچ * همچو مستان حقابق بر هیچ
آنچنان مستی مباش ای بخورد * که بعقل آبی پشیمانی خورد
بلکه از آن مستان چون می بخورند * عقلهای خسته حسرت میبرند

پس ای طالب طریق هدایت اگر تحقیقه رسیده اولق ایسترسک
شریعت محمدیه و سنت سنیه احمدیه به تثبیت و زهد و عبادته تقلید
فیل زیرا تحقیقه ایرنلر انکله و اصل اولورل کا قال تبارک و تعالی
« واعبد ربك حتى يأتيك اليقين » یعنی ربکه عبادت ایله حتی جان
حلقومه کلوب محضر اولنجیده کین . اعمدی لازم اولان عبادات
خالصه و اعمال صالحه ایله اولایزین بیرون ایدوب بعده تصفیقه
درون ایلیه سن طریق مبین شرع متیندر محکم طوتوب مفارقت
ایتمه سن حق سبحانه و تعالی سنی اهل تحقیقه سوق ایدوب بعد
الملاقاة سن دخی تحقیقه ایرشد که اختیاری الکن کیدوب عشق
الهی نیجه دیلرسه وجودک ملکته حکم ایدر « اللهم يسر لنا
ذلك التحقيق بفضلک یاودود » اما عبادتده دخی نیتک خالص
کر کدر زیر خالص النیه اولیوب قلبکه مزخرفات دنیویه و افکار
ردیه دن صد هزار تلویثات اولوب و یاخود عبادت و طاعتدن مرادک
خلقه اراعت اولورسه « ولا یشرک بعبادة ربه احدا » آیت کریمه سنده
اولان نهیدن اجتناب ایتمش اولورسن پس بو وجهله قیلدیغک نماز دن
مقدار ذره کندیکه نفع اولمز

* مثنوی *

در حدیث آمد که تسبیح از ریا * همچو سبزه کلخن دان ای کیا
اماز نهار کچ فهم اولیوب بنم خلوص قلبم بو قدر دیوتسویلات نفسانیه
ایله عبادتدن منقطع اولم که کنز کیه باطنه کوشش ایدوب عبادتده حقندن
غیری مرادک اولماغنه حقندن توفیق و عنایت طلب ایله زیرا حق سبحانه
و تعالی کلام مجیدنده « اقم الصلوة لذكری » دیو امر ایتمشدر
ظاهر امر وجوب ایچوندر امر ایسه مقید بالذکر اولوب غفلت خود
ذکرک ضدیدر « ولا تکن من الغافلین » آیت کریمه سنده اولان نهیک
دخی ظاهری تحریمیدر . پس جمیع حالد غفلت اوزره اولان کسینه
صلوتده ذکر حق ایله نوجهله قائم اولور « لا تقربوا الصلوة وانتم
سکاری حتی تعلموا ما تقولون » آیت کریمه سنک سبب نزولی کرچه سکاری

اولد قلمی حالده صلوته قریب اولان طائفه بی نهیدر لکن نیجه
کمنه واردر که ظاهر مسکراتدن برشی شرب ایتمش ایکن حب
دنیا دن اولقدر بیک غفلت و خرنشوت نوش ایتمشدر که نه قراءت ایتمش
یلورونه قیلدیفن ییلور سوال ایتمشدر تارک صلوة دکلم دیو غرورلور
صلوة خود رب العزتہ تواضع و تمسکندر کما قال علیه السلام « انما
الصلوة تمسکن وتواضع » کلمه انما والف ولام ایله حصر و تحقیق
یورمشلرودخی « ان الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر » آیت
کریمه سی موجبجه ■ من لم یته صلوته عن الفحشاء والمنکر لم یزده من الله
الابعدا « دیو یوروب صلوة غافل ایسه فسادن منع ایتمشکنه اشارت
ایدوب بر حدیث شریف دخی یورورلر که « کم من قائم حظه من صلوته
التعب والتصب ■ پس بونکله مراد یوریلان صلوة غافلدر و کما قال
علیه السلام « ليس على العبد من صلوته الا ما عقل منها » ایمدی
غفلت ایله اولان کلام مناجات اولمز مصلی خود صلوتنده رب العزتہ
مناجات ایدر صوم و زکوة و حج و جمیع عبادات دخی بویه در ■ پس
ایمدی ظاهر حالده دخی وجه مشروح اوزره خالص النیه اولمق
کر کسن که ارباب تحقیقندن اولمغه لیاقت حاصل ایلیه سن
* لابی سعید ابی الخیر *

تاروی ترادیدم ای شمع طراز * نه کارکنم نه روزه دارم نه نماز
چون باتوشوم مجاز من جمله نیاز * چون بی تو بدم نماز من جمله نیاز
« قال ابو طالب المکی حدثت ان المؤمن اذا تواضعا للصلوة تباعدت عنه
الشیاطین فی اقطار الارض خوفا منه لانه يتأهب للدخول على الملك و اذا
کبر حجب عنه ابليس و ضرب بيته و بيته سرادق لا ينظر اليه و واجهه
الجبار بوجهه فاذا قال الله اكبر اطلع الملك في قلبه فاذا ليس في قلبه اكبر
من الله فيقول الملك صدقت الله في قلبك كما تقول قال فتبشع من قلبه
نور يلحق بملكوت العرش فيكشف له بذلك ملكوت السموات و يكتب له
حشو ذلك النور حسنات قال وان الغافل الجاهل اذا قام الى الوضوء
احتوشته الشیاطین کما یحتوش الذباب على نقطة العسل و اذا کبر اطلع

الملك في قلبه فاذا اكل شيء في قلبه اكبر من الله عنده فيقول كذبت ليس
في قلبك كما تقول قال فيثور من قلبه دخان يلحق بعنان السماء فيكون
حجابا لقلبه عن الملكوت فيرد ذلك الحجاب صلوته و تلثم الشیاطین
قلبه و لاتزال تنفخ فيه و تنفث و توسوس و تزین له حتی ینصرف
من صلوته لایعقل ما کان فيه « ابن عطاء الله اسکندر اینک حکمی
شرحنده ذکر اولنان حدیث شریف ثبت اولمشدر

* نظم *

کل ایمدی سندخی اکلہ نمازک * که مقبول اوله انده هر نیازک
طیشن قلبه به دوندرمک مسلمان * دکل اول قابویه ارکان ایمان
ایچی قیلمایحق انک نمازی * چان ایشیدیلور دلده نیازی
همان ظاهر عبادت شرع ایتمندن * خراجن کوتورر قولک باشندن
توجه اولنججه قوله کامل * شریعت اهلی طوتمزانی قابل
اگر جسمک نمازین قیلدک ایسه * انک ارکان و شرطن بیلدک ایسه
نمازین او کرن اول روح روانک * که کوز کوسیدر اول شاهجهانک
ندر شرطی ندر رکنی بیل ایمدی * انک ایله اکا قوللق قبل ایمدی
صلوة جان او کیم کوتر وله شاهد * جالی جانکه اوله شاهد
کوره سن جان کوزیله اول جالی * یویه وارلغنی جانک و صالی
بیله سن جان کوزی هم نور حقدر * جبال پرتوندن پرور قدر
انک ایله کورن اولدر جالی * بویولده بیلن اولدر قال و حال
سنک کوکک مصیقل دوشدیکندن * اونورایدی چو عکسی دوشدی سندن
او کوردی لیکن اتی سنی صاندک * اونورک شوقنک اودینه یاندک
بومتراسده هنوز فانی دکلسن * کوکلر دردی درمانی دکلسن
چو جان اولدی جالینه مصلی * جالی جانکه قیلدی تبجلی
پس اندن ایسته نور ارکانی انک * که هر رکنی طویاسرین خدانک
کوره سن سر تسر احکام شرعی * نیجه اولمشدر نمازک اصل و فرعی
که فرعنده یوریسک حکم شرعک * صلوة اصلینه ایلرور سنی فرعک
کورر سن آنو کیله اول یوزی سن * ییلور سن پرتو ایمش نور حقندن

پس اول اصلی قویوب فرعه اوینلر * اولار در آز و بن یولده قلانلر
 پس آنی طوتکه یولده قالیاسن * وصالینه دو کونی المیه سن
 اتاسن اردیسه ایکی جهانی * کورینه جانکه سر نهانی
 که سنلک یوما نیجه اوز کدن * فنا بولما یسر سن کندوز کدن
 اکر وارلق ایله کلسک سن ای جان * وصالی قانی سن یاقانی جانان
 اومزلده بوالههائی بولانلر * اولار در کندوسن یاوی قیلانلر
 وجودی دفترینی غرق ایدنلر * انک ایله اکا انسر کیدنلر
 که محو اوله اوزدن کلی کثرت * قبول ایده انی دریای وحدت
 یویه اول آریده نام ونشانی * یونه اندن کوتوره آد و صانی
 بیلان آدینی انک بوله مقصود * پیله نه و بر دیکن اول قوله معبود
 حفسک لطفن بوله کیم بولسه آنی * یتوره کیمکه یاوی قیلسه انی
 اوقونه وارلغندن سر شاهی * اوله اول دفتر حکم الهی
 نیجه کیم حق رسوله قلدی بویرق * که حکمدن آنی کوریم آیرق
 طوتن الکده بنم قدر تمدر * اولان دیلکده بنم حکمتدر
 کل ای عاشق بویولده قانی اول سن * بودریا موجنک عجمانی اول سن
 که سنک موجنک اوله کوهر افشان * بوله اندن نیچه لدرده درمان
 اودریادن بزی ای حق آرمه * بخالف یلار ایله یولدن ایرمه
 انک سرنده سن ویرجانه تمکین * ترد دل ایله کوسترمه تلوین
 ای طالب عاشق وراغب صادق محقق ایله مقلدی ندن پیله یم
 دیو سوال ایدرسک بوآنه دک خود تحقیق اولسان ارباب حقیقتک
 علامتدر سماع جائله مستمع وهر برینک احوال واطوارین متبع اولوب
 اکا کوره عمل ایده سن زمانه ده قال ایله بازید لکدن ومنصور یتدن
 دم اورنلرک نهایی یوقدر بلکه انلردن دخی ایلر و پکنورل

❖ بیت ❖

مرد میباید که باشد شه شناس * کر بیند شاه را در صد لباس

❖ بیت ❖

سویلدر سک دلرنده قال چوق * ذره دکلویر یستنده حال یوق

حق سبحانه و تعالی توفیق و عنایت ایدوب اول وارث حقیقت
 محمدی اولان مرآت حقایق نمایه دوش اولدقده « المؤمن مرآت
 اخیه المؤمن » مصداقجه مرآت قلبکده هرگز نیک و خیار دن
 اثر قالیوب شک و کاندن خلاص و شهود وایقان صاحبی اولور سن
 مشکلات غریبه نک فانی حضرت مولانا قدس الله سره مرشد کامل
 نه وجهله معلوم اولدیغن مستعینه تعلیم ایچسون مشوی شریفی
 بو حکایت ایله ختم ایتشلردر . فی الحقیقه بو وجهله جست و جوایدن
 طالب بهر حال اهل تمیز اولوب محروم قالمق احتمالی یوقدر مکر کیم
 طالب اولیه . حکایت ایدرلر که . برکسته نک مانند سروران
 اوچ فرزند ارچندانی وارایدی پدرلری مختضر اولدقده جماعتی
 حضورینه دعوت ایدوب بعدالوفات جمیع متروکاتم فرزندلرمدن
 هر قنغیسی کاهلتر ایسه اکا و برلسون دیو وصیت ایدوب وفات
 ایلد کدنصرکه فرزندلری قاضی به واروب ای قاضی عادل بز پدرمزدن
 اوچ یتیم قالدق و پدرمز زروسیم وجهله ماملکن اوچزدن
 کاهلتر هر قنغیسی ایسه اکا وصیت ایلدی وصیت پدری
 اجرا ایدر ز و حضرت اسمعیل حضرت ابراهیم علیهما السلام
 حضورنده قربان اولمقدن پیچیده سر اولندیغی کبی بز دخی پدرمز
 تسلیم اولمشزدر بزی کوروب مایینمزده مال موصی کیمه توجه
 ایدر سه حق مستحقنه واصل اولسون دیو سمع و طاعت کوستر دکرنده
 قاضی دخی تقریرلرین استماع ایلایوب پس هر بریکز عاقلار سنز
 کهالتکز دن خبر ویریکز مراتبکز معلوم اولوب اکا کوره اجرای
 احکام شرعیه ایده لم

❖ مشوی ❖

تایینم کاهلی هر یکی * تایینم حال هر یک بی شکی

عارفان از دو جهان کاهلترند * زانکه بی کشتبار خرمن میزند

کاهلی را کرده اند ایشان سند * کارایشانرا جویردان میکند

ایمدی بوابیات شریفه دن مراد بالذات نه مقوله کهالت اولدیغی

معلوم اولدیسه قاضی مزبور برده دل اولان زبانلرندن اقامه
ینه طلب ایلدی زیرا فرض ایدلم که برکسته شمس طالع علوم وفنون
وصندوقه درمکنون ایش نطقه کلمه بجه ندن معلوم اولور مثلا
مانند شرحه کباب اولان برحائل جزئی چشمی پوشیده ایتسه
صد هزار انجم و آفتابک روپوشی اولور کذلک شرحه کبابه مشابهتی
اولان لسان غیر ناطق دخی صندوقه قلبه مکنوز اولان جواهر
زواهری پوشیده ومقفل ایدر اگرچه نطق کاذبک دخی بیانی واردر
لیکن اهل مذاق قنده صدق و کذب طعمندن معلوم اولور وزان
اولان باد نسیم جانب کلشن دغیدر و یاخود کلشن دغیدر فاسد المشام
اولیانلرک دماغی استشمام ایتد کده عیاناً یلور بوی صدق ایلر رایحه
کذب مسک ایلر سیره بکرز بهر حال تناول ایدلرک دهانندن رایحه سی
ارباب شمک دماغنه صعود ایتد کده واقع حال منکشف اولور سیر
خوار اولان کسینه عقیده مسک یدم دیدیکی نبی مفید اولور و تیزهش
اولانلر تجربه ده قاینیان اغذیه بی ترشیدر و یاخود شیرینیدر رایحه
سندن تمیز ایدر پس هر کس نطقه آغاز ایتد بجه احوالی بجه
معلوم اولور دیو فرزندلر دن حاللرینی تقریر طلب ایلدی ایچلرندن
برسی نسق مزبور اوزره گفتاره کلوب

منوی *

آدمی مخفیست در زیر زبان * این زبان پرده است در زیر دهان
چونکه باری پرده را درهم کشید * سر سخن خانه شد بر ما پدید
کاندران خانه کهر یا کند مست * کنج وزر یا جلله مارو کژدم است
مضمون بجه بن آدمی نطقندن یلورم و گفتاره کلر سسه ایکی اوچ کون
صبر ایدوب بعض اطوارندن تشخیص ایدرم دیدی برسی دخی اگر
گفتاره کلور سسه تمیز ایدرم والا بهر حال بر طریقه زبان کشاده
اولوب نطقه کتوررم دیدی * پس قاضی عادل دخی سنک مثالک
اکا بکرز که بر مادر مشفقه بجه سینه نصیحت ایدوب اگر خوابد بعض
خیالات سهمناک کور رسک خوف ایتمه قوی دل اولوب اوزرینه

هجوم ایلر بی تاب و روگردان اولوب خلاص اولورسن دید کده
مادر بجه دخی مادرینه سوال ایدوب خیالات شیطانیه نک دخی
مادری خیال بجه به بونصیحتی ایدوب اوزرینه تکرار حله ایدرسه
اول زمان بجه ایدلم دیدی * پس اول شخص دخی سنک حیلکدن
اکاه اولوب ونطقه کلر سسه لله تعالی اول وقت نه وجهله فرق
ایدرسن دیو سوال ایلدی

منوی *

گفت اگر از مکر ناید در کلام * حیلر را دانسته باشد آن هم نام
سراور چون شناسی راست کو * گفت من خامش نشینم پیش او
صبر را سلم کنم سوی درج * تا بر آیم صبر مفتاح الفرج
ور بچوشد در حضورش از دلم * منطقی بیرون زاین شادی و غم
من بدانم کان فرستاد آن من * از ضمیر چون سهیل اندر من
زانکه از دل جانب دل روز نیست * در دل من آن سخن زان نیست
پس بونلرک ماوراسی زبانه کلر حق بودر که مرشد کاملی فرقه بوندن
زیاده دلالت اولر زیرا حالی تقلید ممکن دکلدر حالات واذ واقعی فرق
ایدن کوش وزبان دکلدر بلکه هوش و دلدر و بواحوال مرشد کامل
تربیه سنده اولانلرک معیار ایدر مرشد کامله حق تعالی ارجعی خطاین
ایدوب دار بقایه رحلت ایتد کلر نده بجه سی دعوی ایدوب ارشاددن
دم اورسدر وروضات معارفدن بجه دسته کلر کتورسدر مجرد
دعوی ایلر اولان گفتاره اعتبار ایتوب مرشددن فتیله قلبن ابقاد
ایلیان عاشقمر مرآت قلبلرین هر بر سالکه ادنی واعلی دیمبوب مقابل
ایدلر اول نور محمدی هر قنغیسندن پرتو صالارسه هیچ فردر سوال
ایتوب و واقعه به یا نفع احتیاج چکبوب قبله حقیقی به متوجه
اولورلر اما فنا و فردیت حاصل ایدن کماللر برحاله وارمشدر که
آفتابک قرصنه داخل اولوب هر قنغی بر جدن طلوع ایدرسه بیلر
نمایان اولورلر اهل فنا کشف و عیان ایچنده در تحری ایتزلر و آفتاب
حقیقیدن منفک اولزلر

✽ مثنوی ✽

آفتاب معرفت نقل نیست * مشرق او غیر جان و عقل نیست
خاصه خورشید کمالی کان سر نیست * روز و شب کردار او روشکریست
مطلع شمس آی اگر اسکندری * بعد از آن هر جا روی نیکو فری
بعد از آن هر جا روی مشرق شود * شرقها بر مغرب عاشق شود
مشکل اولدر که حقله باطلی فرق ایدر دیده ویر لمیوب « و من کان
فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی و اضل سیلا » زمره سیله محسور اوله

✽ مثنوی ✽

کریدیدی حس حیوان شاه را * پس بدیدی کاو و خر الله را
الهی مدد شدن چشم و دله سن نور رؤیت ویر * پس ای عاشق صادق
حسن اعتقادك اولان اعزتك نظر لرینه وارد یغده خلوص قلبه
اكا متوجه اولوب و تسلیم کلی اوزره خاموش اولوب سکونت ایله
طوره سن اگر قلبسکدن محبت دنیا و فکر ماسوا چیقوب رقت قلب
حاصل اولوب نور محبة الله ایله مالا مال اولوب بی اختیار کریه
وزاری و سوزش درون حاصل اولور سه اول همانك سایه سن
سعادت بیلوب دامن الدن قومیه سن « کما سئل عن النبی علیه
السلام فقیل من اولیاء الله قال هم الذین اذا رأوا ذکر الله « و بوحالی
جست و جوا یچون بیک شیخه دخی وار رسك تا اله ~~ک~~ تور نبیه دك
بر بسته قرار ایتیه سن طریق طلب بودر والا مجرد قال ایله اولز الله
تبارك و تعالی سکا بو دولتی نصیب ایدر سه کمنه دن شهادت
ایستیموب قلبکده طلوع ایدن نور محبة الله انك شاهدهی اولور فرضا
بر عزیزی هواده اوچار و سجاده ایله بدی دریایی کچر کور رسك سنی
حقیقتکدن خبر دار ایتیموب و نور ایمانله ~~ک~~ وکل شمعی یاندر میوب
محبة الله اعطا ایتد کد نصره انك کرامتدن سکا نه فائده اولور

✽ مثنوی ✽

خود چه حاصل چونکه خود نشناختی * دین بدعوای سکان رد باختی
چند کویم من بتو اسرار را * خود زکل نشناختی تو خارا را

رو بدان خود را که تا دانا شوی * هم نور خویشتن پنا شوی
اگر بقدر کرامتی مشاهد اولان بوحاله قادر ایکن دل طالبده شمع
او یاندر مز می دیر ایسک نعم هر صاحب کرامت ارشاده قادر اولز
اعطا و قدرتی حق سبحانه و تعالی کیمه لایق کور رسد بوارشاد
انلر کدر بوحال نه علمه نه کرامتله و نه معرفت ایله اولور پیر ندین
وارث سلطنت اولان پادشاهلر اول سلطنتی ~~ک~~ سبب ایله بولیموب
موهبة الهیه اولدیغی کبی بودخی بودولتی عالم بالادن بیله کنور مشدر
لکن ارباب کرامت دخی حق تعالیك مقبول قوللری اولوب فاما
ذکری سبق ایدن سالک غیر مجذوب زمره سنده قالب درونه نفی
اولز لکن دفع مضرت و مرادات دنیویه دن جوق منفعتی اولور
سوزمن طالب حق اولانه در و ماسوا به التفات ایتیموده در و حق
تعالی ارباب کرامتی مقاملرنده ثابت ایدوب هر بری کندی مقامتدن
خشنود اولمشلر در

✽ بیت ✽

چند کوی تو بنا اهلان سخن * دم نکه دار و معانی ختم کن
ایمیدی ای برادر جان برابر و نور دیده پدر و مادر فی نفس الامر
کندیکی تجسس ایدوب اگر کرچک طالب ایسک مر شد کاملک
نشانی بودر اثرینه کیدوب مقصوده ابره سن الله سبحانه و تعالی مبسر ایله

✽ مثنوی ✽

مهر یا کان در میان جان نشان * دل مده الیمهر دلخو نشان
رو بچو یار خدایی را توزود * چون چنان کردی خدا یار تو بود
هر که خواهد هم نشینی با خدا * کونشین اندر حضور اولیا
از حضور اولیا ~~ک~~ کر بکسلی * تو علای زائکه جزوی نی کلی
✽ ذکر مناقب ممشاد دینوری قدس الله سره و روح الله روحه ✽
عامل کارگاه هدایت . کامل بارگاه عنایت . ممشاد دینوری مشایخ عراق
مفتداسی سوزندگان اشتیاقک پیشوای ایدی مولد و منشأی
دینور در و دینور همدان ایله بغداد پیونده کرمانه قریب قرمیین
یافته کوهستان شهر لیدن بر شهر در

﴿ بیت ﴾

در حقایق سرا و اسرار جان * هم هم بوده همه سر نهان
ممشاد دینوری بیور در که حق تبارک و تعالی دل عارفه بر مرآت
وضع ایتشدر که هر بار که عارف اول مرآت نظر ایتش حق
مشاهده ایدر ﴿ بیت ﴾

* ای آینه دل پاک دار ای طالب دیدار او *

* باشد که اندازد نظر در آینه رخسار او *

و بیور در که جسته هر نه واریسه قرق یلدر که بکا عرض قباورل
بن گوشه چشمه اکا بر کره نظر عاریت دخی ایتدم

﴿ از گفتار نسیمی ﴾

* ای جشک خندان کلی آجی فراقک خار ایش *

* مشتاقه دیرلک سنسزین والله که کی دشوار ایش *

* کلکون یکاغکدن بکا کشف اولدی ای بدر دجا *

* اهل وفاق جنتی شول باغ و شول کلزار ایش *

شیخ الاسلام عبدالله انصاری قدس الله روحه بیور در که حضور
حقه غیره نظر ایتک شرکدر حق سبحانه و تعالی فخر عالم صلی الله
علیه وسلم حضرت تلیت « مازاغ البصر و ما طغی » و دخی « قل الله
ثم ذرهم » دیو بیور مشدر و ممشاد دینوری بیور در که معرفت
صدق حقه افتقار در و طریق حق بعید در حقه سیر شدید در
عبدالله انصاری تصدیق ایدوب راه خدا دور در مکر که حق دستگیر
اوله و روزگار پکور و ب حقه صبر ایتک مشکدر مکر که عبدک
مونس حق اوله بیور مشدر . ممشاد دینوری فقر استدن ابو عامر عبدالله
انصاری حکایت ایدر که بر کون ممشاد دینوری ایله او طور رکن
بر جوانمرد در خانه دن ایچرو کیردی فقرایی ضیافت و میزبانلق ایتک
رجا ایلدی اورتیه بر ازار وضع ایتشکن فقرایه میزبان اولق نیجه
مکندر دیو قبول ایتدیلر شیک هر کز بویه وضعی صدور ایتمش

ایدی بواجلدن فقرا خانقاهدن طشره چیقوب وضع مزبورک
صدور نه حکمت ندر که دیو فکر و ذکر ایدر لریکن حضرت شیخ
طشره چیقوب بیور دیلر که حالا بوکلان کسستهک التندن بعض شی

ضایع اولوب شمدی کلوب فقرایه بعض نسته اتفاق ایدوب سرمایه سنی
بولق ایسترمادامکه قلبی اندن منقطع اولیه اکایول بو قدر و قح باب اولز
دیو بیور دیلر . ابو عبدالله الطائی روایت ایدر که محمد بن خفیف بکا
حکایت ایلدی بر کون روایه ممشادی کورددم اللربن سمایه پیوسته ایدوب
یارب القلوب یارب القلوب دیو مناجات ایدر اتی کورددم آسمان ممشادک
سر مبارکنه قریب و منشفه اولدی و ممشاد دینوری سمایی
حامل اولدی قدس الله روحه ﴿ ذکر مناقب محمد دینوری قدس الله
سره و روح الله روحه ﴾ سید انقیاء سند اصفیاء مقرب احدیت .
مقدس صمدیت . پسندیده درگاه . بر کزیده الله . محمد دینوری
قدس سره نک اسم شریف لری محمد بن عبدالحالق دینوری در اجله
مشایخدن اولوب نیجه بیلر صحبت فقرایی التزام ایدوب تربیه لری
ایله تفید بیوردی ﴿ بیت ﴾

خده نور یطفی نارنا * یطفی الثیران نار من هوا

آخر عمر زنده وادی القرائام محله بر مسجد نزول ایدوب بعد اداء
صلوة العشاء مسجدده اولانلر خانه لریته کیدوب محمد دینوری بی مسافرت
دعوت ایتدیلر حکمت خدا عمر شریف لری پایانه ایروب « فاذا جاء اجلهم
لا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون » شوای شریف نیجه اول کیجه
رحمت رب غفوره واصل اولوب علی الصباح خلق مسجد کلدکلرند
محمد دینوری حضرت تلیت وفات ایش بولوب تجهیز و تکفین و دفن
ایتدیلر اول کیجه نک ایرته سی مسجد کلوب کفن مزبوری بر کاغذ
ایله محرابده وضع اولمش بولدیلر کاغدی اچوب نظر ایتدکلرند بر سره
بر عزیز مهمان کوندرمش ایدک قدرینی بلوب و مسافرت دعوت
قیلوب اطعام ایتدیکر سزک کفکز دخی کرکز دیو یازمش کوردیلر
رحمة الله علیه . محمد دینوری بیور در که صحبت مردان خدایه دخول

حق تعالیٰ توفیق و عنایت دهند و هم بر کون اصحابه بیور مشایخ که
البسه ظاهره سزی اعجاب آیتسون مجرد ظاهر ن تزیین ایلیانلر تحریب
بواطن آیتمنجه تزیین ظواهر آیتمشلردر . و عبدالله انصاری
خیزر تلی بو کلامک تاییدی ایچون بیورر که بز اصحابه آرایش جامه
و آرایش ظاهر تعلیم ایلدک بلکه عمارت باطن تعلیم ایلدک خدا راضی
اولسون شول کسسه ردنکه انجق آرایش جامه و مرقع و میان بند
و سجاده به قانع اولوب عوالی امور دن اولان صفای باطنه همت
ایلیه زیرا هر کیم بونلرک بوزینن کورسه همان مراد اولان بر صورت دن
قیاس ایدوب مطلب اصلیدن قالور اما شول کسسه لر که خداوندان
معانی و بواطنلر حق دن غیر شیئه ککوکل بغلزلر و ما سوایه
مبغول اولزلر * منوی *

صورت ظاهر فنا کرد بدان * عالم معنی بماند جاودان
چند بازی عشق باتش سبو * بکدر از نقش سبور و آب جو
صورتش دیدی زمعی غافل * از صدف دری کزین کرعاقلی
این صدفهای قوال در جهان * کرچه جله زنده اند از بحر جان
لیک اندر هر صدف نبود کهر * چشم بکشار دل هر یک نکر
کان چه دارد وین چه داردی کزین * زانکه کیا بست آن در ثین
* ذکر مناقب شیخ ضیاء الدین ابو النجیب عبد القادر السهروردی
قدس سره * قطب مرکز دین و دولت سرمدی . شمع جع سنت
احدی . کاشن تو حیدک شکفته وردی . ابو النجیب سهروردی . علوم
ظاهره و باطنه ده کامل و مکمل اولوب مؤلفات کثیره صاحبیدر
* نظم *

شیخ نجیب سهروردی را بدان * مقتدا شد در امام سالکان
هر که اواز جام اویک قطره خورد * کوی دولت از میانه او ببرد
عشقشان بر دست مارا داد دست * عاشقانرا عشق ایشان کرد مست
تاریخ امام یافعیده مسطور در که ابو النجیب اصحابندن بریسی
روایت ایدر که بر کون ابو النجیب ایله بر قصاب دکانک او کندن

بکر کن یوزلش و چنگله اصلش بر قویونی کوردر حضرت شیخ توقف
ایدوب بو کوسفند آویختن مذبح دکم بلکه جز دهیم دیو سوبلر
بیور دقلزنده قصاب بیهوش اولوب زمینه دوشدی بعده قالقوب
حضرت شیخی تصدیق و جرمنه اعتراف ایدوب نائب اولدی . ابو النجیب
سهروردی قدس سره آداب المریدین نام کتاینده بیورر که « اجعوا
علی ان الفقور افضل من الغنی اذا کان مقرونا بالرضی فان اخرج مخرج بقول
الشیخ علیه السلام الید العلیا خیر من الید السفلی قیل له الید العلیا تنال
الفضیلة باخراج ما فیها والید السفلی تجرد المنقصة یحصل الشئ فیها
ففی تفضیل السخا والعطاء دلیل علی فضل الفقر من فضل الغنی
للافتاق والعطاء علی الفقر کان کن فضل المعصية علی الطاعة
لفضل التوبة » یعنی مردان خدایک اکثری فقر غنادن افضلدر
دیمشلردر اکر بر کسسه ویریحی ال الجی الدن بهتر اولدیغنه
« الید العلیا خیر من الید السفلی » حدیث شریفی ایله استدلال ایدرسه
جواب بو وجهله در که دست دهند مالنی ایشار و فی سبیل الله نشار
ایتمکله باب فقری فتح ایتش اولور و الجی ال اخذ مال ایله باب
غنایی کشاده ایتش اولور پس خیریت دهند غنا جهندن
و مفضولیت کیزنده دخی فقر جهندن اولوب بلکه باب غنایی فتح
ایتدیکیچون فقر غنادن ادنی اولور . پس ایددی تفضیل سخا و عطا
فضیلت غنایه دلیل اولز بو تقدیرجه غنایی فقره تفضیل ایدنلر لاجل
الافتاق و الایثار تفضیل ایتشلردر مثلا

* بیت *

جرمنه معترف اولان مسکین * یکدرا ندن که اوله طاعت بین
مضمونی اوزره شول کسسه لر که معصیتی طاعته تقدیم ایتشلردر معصیت
اوزره توبه ترتب ایتک اعتباریله در و الاشول طاعت که انده عجب
وریا اولوب خالص اوله او مقوله طاعته معصیت نه وجهله تقدیم اولور
یعنی غنایی فقره تفضیل ایدنلر نفس غنایی نفس فقره تفضیل دکلدر
بلکه غناک لازمی اعتباریله در

* مثنوی *

اهل فقرند برتر از کرو بیان * اهل فقرند زبده ملک جهان
 ملک برهم زن تو ادهم وارزود * تابیابی همچو او ملک خلود
 پس شول غنی که قلبی دنیا به محبت ایتیموب فقره مائل اوله اولدخی فقرا
 زمره سندن عد اولتور * بیت *
 هر که آخرین ترا و مسعود تر * هر که آخرین ترا و مبعود تر
 وشول فقیرک که قلبی فقرینه راضی اولیوب غنایه طالب اوله خسران
 دارینه گرفتار اولور * نظم *
 مال دنیا پیش شیطان جمع شد * این مرا از نص قرآن سمع شد
 رو بقرآن کار کن از او کذر * تا کشاید جنت حق بر تو در
 وینه شیخ عطار علیه رجه الغفار پیورلر که
 از دریای ابرار *
 * اغنیارا اعتبار از در همی چندی بود *
 * همچو طفل نفس کو خرم بشیر مادرست *
 * اعتبار زینت دنیا بدان ماند که کس *
 * بیند اندر خواب کورا جامه نو در برست *
 * زال دنیا هر دو روزی با کسی دارد سری *
 * زنکه دارد میل نا محرم رها کن کو غرست *
 * کرمول از زال دنیایی رها کن ز اختیار *
 * گفتن لفظ طلاق اندر زبان شوهرست *
 * سفله را اقطاع دنیا خوشتر از عقبی بود *
 * خود جعل را بوی سر کین به زطیب عنبرست *
 * در خیال هر چه باشی عین آنی آن زمان *
 * ز چو در آتش در آید دردی چون اخگرست *
 * جز حق روزی طلب کردن نشان مشر کیست *
 * التجار غیر کردن از بکار برترست *
 * حارس سیم وزرا ز زر سیر نبود تا بمرک *

* میکشد مستقی آب وان بر کش منجرست *
 * کر کدار اعود سوز آتف نباشد کو مباح *
 * سینده بر آتش او کرم همچون منجرست *
 * منم و درویش را نبود خلاصی از اجل *
 * صید صیادست صیدار فربه وار لا غرست *

محی الدین عربی قدس سره روایت پیورلر که بر طالب مدینه اندلسدن
 دیار مصره کیدر کن ساحل دریاده صورت فقرده بر زاهده دوش اولوب
 شدت حرّی دفع ایچون سازدن بر مسکن اختیار ایدوب و ستر عورت
 مقداری حصیردن لباسی اولوب بهر یوم دریادن اوچربالقی
 اولیوب برین آزاد و برین فی سبیل الله اتفاق و برین دخی کفاف
 ایدینوب بو حال اوزره عبادت و مجاهده ایملکه بن دخی تعجب ایدوب
 ای عزیز بوموضعده مستقر اوله لی تمقدار زماندر دیو سؤال ایتد که
 او تو سنده قریبدر که بو اسلوب اوزره مجاهده ایدرم دیو جواب
 ویردی طالب مزبور حکایت ایدر که بنم دخی بو حال خوشمه کلوب
 بر قاج ایام زاهد مذکور ایله صحبت و حقه عبادت ایلدم بعده
 مفارقت اقتضایلد که عزیزمکنر نه چایه در دیو سؤال ایدوب بندخی
 مصره در دیو جواب ویردم ان شاء الله تعالی داخل مصر اولد قد
 فلان اسمیله عسیمی بر عزیز وارد در انلره ملاقی اولوب بو فقیردن سلام
 و نیاز ایدوب بزم ایچون بر نصیحت التماس ایله سن دیو منت ایلدی
 پس مصره داخل اولد یغمده اول عزیز اشارت اولد یغنی اوزره
 استفسار ایلدم مسکنه دلالت ایتدیلر وار دیغمده بر سرای عالی
 و در سرایده نیجه خدام کور مکنه جائز که بنی تغلیط ایتشدر در دیو
 بر قاج کسته دن دخی سؤال ایدوب بالاخره طالب اولدیغم صاحب
 خانه ایدیکی محقق اولغز کلوب صاحب خانه قند، در دیو سؤال
 ایلد یکمد، حضور سلطانه کتدی دیو جواب ویردیله حیرتم زیاده
 اولوب نه حال ایسه قدومنه ترقب ایلدم کوردمکه خدم و حشمه کلوب
 بکا دقت ایله نظر ایلدی و داخل سرای اولدی بعد زمان بنی دعوت

ایلدی یوز جیورینه وارد شده اهل و سه لایا فلان دیو بکامر حبا ایدوب
بن دخی مآوی و منزیدن خبر و یروب اول زاهدك سلامن ایصال
و نه صحت التماس ایلدی کن اعلام ایلام بر قاج کون مصالحك نه ایسه
اتمام ایدوب کیدر اولدیغکده کله سن دیو جواب و پردی بن دخی بعد
اتمام المصلحه تکرار حضور شریفنه واروب صحبت شریفله مشرف
اولدیغده تحصیل منافع کثیره ایدوب بعده اول زاهده بزدن سلام
ایلدی سرتیجیت ذیای قلبندن اخراجہ بذل همت ایلسون دیو سوبلدی
نظم

پیش او باشد طریقت رازها * پیش او باشد همه گفتارها
روز دانش جز راز کر و بیان * اوزینش دیده است رفتار جان
پس حیرت کماله ایدوب مصردن عودت و منزل زاهده مراجعت ایستاده
بی استقبال ایدوب عزیزدن نه خبر دیو سؤال ایلدی بعد تبلیغ السلام واقع
تحالی تقریر و اعلام ایلام بر شهنش ایدوب بی هوش اولدی بعده گفتار کلوب
نظم

گرچه سالک داشت دنیای بسی * پیش او قربی ندارد چون خسی
خود سخاوت در جهان ختمست براو * نیست شیخی خود بغالم مثل او
دیونالان اولوب اوتو زسنه در که قلبندن محبت دنیای آزاله ایچون
بیت

مسکن دنیاست جای ابلهان * خوردن دنیاست کار ابلهان
دیو ظاهرده جمله دن عزات و بوضورتی اختیار ایلام هنوز محبت دنیادن
خلاص اولدم اما صورت غناده مشاهده قیلدیغک کسنه نک قلبنده
مقدار ذره دنیا و مافیهایه رغبتی یوقدر
بیت

سرم بدنی و عقی فرو نمی آید * تبارک الله ازین شیوها که در سرماست
اول صورتی اختیار و باب سلطانه ملازمت ایلدی کی نیچه مظلوملره
دستگیر اولوب کربان عجزلرین ایدی قهر ظلمدن تخلص ایچوندر
دیو تقریر ایلدی

* منوی *

مال را کر بهر حق باشی حول * نعم مال صالح خواندش رسول
آب در کشتی هلاک کشتی است * آب اندر زیر کشتی پستی است
چونکه مال و ملک را از دل براند * زان سیمان خویش جز مسکین نخواند
کوزه سربسته اندر آب رفت * از دل پر باد فوق آب رفت
باد رویی چو در باطن بود * بر سر آب جهان ساکن بود
کرچه جمله این جهان ملک و است * ملک در چشم دل و لاشی است
حجة الاسلام محمد غزالی رحمه الله علیه بیورلر که باعث عذاب قبر
دنیا به قلبك علاقه سیدر

* بیت *

حب دنیا از حقت دوری دهد * خود ترا در کفر دیجوری دهد
خصوصا اهل و عیال دخی دنیادن معدوددر * پس دنیا به تعلق
ایتمش کیم وارد بو تقدیرجه عذاب قبردن هیچ کس خلاص
اولمق لازم کلور دیو سؤال اولنورسه جواب بو وجهله در که دنیای
فراوانی اولان نیچه صادقلر وارد در که دنیا ایله مسرور اولوب
آرزوی موت ایدر لر زیر اغنیا ایکی قسمدر بر قسمی کرچه ماللرینه
اهل و عیاللرینه نوعما علاقه ایتمشدر لکن حقه اولان محبت
و عشقلری جمله به غالب اولوب انلرک مثالی بوذر که بعض کسنه نک
ساکن اولدقلری خانه و شهرلرینه کرچه تعلقلری وارد لکن
ریاست و سلطنت و قصر و ابوانه اولان تعلقلری اغلبدر پس او مقوله
کسنه به منشور سلطانی وارد او اوب بر ولایتک تصرف و ابالتی
ویرسه وطن مألوفندن رخت و اسبابن قالدیروب محل مأموره نقل
ایلدی کی کندویه رنج و الم کلور می بلکه مسرت کلیه حاصل اولوب نائل
اولدیغی دولت عظمی ایچون الندن ترکی لازم کلان شی ناچیز و حقیر اولور

* بیت *

جمله دنیا پیش ایشان پر کا * تو بدنیایا کرده آخر نکا
پس انبیا و اولیا و مؤمنین اتقیانک اهل و عیال و وطنلرینه من وجه

التفاتلری دخی واریسه ده محبت الله جله به غالب ولذت عشقه قلبلری
مانوس اولوب کوش جانه ارجعی نداسی کلد کده اسباب دنیویه
لاشی اولوب عایقه واحده دن ذره وشمه قلبلرینه یول بولز

❦ منوی ❦

هر که از دیدار برخوردار شد * این جهان در چشم او مر دارد
اما اغنیایک بر قسمی دنیایی اتخاذ ایدوب فلبنده محبت الله اولمغه
« ولتنظر نفس ما قدمت لغد واتقوا الله » غوای شریفیجه نظرلری
دریش اولدقده درونلرین ظلمت ماسوی احاطه ایدوب عذاب قبر
ودوزخدن خلاص اولزلر و اخلاق سیئه و اوصاف شیعیه ایله دنیاده
تحصیل ایلدیکی اعمال خبیثه صورت پذیر اولوب « یوم تبلی السرائر »
غواستیجه عقارب و حیات و سببیتدن نیجه صفاته محشور اولورلر

❦ منوی ❦

پیش ازین هر چند جان پر عیب بود * در رحم بود وز خلقان غیب بود
الشقی من شقی فی بطن الام * من سمات الجسم يعرف حالهم
تن چو مادر طفل جازرا حامله * مرک درد زاد نست وز زله
جمله جانهای گذشته منتظر * ناچه کونه زاید آن جان بطر
زنکیان کویند خود از ماست او * در میان کویند پس زیباست او
چون بزاید در جهان جان وجود * پس نماید اختلاف بیض و سود
کر بود زنی بر ندش زنکیان * روم را رومی بوده هم از میان
نازاد او مشکلات عالمست * آنکه نازاده شناسد او کست
سوره یس ده « ولونشاء لطمسنا علی اعینهم فاستبقوا الصراط
فانی یبصرون ولونشاء لسنخنهم علی مکانتهم فاستطاعوا مضیا
ولای رجعون » آیت کریمه لری تفسیرنده مسخده اختلاف اولمشدر
کشفده مسطوردر که ابن عباس رضی الله عنه لسنخنهم قرده و خنازیر
دیو تفسیر یورمشدر و بعضلری حجاره به مسخ اولنورلر دیمشدر
و قتاده رضی الله عنه « لاقعدناهم علی ارجلهم و از مناهم » دیو
یورمشدر اما سوره نبأده « فتأتون افواجا » آیت کریمه سی تفسیرنده قاضی

بیضاوی رحمه الله علیه بوحدیث شریفی ایراد ایتمشدر که « روی انه
علیه السلام سئل عنه فقال تحشر عشرة اصناف من امتی بعضهم علی
صورة القردة وبعضهم علی صورة الخنازیر وبعضهم منکسون یمسحبون
علی وجوههم وبعضهم علی وبعضهم صم ویکم وبعضهم یمضفون السنهم
فهی مدلاة علی صدورهم یسبل الفیج من افواههم ینقذهم اهل الجمع
و بعضهم مقطعة ایدیهم و ارجلهم و بعضهم مصلبون علی جذوع
من نار و بعضهم اشد تناسل الجیف و بعضهم ملبسون جبابا سافیه
من قطران لازقة یجلودهم ثم فسرهم بالقتات و اهل السحت و الکلة
الربوا و الجابرین فی الحکم و المعجین باعمالهم و العلماء الذین خالف
قولهم عملهم و المؤذین جيرانهم و الساعین بالناس الی السلطان
و التابعین للشهوات و المانعین حق الله و المنکبرین الخیلاء » یعنی
روز جراده خلق عالم قبرلرندن میدان عرصاته فوج فوج کلدکلرنده
افواج مذکوره نک ککیفتلری نه وجهله در دیو سوال اولدقده
حضرت رسول علیه السلام بنم امتدن اون بلوک میدان عرصاته
کتورلد کده بعضیسی قرده و بعضیسی خنازیر صورتنده و بعضلری
منکوس الرأس و مسحوب الوجه و بعضیسی اعی و بعضیسی اصم
وابکم محشور اولوب و بعضلری لسانلری صدرلری اوزرینه آویخته اولدیغی
حاله زبانیلرین چینیوب و دهانلرندن قیج و جراحت سیلان ایدوب اهل
حشر تقذر واکراه ایلیدلر و بعضلردست و پایی مقطوع و بعضلر ناردن
جذوع و اغصانه مصلوب اولدقلری حاله حشر اولنوب و بعضلرک
بدنلری جیفه دن اخبث رایحه قبیحه ایله حشر اولنوب و بعضلره قطراندن
سایغ اولمش جبهلر کیدر یلوب جلدلرینه ملاصق اولوب انکله داخل
نار جحیم اولهلر دیو بیوروب بعده لف و نشر مر تب اسلوبیجه هر برینک
اربابی تفسیر ایدوب بو صفتله متصف و بو صورتلر ایله حشر اولنولر
نماملر و حرام ور بو احوارلر و حکملرنده ظلم ایدنلر و عمللرله عجب ایدنلر
و قوللری عمللرینه موافق اولمیان علما ❦ نظم ❦

علم بهر منصب و مالت بود * نه ز بهر عقی و حالت کند

بهر این مردود کشتی ای فقیه * اسم تودر ملک عقی شد سفیه
و همسایه رینه جفا و اذا ایلانلر واعوان و امرایه و اروب غمازلق ایدنلر
وزکوة و یرمیانلر و تکبرایله خرامان اولانلر در دیو بیور مشلر صدق
رسول الله صلی الله علیه و سلم

✽ کلشن راز ✽

بفعل آمد صفتهای ذمیه * بترشد ازدد و دیو و بهیمه
اگر گردد مقید اندرین دام * بکمراهی بود افزون زانعام
• ونجم الدین قدس سره « واولنشاء لطمسنا » آیت کریمه سی تفسیرنده
بز انلرک صفات انسانیه رین صفات سبعیه به تحویل و تبدیل ایدرز
صفات مزبوریه بی ازاله ایدوب صفات انسانیه به رجوعه قادر اولزلر
حق سبحانه و تعالی دنیاده صفاتن مسح ایلدیکی مغضوبین آخرتده
دخی بمسوخ بها اولان صفات ایله محشور اولورلر و حدیث صحیحده
« ان آزر یحشر علی صورة ضبع » وارد اولمشدر دیو تحقیق و بیان
بیور دیلر ✽ کلشن راز ✽

چوباعامه نشینی مسح کردی * چه جای مسح یکره فسخ کردی
مبادا هیچ باعامت سر و کار * که از فطرت شوی نا که نکو نثار
ودخی « ان الذین کفروا بایاتنا سوف نصلیهم نارا کما نضجت
جلودهم بدلناهم جلودا غیرها لیدوقوا العذاب ان الله کان عزیزا حکیم »
آیت کریمه سنک معنای تأویلیسی بووجهله تحقیق و تفسیر بیور مشلر که
بزم آیاتنر که انبیا و وارث حقیقتلری اولان اولیادرائلره انکار ایدنلری
عن قریب دنیاده حسد و انکار آتشنه اصلا و احراق و صفا تلرینی
نار حسد ایلله انواع صفات ردیه به تبدیل ایدرز زیرا « بدلناهم جلودا
غیرها » خواستجه انسانده بعض جلود مغنویه وارد اولر جلودک
بعضیسی صفات حمیده روحانیه نورانیه و بعضیسی صفات ذمیه
نفسانیه ظلمانیه در لکن صفات نورانیه صفات ظلمانیه به نسبت لب
و حقیقت و صفات ظلمانیه نورانیه به نسبت جلد و صورت واقع اولمشدر
و بومذکور اتک جمله سی نور خدا و توحید و معرفه نسبت جلوددر

انکچون حق سبحانه و تعالی کتاب کریمنده مواضع کثیرده نوری لفظ
مفرد و ظلماتی لفظ جمع ایلله ذکر بیور مشدر کما قال الله تعالی « وجعل
الظلمات والنور » و قال الله تعالی « ینخرجهم من الظلمات الی النور »
و صفات ظلمانیه نفسانیه و صفات نورانیه روحانیه نک جمله سی « ان الله
سبعین الف حجاب من نور وظلمة » خواستجه بین العبد و الرب حجب
و مواعددر ایمدی چنان برعبد مسعود و وفق شرع قویم اوزره اعمال
صالحه ایلله ظاهر اولسه حق سبحانه و تعالی بعض نحاس صفات
ظلمانیه نفسانیه بی اکسیر شرعیله علی قدر العمل فضه صفات نورانیه
روحانیه به تبدیل ایدر و بعض فضه صفات نورانیه بی دخی اکسیر حب
و ولای ولایت ایلله نورانیه ربانیه به تبدیل ایدر « الله ولی الذین امنوا
ینخرجهم من الظلمات الی النور » آیت کریمه سنک سری بو معنایه اشارتدر
✽ بیت ✽

هیچ میدانی که مقصود از جهان * خود تویی در عالم معنی بدان
یعنی ظلمات صفات خلقیده دن نور صفات خالقیه اخراج ایدر زدی بکدر
زیرا نور صفات خالقیه نسبت صفات خلقیه نک کلیسی « ظلمات
بعضها فوق بعض » در پس بو تقدیر چه صفات مزبوریه نک
جمله سی جلودات لب نور الهی اولور فلهدا عبد سعید اداء فرائض
و نوافل ایلله خدایه قریب اولوب قابل تصرفات اکسیر شرع
اولدیغیچون نحاس صفات نفسانیه سی فضه صفات روحانیه به
مستعد اولوب و فضه صفات روحانیه سنه اکسیر صفات ربانیه و جذبه
رحانیه القاسیله حق تعالی اول عبده قریب اولوب جلود کلیه سی تبدیل
لب اولور « ولینذکرا اولوالالباب » و دخی « و اتقون یا اولی الالباب »
آیت کریمه لری و « کنتله سمعا و بصرا ویدا و لسانا » حدیث شریفی
بو معنایه اشارتدر ✽ کلشن راز ✽

و کر نوری رسد از عالم جان * ز فیض جذبه یا از عکس برهان
دلش بالطف حق هراز گردد * آزان راهی که آمد باز گردد
و كذلك عبدا مسعود طبعته موافقت و هوایه متابعت
و شریعتیه مخالفت ایدر سه

✽ لفرید الدین عطار ✽

هر که او شرع نبی را خورد داشت * در گلستان شریعت خار کاشت
مفهومی اوزره اکسیر شقاوت ایله فضه صفات نورانیة روحانیدسی
علی قدر العمل نحاس صفات ظلماتیة نفسانیة به تبدیل اولنور «والذین
کفروا اولیاؤهم الطاغوت یخرجونهم من النور الی الظلمات»
آیت کریمه سنده بو معنایه اشارت وار در

✽ نظم ✽

حیف باشد که ندانی خویش را * همچو حیوانات دوانی خویش را
توز نسل آدمی ای آدمی * نیست در ذات معانی ات کمی
رو به عزت نه قدم در کوی دوست * کر نه در عقبی کشتند پوست پوست
و «کلا نصیحت جلودهم» قول کریمنده بر اشارت دخی وار در که
هر بار که نار حقد و حسد یا بخل یا خود غضب و کبر و انکار و جحود
و اخلاق ذمیمه دن جلود صفات نورانیة روحانیة نضج یافته و پخته
و ریخته اولسه حقدن بعد و تحجوبیت عذابنی اذاقه ایچون جلود
صفات نورانیة روحانیة سی صفات ظلمات نفسانیة به تبدیل اولنور
«ان الله کان عزیزا حکیم» یعنی حق سبحانه و تعالی امرینه غالب
بر عزیز در که . سفیه النفس . وجبار . و متکبر . و دنی الهمة . و قصیر النظر
و رکیک العقل . و عابد الهوی . و اسیر الشهوة . و ذلیل النخوة . و حسود
و حریص . و طالب دنیا . و رأی خبیثه . و معجب . و ذات وصفات منفسد
اولانلری کندی قربنه مهتدی قیلز . و بر حکیم و کریم در که . این . و هین
و قانع . و متواضع . و صابر . و شاکر . و سلیم . و مستسلم . و کریم . النفس
و رقیق القلب . و خفیف الروح . و علی الهمة . و دقیق النظر . و لطیف
الطبع . و دائم الحزن . و مسرور بالمحبه . و ذات وصفات و جمیع اخلاقه
محمود و کریم اولان عباد مکرمینی حضرت ربوبیت و جوار رحمانیتنه

✽ لفرید الدین عطار ✽

هدایت ایدر
خدا و ندا دلم آزاد کر دان * بعدل خودهشم را شاد کردان
خدا و ندا کنسه بسیار دارم * ولیکن جمله را اقرار دارم

قلم درکش درین طومار کفرم * که غرقه اندرین دریای ظلم
خداوندا مرادنیسا زبون کرد * زکوی عاشقان تو برون کرد
خداوندا ازین کویم برون کن * بکوی عاشقانم خود درون کن
خداوندا نباشد حال بی تو * خداوندا نباشد قال بی تو
خداوندا تویی درمان دردم * برحت سرخ کردان روی زردم
خداوندا تو احد کن شفیم * که نادنیسا و دین کردد مطیم
خداوندا ازان ساقی کوثر * شرابم ده که تا کردم منور
خلاصی ده ازین ظلمت نومارا * که تا یابم ز تو نور بقارا
ای برادر سلیم . و اخ اعز و کریم . دنیاده سکا هر نه صفات غالب
اولور سه بر زخده دخی اول صفاته مناسب صورت ایله محشور اولوق
مقرر در . مثلاً کبر و عجب غالب ایسه صورت پلنگ و غضب غالب
ایسه صورت کرک و شهوت و عدم حیت غالب ایسه صورت خوک
وسک و حرص غالب ایسه صورت موش و الی غیر ذلک صفات
ردیه نک انواعنه مناسب صفات و صور مختلفه ایله مصور و معذب
اولور

✽ نظم ✽

* خونی اولان بیس و برص زانی و لوطی خوک و سک *
* سارق اولان بی دست و پا بردابنه جنبان کلور *
* کور مدیکنی بیلمدین ایشتمد و کن سویلیان *
* کور و کبر و دلسز اولوب کور کیم نیجه خسران کلور *
* هر سالک کیم ایاغی مردانه بصیرت بو بوله *
* ایماندن آبرو دوشر اول کیم کافر و طغیان کلور *
* اوقی کتاب نفسکی دیلکله عینک صاغ ایکن *
* قومه بو کون یارین کونه صکره سکا پشیمان کلور *

«یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم» الایه و دخی
«یحشر الناس علی نیاتهم» و دخی «یحشر بعض الناس علی صورت
یحسن عندها القردة و الخنا زیر فعلیک بالتقوی ثم بالتقوی» بیورلمشدر

ای مستمع متصفح زهارده ایندی بک خوابده مشاهد اولمزی کما قال علیه السلام « النوم اخ الموت » وکما قال تبارک وتعالی « الله يتوفى الانفس حين موتها والتي لم تمت في منامها فيمك التي قضى عليها الموت ويرسل الاخرى الى اجل مسمى ان في ذلك لآية لقوم يتفكرون » ودخی ■ کاتنامون تموتون وکاتستيقظون تبعثون « پیورلشدر ایمدی بو وعیدات ایله متبید اولوب براق کون تابع طبیعت اولور سبک دخی موت اصابت ایند کده بیدار اولوب حلم نائم مائل اولان خواب دنیایک تعبیرین بولور سن . بنم برادر جان برابریم نفوس انسانیه علوم و اخلاق و افعال و اعمال ایله پرنقش بر لوح نگاشته در موت ایله متبیه اولد قده نقوش مزبور ه نك رو پوشی اولان غبار تن مرتفع اولوب ارقام و آثارک هر بری پیدا و هویدا اولور کما قال الله تبارک وتعالی « فکشفنا عنک غطاءک فبصرته اليوم حدید »

✽ منوی ✽

کر نبودی مر عرض را نقل وحشر * فعل بودی باطل و اقوال قشر این عرض هم نقل شد لونی دکر * حشرها فانی بود کونی دکر نقل هر چیزی بود هم لایقش * لایق کله بود هم سایقش وقت محشر هر عرض را صورتیست * صورت هر یک عرض را صورتیست نقل اعراضست این بحث و مقال * نقل اعراضست این شیرو شکل جمله عالم خود عرض بودند تا * اندرین معنی بیامد هل اتی این عرضها از چه زاید از صور * وین صور هم از چه زاید از فکر پس دنیاده جنت و دوزخ سنکله بیله در . امام بخاری علیه رحمة الباری ابن مسعوددن روایت ایدر که قال علیه السلام « الجنة اقرب الى احدکم من شراک فعله و النار مثل ذلك » پس خوانده و آشامیده اولان شراب نخوت وینک غفلتک خمار خمارینی دست تطاول موت رفع ایند کده سرانجام معلوم اولور . زیرا قلب بر آینه در که نیک و بد . وایض و اسوددن هر نه مقابل اولسه انک

عین کوستروب نیکی بد و بدی نیک کوسترمز فرضا بر عرب آینه به نیجه بیلار خدمت ایدوب بنی بیاض کوستردیومنت ایلسه مفید اولز ایمدی قلب انسانه دخی اعمال و افعالدن هر نه مقابل اولسه یوم تبلی السرا رده تن غلافتدن مجرد اولد قده انک عین کوسترمز میزان حقدن تخلف ایتمز کما قال الله تعالی « اليوم تجزی کل نفس بما کسبت لا ظلم اليوم » وکما قال تعالی « وان لیس للانسان الا ما سعی » و « ان الساعده آتیه اکاد اخفیها ليجزی کل نفس بما تسعی »

✽ منوی ✽

مرک هر یک ای پسر هر نک اوست * پیش دشمن دشمن و بردوست دوست پیش ترک آینه را خوش رنگیست * پیش زنی آینه هم زنیست آنکه میترسی زمرک اندر فرار * آن زخود ترسانی ای جان هوش دار روی زشت تستنی رخسار مرک * جان تو همچون درخت و مرک برک از تو دستست ارنکو یست اربدست * ناخوش و خوش هر ضمیرت از خودست آینه تو جست بیرون از غلاف * آینه و میزان یکجا کوبد خلاف اما عجبدر که عموما خلق جهان ادعای محبت الله ایدوب و دنیا به محبت یوقدر دیرلر لکن حق محبت کوه کله بر محک و معیار وارد که صدق و کذب و قلب و نیکو اول معیارده هویدا اولور . مثلاً شهوات نفسانیه و خواطر شیطانیه هر بار که بر منکر القا ایند کده انک مخالفی اولان او امر شرع مبین غالب شهوات و قاهر تسویلات اولوب کوکل فرمان خدایه میل و انقیاد ایدر سه حقه محبت اثبات ایتش اولور و الادعوا سنده کاذب اولوب

✽ منوی ✽

در میان ناقدان زرقی متن * بر محک ای قلب دون لافی مزین هر محک راه بود در سر قلب * که خدایش کرد امیر جزر و جلب مضمونی اوزره حق سبحانه و تعالیدن « کذبت یا کذاب » خطایله نهیت و تبیکت اولور . واکر بکا دنیایک وجود و عدمی مساویدر دیرایسه دعوا سنده اولزمان صادق اولور که دنیاسی الندن کتد کده محزون و غمکین اولوب جمله سی محبة الله غرق اوله . زیرا مستغرق دنیا ایکن

فراقی غمندن خبردار دکلدر « و بضدها یتیز الاشياء » مصداقچه شی
خود ضدیه منکشف اولور مثلا برکسنه بر محبوبه جاریه سیله مسترا
صحبت ایدر کن عدم محبت دعواسنده اولوب اتفاقا جاریه مزبوریه
بیع اینسه انک قلبنده مسترا اولان آتش عشقی بعد المفارقة ظاهر
اولوب دود آهیله شعله لری پیوسته دماغ اولدقده عشقشدن
دیوانه سان و افتراقندن پروانه وار سوزان اولور پس دنیا به هیچ وجهله
عدم تعلق ممکن اولماز الا هرشیدن ضرورت مقدارینه قناعت ایله اولور
* منوی *

امتحان کن فقر را روزی دوتو * تا بفقر اندر غنا بینی دوتو
صبر کن یا فقر و بگذار این ملال * زانکه در فقر است عز و الجلال
هین تو کل کن ملر زان پاودست * رزق تو بر تو ز تو عاشقترست
سر که مفروش و هزاران جان بین * از قناعت غرق بحر انکین
صد هزاران جان تلخی کش نکر * همچو کل آغشته اندر کلشکر
ای یار صادق و دلدار موافق * ابو النجیب سهروردین قطب
الدین ابهری رکن الدین سجاسی شهاب الدین تبریزی جمال الدین
تبریزی ابراهیم زاهد کیلانی صفی الدین اردبیلی صدر الدین اردبیلی
خواجه علاء الدین اردبیلی ابو حامد اقسرای الحاج بیرام انقروی
امیرسکینی عنقه ایله کلوب هریری سجاده ارشادی تشریف ایدوب قلوب
عشاقه رش نور جذبه رحمان و آتش عشقی ایقاد و درخشان ایتشردر
قدس الله ارواحهم هر برینک مناقب سنیه سنه نهایت اولیوب کلمات
قدسیه لری جلای روح و صفای قلب اولق مقرر در لکن هر برینک احوال
و آناری فردا فردا سلاک تحریره کشیده قیلنسه بر کتاب کبر الحجیم اولوب
مستعینه کلال و مستسخینه ملال حاصل اولماق ایچون الاختصار
مطلوب « فخواستجه بو عبد حقیری استطاعه و بنده ضعیف قلیل
البضاعه طریقه بیرامیه نک * ع * کترینک کتری یم کترینک کتری *
بر نابود و ناچیز اولغله بیرامیه ده امیرسکینی قولندن منشعب
اولان پیشوایان ارباب هدانک بعض مناقب جلیله لری قلم شکسته زبان

ایله تقریر و بیانه نیت اولنندی . و هربری درینکای بحر حب الهی
اولغله اوصاف جلیله لری کوش جان حلقه زرین قیلندی

* بیت *

من چه رانم وصف ایشان در زبان * بر تو ظاهر کشته است این رازدان
پس مفتی هدایت . مهدی ولایت . حارث عقل و شرع . عارف
اصل و فرع . بخشنده حب خدای * شیخ ابو حامد اقسرای قدس الله
سره و روح الله و روحه * مولد و منشأ لری قیصر به اولوب قبر تبرکاری
اقسر ایده در مجمع بحرین علوم ظاهره و باطنه اولوب کرامات بهیه سنه
حد و غایت یوقدر

* بیت *

* چونکه کلدی ملک رومه جانب شر قدن حید *

* خلق رومه اولدی ذاتی سر بسر ظل مدید *

ابتدا یار رومه سر الهی و جذبه رحمانی انک وجهندن سرایت ایدوب
وجهان وجهانیانی مستغرق نور هدایت ایتدیلر . روایت او اور کد زمان
سابقه دیار رومه ظاهر او باطناعلم و سلوک در اغیب اولان طالبین بلاد عرب
و عجمه عزیمت ایدوب اربابیه صحبت و تحصیل علم و معرفت ایدر لر ایش
ابو حامد دخی سیاحت ایدوب علم ظاهری تکمیلدن صکره شام شریفده
خاتمه بایزیده ده بر شیخه خدمت ایدوب نیجه مدت مکث ایتد کدن صکره
استعداد اصلی و انکیزش حب کلینی مقتضای نیجه کمسنه دن تسلی بولیوب
بالاخره تبریزه قریب قصبه خویده خواجه علاء الدین مشکوة نور محمدی
اولدیغدن خبردار اولدقده عنان عزیمت اول جانبیه مصروف قیلوب
مواجه اولدیغی حینده دروننده جلا و استجلای کلی مشاهده قیلوب
* ع * گفت کجی یایم آخر من بصیر * دیوطی مراحل و قطع
منازل ایتدیکه سوزش و شورشی آنا فانا زیاده و روزی عیدوشی قدر
وبرات اولوب الحاصل قصبه خویه داخل و صحبت پیره و اصل اولدقده
اول مطلع انوار حقایق احدی . و مطلع اسرار دقایق احدی به
مرآت قلبی مقابل دوشد کده رفرف عشقه برید جذبه رحمان
حب ازلی یزدانیدن یحبه یم پیا من ابلاغ ایدوب

* نظم *

* بیای کنج بی پایان جو خود مارا منور کن *
 * مس بی قیمت مارا با کسیر نظر زر کن *
 * تو بحر کوهر جانی نوعین آب حیوانی *

* وجود خانی مارا صفایی بخش و کوهر کن *
 مفهومی کویان اولوب و عشق خدای لایزال کنیدی کنیدی کنیدی
 الوب مقام قرب اودنی بی ماوی قیلدی بعده صحوه کلد کده
 * مثنوی *

چون بخویش آمد ز غرقاب فنا * خوش زبان بکشاد در مدح و ثنا
 کای کینه بخشست ملک جهان * من چه دایم چون تو میدانی نهان
 ای همیشه حاجت مارا پناه * بار دیگر ما غلط کردیم راه
 دیو جناب عزته نالشر ایدوب حضرت پیرک مکانت علیاسی مشهودی
 اولوب عتبه سعادتین بالین ایدندی مکر خواجه علاء الدینک دخی
 عمر عزیزی پایانه قریب اولوب کندوده اولان امانتی « ان الله یأمرکم
 ان تؤدوا الامانات الی اهلها » فخواستجه صاحبیه تسایمه مترقب
 ایملر پس ابو حامدک خلوص ایله کلایشن ونور محبتی کلیت ایله
 الیشن کوروب امین امانت اوله جغن تحقیق ایلد کده

* مثنوی *

دست بکشاد و کار آتش گرفت * همچه و عشق اندر دل و جانیش گرفت
 روی و پیشانیش بوسیدن گرفت * وز مقام و راه پرسیدن گرفت
 خواجه علاء الدین ابو حامدک بو وجهله خاطرین سؤال ایدوب قلبین
 اله المغله ابو حامد دخی گفتاره کلوب

* مثنوی *

گفت ای نور حق و دفع حرج * معنی الصبر مفتاح الفرج
 ای لقای تو جواب هر سؤال * مشکل از تو حل شود بی قیل و قال
 ترجائی هر چه مارا درد لست * دستگیری هر که پایش در کست
 مر جبا یا مجتبا یا مر تضا * ان تغب جاء القضاء ضاق الفضا

انت مولی القوم من لا یشتهی * قدردی کلالین لم یشتهی
 مضمونی اوزره مایینلرنده نیچه ناز و نیاز واقع اولوب بعده خواجه
 علاء الدین صحبت ذکر الله ایچون فقراسن جمع ایدوب حالا قصبه
 خویده مقام شمس تبریزی دیدگری زیارتگاه انلرک تفرجکاهی ایدی
 پس جمله فقراسی حلقه ذکر الله اولوب محبت کتدیکجه ایشلیوب
 اوچ کون علی التوالی عشاق الهی مست ومد هوش اولوب توحید
 شریفدن منفک و المغه زمین و آسمان زلزله و کوه و صحرایه ولوله دوشوب
 فلک کرده ملکر حیران اولوب رقص و دوران ایتدیلر

* مثنوی *

کوه طور اندر نبجلی خلق یافت * تا که می نوشید و می رابر نتافت
 صارد گامنه وانشق الجبل * هل رأیت من جبل رقص الجبل
 حتی اول حوالیده بر نیچه رمله کوسفندان اوتلارکن عاشقان
 مجذوبانک هو هو صدا سندن متأثر اولوب خوار و آشامیدن قالبوب
 توحید اولئان محله پویان و سوزش توحید ایله کریان و بریان اولوب
 اول کون قیامتدن بر نشان اولدی دیو مر ویدر

* بیت *

* جمله بر میدن اولوب در بوجهان یکبار مست *

* عرش مست و فرش مست و کنبه دوار مست
 بعده صلوات شریفه ایله آتش توحید تسکین بولوب ثنا و تکیید نصره
 خواجه علاء الدینک فقراسی دست خواجه بی بوس ایدوب و بر بر یله
 مصاحفه ایتدیلر خواجه علاء الدین قدس سره

* شعر *

* ساقیا دپرت الک بیمانه ل کلسون برو *

* طولو طولونوش ایدن مستانه ل کلسون برو *

* بویننه ایدن حائل عشق زنجیرین حقک *

* گوشه گوشه چاغریشن دیوانه ل کلسون برو *

* وارلغن بو قلوغه ووروب کدوسن محوایایان *

* مخزن عشق اولان ویرانه کلسون برو *

* عاشقم معشوق دندن عالمه صالدم صلا *

* جان و باشین ترک ایدن مر دانه کلسون برو *

ایاتک مضمونی کیویان و اطرافه نکران اولوب دخی کمنه قالدیمی
دیو سوال ایتمکله نسیس اولوب . ابو حامد حضر تری مستغرق
وجد و کندیدن بیخبر پروبالی سوزان اولمش پروانه سان بر کوشه ده
بولغله ایقاظ اولدقد . در و نندن آه ایدوب

شعر *

* عشق الدن یاندی جام یا علی سندن مدد *

* بن غریب بی نوایم یا علی سندن مدد *

* سن بکا لطف و کرمله دردمه بر چاره قیل *

* شاه سن سن بن کدایم یا علی سندن مدد *

دیو خواجه علاء الدینک خاکپایته رومالیده قیلوب عزیز حضر تری
دخی ابو حامدی معساقه ایدوب

منوی *

روتوامر حق بجان تعظیم کن * خلق را از شفقت تعلیم کن
چونکه دانی سرماسر پوش باش * در میان عاشقان می نوش باش
روتوبا درویش عارف باش یار * بعد ازانی جوهر من پیش آر
دیوب همان شمدنصره جانب رومه عزیمت ایله دیو اشارت ایتمکله
سمعا و طاعة دیوب رومه متوجه اولدی . خواجه علی ابو حامدک
اردنبجه نظر ایدوب دیار عجمده و دیعت اولان اسرار الهیه بی
دربار اولوب رومه کوتوردی دیو نطق ایتمکله بعض قاصر الفهم
وناخته حسودل حمید الدین حضر تریته سوء قصد ایدکلی خواجه
علاء الدینک مرآت قلبنده عکس ایتمکله انلری دفع ایچون واروب
ابو حامدک عقبندن نظر ایله سزا کر چشمدن نهان اولنجیه دك دونوب
بوجابه نظر ایدر سه دیار عجم خالی قالر دیو بیور مغله انلر دخی منوال مشروح
اوزره حمید الدینه عقبندن نظر ایدوب چشمدن نهان اولغله قریب
ایکی کره نظر شر بفارین در پس قیلوب بو طریقله تسلیت بولدیله بعد
چوق زمان مر ورا یتمدین علاء الدین حضر تری رحمت رب غفوره واصل

اولوب ابو حامد طی مراحل و قطع منازل ایدرک یلدرم یازید زماننده
محروسه بروسه یه زول ایدوب متمکن اولدی . روایت اولتور کد ابو حامد
بروسه یه کلدکده بر مرکبی وار ایدی انکله کوهدن هیزم کتوروب
ونان طبخ ایدوب مبارک ارقه لرینه بوکانوب صومنلر مؤمنلر دیر ایش
فی الواقع طبخ ایدکلی نان کال لطافتده اولغله اهالی شهر بر برندن
یغما لشوب الیشورلر ایش لکن کنسیدلری نه مقوله وجود شریف
اولدیغنی کمنه نک معلومی اولوب انلر دخی بو وجهله مستور اولدیغندن
محظوظ اولوب نیچه زمان بروسه ده مکث ایتملر . حکایت اولتور که
یلدرم یازید خان بروسه ده بنا ایلدیکی جامع شریف تمام اولدقد
امیر سلطانه بالذات واروب بنا ایلدی کمر جامعده تبرکا استاسر امامت
وامت محمد نصیحت بیور مقرجا اولتور دیدکده امیر سلطان حضر تری
غوث اعظم شمدیکی حالد شهر یکرده در انلرک وجود بهبودی موجود
ایکن خطابت و نصیحت بزه تکلیف اولنق مناسب دکلدر دیو ابو حامدک
کیم اولدیغنی اعلان ایدوب *

نظم *

اوست دریایی که خود پایان نداشت * فی المثل دروی کسی سامان نداشت
راه اورا هیست تاحق ای سلیم * بر طریق دین احمد مستقیم
نظم *

دوعالم نور شد از روشنی اش * مقرر پیش احمد محرمی اش
هموید آنکه علم فقر دانست * هموید آنکه کففت می توانست
هموید کردش این چرخ کردان * هموید آفتاب روح انسان
هموید آنکه می در جام دارد * دوعالم را بخود آرام دارد
هموید آنکه این دنیایه پیشش * چو بیضه باشد اندر دست خویشش
هموید آنکه حل مشکلاتست * همیکویم که او از نور ذاتست
بو وجهله مکانت علیاسن خبر ویرمکله انلر دخی ابو حامدی بولوب
ابتدا جعهده خطابت و امامت و امت محمد نصیحت رجا ایلدکده
رجالین قبول ایدوب لکن بو حال خار جدن کمنه بتلزدی الحاصل
عید المؤمنین اولان یوم جعهده جامع جدیدک ابتدا جعهده سی ثوابنه

نازل اولغیچون اطراف واکافدن خلق عالم کاسوب و موالی عظام
 جمع اولوب ابو حامد قدس سره منبره قریب بر محله متوجه قبله اولوب
 حافظلر تلاوت قرآنی اتمام و سنت جمعه ادا اولاندقدنصره حمیدالدین
 منبره صعود ایدوب کمال فصاحت و غایت بلاغت اوزره خطبه او قویوب
 هر کس متوجه اولدقدن آنکجی قوجه دیدکلری کیم ایلدیکی معلوملری
 اولوب بعد اداء صلوة الجمعة کرسی وعظه قدم نهاده اولوب مکر
 مولانا فناری علیه رحة الباری دخی جامع شریفده تفسیر فائحه به
 مباشرت اوزره ایش منلافناری تفسیر فائحه به تقید ایلدیکی ابو
 حامدک نور ولایت ایله معلوملری اولغله کلام معجز نظامی تفسیر
 فائحه به مفتوح اولوب اولاقواعد عربیه ومعانی و بیان و بدیع و اصول
 و کلام و حکمت اوزره تفسیر ایدوب و حالا زمانمژده اولان بعض
 علما افتدیلر دخی بومحله مشکلاتی واقع اولمش دیو منلافناری
 مرحومک مشکلاتن حل ایدوب بعده معانی بطون قرآنیهدن
 اولقدر حقایق بیان ایدرلر که حتی مولانا فناری اوچنجی مرتبه نک
 بعضیسنی عقم مدرك اولیوب بطون ثلاثه ک ماوراسن فهم ایده مدم
 دیو پورمشلر و اول کون حمیدالدین حضرتلری مجلسنده یتش کشی
 جذبه رحانه واصل اولوب آیات الهیه دن بر علامت کبری اولمش بعده
 سعادتخانه لرینه واردقدن منلافناری حضرتلرینک صبره طاقی قالمیوب
 ابو حامدک سعادتخانه سنه واروب مدرسه وظیفه سندن جمع ایلدیکی
 بش یسک اچقه مقداری تقدیه سی اولغله شیخه کنوروب حلالجه
 مالمدر دیو حمیدالدینه اهدا ایتدکده چونکه خلنده شبهه کز یوقدر
 ایچندن براچقه و یروب مر کیمزه کاه کنورسونلر دیو یورمغله بر مقدار
 کاه آلوب حمارک پیشنه قودیلر براز استشمام ایدوب اوزرینه بول ایلدی
 بیت *

چون زر اوقاف آوردی بدام * می خوری در عالم معنی حرام
 ابو حامد حضرتلری بوآنه د کین مر کیمز شبهه لونسنه چرنده اولمغله
 حالا دخی اختیار ایتدی پس یا مولانا

نظم *
 مرا از علم و حکمت حال باید * نه همچون آن مدرس قال باید
 علم آنست کوی برای دین بود * نه زیهر جیفه ننگین بود
 نظم *
 بیاز علم معنی پرس مارا * اگر داری بحال خوبش پروا
 دیو یوردقدن منلافناری بی اختیار اولوب
 شعر *
 خلدک الله لنا ساقیا * انت لنا البر ولی المن
 نحن عطاش سندی فاسقنا * من سکر یقطع رأس الحزن
 طیننا الراح ونعم المطیب * واختلط الشهد لنا بالبن
 نطعم فی الزائد فازدد لنا * فاسق واسرف سرفامشعا
 سن لنا ستک المرتضی * رن لنا رنة ظبی الاغن
 من هولاء یغبط هذا السقا * من هولاء یعد هذا الوثن
 مضمونی کویان اولوب بیعت ایلشلسر . وسیع المثنای تفسیرینک
 تحریرینه نفس آلوب حالا منلافناری حضرتلرینک فائحه شریفده
 یازدکلری تفسیر بین العلما متداوادر . پس حمیدالدین حضرتلری خلقتک
 زیاده تعظیم و تکریم و ازدحاملرندن محظوظ اولیوب بروسه دن
 قاقوب آخر عمر لرینه د کین اقسرایده قرار ایدوب واصل رحة الله
 اولدیلر رحة الله علیه رحة واسعة

نظم *
 ابو حامد بومستزله ایریجک * ملک رومه کتوردی دیکدی اوا
 جذبه سینی دیارومه صالوب * قیلدی روم اهلن عشقه شیدا
 چونکه کلدی دیار رومه حمید * اولدی رومه هدایت عظمی
 خزانه علم و حکمت . یکنانه حلم و عصمت . مجتهد اولیا . متفرد اصفیا
 عالمترین طریقت . رهنماینده حقیقت . سلسله جنباننده عشق مصطفوی
 الحاج بیام انقره وی قدس سره * قطب زمان و قدوه عالمیان
 اولمشدر . اصلده شهر انقره قربنده صول فصل نام قریه دندر خلی

زمان طریق علمه کوشش ایدوب و زمرة مدرسیندن اولوب حتی
یلدرم بایزیدک قیوجی باشیسی اولمش ایدی دیور وایت ایدرل اول
زمان کیم حمیدالدین حضرتلری آفتاب حقیقتلرین عین بصیرتلی
اولانله عرضه قیلدقده حاجی بیرام حضرتلری دخی دیدله جان ایله
طلعت ابو حامدی کوروب عاشق پامال اولمغله

✽ نظم ✽

ای دل چه اسیر فکر بیهوده شوی * تدبیر خطا کنی و آسوده شوی
خواهی که دلت بنور توحید رسد * باید که زهست و نیست آسوده شوی
مفهومیجه تدریسدن وجهه علایق و عوایقدن فارغ اولوب

✽ بیت ✽

روتوار باب معانی را بین * دور باش از منق محفل نشین
دیو کیدوب حمید الدین قدس سره نک تراب قدمی سرتاج ایتدی
ودخی

✽ نظم ✽

باشد هوسم که خاک پای توشوم * مجذوب دو چشم دل بای توشوم
آندم که زند آتش رویت شعله * خواهم که بجان و دل فدای توشوم
ایبانی کویان اولوب و اثرینه دوشوب شام شریف و کعبه مکرمه بیه
واروب اوچ ییل کشت و گذار ایتد کدنصره اقسرای قصبه سنه
کلوب حین انتقالرینه د کین خدمت شریفلرند، اولدی بعده نور حقیقت
محمدیه علی وجهه الاکلیه برج حاجی بیرامده طالع اولمغله سجاده ارشادی
تشریف ایدوب ساقی بزم محبة الله اولدی وجه مبارک کن کوروب مطلع
آفتابنه قلبلرین مقابل طوتانلر نور هدایتله مهتدی اولوب کدورات
نفسانیه دن خلاص اولدیلر

✽ نظم ✽

حاجی بیرامه ائدن اولدی نظر * هر کیم اگا ایشدی بولدی رها
پرتو نور جذبه سیله اول ار * ایلدی مرده دللری احیا
وصلی عیدینه ایرشن عشاق * غمدن آزاده اولدیلر ایدا
حاجی بیرام ولینک قدس سره احبابی کثرت بولمغله بعض حسودلر

سلطان محمد فاتح والدی سلطان مراده غمز ایدوب الحاج بیرام نام
کسته انقره ده خلی مرید جمع ایدوب و بعض کلمات غیر مربوطه
سویلوب حاشا خلقی اضلال و بلکه قاصد سلطنت اولق احتمالی واردر
دیو بهنان و سلطان مرادی تخویف ایتکله اخذ واحضار یچون
چاوش کوندربلوب مخالفت ایدرسه قید بند ایلیم سن دیو تنبیه اولمغین
چاوش دخی بر موجب فرمان روان اولوب کلیبولیدن چارداغه عبور
وقصبات و قرایی مرور ایدرک انقریه بر منزل قریب اولدقده حاجی بیرام
ولی حضرتلری اسبه سوار اولوب و چاوشک کله جک سمتنه کیدوب
چاوشه ملاقی اولدقده عزیزمکنزه جانیبه در دیو سوال ایدوب چاوش
حاجی بیرام دیرل بر مدعی واریمش بعض فساداتی عرض اولمغله اتی دار
السلطنته کوتورمکه کلدیم دیو جواب ویرمکه حاجی بیرام دخی اول
دیدکلری بو عید افقردر دیو کندیلرینی بیلدروب چاوش حاجی بیرامک
وجه مبارککنه نظر ایتدکده پرتو نور محمدی بی مشاهده ایتکله

✽ بیت ✽

جمله عالم نور ازین بکرفته است * زاهد خود بین چه غافل کشته است
دیوب سلطانم خلاف انها ایتشله بوقفیر کز واروب احوالی اعلام ایلیم
دیدکده اولو الامر نه فرمانی یرینه وارمق کر کدر حالایا نکهده اولان
زنجیری بند کردن قبل کیدهلم دیوب چاوش دخی

✽ نظم ✽

هر که قصد سالکان کرد و زخیست * راست گفتی بیش ایشان بی ره نیست
هر که بغض سالکی دار دبیجان * اونخواهد برد ایمان از جهان
دیو حاشا بن جنا بکزه او مقوله کستا خلق ایدم دیو کریه قیلدقده
حاجی بیرام قدس سره

✽ از دزیای ابرار ✽

* عاشقی رنجست و مر داترا بسینه راحتست *

* سلسله بندست و شیرازا بکردن زیورست *

دیو چاوشله روانه اولدیلر کلیولی به کلدکده محمدیه صاحبی یازیچی زاده

محمد حاجی علوم و فنونده کامل بر مر دفاضل اولوب لکن بعض شیله
آفته و آلابش خجرايله آشفته اولغله دائما عیش و نوش ایدرمش حاجی
بیرام نور ولایت ايله یازیبی زاده نك استعدادینی بیلوب نك آوده
بر جوهر کرا نمایه ایدیکن مشاهده ایتمکله حضور شریفه دعوت ایدوب

شعر *

ای دل بهوای عشق پژمرده مشو * با آتش عشق باش و افسرده مشو
خواهی که چو کل بر همه عالم خندی * چون بار دیگر مقید خرده مشو
دیو حب ماسوایی قلبندن اخراج ایدوب باده عشق الهی ايله دل
و جان مست و حیران . و طریق حق نمایان اولغله یازیبی زاده افتدی
چاه مظلم طبیعتدن فضای نور ایمانه صعود ایدوب اهل نیادتدن معدود
اولدی . و حاجی بیرام قدس سره نك خاکیانه رومال اولوب لسان
حالی بو ابیاتی انشاد ایلدی

شعر *

آن نور که بود در پس پرده غیب * دارد همه جا ظهوری شبهه و رب
هرگز تنهیم دل بدنیای دنی * مارا که بود نقد حقیقت در جیب
پس حاجی بیرام ولی کلیبولیدن قالقوب ادرنه به متوجه اولدیلر چون
ادرنه به داخل و حضور پادشاهه و اصل اولدقده پادشاه حاجی بیرام ولینک
صحبت شریفله مشرف اولوب حقارنده اولان قیل و قال افترای محض
اولدینی معلوم شریفلری اولغله

نظم *

رو ازان در توبه پیش کرد کار * بعد ازان در جان خود مهرش بکار
خود عوام الناس در دل جاهلند * زانکه ایشان از طریقت غافلند
بیت *

تو بشناس آنکه آن دانای رازست * تو بشناس آنکه آن بینای رازست
دیوب انواع اعزاز و اکرام و اصناف معذرت و احترام ايله فتح کلام
ایلدی حاجی بیرام ولی قدس سره دخی « العذر مقبول عند کرام
الناس » دیو معذر تترین قبول و نیچه نصایح ایدوب

نظم *

مکن ظلم و دل دانا مر نیجان * اگر داری بمعنی ملک ایمان
خدا راضی بود از شاه عادل * برون آرد ورا از خالک و از کل
ندارند عدل فاروق اندرین دین * ز بهر عارفان دارند صد کین
دیوب و بو کا مانند درر و جواهر صاچوب سینہ صاف اولدیلر .
بعده پادشاهک رجاسیله جامع عتیقه کرسی به صعود ایدوب گفتار نور
نثارندن مستمعین مستعدینک فیه دلیری آتش عشقه سوزان .
وخانه قلبلری تابان اولدی . احوال بو بوزدن اولغله

نظم *

مصطفی مه میشکافد نیم شب * زار میخواهد ز کینه بولهب
آن مسیحا مرده زنده میکند * وان جهود از خشم سبک میکند
مضمون نجه حاجی بیرامه عداوت جلیله سی اولان و زرادن بریسی خجل
و شرمسار اولغین حضرت عزیزی ضیافته دعوت ایدوب انلردخی
اجابت سنتدر دیو واروب وزیر مزبور حاجی بیرام سلطانی اهلک ندی ايله
بر کاسه شربت زهر آلودی الله صونوب حاجی بیرام سلطان دخی بزوش
ایده لم لکن مضرت و آفتی سزه راجع اولسون دیو نوش ایتد کده
باذن الله تعالی وجود شریفلرینه ضرر ترتب ایتوب وزیر مزبور
فی الحال لرزان اولوب جام موتی نوش ایلدی بو کار عجیبی حاضر اولانلر
مشاهده ایلد کمرنده دندان حیرتی دهان تجارینه قویوب مشوی
شریفده ابو یزید بسطامی قدس سره حکایه سنده مسطور
اولدینی اوزره مشوی *

پیش او آمد هزاران مرد دوزن * که ای دو عالم درج در یک پیرهن
ای تن تو کرتن مردم بدی * چون تن مردم ز خنجر کم شدی
بی خودی بابی خودی در چارزد * با خود اندر دیده خود خار زد
ای زده بر بخود آن تو ذوالفقار * بر تن خود میرنی آن هوش دار
زانکه بخود فانیست و ایمست * تا ابد در ایمنی اوسا کنت
نقش اوفانی و او شد آینه * غیر نقش روی غیر اینجای نه

کر کنی تف سوی روی خود کنی * و رزنی بر آینه بر خود زنی
 و ربیبی روی زشت آن هم تویی * و ربیبی عیسی و مریم تویی
 اونه اینست و نه آن اوساده است * نقش تو در پیش تو بنهاده است
 چون رسید اینجاسخن لب رایست * چون رسید اینجاقلم درهم شکست
 لب بیند ارچه فصاحت دست داد * دم مزن والله اعلم بالصواب
 پس حاجی بیرام ولی پادشاهدن اذن طلب ایدوب کلیولی به عودت
 و یازیبی زاده افندی به وداع و بعض وصیت ایداع ایدوب وطن
 مألوفترین رجعت بیور دیلر . بعده یازیبی زاده افندی محمدیه کتابن
 نظم ایلدی بو قصیده الهیه محمدیه دندر کمال لطافت و غایت بلاغته در
 قصیده *

- * ینه عرض ایلدی دلبر یوزین قصر جلا لیدن *
- * ینه نالنده شیدایم شراب لایزالیدن *
- * ینه کشف حجاب ایتدی کوزم کوکلم جهالتدن *
- * کیرو جاننده ایتدی ندای ذوالعالیدن *
- * حقیقت یوزینی وجه مجازیده مبرقع وش *
- * پشمش آلن آلیله سچلمز آلی آلیدن *
- * جالی آفتابینک شعاعی ایتدین پرتاب *
- * عدم شهرنده ساییدی جهان فی زوالیدن *
- * ایکی عالم وجودی کیم دوشود سر نه مصدق *
- * کمال حسن آیتن آچار عین کالیدن *
- * انک مهری هو اسنده وجود کاشات ذره *
- * انک چهری صفا منده بهشت بر شمه عالیدن *
- * چنان دریای هجرانه باشمدن آشه غرق ایدم *
- * وصال ایرشدی سیرام سراب پر خیالیدن *
- * منم شهباز قدسی کیم الله طوتار اول سلطان *
- * منم سرباز انسی کیم ایرشدم ذوالعالیدن *
- * چودوشدی عشقنه کوکلم از لدن تابد مستم *

- * عمارتمی کاور هرگز خراب لا ابالیدن *
- * خیالی نقشی جائنده مصور اوله لی کوکلم *
- * هب اسم و رسمی نحو ایتدی بو تصویر مثالیدن *
- * یوزینی کورمکه امکان چو وارد آرزو مندم *
- * قولانم خالیدر زیرا کلام اعتزالیدن *
- * نیدر لائی کیم آنک دلی سوبلیه رازین *
- * نیدر لائی کیم باشلر چکه اعلی الاعالیدن *
- * کرکز شول فنا عمری چو بو عمر عزیزم اول *
- * کرکز با که شول جانی که پرغم اوله خالیدن *
- * بکانه صومعه مسجد چو مقصود مدر اول مرشد *
- * کرک هر یوز یوز اورم کورم آتی محالیدن *
- * زهی مقبل شو قولدر کیم اوله فائنده اول مقبول *
- * زهی قابل شو قابل کیم دبه مولی الموالیدن *
- * صون ای ساقی می باقی بکا کل حسنی باغندن *
- * که اکسیر حیات ایچم اوفر جام زلالیدن *
- * انک سوداسنی بولام یکم سودای سودادن *
- * اوسودایی بولان یکدی بوسودای ملالیدن *
- * چون انک دردی در دنده بولویدر سلسله جانم *
- * بکفر فکرم تسلسلدن چبقار دور محالیدن *
- * منم دریای تو حیده چو محو محض مستغرق *
- * کورسم نوله کر کوهر بودریای وصالیدن *
- * خداوندانه نقص اوله کمال سلطنتدن کیم *
- * اگر بویازیبی اوغلی کور نور جالیدن *
- * سنک عشقک تکابینی کوزی قانیه یاز مشدر *

* صاچر سه درایله مر جان نوله بحر مالیدن *
 نقل اولتور که سلطان مراد خان حاجی بیرام ولینک بو قدر کالان مشاهده
 ایتمکله درون دلدن محب صادق اولوب و کندیلرینه مکتوب یازوب

جنابگردن تاج و کسوه کیش کیم وارایسه تکالیف شاقه و عرفیه دن
معاف و مسلم اولسونلر دیو معافنامد کوندر مکه اهالی قصبات
و قرادن معافیت استماع ایدنلردن چوق کسنه تاج و کسوه کیوب تکالیف
جعه کلانلر هر قنخی قریه به وارسه ز اهالیسن حاجی بیرام کسوه سیله
بولوب تکالیفدن نسنه المنزل ایدی ارسالیله کسور کثیره واقع اولغله
حالی ری پادشاهه عرض اولندقدن پادشاهدن حاجی بیرامه تکرار
مکتوب کلوب اکثر ناس صورتلری جناب شریفکدرک درویشانی
زیننه منسلک ایتشلردن مقدار درویشانکزارایسه اعلام بیور، سز که
اکا کوره عمل اولنه دیو انهار بیورمغه بر کون حاجی بیرام حضرتلری
بزدن بیعت ایلیان فقرایه ضیافتز واردرد دیو ندا ایتدیروب کندولر
بر مرتفع محله خیمه قوروب درویشان کلوب اول حوالی مالا مال
اولدقدن حاجی بیرام ولی تشیر ساعدین ایدوب و دست مبارکنه بر تیغ
تیز آلوب درویشانربکا ارادت کتورنلری بو کون فی سبیل الله قربان
ایلم کر کدر دیو صلا ایتدکده هر کس متردد اولوب بالاخره رجالدن
بری ونسادن دخی بریسی * ع * جان و مال و سرفدا در راه تو
دیو جرأت ایدوب تسلیم اولدقلرنده ایکسن دخی خیمه ایچنه
کتوروب مقدا برارک کویون احضار ایتکله اتی قربان ایدوب
خیمه دن طشره خون فراوان روان اولدقدن * ع * چه شیخی
و مریادی این چه قید است * عزیزه سودا غلبه ایتشدر دیو
درویشان پراکنده و پریشان اولغله سلطان مراده مکتوب
یازوب حالا بر یحق درویشم واردر غیر یوقدر دیو ایدان و فقرانک
دخی تسلیم و انقیادین بو وجهله امتحان ایدوب « و امتازوا الیوم »
آیت کریمه سن قرائت یوردیلر پس بو مافیوما حاجی بیرام قدس سره نک
خوان حقیقیتسندن چوق کسنه لر نعم ایدوب مرآت دللرنده تابان اولان
نور محمدین جهان وجهانیان پر ضیا اولدی فاتح قسطنطنیه سلطان
محمد خان حضرتلری حاجی بیرام ولی به محبت ایدوب استانبول قیمنه
نیت ایتکله تبرکا حاجی بیرامک فقراسندن بریسی غزاده بیله بولمق

التماس ایتدکده آق شمس الدین تعین اولوب فتح قسطنطنیه انلرک
توجه شریف و خیر دعاری بر کاتیلله میسر اولدی آق شمس الدین
مرحومک چوق کرامات سنیدسی وجوده کلوب علمدار حضرت
فخر کائنات ابو ایوب انصاری رضی الله عنک تریبه شریفلری انلرک
اشارتیه معین اولدی . نقل اولور که امیر سکینی ایل آق شمس الدین قدس الله
سرهما یاشنده بر مقدار پروت واقع اولغله حاجی بیرام سلطان امیر سکینی
ایل آق شمس الدینک ماینلرینی آتشدن غیر شی تمیز ایتزدیو
بیوررلر ایش امیر سکینی بروسدده تمکن ایکن حاجی بیرام ولینک
انتقاللرینه متعلق بعض اشارت واقع اولغله انقره به عزیمت ایدوب
حکمت خدا حاجی بیرام حضرتلرینی محتضر بولوب ماینلرنده نیچه
اشارت یجد کدنصکره دار فنادن سرای بقایه ارشال ایدوب نفس
انقرده مدفون اولشلردن . رحمة الله علیه رحمة واسعة . حاجی بیرام
ولی رحلت ایلد کدنصکره خلفادن هر بری بر جایه کیدوب امیر سکینی
قصه کوینگدن اولغله کوینگد کلوب آق شمس الدین دخی کوینگده
تمکن ایدوب حاجی بیرام فقراسندن بعضیسی امیر سکینی به واروب
صحبت ایدرلر ایکن آق شمس الدین مرحوم امیر سکینی امی در ارشاده
تقید ایتسون و کیمسه وار مسون دیو فقرایه تنبیه و منع ایدوب لیکن
امیر سکینی دن فوق الحد جذبات و حالات مشاهده اولغله هر کس
بیک جان ایل زيارتنه واردقلریچون آق شمس الدین مرحوم تقید ایلوب
بر کون امیر سکینی فقرایله تفرجه کتدکلرنده آق شمس الدین دخی
واروب اثنای مصاحبتده عمر دده سن آمین ارشاده تقید ایتیه سن
علی الخصوص عزیزمک بالذات کیدکلری تاج و خرقة و او طور دقلری
سجاده والرنده اولان تسبیح و عصا بزه در بو اشارت خود کافیدر
دیو بوکا مانند بعض کلمات اولغله امیر سکینی حضرتلری بر زمان
سر مبارکن جیب مراقبه کشیده قیلوب حاجی بیرام ولی قدس سره
آق شیخله سنک ماینکی آتش فرق ایدر دیو ایلدیکی اشارت ظاهر
اولغله

* بیت *

مرد عاقل را اشارت بس بود * عاشقانرا خود بشارت بس بود
دیو سر بر آورده اولوب هر کیم حاجی بیرامه محب صادق ایسه
بر یوک اودون کتور سونلر دیوب تفرجکاهلری کوهستان اولغله
هر کس واروب اودون جمع ایدوب آتش عظیم یاقدیلر علولری
آفاقه چیققدقه آق شمس الدینه خطاب ایتدیکه عزیزیمزک تاج
وخرقه سی و تسبیح و سجاده سی بوقفیر کزده دخی واردرا کر ذوق
وحالت تاج وعباده ایسه وجودمز هیزم نار اولوب تاج وعبا احراق
اولسون والاذوق وحالت و عشق و محبت یزده ایسه تاج وعبا محترق
و خاکستر اولوب وجود مزه ضرر ترتب ایتسون « بسم الله الرحمن
الرحیم » دیو درون آتسه قدم نهاده اولوب

* شعر *

* دخلت النار سکرانا حسب النار او طانا *
* الفت النار احيانا فن ذا يالف النيران *
* يقول خادع المحشر بلاء العشق كالسكر *
* وشوك الحب كالعهر فابيك يافتان *
* جراحات الهواتشفي كدورات الهوى تصفي *
* برودات الهوى تدفي ونيران الهوى ريحان *
* الاياساقيا اوفر ولاتمن لتستكثر *
* ادركا سائنا واسكر فان العيش للسكران *
* فلا تسقى بكأسات صغار بل بطاسات *
* وامددا بجرات عظاما يا عظيم الشان *
* اذا ماشئت ابقائي فكن يا عشق سقائي *
* ومل بالفقر تلقائي وانت الدين والديان *
* فاء مشبه النار عزيز مثل دينار *
* فديناه بقطار بلاعد ولاميزان *
* اذا افناك سقياها وزاد الشرب طغويها *

* فایاکم وایاها واخلوا دهشة الحیران *

دیوب انواع ذوق ووجود ایلر رقص وسماع ایدرک اوزرنده اولان
تاج وعبا و سجداده و عصا خاکستر اولدی و بعضلری آتسه خطاب ایدوب
* مثنوی *

هر کزای آتش تو صابر نیستی * چون نسوزی چیست قادر نیستی
دیوب آتش دخی * مثنوی *

کفت آتش من همانم آتشم * اندرا که تاپینی تابشم
طبع من دیگر نکشت و عنصرم * تیغ حقم هم بدستوری برم
باد و خاک و آب و آتش بنده اند * بامن و تو مرده باحق زنده اند
دیو سؤالترینده جواب ویردی * وبالجملة امیر سکینی قدس سره به
حاجی بیرام حضرت تترینک دست مبارکله ویردیکی شالی کندی به
لاجل ستر العوره میان بندا ایدوب انجیق اول احراق اولدی و یاذن الله
تعالی وجود شریفانندن سرموینه خطا ترتب ایتدی و رخسار مبارکی
مانند و رداحر کل کل و غرق عرق اولوب طبق طلعتی بر در اولدی
و مثنوی شریفدن بواباتی کویان اولدیغی حالده درون آتشدن
طشره چیققدی * مثنوی *

اندرون آواب بین آتش مثال * از جهانی کانتشت آتش مثال
اندرا اسرار ابراهیم بین * کودر آتش یافت ورد و یاسمین
اندرین آتش بدیدم عالمی * ذره ذره اندر و عیسی دمی
اندرا اودی کراهم بخوان * کاندین آن شاه نهاده ست خوان
اندر آیدای مسلمانان همه * غیر عذب دین عذابست این همه
اندر آیدای همه پروانه وار * اندرین بهره که دارد صد بهار
پس آق شمس الدین و فقرایو واقعه عجیبه و حالت غریبه دینی معاینه
و مشاهده ایتدکر ندره بر بر ایلر معانقه ایدوب مایته لرنده اولان قیل و قال
و بحث و جدال بر طرف اولوب سینه صافی اولدیلر و اول مجلسده
حاضر بولتوب زیغامده اولان احبابدن بریسی اوزرنده اولان البسه
و دستارین چیقاروب امیر سکینی به الباس ایدوب من بعد تاج وخرقه

قول پیو رمدیلرالی الان اول طریقہ شریفہ بہ منتسب اولان اعزہ
تحت قباد، مستور اولمشلردر امیر سکینی طیب اللہ تراه نک قبر متبرکاری
کونکہ در رحمة اللہ علیہ رحمة واسعة

نظم

دعوی سجاده ایدیمک نیچہ سی * اوده یاقدی چیقاروب تاج و عبا
کز ایوب زمرہ صادقاری اول * پس قبا ایچره ایلدی اخفا
پس ای برادر امجد مقصود اصلی عشق و محبت و ذوق و حالتدر . والا
مجرد تاج و عبا و تسبیح و عصا رککدر . شول صاد قمر ککه
ظاہر لری باطنلرینہ موافق ولسانلری حاللرینہ مطابق اولوب
طالبلره ذکر اولشان اذواق و حالاتدن برشی اعطاسنہ قادر ایسه
نه خوبدر ونه لطیفدر والا لسانا وصورہ تزین ظواہر ایدوب
ومعارف و توحیددن و مناقب سلفدن نیچہ نیچہ قال از بر ایوب
اکا فریقہ اولوب خالی الذہن اولانلر نیچہ زمان قیوسن بکلیوب
بالاخره خسر الدنیا والاخره مفلس قالورسہ کار مشکل اولور
حق سبحانہ و تعالی جملہ طالبلری اومقوله رهنلردن حفظ ایلیدہ .
وطالبک کوکلی کوزین آچوب حتی باطلدن فرق ایتک نورینی احسان
ایلیدہ . حتی هر مقلدن دام تزویرینہ پابستہ اولیوب یولندن قالیدہ .

حضرت مولانا بیورر مثنوی

بهر این گفتد دانا یان بفن * دیهمان محسنان بیدشدن
تو مرید و دیهمان انکسی * کوستاند حاصل تواز خسی
نیست چیرہ چون ترا چیرہ کند * نور نهدد مر ترا تیرہ کند
چون وراتوری نبود اندر قران * نورکی یابند از وی دیگران
همچو اعش کو کند داروی چشم * چکند در چشمها الا که چشم
از خدانی بوی اورانی اثر * دعویش افزون ز شیت و بوالبشر
دیونموده ورا هم نقش خویش * اوهمی کوید زبدا لیم و بیش
حرف درویشان بدزدیده بسی * تا کمان آید که هست او خود کسی
خرده کیرودر سخن بر یازید * تنک دارد از درون او یزید

بی نوا از خوان و نان آسمان * پیش او نداشت حق یک استخوان
اوندا کرده که خوان بنهادہ ام * نایب حقیم خلیفہ زادہ ام
الصلا سادہ دلان بیخ بیخ * تا خوردید از خوان چودم سیرہ بیخ
سالها بروعدہ فردا کسان * کرد آن در کشتہ فردا نارسان
دیر باید تا ککه ستر آدمی * آشکارا کردد او پیش و کمی
زیر دیوار بدن کجاست یا * خانہ مارست و مور وازدها
چونکہ پیدا کشت او چیزی نبود * عمر طالب رفت آگاهی چه سود
اما بودخی مقرر در کہ طالب حق طلبندہ صادق اولسہ یعنی مقصودی
حقدن غیری اولسہ اومقوله دروغ کوی و مقلدن بر یسنک دام
تزویرینہ دخی بند اولسہ حق سبحانہ و تعالی انک صدق و خلوصی
برکاتندہ اتی محروم قومز بهر حال بر طریقہ اهل تحقیقہ ایرشدر
ویا خود من حیث لایشعر مرآت قلبندہ نور محمدی فروزان اولور
لکن بو حالت نادر واقع اولور . کا قیل « النادر کالمعدوم »
حضرت جلال الدین رومی قدس سرہ بو حالی دخی تحقیق پیورر

مثنوی

لیک نادر طالب آید کز فروغ * در حق اونا فاع آید آن دروغ
اوبقصدنیک خود جایی رسد * کرچه جان پنداشت آن آمد حسد
چون تیری در دل شب قبلہ را * قبلہ نی و آن نماز او روا
پس اول قبه ولایت . وصفی کعبہ کرامت . عاشق مجذوب
رحمانی . امیر سکینی رحلت ایتد که نصکرہ قطب عالم روحانی
معدن حکمت ربانی . ساکن حریم کعبہ سبحانی . بحر
وفا کان عطا * بنیامن ایاشی قدس اللہ سرہ * مرکز دارۃ
ارشاد اولوب طالبان طریق هدایتہ شراب عشق الهی سنی ایلدی
انلردخی بعض اسناد ایلہ کوتاہیہ قلعه سنده حبس اولوب
صاحب قران زمان سلطان سلیمان خان یدی آیدن زیاده قلعه
ردوسی محاصره ایدوب فتحندہ عاجز اولغسلہ اول زمان مرحوم
سلطان سلیمان خانک چوقہ دارلغی خدمت ایلان کسندہ بنیامن

حضرتلرینک احبایندن اولغله سلطان سلیمان مرحومه عرض
ایدوب حاجی بیرام ولی طریقده سندن فلان کسینه بوقدر زماندر
کوتاهیه قلعه سنده محبوسدر ظن غالبم بودر که بوقلعه نك عسکر
اسلامه بوقدر طیاندهغه باعث اولدر دیو اعلام ایندکین مرحوم
سلطان سلیمان خان اطلاقیمچون امر و پروب تاریخن ضبط ایندیله .
بنیامن ایاشی حبسندن اطلاق اولندیغی کون قلعه ردوس فتح اولنوب
سلطان سلیمان بنیامن ایاشی به حسن اعتقاد و محبت ووداد اوزره
اولدیله مایند، چوق زمان مرور ایندین بنیامن ایاشی دخی زیاده
پیروغایت مسن اولغله « فی مقعد صدق عندملیک مقتدر » مأواسته
خرامان اولوب صدق شریفلری ایاشده مدفوندر

❖ بیت ❖

اودخی بوفنای ترک ایندی * کوردی یارینی ایدوب عزم بقا
مصباح اسرار حقیقت . مفتاح ارباب طریقت . ادب یافته
عبه عبودیت . جگر سوخته جذبه ربوبیت . رهنمای روندگان
❖ پیر علی سلطان اقسرای قدس سره ❖ وراثت ولایت حقیقت
محمدیه مظهریتنه قائم اولوب کرامات باهرلینه حد و غایت بوقدر
صاحب قران دوران سلطان سلیمان خان عجم سفرینه کتمک
اثناسنده علاء الدین اقسرای حضرتلرینه بعض منکرل پیدا
اولوب اقسرایده برکسینه ظهور ایدوب مهدیایک دعواسن ایدر دیو
آستانه به عرضلر کلوب تقیثنه امر ارسال اولغله مجلس شرعشرفه
احضار واحوالی استفسار اولندقدنه بزم علیهمزه شهادت ایلان
سز میسر دیو بریسنه صورت جلال ایله اشارت ایلدکده
باذن الله تسلیم روح ایدوب بریسنه دخی اشارت ایندکده فی ایدوب
دهانشدن بعض لوٹ جریان ایتکله مجلسده حاضر اولانلره هیئت
استیلا ایدوب سؤال وجوابدن فراغت اولندی ❖ ع ❖ هست
خمش از همه غوغا خلاص * دینلوب واقع حالی تکرار در سعاده
عرض ایلدیله . سلطان سلیمان مرحوم اوطاغیله اسکداره چیتمش

بولنوب بزکندیمز اول جانبده کیده یورز دیو تأخیر اولغله سلطان
سلیمان مرحوم اقسرایه وار دقلرنده تبدیل شکل ایله پیر علی
سلطانک منزله واروب ملاقی اولدقلرنده پادشاه جمجاه حضرتلری
چوق آثار و کرامتترین مشاهده ایدوب اثناء مصاحبتده عزیزم
سزی بزه خلاف انها ایتشلسر بحمد الله شرف صحبتکزه مشرف
اولدق دیوب عزیزدخی دوانلو پادشاه بوقیره اسناد اولنان ندر
دیو سؤال ایلوب مهدی یم دیر ایش سز و جنتک درت ایرماغی
بزه در دیوب بوکا متعلق بعض کلماتکری نقل ایتدیله دیدکده پادشاهم
شمعیایک ظاهرده مهدی سز سز و جنتک درت ایرماغی جنته
مخصوصدر بعد الموت ودخول الجنة مؤمنلر آندن نوش ایدرلر اما
انسان انموذج عالم شهادت و ملکوت اولغله علم و معرفت و عشق
وحقیقت هربری جنتک بر ایرماغنه تشبیه اولنشد و جنتک
ایرماغنک بریسی آب کوثر و بریسی لبن شهبای و بریسی عسل مصفا
و بریسی خمر حرار دیو بیورلشد

❖ منوی ❖

آب صبرت جوی آب خلدشد * جوی شیر خلد مهر توست و ود
ذوق طاعت کشت جوی انکین * مستی و شوق تو جوی خربین
هر طرف خواهی رو آتش میکنی * آن صفت چون بد حیاتش میکنی
حق سبحانه و تعالی سزه و بزه مجلس رسول الله علیه السلامده نوش
ایتمک میسر ایلیه لکن ظاهرده اولان مثاللری دخی خانه مز
اوکنندن جریان ایدن آب شیریندر و برقاج رأس بقره و اغنام
و برقاج قوغان وارد در دیو پادشاهک حضورینه شیر و عسل
کتوروب تناول ایتدیله سلطان سلیمان دخی عزیزم خمر ایرماغنک
نونه سی وار میدر دیدکده نعم خمر ایرماغی عشق یزدان و جذبه رحماندر

❖ نظم ❖

پیش ما اسرار درویشان بود * پیش ما خود ناله وافغان بود
پیش ما باشد همه اسرار عشق * پیش ما باشد همه گفتار عشق

پیش ما باشد شراب کوثری * پیش ما باشد طریق رهبری
پس اولدخی طالبه دروغ دکلدر دیوب پرتو پاشا مرحوم سلطان
سلیمانك چوقه داری اولغله بیله کتشلر ایش ایاق اوزره طوروب
عزیزك کلماته جان قولاغن طوتوب کمال محبت ایله کوکل ویرمکله
علاءالدین اقمراپی دونوب پرتو پاشایه بر نظر حقانی ایدوب بی
اختیار الله دیو نعره اوروب زمینه دوشدی و نیچه زمان وجد ایله
قالدی سلطان سلیمان مرحومه دخی اختیار سزیکا کلوب پیر علی
سلطانیه انواع تواضع و مسکن کوستردی و عجم سفرینه متعلق
بعض نسته اشارت ایدوب سلطان سلیمان مرحوم اول سنه عجمه
وارد قده عزیزك جمله اشارتی بعینه ظهور ایتکله محبتی زیاده اولوب
عودت ایتدکده پیر علی سلطانیه تکرار اوغرایوب هر یوز دن
مصاحبت اولنوب عزیزدن دین و دولته لایق نصیحت التماس ایلدی
انلرک دخی عندلیب لسانی روضه جنانندن نغمه زن اولوب

نظم *

حق ترا از عدل پرسد عدل کن * غیر این خود نیست در معنی سخن
کو تو داری عدل دنیا جای تست * تخت سلطانی بزیر پای تست
ورنه عمر خویش ضایع میکنی * خویش را از خویش مانع میکنی
جور مظلومان ز ظالم خود ستان * غیر را محرم مکن در این هان
کار آنست که بدین حق کنی * ظالم و مظلوم پیش خود کنی
کر تو این معنی بخود همره کنی * کرد را سلام نبی بی شک قوی
ورنه باشی میرنو روزی بدهر * ما قبت ظلمت نکیرد شهر شهر
حق تعالی سرنگون اندازد * خود چه میدانی که چون اندازد
رو تو راهی ساز از شرع نبی * تا پینی روز روشن و رشی
رو تو اندر ملک تخم عدل کار * تانه کردی در دو عالم شرمسار
رو مکن تو ملک را ویران زکس * زانکه باشد تیغ مسکینان نفس
رو حذر از راه خلقان خدای * ورنه آو یزند در نارت ز پای
رو نظر کن در هزاران خاک شاه * جمله رفتند در درون قعر چاه

رو تو با ارباب دین همت بدار * زانکه این دنیا نباشد پایدار
رو تو بند من بمعنی کوش کن * همپو دری خویش در کوش کن
هم تو بند من بجان خود نشان * تا دهندت خود بعینها نشان
مضمونك ماصدق انواع نصیحت ایدوب سلطان سلیمان مرحوم
یورکن دلوب بسیار کریمه و ناله ایدوب پیر علی سلطانیه نیچه املاک
و مزارع تکلیف پیورد قلزند قبول ایتمکله باری اوغلاکری استانبوله
کوندیر یکر دیو منت ایتدکده دولتلو پادشاه اوغلاک اسمی اسماعیلدر
حق یولته قربان اولمقدن دونمز انلری سزه کوندردلم دیو وعد ایتکله
سلطان سلیمان استانبوله داخل اولدقدنصره ماینده اولان عهد
وامان اوزره چلبی شیخی استانبوله کوندیر مکده تصمیم ایلدی و ادرنه ده
ساکن اولوب حالا ابواب انصارید، زال پاشا جامعی قربنده دریانک
جانب ساحلنده مدفون اولان مزارك صاحبنه شیخ پیر احمد دیرز
ارذل عمره وارمش بر پیر ایدی بو عبد کتر طفل ایکن انلری کور مشیدم
اول حکایت ایدر که پیر علی سلطان اوغلی شیخ اسماعیلی استانبوله
کوندیر کن بی تنهاسنه دعوت ایدوب چلبی شیخك استانبوله مقبول
اولاجغن و جمله سرانجامی خبر و یروب لکن بزم صحتزده اولز دیو
تحقیق پیوردی و بزی چلبی ایله استانبوله کوندردی و التي آی
مر و ایتدکده نصره پیر علی سلطان قدس سره دار بقایه رحلت ایلدی
بعده چلبی شیخ ادرنه ده واروب برقاج زمان اکلندی هنوز اون طقوز
باشنده ملخی اولش شاب ایدی علماء بکاردن بری پیر علی سلطانك
احبابندن اولغله برایی کره چلبی شیخی ضیافت ایدوب بعض بکاره
تصدیر ایتدیروب و کندینک اوستی یاننه المغله نیچه سی غرض ایدوب
حرف کیرلک سمته ذاهب اولمشلر ایتدی ادرنه دن کیر و استانبوله کلدکده
خلق زیارتنده ازدحام ایدوب چوق جمعیت اولوب بعض اسناد اولغله
سلطان سلیمان مرحومک معلوملری اولدقده چلبی شیخه خبر
کوندروب ولایتکره کیده سز دیو بعضلرک سوء قصدین اعلام ایدوب
و پیر علی سلطانك فقر اسندن بعض اختیار در ویشلردخی سویلوب
لابد تبدیل مکان کر کدر دیو

* مثنوی *

قوم گفتندش مکن جلدی برو * تا نکرد جامه و جانت کرو
آن رد دور آسان نماید به نکر * تا با آخر سخت باشد ره گذر
هین برو کوتاه کن این قبل و قال * خویش و ما را در میفکن در و بال
بی خیانت این نصیحت از و داد * میبایست مگردان عقل و داد
مضمون بجه پند کوی اولد بجه چلبی شیخ مر حوم بزه سر انجایم اشارت
و بشارت اولمشدر قضایه تسلیم عاقبت جسم غرق خون اوله جقدر
« و کان امر الله قدرا مقدورا » قول کریمی اوزره امر حق بهر حال
ظهور ایدردیو * مثنوی *

گفت اوای ناصحان من بی ندم * از جهان زندگی سیر آمدم
سخت تر شد بند من از پند تو * عشق را شناخت دانشمند تو
تو مکن تهدید از کشتن که من * تشنه زارم بخون خویشتن
عاشقانرا هر زمانی مرد نیست * مردن عشاق خود یک نوع نیست
آن دو صد جان دارد از راه هدی * وان دو صد را میکند هر دم فدا
آز مودم مرگ را در زنده کیست * چون رهم زین زندگی پاینده کیست
اقتلونی اقلونی یا ثقات * ان فی قتل حیات اندر حیات
مرگ شیرین کشت و نقل زین سرا * چون قفص هشتن پریدن مرغ را
عاشقم من تشنه قربان لا * جان من توبتکه طبل بلا
خود بتورا کیست این تهدیدها * پیش آنج دیده است این دیدهها
من چو اسما عیلام بی حذر * بل چو اسماعیل آزادم ز سر
فارغم از طمطراق و از ریا * قل تعالوا گفت جاتم رایا
یا منیر الخدیا روح البقا * اجنب روحی وجدلی باللقا
بس کنم دلبر در آمد در خطاب * کوش شوو الله اعلم بالصواب
مضموننی کو یا اولوب امر الهی نه ساعت ظهور ایدر دیومنتظر
قضا اولدی چلبی شیخ ایاصوفیه کبیرده کاهجه دخی سلیمانیه ده
کرسی و عظه چیقارل ایدی اتفاقا کرسیده بعض شطیحات سویلدی
دیومد عیلا انواع اسناد ایدوب واقعه غیر مطابق لکن تقریر لرینه

موافق فتوی الوب طقوز بوز او تو زبش سنه سی مقتول اولدی رحمة الله
علیه و علی ایبه رحمة واسعة * بیت *
کترین عیش جوانمردی و داد * آن جوانمردی که جارا هم بداد
* نظم *

حق اگا ویر مشیدی صنعندن * حسن خلق و جمال بهمن
قلیدی جانی حق ایچون قربان * و یردی اول اردخی قضایه رضا
پس اسرار عشاقدن ذوق الوب صفای درون صاحببری اولان
ارباب بصائر منطق الطیردن بو وار دانی ورد زبان ایدینوب « ان الله
وانا الیه راجعون » دیو امره رام اولدیلر
* منطق الطیر اعطار *

هدهد رهبر چنین گفت آن زمان * کآنکه عاشق شدنید بشد زجان
چون بترک جان بگوید عاشقی * خواه زاهد باش و خواهی فاسقی
چون دل تو دشمن جان آمد است * جان بر فشان ره پایان آمد است
سدره جانست جان ایشار کن * پس بر افکن پرده و دیدار کن
عشق را با کفر و با ایمان چه کار * عاشقارا لحظه با جان چه کار
عاشق آتش در همه خر من زند * آره فرقش نهند اوتن زند
درد خون دل بیاید عشق را * قصه مشکل بیاید عشق را
ساقیا خون جگر در جام کن * کونداری درد از من وام کن
عشق را دردی بیاید پرده سوز * گاه جارا پرده در که پرده سوز
ذره عشق از همه عشاق به * شمه درد از همه آفاق به
عشق مغز کائنات آمد مدام * نیست مردی عشق بی دردی تمام
کفر کافر را و دین دیندار را * ذره دردت دل عطش را
هر کرا در عشق محکم شد قدم * در گذشت از کفر و از اسلام هم
عشق سوی فقر در بکشایدت * فقر سوی کفر ره بنیایدت
چون ترا این کفر و این ایمان نماند * این تن تو کم شد و این جان نماند
بعد ازین مردی شوی این کار را * مرد باید اینچنین اسرار را
پای درنه همچو مردان و مترس * در گذرا از کفر و از ایمان مترس
چند ترسی دست از طفلی بدر * باز شو چون شیر مردان پیش کار

پس علاء الدین افسرایدن چلبی شیخه دخی بوداهیة عجیبه ظهور
ایتمکله سفینه بحر دیانت . ودفینه سکینه منانت . بدرقه مقامات .
آینه کرامات . مطلع نوردرخشان شیخ احدساربان قدس الله تعالی
روحه . اونی بدی پیل مرشد رهروندکان طریقت و ساقی بزم عشق
حقیقت اولوب خلقله چندان اختلاط ایتدی مکر کندی به ارادت کنورن
فقرا و احبابی اوله خیره بولیده ساکن اولوب حلم و سلمی غایت کالده ایدی
احد ساربان سلطان سلیمان عراقین سفرینه کیدر کن سرساربانان
اولوب اهل عیش و نوش ایدی پیر علی سلطان احدساربانہ نظر ایلد کده
ذاتنده قابلیت کلی و استعداد اصلی مشاهده ایتمکله کتر نور هدایت
و کنج رموز امانت اولغله لایق بر وجود شریف اولدیغی معلوم
اولغله ای فرزند مقبل سن عوایق دنیویه و علایق کونییه ایلہ ژنک
آلود اولاجق کوهر دکاسن دنیائک زیب و زیورینه کوکل و یرمه
دیو نیچد لطف و کرملر ایدوب بو وجهله نصیحت ایلدی

از دریای برار اعطار *

- * چرخ مردم کشا کر روزی دوم مردم پرورست *
- * نیستش شفقت مکر پروائی اولاغریست *
- * زان فلک هنگامه میسازد بیازی و خیال *
- * اختران چون لعبتاند و فلک چون چادرست *
- * دل منه بر چشم و دندان بتان کین خاک راه *
- * چشم چون بادام و دندانش چو در کوهرست *
- * اهل درنا پستند آید زر و لعل و کهر *
- * عار باشد مر در انچه زنا ترادر خورست *
- * تکه های زر که بر سنجاب شاهان دیده *
- * اخگری چندی درخشان کشته در خاکست *

و بونک امثالی نیچه کلمات در بار نشر ایتمکله در کلام معجز نظامین
منکوش کوش جان ایدوب پیر علی سلطانه تسلیم اولدی و عراقین
سفرندن عودت ایتد کده جمله خانمانه فنا و یروب قدم نهاده
راه حقیقت اولدی

* مشوی *

ای خنک جانی که در عشق مال * بذل کردد خانمان و مال
وسلو کنده چوق منظوم آلهیات یوروب کاه قیفوسز و کاه
احدی تخلص ایتمش لر در بو شعر انلرک کفتارندندر

* شعر *

- * واریمی اول دوسته و یردم خانمانم قالدی *
 - * جمله سندن ال بودم بس دوجهانم قالدی *
 - * چونکه حب الله ایشدی چکدی بنی کندی به *
 - * آچدی کوکلم کوزینی آیرق خارم قالدی *
 - * دوست جمالی عکسی صالدی بو کوکلم ایلنه *
 - * آنی کورلدنبرو صبر و قرارم قالدی *
 - * عین توحید آچیلوب حق یقین کوردم آنی *
 - * شری سوردم آره دن شک و کمانم قالدی *
 - * اولیائک همی باقدی بنی قال ایلدی *
 - * صا فیم بولدم صفا آیرق کمانم قالدی *
 - * احدی ایدر الهی سا که شکر اولدر *
 - * حمد لله عشق حقندن غیری وارم قالدی *
- روایت اولتور که احد ساربانک سیئة الاخلاق و منکره برخاتونی
وار ایدی حضرت عزیزه انکار و داثنا جفا و ستمکارلیق اوزره اولغله
زیارته کلان احباب عزیزه سعادتخانه لرنده بولسدر منکره مزبوره
ایچرودن جواب و یروب حاشا بو مقوله بونامش قوجه دن نه امید
ایدرسز نیچون کندیکره زحمت و یروب مشقت راه چکرسز دیو
مالا یعنی سویلردی و کا کلانلره شتم ایدردی . مثلاً ابو الحسن
خرقانی حضرت تلیک زیارته مسافه بعیده دن بر عاشق صادق کلوب
دق باب ایتد کده ابو الحسن خرقانی قدس سره لاجل الکفاف
کوهستاندن هیزم قطعنه کیدوب سعادتخانه لرنده بولنما مغلہ انلرک
دخی زوجه سی منکره اولغله زیارته کلان کسینه لره دهان کشاده اولوب

نظم

چون بصد حرمت بزحلقه درش * زن برون کرد از در خانه سرش
که چه میخواستی بکوی ذوالکرم * گفت بر قصد زیارت آمدم
خنده زد زن که خه خه زیش بین * این سفر گیری و این تشویش بین
خود ترا کاری نبود آنجا بکاء * که به بیهوده کنی این عزم راه
اشتهای کول کردی آمدت * یا ملولی وطن غالب شدت
یا مکر دیوت دوشاخه بر نهاد * بر تو وسواس سفر را بر کشاد
گفت آن سالوس زراق تھی * دام کراه و کند کمرهی
صد هزاران خام ریشان همچو تو * اوفتاده از وی اندر صد عتو
کر نه بینش وسلامت واروی * خیر تو باشد نکردی زوغوی
مضمونی اوزره اول عورت بی دولت دخی در سعادت شیخ کلانلک
کیمنی قوغوب و کیسه هذیان سویلردی لکن احباب احمد ساریان
حضرتلرینک نه وجود شریف اولدیغنی یلوب اول بداصله

عنا بایدوب

مثنوی

شمع حق راف کئی توای عجوز * هم توسوزی هم سرت ای کنده پوز
کی شود در یاز پوز سک نجس * کی شود خورشید از یف منطمس
هر که بر شمع خدا آرد یفو * شمع کی میرد بسوزد پوز او
چون تو خفاشان بسی پیشد خواب * که جهان مانند یتیم آفتاب
مه فشاند نور سک عوعو کند * سک زور ماه کی مرتع کند
شب روان و همراهان مه تبک * ترک رفتن کی کند از بانک سک
مضمونی کویان اولوب حضرت شیخی بولوب قدم شریفنه یوزلر
سورر لایدی . واحد ساریان حضرتلری زیارتنه کلن احبابه
اول کلجکر سزی طلا دیمی دیو خاطر لری تسلیت پیور لر دی و اول
فاسده نک ستم و جفا ستمه تحمل ایله مجاهده و انواع مشاهده ایدرلر
ایدی و بعض فقراسی دخی نیچه خاطره به دوشوب

نظم

کین چنین زترا چرا ای شیخ دین * دارد اندر خانه یار و هم نشین

ضدرا باضد ایناس از بکاء * با امام الناس نشناس از بکاء
دیو متفکر اولد قلرنده حضرت شیخ دخی
مثنوی

بعد از آن در مشکل انکار زن * بر کشا دان سر اینده دهن
کان تحمل از هوای نفس نیست * آن خیال نفس تست اینجامه ایست
من نیم در امر و فرمان نیم خام * تاینس دیشم من از تشبیع عام
فردی ما جفتی ما نه از هواست * جان ما چون مهره در دست خداست
نازان ایله کشیم و صد چواو * نه ز عشق رنگ و نه سودای او
این قدر خود درس شاگردان ماست * کره و قر و لجه ما تا بکاءست
تا بکاء آنجا که خار اراه نیست * جز سنا برق مه الله نیست
از همداو هام و تصویرات دور * نور نور نور نور نور نور
بهر توار پست کردم گفت و کو * تاب سازی بار فیک زشت خو
مفهوفیجه جواب باصواب و خطاب مستطاب ایدوب طریق حقه
ارشاد ایدر لر دی و بالجمله احمد ساریان حضرتلری آخر عمر لر بند کین
اول عورتک بارکش ستمی اولوب محضر اولد قلرنده منکره مزبوره به
خطاب ایدوب ای زن نیچه زماندر که هم خانه مز اولدک و زدن
بر نصیب المدهک حالا دار بقایه رحلت ایده یوزلری جا ایچون
بر نسخنه یازوب انک سیبیلله معیشت ایله دیو پیور دقده یاز مق
بیلیم نه یازایم دیدی همان بر کاغده نه چیز سک چیز دافع جا اولسون
دیو نطق ایدوب روح بر فتوح لر طقوز یوزاللی ایکیده عالم ملکوته
جولان ایلدی رحمة الله علیه رحمة واسعة

نظم

قیلدی عشاقی اول دخی ارشاد * یازدی بیمار عشق اولانه شفا
اولدخی کیدی چون بودنیادن * ایدی بر برجه دخی شمس ضیا
صکره اول خاتون برخانه ده مهمان ایکن صاحب خانه نک بانوسی حبابه
مبتلا اولغنه ای خاتون سنک زوجک بر عز یزایدی حبابه بر نسخنه
بیلر مبین دیو سوال ایتد کده عز یرک نفسی خاطرینه کلوب بر کاغده

بر ایکی نسنه چیزوب تبخیر ایلدیلر باذن الله تعالی حاد دفع اولدی .
 مذکوره خاتون آخر حاله دك انکله معیشت ایدوب و مرحوم عزیزك سنك
 مزاین بالین ایدینوب لیل و نهار کریمه وزاری قیلاردی و قدری
 بتلدم حیفا و در یغا دیو آه و این ایدر ایدی قبر شریف لری خیره بولیده در
 نور الله مر قده . پس احمد ساربان قدس سره نك برخلیفه سی
 سلسله ده بیان اولندیغی اوزره غضنفر افندیك شیخی و بزلی
 علاء الدین افندی اولوب و بریدخی صباح پیدای طریقت . غواص
 دریای حقیقت . مبارز صف بلا . عارف صدق و صفا . مرد
 میدان معنی . فرد ایوان تقوی . حارس شرع مبین . حسام الدین
 انقره وی قدس الله سره . مرکز دائرة علم یقین اولوب مثل نوره
 کمشکوة فیها مصباح شجره مبارکه زیتونه سندن فتیله زجاجة دل
 طالب سوزان و کوکب دری درخشان اولوب نیچه زمان باده عشق
 الهی خنخانه سنك ساقیلغن ایلدی

نظم

علوم حق بحق دانسته باشد * نه او چون دیگران بر بسته باشد
 باو علم لدنی ختم باشد * که کا، او عدم که کتم باشد
 مرحوم حسام الدین افندی انقره یه قریب، ولد و منشأ لری اولان قوتلو خان
 قریه سنده اقامت صلوة جمعه و عیدین ایچون بر جامع شریف بناسنه
 مباشرت ایلوب زال پاشا نك انقره جانلرند، خاصلری و یوده سی
 اولان کمنه حسام الدین افندی مرحومك اوغلنده براسب تازی
 کوروب طلب ایلدکده و برمدیکچون جبلنده مرکوز اولان
 اغراض نفسانیه اقتضاسیله حسام الدین افندی به عداوت و بغض
 و نیچه اسناد ایدوب

نظم

هر کسی را خدمتی داده قضا * درخوران کوهرش درابتلا
 زهر هاهر چند زهری میکشد * زود تر قانشان بر می کشد
 این جهان جنکست چون کل بنکزی * ذره باذره چو دین با کافری

پس بنای خلق بر اضداد بود * لاجرم ما جنکیم از ضرر و سود
 فحوا سنجه مذکور و یوده حسام الدین نام شیخک بنا ایلدیکی جامعده
 چند سلطانیدن نیچه مکلف آدمار نیجار وارغادلق ایدوب بر مرتبه
 تابع اولشلردر که جائز که بر فساد مباشرت ایلدیلر دیو صورت حقندن
 خلاف واقع انها ایتکله حبس اولنه دیو امر اخراج ایشدیروب اول
 اجلدن انقره قلعه سنند، حبس اولنوب احوالی تکرار اعلام اولنق
 اوزره ایکن عمری آخره ایر شملکله محبوس ایکن جام اجلدن شربت
 رحلت نوش ایدوب حبس خانه فسادن رفع وجود ایلوب دار بقاده
 غنوده اولدی رحمه الله علیه رحمة واسعة

بیت

کرتوبر اهل دلی ظلمی کنی * بهر خود درنار چه میکنی
 نظم

قدرت حق حسام افندیده * کون کبی باهر ایدی صانکه ضحا
 ظاهرا عالم ایدی شول رسمه * هر سؤاله ویرردی یک فتوا
 میرملک لدن اولوب اودخی * قاف قلاب عشقه اوردی قفا
 و حسام الدین افندیك فقر اسندن سغراق وجودی عشق الهی خیرندن
 پراولان مجذوب احدیت . مسلوب عزت . نفس کشته . دل زنده
 شیخ بالی قدس سره * زیاده مجذوب و مستغرق اولغله عام
 و خاصدن قرین صحبت لری اولانلردخی بی اختیار منجذب اولوب .
 بعض حالات عجیبه سی استدر اجه جل اولنوب نیچه اسناد اولغله
 مقنول اولشدر رحمه الله علیه رحمة واسعة

بیت

بمنزلكا عشق صد جان یک جو * توبی وابسته زندان یک جو
 و حسام الدین افندیك فقر اسندن عارف بالله . قانی فی الله . شیخ حسن
 قبادوز قدس سره * دخی نیچه زمان طالب لری وحدت حقه
 ارشاد ایدوب بالاخره ارجعی خطابنه سمعا و طاعة دیوب کاش شراب
 موتی نوش جان ایتدی علیه مغفرة الرحمان

نظم

روچو قطره سوی بسر عشق شو * روچو قطره فرد باش ونور شو
بعد ازین کویم حقایق بشمار * لیک کوش خویش را بامن بدار
پس حسام الدین حضر تلزیدن بردخی ستوده رجال * نقطه کمال
حجت ولایت * ولایتخافون لومه لاثم * روشن چشم هدایت * قلبه لیس
بنام آفتاب نهانی * ساقی جذبه ربانی * خواجه علی الرومی
الحیاط قدس سره * قرنی الی ییل کامل مرکز دایره ارشاد
وصورت قباده دیده مردم قشربین دن مستور ونهان اولوب
نام شریفی عنقای قاف و علم کاف کی جهان وجهانیه واوله انداز
اولغله ناس حالنده حیران اولوب

بیت

چنان دایم که حق دانا بر آنست * بغیر این ترا کفتن زیانست
دیر لایمی و بعضری دخی حاشا شان شریفنه ناسزا وار نیچه گفتار
ناهموار و انواع اسناد مالم یکن اظهار ایدوب

بیت

ترک غیبت کن پیانزدیک ما * زانکه هستی تو بمعنی آشنا
دینلد بکه طعنارنده مصر اولور لر ایدی پس

منوی

ای ملامت کر سلامت مر ترا * ای سلامت جورها کن تو مرا
حاش لله از کمال جاه او * کار بیماری بیوشد ماه او
دود کلخن کی رسد بر آفتاب * چون شود عنقا شکسته از غراب
مضمونجه جواب ویریلوب اول عزیز پاک نژاد جمله سندن میرا اولوب
ظاهرده امیالک ایله معروف ایکن بر مرتبه منتظم الکلام واسرار
توحیدده بر درجه صاحب طلاق معجز نظام ایدی که عالم ملکوت
وجبروت و حقایق اطوار ناسوتدن خبر ویرد کده کلمات بدیعه
النکات جواهر سماتی کمال ولایت و کالاتنه آیت کبری اولوب
مستعین متخیر العقول اولور لر ایدی

منوی

بی تأمل اوسخن کفتی چنان * کس پس بانصد تأمل دیگران
کفتی در باطنش دریاستی * جمله دریا کوهری کویاستی
نور هر کوهر کزو تابان شدی * حق و باطل را از و فرقان شدی
ونظر شریفتری کبریت اجر * وصحت منیفتری اکسیرا کبر اولوب
خلوص و اتقباد و اقرار و اعتقاد ایله حضور شریفترینه و ازاله
قلبری مضغه مکدره ایکن مشکات نور محمدی اولان مصباح همته
مقارن اولدقده جذبه رحمان و آتش عشق یزدان ایله تابان
اولماق نه احتمال ایدی

نظم

من یکی بلبل زبستان ویم * من یکی افغان و نالان نیم
کشف اسرارم ز معنیهای اوست * در سر من خودیقین سودای اوست
وزیر سخا بده مهر رخشان کی زیر قباده نهان بر خورشید جهان ایدی

منوی

رایت واکرام و داد افراشته * فقر و حاجت از جهان برداشته
بحر دراز بخشش صافی آمده * داد او از قاف تا قاف آمده
در جهان خاک ابر و آب بود * مظهر بخشایش وهاب بود
از عطا اش بحر و کان در زلزله * سوی جودش قافله بر قافله
قبله حاجت در و دروازه اش * رفته در عالم ببحود آوازه اش
این عجبتر که برایشان میکذشت * صدهزاران خلق از صحرا و دشت
زار زوی سایه جان میباختند * از کلیمی سایبان میساختند
سایه آرائمی دیدند هیچ * صد تنفور دیده های پیچ پیچ
ذره رابنیسه و خورشیدنی * لیک از لطف و کرم تو میدنی
مضمونی او زره شجره و جودلرینک ظل ممدودی عالم و عالیه سایه
کستر اولمش ایدی * لکن بعض کیمسه لر دخی ذات ملک سماتلر ایله
ملاقی اولوب مرآت قلبلرند، پر تو ایدن نور محبه الله انلرک صدق
و کرامته شهادت ایتمش ایکن حالت استغراقده ربوده نبلی

وتك هضم اولان فقرا و مجاذیدن من غیر قصد و بلا رویه بعض
کلمات صدور ایند کده حقیقت فهم اولیانر
* بیت *

هر که یزنا شد بمعنی نور شد * کاه مست یار و که مخمور شد
معناسندن غفلت و سر رشته بی اضاعت ایتمکله غلطه دوشوب
عزیز قدس سره به شک و کان و دخی من « بسمع یخل » مصداقچه
خلقه دخی سوء ظن القا ایدر ایدی و لکن
* نظم *

شیخ فارغ از جفا و از خلاف * در کشید روی چون مه در لحاف
بازل خوش با اجل خوش شاد کام * فارغ از تشنیه و کفت و خاص و عام
آنکه جان در روی او خندد چو قند * از ترش روی خلقش چه کزند
آنکه جان بوسه دهد بر چشم او * کی خورد غم از فلک و زخشم او
کارک خود میکذارند هر کسی * آب نکذارد صفا بهر خسی
خس خسانه میرود بر روی آب * آب صافی میرود بی اضطراب
می خورد شد بر لب جو تا سحر * در سماع از بانگ جغدان بیخبر
فخواسنجه عزیز قدس سره ناسک کند بی به ابتدکری قیل و قالدن
بی قید اولوب
* بیت *

ولقد امر علی اللیم یسبنی * فضیت ثمة قلت لایعیننی
دیو کندی حاله مشغول ایدی « الحمد لله تعالی والمته » که انک کبی
بر کامل و مکمل نادر الوجودک دامن شریفلرینه تثبت ایدوب سایه
سعادتلرین خیر مایه دولت دارین بیلدک * ع * صد هزاران
جان فدای غمزه اش * حق سبحانه و تعالی آثار همت و برکتلرین
بر فقیر و محتاجلرک اوزرندن زائل ایتیه مدرسه و قضادن و تاج و قبادن
چوق کسینه فارغ و تارک اموال و خاتمان اولوب عتبه باب سعادتن مأوی
و منزل عشق و فانی مقصد اقصی ایدن شلر ایدی
* بیت *

کر سخن کویم جهان بر هم زنم * همچو منصور از سر خود بگذرم

و اشتباهده اولان بعض مشایخ عظام و علماء کرامدن نیجه سی
ملاقات ایتد کزنده ظاهر و باطنلری غل و غشیدن مبرا و قلب شریفلرین
انوار هدایت ایله مجلی و مشرب لطیفلرین اخلاق حمیده ایله محلی
مشاهده ایتمکله و ذواخلاص و فرط حجب و اختصاص ایله سینه صاف
اولوب من بعد ترک کذاف ایتن شلر ایدی
* کاشن راز *

همه کار من از وی شد میسر * بدو دیدم خلاص از نفس کافر
دل از دانش خود صد حجب داشت * ز عجب و نخوت و تلبیس و پند داشت
در آمد از درم آن بت سحر گاه * مرا از خواب غفلت کرد آگاه
چو کردم در رخ خوبش نکاهی * بر آمد از میان جانم آهی
یکی پیمانه پر کرد و بمن داد * که از آب وی آتش در من افتاد
کنون گفت از من بی رنگ و بی بوی * نفوس تخته هستی فروشوی
چو آشامیدم آن پیمانه را پاک * در افتادم زمستی بر سر خاله
کنون نه نیستم از خود و نه هستم * نه هشیارم نه مخمورم نه مستم
کهی چون زلف او باشم مشوش * کهی چون چشم او دارم سرخوش
کهی از خوی خود در کلختم من * کهی از روی او در کلختم من
و بالجمله جهانده مثلی بولمیانلر دن اولوب و آخر عمر لینه دت
سینه بی کینه لری نشان سنک ملامت و بار کش رنج مذمت
اولوب هیچ فرد کندیلر یچون رنجیده اولدیغن ایستزلردی و کسینه نک
علیهنه دعا ایتوب بلکه بوا یساک مضمونی اوزره منکرینه دخی دعاه
خیر ایدر لدی

* نظم *

* هر کیم بز طعن ایلر یسه نوع بشردن *

* حق صقله سون عالمده آتی خوف و خطر دن *

* ذم ایل یوبن عیبری خلقه دیه نی *

* محشر ده امین ایله خدا شور ایله شردن *

* سو ککده نه وار دو کسه حلال ایلر ز آتی *

* اینجمنوبن خاطر من داخی بتردن *
* سز هر نیچه ذم ابلسکز اكله امیرم *

* توحیده ایرن کنیدی پاك ایندی زللدن *
* ع * ازلب سکرچه زاید سکر آب * مر حومك سن شریفی
سکسان اوچ سنه به وارد قدده عمر عزیزی پایانه ایروب بیک یکر می درت
سنه سی ربیع الاولك آخرینده واصل رحمت رحمان اولدی رحمة الله
علیه رحمة واسعة

* نظم *

* اولیایه کیم بقرسه تن کوزیله سر سری *
* بی بصر درجانی یوقدر اولیدر دکل دری *
* اولیا جاندر کر کدر جان کوزیله باقه لر *
* زبرا کیم جانلو کشیلر جانه اولور مشتری *
* مر شدیمز اولیا در طوت اتکن صد قله *
* یوخسه قالدك دوجهانده شویله عاجز مشتری *
* سویلیان بیل بن دکیلم سویلدر واردر بنی *
* اولیاك قدرتی وار سویلدر سه مر مری *
* مثنوی *

کرتوسنک صخره و مر مر شوی * چون بصاحب دلرسی کوه رشوی
الحاصل اول سلطان طریقت و برهان حقیقتك اوصاف حیده سنك
بیکنده برین تحقیق و عیان و ذکر و بیان قادر دکلم
* نظم *

بیکنده بروصفن ایده مزحقا * یرا دلش اولور سه هب کویا
لبسلی جامنی ایچن اولمز * ظلمت دهر ایچنده خضر آسا
زلفی دارینه هر که ویردی بویون * بولدی ایبی جهانده عمر بقا
لب معجز نماسی آب حیات * تشنه در قطره سینه هفت دریا
رحلت ایندکده اول وجود شریف * اصدقا حسرتیله ابتد بکا
لااله وش دیده لر اولوب پر خون * داغ ماتم یاقندی لر نجبا

نقبا دیدیکه آه کوکری * یاقدی نادر فراقه سرتابا
ذات پاك حقیقون اللهم * ذره جده جذ بیکله سن طویلا
بحر ذاته طیلان محبلا یله * بیله حشرایله ظلمت ایچره قوما
حاش لله قاله اوکس محروم * کدلی سا کدوره طوغری بقا
حب ذاتی به نائل ایت یارب * نور ذاتکله ایله استیجلا
آب وکل عالمندن ایله خلاص * باد و آتشدن اکا ویرمه فنا
بزی هوی هویته ایرکور * دم بدم نور کیله قیل احیا

پس ایمدی ای مؤمن مقبل . و مستمع قابل . بروجهله
بد زبان اولوب مردان خدایه سوء ظن وعداوتدن بری اوله سن
و قلبکی پاك ایدوب حضور حقده مسؤل اولمقدن زیاده احتراز
ایلیه سن عیب جوی اولور سک باری متصلا کنیدی نفسک عیون
تجسس ایلیوب کنیدی عیوبك دریاسنه بر مرتبه مستغرق اوله سنکه
غیر لدن عیب کورمکه اقتدارك اولیه بونکله عامل اولور سک
سعادت سنکدر اکر بنم تقسمده عیب یوقدر دیر ایسک بو پندار
صفات شیطانیه در حق سبحانه و تعالی خلاص ایلیه

* بیت *

* چوسن سنده سنی کوردك بکندك *

* سن ابلیس ایلدك ککندیکی کندك *

ایمیدی جلال الدین رومی قدس سره نک بو گفتار در پشمار یله
بر کار اولوب عیب جویدن توبه واستغفار وناله و زارش ایلیه سن
* مثنوی *

ای خنك جانی که عیب خویش دید * هر که عیبی گفت آن برخود خرید
چون خدا خواهد که پرده کس درد * میلش اندر طعنه پاکان برد
اینچنین بهتان منه براهل حق * که خیال تست بر کردن ورق
این نباشد و ر بود ای مرغ خالک * بحر قلزم را زمر داری چه بالک
کار پاکانرا قیاس از خود مگیر * کر چه ماند در نبشتن شیر شیر
پس نیچون بونلرک دامن عصمتلری سختگیر از باب جفادن خلاص

اولوب بین الناس نشان طعنه سنك ملامت اولور ديو سوال
اولورسه

﴿ نظم ﴾

قيل ان الاله ذو ولد * قيل ان الرسول قد كهنا
مانجا الله والرسول معا * من لسان الوري فكيف انا

فخواسنجه من لدن آدم الى يومنا هذا انبياء عظام واولياء كارك اكرى
سوء ظنن وطعنه زبندن آسوده اولمشلردر بومحله كانجه تقرير اولنان
مناقبدن خود مسوعك اولشدر

﴿ بيت ﴾

سؤالت را همي كويم جوابي * كد باشد خود مرا از اين ثوابي
زيرا محنت ايله اولان بلا محبت انبيا واوليا واحبا وصدقايه مخصوصدر
كا قال عليه السلام « ان البلاء موكل بالانبياء والاولياء ثم الامثل
فالامثل » پس موصل حق اولان طر قسده جاده محنت اوزره اولان
طريق جاده محنت اوزره اولان طريقدن اقربدر زيرا انبيا واوليا واحبا
واصدقائك نار بلا محنت ابريز فلز نبوت و ولايت ومجتلرين تدنس
غش معدن انسانيه وتلوث خست حيوانيه دن پاك وتطهير وخالص
وتزكيه ايدر كاجاء « البلاء للولاء كالذهب للذهب » يعني زر زبانه
آكسده نيجه خالص اولورسه عشاق الهی دخی محبة الله ده اولان
نار بلا محنت ايله جله غل وغشندن پاك وطاهر اولورل . پس
ايمدی اهل محبت جذبه بلا محنت ايله مجذوبلر ومبتلى به واصللردر
وتيه بلادن منقطع اولدقلری حالده كعبه وصال محبوبه بالغلردر

﴿ بيت ﴾

سنخنها دارم از سر معاني * ولي موقوف كردم تانداني
الحاصل بلا واذی وخلقندن جفا زمره انبيادن اوليايه ميراثدر
﴿ از گفتار ابوسعید ابوالخیر ﴾

در راه يکاني نه کفر است ونه دين * يك کام خود برون نه وراه بين
ای جان و جهان توراه اسلام کزين * بامار سبه نشين وبا خود منشين

ذوالنون مصری قدس سره به خلق عالم حين انتقالرينه دكين
نه وجهله منكر اولدقلری اعلام اولمش ایدی
﴿ نظم ﴾

هر کرا ایمان او محکم بود * اوبدين اوليا محکم بود
هر کدر راه خدا آزار داشت * مستندان خدا را خوار داشت

و حلب وشام اطرافنده دخی محبي الدين عربی قدس سره
ورضى الله عنه طريقه سنده اولان فقرایي قند، بولسه ز نيجه
يلاره دكين قئلنه ساعی اولوب عربی دیو الحاد وزندقه اسناد
ايدرل ایدی
﴿ نظم ﴾

قصده اهل الله کردند بارها * خود پيای خویش کردند خارها
قصده درویشان بود کفر طریق * رو بیر از قصد ایشان ای رفیق
اما شول چراغ که نور محمدیدن مقبلسدر هیچ فردانی اطفایه
قادر اولز
﴿ منوی ﴾

قلب ونيكودر جهان بودی روان * چو همه شب بود و ما شد شب روان
تا برآمد آفتاب انبیا * گفت ای غش دور شو صافی بیا
چشم داند کوهر و خاشاکرا * چشم را زان میخلد خاشاکها
دشمن روزند این قلابکان * عاشق روزند آن زرهای کان
زانکه دو وزست آینه تعریف او * تابیند اشرفی تشریف او
حق قیامترا لقب زان روز کرد * روز بخاید جمال سرخ و رزد
پس حقیقت روز سر اولیاست * روز بیش ماهشان چون سایه است
عکس را از مرد حق دانید روز * عکس ستایش شام چشم دوز
پس بوتقدیر چه نیچون بونلر کندیلره اولان منکرینه صفت قهر و جلال
ایله دعاء علیه وهلاکن رجا ایتزلر دیو سوال اولورسه بو طائفه علیه
ایمز ذات وحدت مطلقه ده بر مرتبه مستغرقلردر که حق تبارک وتعالی
علم قضا و قدردن انلره نیچه اسرار کشف ایدوب هر نه اولسه حقندن
غیریدن کور میوب جله قضایه رضا و یروب مقدر ذره منالم
اولزلر مکرکه دعاء علیه ده امر حق صادر اولوب اول زمان

امر خدایه تسلیم و رضا ایله دعاء علیه ایدوب من تلقاء انفسهم برشی
اظهار اینتر نتکیم حضرت جلال الدین رومی بوطائفه بی وصف
ایدوب بیوردر

﴿مثنوی﴾

بشنو اکنون قصه آن ره روان * که ندارند اعتراضی در جهان
زاولیا اهل دما خود دیگرند * که همی دوزند و گاهی میدرند
قوم دیگر میشناسم زاولیا * که دهانشان بسته باشد از دما
از رضا که هست رام آن کرام * جستن دفع قضا از آن شد حرام
در قضا ذوقی همی بیند خاص * کفرشان آید طلب کردن خلاص
حسن ظنی در دل ایشان کشود * که نبوشند از غرأجامه کبود
اما اولیایه طعن ایدنار دنیاده نیچه بلا وعقاب و آخرتده انواع
عذابه کرفتار اولق مقرر در زیرا شول مرد کاملرک قلبری نور
محمدی به متصل اولش اوله انلره انکار اصله انکار ایتک اولرمی انکچون
صفت انکار جمله دن اقبح اولشدر بهر تقدیر احتراز لازمدر
یوم حراده فلان کمسنه به نیچون طعن ایتدک دیو عذاب اولمز
اما بر مؤمنه بهتان و غیبت ایایانلره عذاب محقق و مقرر در غیرت حق
بهر حال ظاهر اولور • شیخ سعدی رحه الله علیه فلان کمسنه حقنده
سزدخی نه دیر سزدیشلر « در ظاهر ش عیب نمی بینم • و در باطنش
غیب نمی دانم • چه میگویم » دیو بیورمشلر • الحاصل اخبث
سوء خلق مردان خدایه طعن و انکار در و کویسا منکرک وجودی
رهگذرده بتش خاردر

﴿مثنوی﴾

خار بن دان هر یکی خوی بدن * بارهادر پای خار آخر زدن
بارها از خوی خود خسته شدی * حس نداري سخت بی حس آمدی
کز خسته کردن دیگر کسان * که ز خلق زشت تو هست آن رسان
غافل یاری ز زخم خود نه * تو عذاب خویش و هر بیگانه
حجة الاسلام امام محمد غزالی قدس سره نک احیاء العلوم • و کیمیا سعادت

و مشکوة الانوار • وجواهر القرآن • و مقصد الاسنی • و منقذ من الضلال
• و بیدایه الهدایه • و مسلك المسالك و نیچه مؤلفات کثیره سی اولوب
هر بری مرده دلری احیا و دیاجی ظلم جهلی پر ضیا ایدر کن دیوان علینک
شارحی قاضی میر حسین میبدی فوائده مسطور در که متعصبیندن
بر سی امام محمد غزالی حضرت تریبی حاشا کفر و ضلالته نسبت ایتدکه
اکامتعلق بر کتاب تألیف ایدوب و افتتاح کتابده « الحمد لله الذی اخرج
الغزالی من بین العلماء بتألیف احیاء العلوم » دیور د ایتش بعید دکلدر که
امام محمد غزالی دخی زبان حاله بو وجهله حد ایتشدر و کتاب الاربعینده
بیور د قلرندن فهم اولئان دخی حدمذکور اشارتدر « قال حجة الاسلام
فاعلم ان مخالفتی للجمهور لا انکره و کیف ینکر مخالفته المسافر للجمهور
فان الجمهور یستقرون فی البلد الذی هو مسقط رأسهم و محل ولادتهم و هو
المزل الاول من منازل وجودهم و انما یسافر منهم الا حادیا مسکین کیف
تهددنی بالعاقبة و تخوفنی بمجازاة المشهور و مخالفته الجمهور و بذلك
فرحی و سروری ان الذی تکرهوه منی ذلک الذی یشتهیه قلبی
فاطو طومار الهدیان و لا تقععنی بعده ذابالشان ■ حاشا که امام غزالی
قدس سره بی رد ایدن علماء بالله اوله مکر علماء متعسفیندن در دیو
تشریر ایتشلر • قاضی میر حسین خود جلال دوائی تلامذه سندن
بر علامه فاضل و مرد کامل اولوب هر تألیفی و علوم عالیده اولان
تصنیفی لآلی ناسفته در • وینه شرح دیوانده مسطور در که
محی الدین عربی قدس سره امام محمد غزالی حضرت تریبی تعظیم تمام ایله
تکریم ایدوب دره الفاخره نام کتابده بیورمشلر در که ابن زید اندلسی بکا
روایت ایلدیکه ابن جدون قاضی قرطبه امام محمد غزالی بی رد خصوصنده
تألیف ایلدیکه رساله بی بازاردن اشتر ایدوب مطالعه قبلدینغده مکر
تعصیده بر مرتبه افراط ایلش که حاشا امام محمد غزالی به لغت ایلش اول
محله نظر ایلدیکیم حالده چشم بینور قالوب اعنی اولدم • پس درون
دلن نادم اولوب انواع تضرع و نالاش ایله استغفار ایلدیکمه الله
تبارک و تعالی تکرار نور دیده اعطا ایلوب بینا اولدم • بعده رؤیاده

کوردم که امام محمد غزالی حضرت تری برخیزد که زنجیر بنسد
ایدوب چکر بوخو که ندر دیوسوال ایلدم ابن حدون در انک قنده نه
سیدن مستحق لعنت اولمشدر کورهم دیو حق سبحانه و تعالی بنی اکامسلط
ایلدی دیو حکایت ایلدیکن بیان یورمشدر

شعر *

ای دل ز طریق اهل صورت بگذر * آینه شو و زهر کدورت بگذر
کر نور صفای عاشقان بخواهی * از هر چه ترانست ضرورت بگذر
عمر بن الفارض قدس سره یوردر که

نظم *

فثم وراء العقل علم يدق عن * مدارك غايات العقول السامية
تلقية مني وعني اخذته * ونفسي كانت من عطائي ممدتي

وابو یزید بسطامی قدس سره یوردر که

« اخذتم علمکم میثاق منیت واخذنا علمنا عن الحی الذی لا یموت »
امام فخر الدین رجه الله علیه شیخ نجم الدین کبراء شهیده « بمعرفت
ربک » دیوسوال ایتد که « بواردات ترد علی القلوب فتجوز النفوس
عن تکذیبها » دیو جواب ویرمشدر . ایلدی طریق تصوفده انوار
الهی . وفیوض غیر متناهی . وازماه تاماهی . معرفت اشیا
کاهی . اولدیغی محققدر

قطعه *

علم التصوف علم ليس يعرفه * الا اخو فطنة بالحق معروف
وليس يعرفه من ليس يشهده * وليس يشهد ضوء الشمس مكفوف
طریق حق سالکری غریق دریای یقیندر . حقندن شنونده . وحقله
پیشده درل . اهل حالک صفحه ادراکی حرف غیردن پالک وسر
مبارکری هربی سرو پانک قدمنه خاکدر انلرک مرآت قلبلری ژنک
وباده عشقلری رنک طومنز

شعر *

تامن خبر از طور تصوف دارم * برماضی عمر تأسف دارم

چون ترك تكلفات رسمي كردم * صدعیش ونشاط بی تکلف دارم
عمر بن الفارض یوردر که

نظم *

ونفج سبلی واصبح لمن اهتدی * ولکنما الا هواء تحت فاعمت

امانا مستعد اولان بعض بی ادراک دیرل که ولیدر دیو اعتقاد ایلدیکن
مکسندله بوقدر زماندر که دل آزار وزباندر ازلق ایدوب اصلا برضرر
مشاهده ایتدک بلکه بجاه و ملک و بین الناس رغبت و حرمتز زیاده
اولدی دیو تفاخر ایدوب محاجه ایلرلر اما خبرلری بوقدر که حق سبحانه
انلرک قلبلری سیاه ایدوب آنا فائنا صفات رده ایلد درکات ناره اصلا
والصاق ایتدکه در لکن کیفیتندن بخبردرلر ع * رو که آخر صد
پشیمان آیدت « اتی امر الله فلا تستعجلوه » آیت کریمه سی خواستجه
موت و قیامت ایرشد که احوال منکشفه اولور عجله اولمشون الله تبارک
و تعالی عصاتی حین فساد لرنده مؤاخذه به قادر ایکن تأخیر ایلدیکی
اهمال دکلدر بلکه امهالدر یابودر که مهمل ایلد تعقل ایدوب
انصافه کلدر یا خود نار سعیرده عذابلری مشند اولغیچوندر کما قال
تعالی « ولا تحسبن الله غافلا عما یعمل الظالمون انما یؤخرهم لیوم
تشیخص فیه الابصار مهطعین مقنعی رؤسهم لایرتد الیهم طرفهم
واقفدتهم هواء وانذر الناس یوم یأتیهم العذاب » الایه ایلدی
بوخاطره فاسده به دوشن اکا بکرز که حضرت شعیب نبی علی نبینا
وعلیه السلام زماننده بر شخص حضرت شعیه خطاب ایدوب
بوقدر زماندر که بن عصیان اوزره بم حق تعالی بنی مؤاخذه ایتدی
دید که الله تبارک و تعالی شعیب علیه السلامه وحی ایدوب اول شخصه
نه وجهله جواب و یردیکن مولانا جلال الدین رومی طیب الله روحه
مثنوی شریفده تفصیل یوردر .

مثنوی *

آن یکی میگفت در عهد شعیب * که خدا از من بسی دیدست عیب
چند دید از من کما و جرم را * وز کرم یزدان نمی کبردم را
حق تعالی گفت در کوش شعیب * در جواب او فصیح از راه غیب

کای بکفتی چند کردم من گاه * وز کرم نکرمت در جرم اله
عکس میگوئی و مقلوب ای سفیه * ای رها کرده ره و بگرفته تیه
چند چندی کیرم و تو بخیر * در سلاسل مانده پانا بسر
ژنگ تو برتوت ای دیک سیاه * کرد سیمای درونت را تباه
در دلت ژنگار بازنگارها * جمع شد تا کور زاسرارها
کرزند آن دود بردیک نوی * آن اثر بنماید ارباشد جوی
زانکه هر چیزی بضد پیدا شود * بر سیدی آن سیه رسوا شود
چون سیه شد دیک پس تاثیر دود * بعد ازین بروی که بیند زود زود
مرد آهنگر که اوزنکی بود * دود را باروش همزنکی بود
مرد رومی کو کند آهنگری * رویش ابلق کرد و از دود آوری
پس بداند زود تأثیر گاه * پس بنسالد زود گوید ای اله
چون کند اصرار بدیشه کند * خاک اندر چشم اندیشه کند
توبه ندیشد دیگر شیرین شود * بردلش آن جرم تابی دین شود
آن پیشانی و یارب رفت ازو * شست برآینه ژنگ بیخ تو
آهنش را ژنگها خوردن گرفت * کوهش را ژنگ کم کردن گرفت
چون شعیب این نکته با او بگفت * زان دم جان در دل او کل شکفت
جان او بشنید وحی آسمان * گفت اگر بگرفت ما را کونشان
گفت یارب دفع من میگوید او * وان گرفتن را نشان میگوید او
گفت ستارم نکویم را زهاش * جز یکی رمز از برای ابتلاش
یک نشان آنکه میگیرم و را * آنکه طاعت دارد و صوم و دعا
از نماز و از زکوة و غیر آن * لیک یک ذره ندارد ذوق جان
میکنند طاعات و افعال سنی * لیک یک ذره ندارد چاشنی
طاعتش نغزست و معنی نغزنی * جوزهها بسیار و در وی مغزنی
ذوق باید ندهد طاعات بر * مغز باید ندهد دانه شجر
دانه بی مغزی کرد نهال * صورت بی جان نباشد جز خیال
پس ای مدی بوندن اعلان صیحت اولمز

بیت

بوخبر لکیم ایشندک آشکار * خوش نصیحتدر اوتنه زینهار
اهل تحقیق بر طائفه علیه در که * مرآت قلبزنده نمایان اولان
تجلیات ذات احدیتی « کاترون القمر فی لبلة البدر » مشاهده
ایدرلر . نقاشان چین و رومیانی ایشندکی که ایکی دیوار
متقابلی نقش ایدوب در میان پرده آویخته و طرفیندن خیالات انکخته
اولوب نقاشان چین نقوش غریبه مختلفه نکارنده و استادان روم کار
تصفیه و تجلیه بی بسر آرند، اولدقد نصکره رفع حجاب و کشف
نقاب اولدقد، نقاشان چینک عرق چین و کدیمین ایله حاصل
ایلد ککری نقوش غریبه استادان رومک صقاله سنده دخی اجلی
واسنی نمایان اولمش ایدی مثنوی شریفده بو حکایه لطیفه قصه زید
رضی الله عنه سیاقده مذکور در

مثنوی

عکس آن تصویر و آن کردارها * ز در آن صافی شده دیوارها
هر چه آنجا دید اینجابه نمود * دیده را از دیده خانه می ربود
رومیان آن صوفیاند ای پدر * بی ز تکرار و کتاب و بی هنر
لیک صیقل کرده اند آن سینها * پاک از آرزو بخل و حرص و کینهها
آن صفای صوفیان و صف دلست * صورت بی منتهارا قابلست
صورت بی صورت بی حد و غیب * ز آینه دل تافت بر موسی زجیب
کر چه آن صورت نکند در فلک * نی بعش و فرش و دریا و سمک
زانکه محدودست معدودست آن * آینه دل را نباشد حد بدان
عقل اینجا ساکت آمد یا مضل * زانکه دل با اوست یا خود اوست دل
عکس هر نقشی نتابد تا ابد * جز ز دل هم بی عدد هم با عدد
اهل صیقل رسته اند از بو و رنگ * هر دم بیشتد خوبی بی درنگ
رفت فکر و روشنایی تافتند * نجر بحر اشنایی یافتند
مرک کین جله ازودر وحشتند * میکند ایشان بروی ریش خند
کس نیابد بردل ایشان ظفر * بر صدف آید ضرر نی بر کهر

کریه نحو و فقه را بکذاشتند * لیک محو و فقر را برداشتند
اما بعضی علم و دانش انجیق علوم رسمیه منحصر در قیاس ایدوب
ظاهره اقرار و باطنی انکار ایدر و لکن عاقبه العاقبه ندامت چکرل
بیت *

بین الحیین سرلیس یفشیه * قول و لاقلم للخلق بحکیمه
ابن عباس رضی الله عنهما روایت بیوررل که بر کجه امام علی کرم الله
وجهه ایله صحبت ایلدک « بسم الله الرحمن الرحیم » ک باسنگ معناسنی
صباحه د کین تحقیق و تدقیق ایلدی بن کندی می امام علیک حضورنده
دریای بی پایان ایچنده برسو مثابه سنده کوردم دیو بیورر دیلر
نظم *

مر ترضی باب علوم مصطفاست * مر ترضی کان کرم بحر وفاست
مر ترضی بدسر آیات کلام * مر ترضی بد بر محبان خود پیام
ودخی « الله الذی خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن بتزل الامر
بینهن » آیت کریمه سنک معناسنی حقیقت اوزره سزه بیان ایلمس بی
سنکسار ایدر دیکر دیو بیورر مشلدر و امام علی کرم الله وجهه بنم
سینه مده بر علم وارد که انی سزه اظهار ایتسم درون چاهده ریسمان
نیجه رزان اولور سه کذلک سزدخی رزان اولور دیکر دیو بیورر مشلدر
• ودخی « لوشئت لا وقرت سبعین بعیر امن تفسیر فاتحه الکتاب »
دیوب و سینه بی کینه لینه اشارت ایدوب « ان ههنا العلوما جة
لو وجدت لها حلة » دیو بیورر مشلدر و صحیح بخاریده مذکوردر
که ابوهریره رضی الله عنهما بیوررل • حلت عن النبی وعائین
من العلم اما الواحد فبثته فیکم واما الآخر فلو بثته قطع منی هذا
البلعوم » و امام زین العابدین رضی الله عنه بیوررل
نظم *

انی لا کتم من علم جواهره * کی لایری الحق ذو جهل فیعتنا
وقد تقدم فی هذا ابو حسن * ابو حسن ووصی قبله الحسن
یارب جوهر علم لوابوح به * لقیل لی انت بمن یعبد لوشنا

ولا ستحل رجال مسلمون دمی * برون اقبح ما باتونه حسنا
و حضرت جنید قدس سره « لا یبلغ حد درجه الحقیقه حتی یشهد
الف صدیق انه زندق » دیو بیورر مشلر
نظم *

پیش دانا این معمار و شنست * دردل او این معمار و شنست
این معمایست مشکل در جهان * سر بیاید تا ترا کردد عیان
ایمدی صیقل توحید ایله ژنک زدای اینته قلب اولان اولیاء الله و رجال
کتنیک حقیقت حالرینه هیچ فردک عقلی مدرک اولر
بیت *

برترند از عرش و کرسی و خلا * ساکنان مقعد صدق و صفا
پس کیسینی امی دیو تحقیر و کیسینه کلمات نالایق ایتک لایق دکلدر
از کفتار فرید الدین عطار *

هر که در راه ولایت راه یافت * خویش را از کمرهی آگاه یافت
ورنه این دانی بدانش مرده * دو میسان عارفان کی زنده
علی الخصوص « ما اتخذ الله ولبا جاهلا ولواخذ له لعله » خواستجه
حق سبحانه و تعالی ولی اتناذ ایلدی کی قوالرینه مشکات محمدیه دز علم
لدن تعلیم ایدر • حبیب عجمی قرآن او قومی بطز دی • ابو الحسن
خرقانی دخی کذلک امیلکله موصوف ایدی حاشا انله جاهل دیمک
نیجه قابلدر
از کفتار عطار *

کتابی کو زراوی شرح باشد * پیش اهل معنی جرح باشد
پس انلرک علمی قال و روایت ایله دکلدر مولانا جلال الدین رومی روح الله
روحه بو بایده وارد اولان حدیث شریفک مضمون منیفن شرح
ایدوب بیوررل
منوی *

گفت پیغمبر که هست از اتمم * کز بود هم کوه و هم هتم
مر مرازان نور پیشند جان شان * کدمن ایشانرا همی بنم بدان
بی صحیحین و احادیث و روایات * بلکه اندر مشرب آب حیات
سر امسینا لکردیگ بدان * راز اصبحنا عرایب بشنوان

✽ خاتمه ✽

ای مؤمن مقبل . و مستمع قابل . معلوم اوله که « کان ذلک فی الکتاب مسطورا » قول کریمی خواستجیه انبیا و اولیایه اقرار و صورت انکار ایله ظاهر اولانلر اقرار و انکار لری علم الهیده مقدر اولوب هر برینک روحی عالم اشباحه تنزل ایتد کده اول حال ایله متصف و اول صورت ایله منکشف اولورلر اگر حق سبحانه و تعالی عالم ارواحده استعداد ازی عنایت ایدوب انبیا و اولیایه اتحاد و ابتلاف مقدر ایتمش ایسه عالم حس و شهادتده دخی انبیا و اولیایه میل و محبت ایدوب فرمانلرینه رام اولورلر و نور مشکاتلرندن قتیله قلبی ایقاده اهتمام ایدرلر و الاعداد و تناکر مقدر اولمش ایسه « لا تبدیل لخلق الله » قول کریمی اوزره اشباحده دخی صورت انکار ایله ظاهر اولوب اختلاف ایدرلر کما قال رسول الله صلی الله علیه وسلم « الارواح جنود مجنده فاتعارف منها اختلف و ماتنا کر منها اختلف » پس انبیا و اولیایه اولان تسلیم و اقرار و عدم اعتراض و انکار عطیه الهیه اولوب شکر و ثنا ایلله سن و در و نکرده اثر انکار دخی و ارایسه « بحواله مایشاء و یثبت » قول کریمی خواستجیه حق تبارک و تعالی دن عفو و مغفرت و صفت ردیة مزبوره بی قلبکدن محو و ازاله رجا ایلله سن امیددر که حضور حقه اقرار و ایمان ایله رجعت ایلله سن و حق سبحانه و تعالی سنی صورت انسانیه ده ظاهر قیلدیغنک شکرینی بیله سن حدیث شریف نبویه « ان الله خلق آدم علی صورة الرحمن » وارد اولوب مولانا جلال الدین رومی دخی مثنوی شریفده اشارت ایدوب

✽ مثنوی ✽

خلق ما بر صورت خود کرد خلق * وصف ما از وصف او کیرد سبق
جسم ما رو پوش ما شد در جهان * ما چو دریا زیر این که در نهان
دیو مضمون حدیثی نظم ایدوب و صورتدن مراد صورت ظاهره اولیوب صفات روحانیه اولدیغنی بیان بیورلر

✽ مثنوی ✽

کر بصورت میروی انسان نه * در معانی آیت رحان نه

« الحمد لله العلی الاکرم . و بالشکر تدوم النعم » که بزکتر جا کر لینی خلعت انسانی خصوصادین محمدی ایله مشرف قیلدی درگاه احدیث و بارگاه صمدیندن انواع عجز و قصور ایله رجا و تضرع اولور که مرتبه کمالیه انسانیه به موصله اولان اعمال صالحه ایتایله کمال فضلندن جنت دیداره دخول و دولت پایداره وصول میسر ایلله آمین بحرمة سید المرسلین ✽ نظم ✽

در مکتب حق شوچه کنی ایچد خلق * محمود خد شوچه شاوی ایچد خلق
یکدم دل غایت تو حاضر کردان * تا شاهد خالق شوی و مشهد خلق
ای برادر عزیز بودخی معلوم اوله که آدمیان لهو و بازیجه ایچون وجوده کتور لیوب بلکه « و ما خلقت الجن والانس الا ليعبدون » موجبجه معرفه الله ایچون آفریده لر در ✽ نظم ✽

کر دل که بداند نفسی ز اسرارش * کو کوش که بشنود دمی کفنارش
معشوق جمال سیماید شب و روز * کودیده که تا بر خور د از دیدارش
اگر چه کالبد انسانی خاکی و سفلی ایسه حقیقت روحی علوی و ربانی
و انیس حب مناید و کوهر بشر ابتداء حالده صفات ردیة بهیمیه
و سبیمیه ایله آویخته و تسویلات شیطانیه ایله آمیخته ایسه دخی پوته
مجاهده ده قال و آلایش و آمیز شدن پاک بال اولسه اسفل سافلیندن
اعلاى علیه عروج ایدوب لایق جوار حضرت ربوبیت اولور

✽ مثنوی ✽

جسم خانه از عشق بر افلاک شد * کوه در رقص آمد و چالاک شد
واسفل سافلین مقام بهایم و سباعده پابسته آخور طبیعت و قید
بند اسیر غضب و شهوت اولقدر

✽ نظم ✽

تای نالد ز غصه غمخواره دلت * دریاب که نیست کشت یکباره دلت
امروز اگر تو چاره دل نکنی * فردا که کند چاره بیچاره دلت
و اعلاى علین دست درازی جرم و معاصیدن کریبان اطاعت

امداد و اعانت مغفرت ايله تخلص ايدوب درجات عاليات ملائكه به
رسیده اولقدرد * غزل *

* دلا تاکی درین منزل فریب این و آن بینی *

* یکی زین چاه ظلماتی برون شو تا جهان بینی *

* کر او باش طبیعت را برون را فی زدل زان پس *

* همه رمز الهی را ز خاطر ترجمان بینی *

پس ایمدی معرفت حقه مفتاح معرفت نفوسد کلاورد « من عرف نفسه
فقد عرف ربه » ایمدی عارف نفس اولدجه عارف حق اولمزسن
بن خود نفسی بیلورم دیرسک غلط کرده سن زیرا نفسدن سر و موی
ودست و پای و پوست ظاهر دن غیرسن بتلیوب و باطن کسدن
دخی کرسنه اولدجه اکل و نان و نعمت و نار غضب مشغله اولدجه
زیر دستکده اولانله اصابت آفت و شهوت غلبه ایتد بجه قصد مجامعتدن
غیرسن بتلرسک بومقوله دانش مفتاح معرفه الله اولیوب حیوانات
سائر دخی سنکله بوادر اکرده متساویلدر

* نظم *

اندر همه عمر من شی وقت نماز * آمد برخيال معشوقه فراز
بکشد ز رخ نقاب و میگفت براز * باری بنکر که از که می مانی باز
پس لازم اولان کنیدی حقیقتی طلب ایدوب فی الحقیقه ذاتک نه
شیدر ونه کار ایچون کتم عدمدن دشت وجوده کتور لمشدر

* بیت *

فرستادیم آدم را به بیرون * جمال خویش بر صحرائه نادیم
و سعادت و شقاوت نه ايله حاصله درودر و نکرده اجتماع ایلان صفات
بهیمیه و سبعیه و شیطانیه دن و سمات ملکیه دن قنغی صفات ايله متصف
ایسک حقیقتک اول صفت راجع اوله جفن مشاهده ایدوب ماعدایی عاریت
بيله سن مادامکه بووجهله ارباب نمیزدن اولیه سن طلب حقیقه
قادر اولمزسن * نظم *

روتو انسان باش از حیوان کریز * تاییابی هول روز رستخیز

دوتو کوشه کیر با اهل دلی * تاییابد جوهر قلبت جلی
پس حقیقتدن نسق مزبور اوزره آگاه اولیان طریق اسلامده قشردن
غیربسی معلوم و مفهومی اولیوب لب حقیقت دیندن محجوب اولور
* کاشن راز *

میان جسم و جان بنکرچه فرقت * که این را غرب گیری آن چو شرقت
از انجا باز دان احوال و اعمال * بنسبت باعلوم قال باحال
نه علمست آنکه دارد میل دنیا * نه صورت دارد الا نیست معنی
علوم دین ز اخلاق فرشته است * نباشد در دل کوسک سرشته است
کما قال الله تبارک و تعالی « يعلمون ظاهرا من الحیوة الدنیا و هم
عن الآخرة هم غافلون »

* مثنوی *

دریابد حال پنجه هیچ خام * پس سخن کوتاه باید و السلام
ای برادر سلیم واخ اغزو کریم انسان خود ایکی شیدن مر کبدر
بررسی کالبد ظاهر که تن تعیر اولنوب چشم ظاهر ادراکنه قادر در
و بررسی باطن که نفس و جان تعیر اولنور چشم ظاهر آئی ادراکه
قادر اولیوب دید، بصیرت ايله ادراک اولنور حقیقت انسانی خود اولدر
* نظم *

* دل مغز حقیقت وین پوست ببین *

* در کسوت خویش صورت دوست ببین *

* هر چیز که آن نشان هستی دارد *

* یاسایه نور اوست یا اوست ببین *

انک تعریفی گاه نفس و کا، قلب و کا، روحدر و تحصیل شقاوت
و سعادت اکا مخصوصدر

* قطعه *

از شبنم عشق خالک آدم کل شد * شوری برخاست و فتنه حاصل شد
سر نشتر عشق بر رک روح رسید * یک قطره ازو چکید و نامش دل شد
اما حقیقت روحدن اخباره بر موجب شرع قویم رخصت بوقدر

شعر *

اسرار حقیقت نشود حل بسؤال * نه نیز بدر باختن حشمت و مال
تادیده و دل خون نکی پنجه سال * از قال ترا ره نمساید بر حال
و حضرت محمد رسول الله علیه صلوات الله دن طائفه یهود ماهیت
روح دن سؤال ایلد کلرنده انلرک عقل معاد و دیده فوادی اولیوب
حیوان نهاد اولغله آیت کریمه نزول ایدوب «و یسألونک عن الروح قل
الروح من امر ربی» مفهوم شریفی اوزره خبر ویریلوب «وما اوتینم
من العلم الا قلیلا» دیو بیور لمشدر . زیر اروح عالم امر دن اولوب
عالم خلقله عالم امر متبایندر

مثنوی *

تن زجان و جان زن مستور نیست * لیک کس رادید جان دستور نیست
فخواسنجه عقل معاش و چشم ظاهره روح قنیده باهره اولور
پس مساحت و کیت و مقدار و قسمت قبول ایلینه عالم خلق تعبیر
ایدرلر و معنای خلق لغتده تقدیره دیرلر قلب ایسه مساحت و مقدار
و کیت ایلله متصف اولمز و قابل قسمت دکلدر . اگر قلب قسمت پذیر
اولیدی بر شئیک بر جاتبنده علمی و بر جاتبنده جهلی اولوب حالت
واحدده هم عالم وهم جاهل اولور دی بو خود محالدر پس روح
انسانی دخی قسمت پذیر دکلدر . و خلقک معنای اصطلاحیسی
آفریده دیمکلدر بو معنی ایلله روح عالم خلقدن و معنای اول ایلله عالم
امر دندر . و بعضلر روحی قدیم اعتبار ایدوب و بعضلر دخی عرض
ظن ایتکله غلطه دوشمشلردر زیرا عرض قائم بذاته اولیوب تبع
غیر اولاندر و قدیم از لیدر روح ایسه حادث وابدی واصل آدمی
اولوب قالب روح تبعیدر بو تقدیر جه عرض اولمز . و بعضلر
روحی جسم قیاسیله ظن فاسد ایتمشلردر جسم خود قابل تجزیه
و قسمندر لکن قسمت پذیر اولوب جان اعتبار ایتد کلری بر روح
دخی وارد که انده جمله حیوانات مشترکلدر . فلهدا روح نوعین
اولوب برینه روح حیوانی و برینه روح اضافی و انسانی تعبیر اولور

روح حیوانینک منعی جانب یسار پدنده اولان لم صنوبری
الشکلدر که اغذیه متناولهک لی قلب صنوبری به واصل اولدقده دم
رقیق متکون اولوب سویدای قلب دیو تعریف اولور و اول دمک
حرارت غریزه سندن بر بخار لطیف متصعد اولوب عروق و ضواریب
و ساطقی ایلله قوای بدنیه متاثره و متحرکه اولوب دماغه صعود
ایتد کده حرارتی کمال اعتدال بولغله قوت سمع و بصر و لمس و نطق
و ذائقه حاصله اولور . مثلاً شب مظلمه درون خانه بی منور
ایلیان شمع کبی روح حیوانیدن دخی قوای بدنیه قوت پذیر اولور
و ضواریب و عروق دن بر یسنده عارضه واحد سدا و لسه اول جاتبنده اولان
قوایه دم جاری ساری اولیوب کسسته و مفلوج اولور . و علم طب
ذکر اولنان عوارض و مسادک دفع و ازاله سیچون موضوعدر . و روح
حیوانی نور چراغ و قلب صنوبری قتیله و غذا روغن چراغ تمثیل
اولمشدر . پس مدت مدیده طویله و یا خود بعض بواعت ساده
شدیده غیر مزیه ایلله قلبه برودت عارضه اولدقده قابل غذا اولیوب
مزاج اعتدالیسی مختل و متحرک اولغله قوای بدنیه انوار بخار لطیفدن
بی بهره و بی ضیا اولدقده حس و حر کسندن محروم و فلج کلی واقع
اولوب بامر الله تعالی مؤکل روح اولان ملک قبض روحه مأمور اولور
و ارباب شهود اخلاص مزاج اعتدالینک بواعتی ایتان ایدنه ملک
الموت اعتبار ایدوب موته مزبوره به موت حیوانی تعبیر ایتمشلر
از کفتار سید *

بو عنصا صر که حق امر یله * بر برینه بس که الفسدر
یل صو طیراق و اود حق امری * درد ویش ایلله خوش حر کدر
بش قات اولدی کسوت آدم * دخی از تفلیخی فضیلتدر
بر طبیعت که درد یعنی مرض * صفره بی کور که زهر علتدر
بلغمک اناسی هم و اناسی * یغیلوب ای حکیم برودتدر
مشریک تشنه سی اوچنجیسی * یعنی سودا که اول سفاهتدر
بدنی بانددر حرارتدن * دخی درد نبیسی حرارتدر

درد اولدی طبیعت انسان * بو بشنجیسی استماعتدر
دکله بو بشی روشنا ایدر * حق چلیدن نه خوش هدايتدر
چو بشك کلیسی کنه اولدی * ازلی قدرت و عتایتدر
حق تعالی در رجھاند، محیط * کوره یلد کسه خوش نظارتدر
الده طوتمق و جانده نطق و نفس * باشده عقل و کوزده عبرتدر
اول و آخر آدمک شرفی * معرفت آینه حاجتدر
نه مرکب دوزر کور اول استاد * نه کیم ایچر دی طلو حکمتدر
انس کیم اگله مدی معنادن * جنبه بکزر ایشی ضلالتدر
کلمکک اصلی چونکه بٹک ایش * بللو بٹک اولو کرامتدر
اما قلب تعبیر اولنان روحدن حیواناته بهره یوقدر محل معرفت اولان
اول روحدر که نه جسمدر نه عرض بلکه جواهر ملککی وزواهر ملککدر
مستمع نامستعده تقریر ایله بیان داخل حیطة دائره امکان دکلدن

✽ بیت ✽

سرت بزبان روح نتوان گفتن * حرفی بدو صدصوبخ نتوان گفتن
فاما «والذین جاھدوا فینا لنھدینھم سبلنا» خفای شریفنجه مرشد
کامل تربیه سیله بوتہ مجاہدہ ده قال اولدقد نصرکہ عین الیقین ایله
حق الیقین مشاہدہ اولتور

✽ مثنوی ✽

یا کرامی اذبحو هذا البقر * ان اردتم حشر ارواح النضر
از جمادی مردم نامی شدم * وزنما مردم یحیوان بر زدم
مردم از حیوانی و آدم شدم * پس چه ترسم که زمردن کم شدم
حجلہ دیگر بمیرم از بشر * تا برارم از ملائک بر و سر
وز ملاک هم بایدم جستن زجو * کل شیء هالک الا وجهه
بار دیگر از ملاک قربان شوم * آنکه اندر وهم ناید آن شوم
ایمدی ذکر اولنان روح انسانی معدومہ بالموت اولیوب ✽ ع ✽
بر صدف آرد ضررنی بر کهر * مصداقنجه روح بر حقیقتدر که
وساطت روح حیوانی ایله مملکت تنده جاری اولان حکمی نافذ اولیوب

امارتدن معزول و مجرد عن البدن اولدقدہ احوال و افکاردن
نه مقوله بار تحمیل ایدرسه اعراض اعمالی بعد الانفصال والانتقال
جواهر و صورت بند اولوب عالم برزخده صفات مزبوره ایله متصف
وانکله حشر اولور جلال الدین رومی پیوردر

✽ مثنوی ✽

همچنین هر پنج حس چون نایزه * بر مراد امر دل شد جایزه
هر طرف که دل اشارت کردشان * میروند هر پنج حس دامن کشان
دست و پا در امر دل اندر ملا * همچو اندر دست موسی آن عصا
دل بخواید پا در آید زو بر قص * یا کر یزد سوی افزونی ز نقص
دل بخواید دست آید در حساب * با اصابع تا نویسد او کتاب
دست در دست نهانی مانده است * او درون تن را بنشانده است
کر بخواید بر عدو ماری شود * و بر بخواید بر ولی یاری شود
و بر بخواید کفجه در خوردنی * و بر بخواید همچو کز زده منی
دل چه میگوید بدیشان ای عجب * طرفه وصلت طرفه پنهانی سبب
دل مکر مهر سلیمان یافتست * که مهر پنج حسن بر تافتست
پنج حسی از برون میسور او * پنج حسی از درون مأمور او
ده حس است و هفت اندام دیگر * آنکه اندر گفت ناید می شمر
چون سلیمانی دلادر مهتری * بر پری و دیوزن انکشتی
کر درین ملک بری باشی ز دیو * خاتم از دست تو نستاند سده دیو
بعد از آن عالم بکیرد اسم تو * دو جهان محکوم تو چون جسم تو
ورزد دست دیو را خانم ببرد * پادشاهی فوت شد بخت ببرد
بعد از آن یا حسرت باشد للعباد * بر شما مخموم تا یوم التصاد
مکر خود را کر توانکار آوری * از ترازو آینه کی جان بری
شیخ نجم الدین دایه قدس سره نک تفسیر شریفنده «و یسئلونک
عن الروح قل الروح من امر ربی» آیت کریمه سن تحقیق
پیوردفتری بیان لطیف اولوب محل مزبورک بر مقداری علی قدر
الطافه ترجمه اولتوب پیانه شروع اولندی

بیت *

ز اول آن به که مستمع طلبی * که ندانند هند و آن عربی
پس ابدی بوآیت کریمه ده روحك عالم امر دن اولدیغنه تصریح
وارد . زیرا حق سبحانه و تعالی عوالم کثیره خلق ایلدیکی روایات
مختلفه ایله خبرده وارد اولوب . بعضاری اون سکرزیک .
و بعضاری اوچیز التمش بیک عوالم . و بعضاری دخی زیاده تحقیق
ایدرلر « ان الله على كل شیء قدير » لیکن مخبر عنها اولان عوالم
ایکی به منحصره اولوب . برسی عالم امر . و برسی عالم خلقدر
کما قال تعالى « الاله الخلق والامر تبارك الله رب العالمين »

شعر *

ای ذات پاك مقدس قدیر بی همتا * که از ارادت تو کشت سر کن پیدا
تو خالق که منزله زکل مخلوقست * حقیقت محمد از تو نبود جدا
اگرچه ذات اله از صفات منفک نیست * چه داند آنکه نداند حقیقت اشیا
خداست قادر و مختار کل شیء مخلوق * خداست بر همه اشیا محیط و راهنما
پس حواس خسه دن سمع . و بصر . و شمع . و ذوق . و لمس . ایله
ادراك اولنان اشیا به عالم خلق . و حواس باطنه دن اولان . عقل .
و قلب . و سر . و روح . و خفا . ایله ادراك اولسانلره عالم
امر تعبیر اولنور . پس عوالم امر شول اولیات عظامتدر که
حق سبحانه و تعالی انلری لاجل البقا ایجاد ایلدی انلر . روح . و عقل .
و قلم . و لوح . و عرش . و کرسی . و جنت . و دوزخدر که
جمله سی عالم امر دندر زیرا « خلقتك ولم تك شیئا » مصداق فیه
حق تعالی عالم امری بلا شیء و بلا واسطه ایجاد ایلدی . ابدی
امر امر قدیم اولدیسه امر قدیم ایله اولان موجود دخی کرچه
حادثدر لیکن باقیدر « وما خلق الله من شیء » الی آخرها قول
کریمی اوزره حق سبحانه و تعالی عالم خلقی وساطت شیء ایله خلق
ابتدی کیچون عالم خلق دیو تسمیه و لاجل الفنا تسویه اولندی

بیت *

کاف و نون امرندن اولدی کاشات * کاف و نوندن واجب اولدی ممکنات
بنم اخ اعزم اگرچه عالم ملکه . ملکوتدن بیان حد امکانده دکلدر لیکن
ارواح مهمیه و اهل ملکوت اعلی و ملکوت اسفل و کروبیان و روحانیان
بینند . مقتدای ارباب تحقیق محیی الدین عربی و صدر الدین قنوی
و بعض کدل عارفین قدس الله اسرارهم ایلدکلی تمیز و تحقیقه
علی سبیل الایجاز و الاجال بر مقدار ایما و اشارت اولنسون « و علی الله
التوفیق و منه الهدایة و العصمة و الاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم »
فاعلم اوصلنی الله و ایاکم لی اعالی مقامات العارفین که موجودات ملکوتی
ایکی قسمدر قسم اول اولدر که عالم اجسامت تدبیر و تصرفنه وجهها
من الوجوه تعلق ایترلر و بوقسمه کروبیان دیرلر بونلر دخی ایکی قسمدر .
بر قسمی انلردر که عالم و عالمیاندن هیچ وجهله خبر و شعورلری اولوبوب
« هاموا فی جلال الله و جلاله منذ خلقهم » بوقسمه ملائکه مهمیه دیرلر .
و حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم « ان الله ارضنا بیضاء
مسيرة الشمس فیها ثلثون یوما هی مثل ایام الدنیا ثلثین مرة مشحونة
خلقا لایعلمون ان الله تعالی یعصی فی الارض و لایعلمون ان الله تعالی
خلق آدم و ابلیس » دیو یوروب بونلردن خبر و برمشدر « صدق
حبیب الله آمنا و صدقنا » و بر قسمی انلردر که اگرچه شهود قیومینه
شیفته و حیرانلر درو عالم اجسامه التفاتلری یوقدر لیکن بونلر حجاب
بارگاه الوهیت و وسائط فیض ربوبیت اولوب زمره مزبور به
رئیس روح اعظمدر که ملائکه اعلا ده آندن اعظم روح بوقدر
پس بر اعتبار ایله اککا قلم و بر اعتبار ایله عقل اول دیرلر کما قال
علیه السلام « اول ما خلق الله القلم . اول ما خلق الله العقل فقال له
اقبل فاقبل ثم قال ادبر فادبر ثم قال وعزنی و جلالی ما خلقت خلقا
اکرم علی منسکک بک آخذوبک اثبت و بک احاقب » و بوروح اعظم
صلوات الله علیه بوطائفه نک صف اولنده اولوب روح القدس که
جبریل علیه السلام در صف اخبرنده در « و ما مننا الا له مقام

معلوم « الآیه وعالم ملکوت بر قسمی دخی آنلردر که عالم اجسامک تدیرو تصرفنه علاقه ایشلردر بونلره روحانیان دیرل بونلر دخی ایکی قسمدر . بر قسمی سماویاتده تصرف ایدن ارواحدر که آنلره اهل ملکوت اعلی دیرل . و بر قسمی دخی ارضیاتده تصرف ایدن ارواحدر که بوقسمه اهل ملکوت اسفل دیرل و بونلردن نیچه یوز بیکی نوع انسان اوزرینه مؤکللردر و نیچه بیک کره بیکی دخی معادن و نباتات و حیوانات بلکه هر اشیایه مؤکللردر و انبیاء پیشین علی نبینا وعلیهم السلامدن « ان لکل شیء ملک » وارد اولمشدر و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم « یزل مع کل قطرة ملک » دیو بیور مشدر و ارباب کشف و شهود دخی هر بر در ختک هر بر ورق و اثماری ایجادنه من عند الله یدیش فرشته مؤکللردر دیو بیور مشلردر « هکذا جرت سنة الله ولن تجد لسنة الله تبديلا » و حدیث شریفده دخی « ملک الجبال . و ملک الريح . و ملک الرعد . و ملک البرق » دیو وارد اولمشدر . پس نقاب جلال « سبحان الذی بیده ملکوت کل شیء » مرتفع اولدجه قدره اللهک حقیقتی کیم ادراک ایده بیلور

بیت *

قد تحیرت خذ بیدی * یادلیلا لمن تحیر فیک

اما حقیقت آدمی که اکالطیفه مدرکه عالمه ربانی تعبیر ایدرلر زبده سر ملکوتدر واطیفه مدرکه مزبونه عالم روحانی و جسمانیدن مرکبدر واکل موجودات وعلت غایبه مصنوعاتدر و ارباب بصیرت قنده بینه و بین الله واسطه یوقدر : پس اول شول سر محمدیدر که « لولاک لولاک لما خلقت الافلاک » اول سید الاولین و الاخرین علیه السلامک تعریفیدر وکل اولین و آخرین اولدر حق سبحانه و تعالی داود نبی علی نبینا وعلیه السلامه وحی ایدوب « یاداود خلقت محمدا لاجلی و خلقت ولد آدم لاجل محمد و خلقت ما خلقت لاجل ولد آدم فن اشتغل بی سقت ما خلقت لاجلی الیه و من اشتغل بما خلقت لاجله حقیقه عنی » بیور مشدر

بیت *

بدانستم من این دم راه خود را * ازان کستم بعالم مست و شیدا

بیت *

نخستین فکرت پسین شمار * تویی خویشستن را بیبازی مدار نور صبح ولایت افق ازلدن طلوع ایلد کده اشراق لمعانیله سر ایجاد کون و سرقدر اصفیایه معلوم اولور و « سبقت رحمتی علی غضبی » نه معنادر بیلور و دخی « ان الله تعالی خلق جهنم من فضل رحته سوطا یسوق به عباده الی الجنة » معنای عیان اولور

نظم *

سخنم شد بلند و می ترسم * که مرا چیزی از دهان بچهد
رهنورد بیان عجیب شدست * ترسم از دست من عنان بچهد
الحاصل اگر بومعنایه زیاده خوضنه قیلنسه مفضی افساء سرقدر او اور
فلهدا اکابر طریقت و علماء حقیقت نهی بیور مشلردر کما قیل « القدر سر الله فلا تفشوه »

کلشن راز *

تعالی الله قدیمی کو بیک دم * کند آغاز و انبیا دوعالم جهان خلق و امر اینجاییکی شد * یکی بسیار و بسیار اندکی شد همه ازو هم تست این صورت غیر * که نقطه دایرست از صورت سیر یسکی خطست زاول تابا آخر * برو خلق جهان کشته مسافر درین راه انبیا چون ساربانند * دلیل و رهنمای کاروانند و زیشان سید ما کشته سالار * همو اول همو آخر درین کار احد در میم احد کشته ظاهر * درین دور آمد اول عین آخر برو ختم آمده پایان این راه * درو منزل شده ادعوا الی الله مقام دلکشایش جمع جمع است * جمال جانفزایش شمع جمع است شداو در پیش و دلها جمله در پی * گرفتد دست جانها دامن وی درین راه اولیا باز از پس و پیش * نشانی داده اند از منزل خویش بحد خویش چون کشتند واقف * سخن گفتند از معروف و عارف یکی در بحر وحدت گفت انا الحق * یکی از قرب و بعد و سیر زورق

یکی کوهر بر آورد و هدف شد * یکی بکذاشت و آن نزد صدق شد
 یکی را علم ظاهر بود حاصل * نشانی داد از خشکی و ساحل
 یکی در جزو کل گفت این سخن باز * یکی کرد از قدیم و محدث آغاز
 یکی از زلف و خال و خدی بیان کرد * شراب و شمع و شاهد را عیان کرد
 سخنها چون بوق منزل افتاد * در افهام خلایق مشکل افتاد
 کسی را کاندین معنیست حیران * ضروری میشود دانستن آن
 پس ایمدی ع * این ندار دآخر از آغاز کو * مضمونی اورزه
 کبر و بحم الدین دایه تفسیری ترجمه سته شروع ایده لم پس « قل
 الروح من امر ربي » قول کریمی « لاجل تعریف الروح »
 اولدینغی ظاهر و مبین اولدی و بوآیت کریمه نك معنای شریفی روح
 عالم امر و بقا دندر عالم خلق و فسادن دکلدر دیک فهم اولندی
 و عالم امر دن اولدینغی بیان مجرد استبهام دکلدر نتکیم بعض
 جماعت ابهام روح علی الخلقدن فهم اولنان حق تعالی علم روحی
 کندی ذاته استیثار ایلکدر دیوب حتی حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه
 و سلم علم روحه عالم اولدی دیرلر لکن منصب رسول الله علیه السلام
 عالم روح اولمقدن اجل و اعظمدر . باخصوص حبیب خدا عالم بالله
 ایکن روحی عالم اولمق نه ممکندر و سیمای حق سبحانه و تعالی حبیب اکرمه
 من ایدوب « و علمك ما لم تكن تعلم » دیو خطاب مستطابله تشریف
 بیوروب اشیاء غیر معلومه نك عمومته حضرت سید الانبیا عالم اولمق روحه
 عالم اولمق ظنی نه وجهله صادق اولور اما طائفه یهود روحدن سؤال
 ایتد کلرند حضرت فخر عالم علیه الصلوة والسلامك سكوت
 و توقفی انتظارا للوحی ایدی زیرا مسؤل عنهاده غوضت
 اولغله جوابده دقت معنی مشاهده بیوروب و طائفه یهودك
 بلاد طباع و قساوت قلوب و فساد عقیده لرینی معاینه قلوب
 روحدن فهم ایتیمچکری معلوم شریفلری اولمش ایدی

بیت *

خداوند تو بی حلال مشکل * تو جاری کن زبانم را برین دل

ایمدی « وما يعقلها الا العالمون » آیت کریمه سنك خوائی منبی اورزه
 روحی عالم تعقل ایدرلر و عالم سائرین الی الله اولان ارباب سلو کدر که
 نفسدن و نفسك صفاتندن عبور ایدوب حریم قلبه واصل اولد کلرند
 نور قلب ايله عارف نفس اولورلر و قلبدن و صفات قلبدن دخی
 سیر ايله عبور ایتد کلرند مقام سره واصل اولوب علم سر ايله عارف قلب
 اولورلر و سردن عبور ایتد کلرند عالم روحه واصل اولوب نور روحه
 عارف سر اولورلر و عالم روحدن عبور ایتد کلرند واصل منزل خفا
 اولوب شواهد حقله عارف روح اولورلر و منزل خفادن دخی عبور
 ایتد کلرند واصل ساحل بحر حقیقت اولوب انوار مشاهدات صفات
 جمال ايله عارف خفا اولورلر و چنانکیم سطوات تجلیات صفات جلال ايله
 اثابیت وجود دن عبور ایتدکلر واصل لجه بحر حقیقت اولوب هویت
 حق کشف اولنور و چنانکیم بحر هویتده مستغرق و بقاء الوهیت ايله
 باقی اولسدلر حق حقله عارف اولوب « وحدوه حین وجدوه » بیانله
 موحد اولورلر

بیت *

برواز کشتی و دریا کدر کن * بحق واصل شو و در حق نظر کن
 پس بو تقدیرجه « اذا طلع الصبح استغنی عن المصباح » دینلور و دخی
 « كنت له سمعا ولسانا و بصرا ویدا و مؤیدا فی سمع و بی بصر و بی
 یبطش » مقنمی عبد ایچون محقق اولور

شعر *

نور خود ز آفتاب نبریده ست * عیب در آینه و در دیده ست
 هر که اندر حجاب جاویده ست * مثل او همچو بوم و خورشید ست
 گوید آنکس درین مقام فضول * که بجلی نداند اوز حلول
 هر چه روی دلش مصفا تر * ز و تجلی تر املهبار
 ایمدی واصل حالت مذکوره اولانلره معرفت روح باقی قالورمی .
 مع هذا بو مراتب علیه و مواهب سنیه ارباب فنا لواقط سواقط حیات
 سنبلات یسادر بوادر نبوت و نوادر رسالتدن نشأت ایدوب انلرک
 احوالی بو وجهله خطیر و عالی اولمق حال سید المرسلین و خاتم
 النبیین و حبیب رب العالمین و افضل الاولین و الاخرین صلوات الله

علیه و علی آله و صحبه اجمعین معرفت روحه، نه مرتبه ایش اذعان پاک صاحبزاده معلومدر حبیب خدا و سید انبیا بذات عالی شاندر که « علمت ماکان و ماسیکون » دیو بیور مشدر . پس مقام قرب حبیب الهی کندودن غیر کیم ادراک ایدر معرفت روحده اولان مسذ کور اتک کلیسی خود حضرت فخر عالم صلی الله علیه و سلمک احوالندن بعض مقاله در بوتقدیر چه حضرت زبده سر موجودات عالم روح دکدر دیمک نیجه فهم اوانور حضرت خود عین روحدر و حق سبحانه و تعالی آدمی و اولادنی خلفاء ارض قیلدینی کرامات بنی آدمدر بری سدر و بالاصاله مستخلفه مختصه اولان قدم واحدیت و بالکلیه عیب و نقصانندن سلامت اوزره اولقدن ماعدا مستخلف بالنیابه مستجمع اوصافی مستخلف اولوق خلافتک شرطندنر فلهذا روح اضافی انسانی صفات ذاتیه اولان حیات و علم و قدرت و سمع و بصر و کلام و ارادت و بقای مستجمعه در کذلک جسد دخی خلیفه روح اولوب صفات روحک اجتماعیه مجتمعه

بیت *

* کارار چه بمن نیست ولی بی من نیست *

* فاعل جانست و فعل او بی تن نیست *

پس روح خلیفه الله اولدینی محقق اولدیه جسد دخی خلیفه روح اولدینی مقرر در . زیرا قبل اتصال الروح بالجسد و انفصالها عن البدن جسد صفات مزبوره دن خالیدر مادامکه روح جسده تعلق ایتمه جسد صفات مذکوره ایله متصف اولمازا کر روح صفات مزبوره ایله متصف و مستخلف اولسه جسد دخی اول صفات ایله متصف اولمزدی لکن روح ابدی و باقی و جسد متلاشی و فانی اولدی اگر بالاصاله بقاء ابدی مختص بالحق در مستخلف بقاء ابدی ایله نه وجهله متصف اولور دیو سؤال اولتورسه دون الخلیفه بالاصالة ازلا و ابد بقا حق تبارک و تعالی به مخصوص در و روح کر چه حادثدر لکن ابدی و باقیدر کا قیل « خلقتم للابد »

* رباعیه *

چندان برواین ره که دیوی برخیزد * ورهست دیوی بره دیوی برخیزد
تواو نشوی ولیک اگر جهند کنی * جایی برسی کرتو تویی برخیزد
و حقیقته خلیفه روح محمدیدر زیر اصددر کابده، بیان اولدینی اوزره
بمجموع ارواح روح محمدیدن خلق اولوب شان شریفی « النبی الامی »
دیو وصف اولندی . پس آدم علیه السلام ابوالبشر اولدینی کبی
حضرت مبدأ موجودات دخی ابوالارواحدر و حوام البشر اولدینی
کبی نفس کلیه مصدر کائنات دخی ام الارواح اولمشدر زیرا
« کان الله ولم یکن معه شیء » مصداقجه قبل از ایجاد روح محمدی
شیء آخر موجود دکل ابدیکه حق تبارک و تعالی انک روحنی کندی
ذاتنه نسبت ایدیدی پس شجره وجود دن ثمره اولان اول با کوره
و قدرت حق متعلقه اولان اول شی روح محمدی اولدیه حق جل
وعلا کندی نفسنه اضافت تشریفه ایله مضاف قیلوب « من روحی »
دیو بیوردی بعده ارادتق تسویه آدمه تعلق ایلد کده مضاف
لنفسه اولان روح محمدیدن آدمه نفخ روح ایدوب « فاذا سویته
ونفخت فیه من روحی » دیو بیوردی « آدم و من دونه تحت اوائی یوم
القیمة » حدیث شریفی بواسراره دلیل واضح و برهان لایح واقع اولمشدر

* محمدیه *

* محمد فیض حکمندر چون اولدر آیت کبری *

* محمد محض رحندر چون اولدر غایت بشری *

* سید *

دربای محیط جوشه کلدی * کونیه مکان خروشه کلدی
سرازل اولدی اشکارا * عاشق نیجه ایلسون مدارا
هر ذره کونش اولدی ظاهر * طیراغه سجود قیلدی طاهر
نقاش بولندی نقش ایچنده * لعل اولدی عیان بدخش ایچنده
آجی صو شراب کوثر اولدی * هر زهر نبات و سکر اولدی
تریاق مزاج طوتدی آغو * لؤلؤ مدور اولدی دارو

معشوقه عاشق اولدی بر ذات * محو اولدی وجودنی واثبات
شرکتی ارادن کوتوردی وحدت * وحدتدن ایلدی ابواب رحمت
جانیله تن اولدی بر حقیقت * بیر کندی شریعت و طریقت
اشیا ایکی لکدن اولدی خالی * باقی احد اولدی لایزال
ای طالب اگر دکلسک اعی * کور و صده کل من علیها
رفع اولدی حجاب ماسوی الله * القدره و البقاء الله
غیر اولدی هلاک وجه قالدی * محو اولدی شو کیم بویجره طالیدی
کر اچوغسه بصیرتک باقی * کور سنده حتی و کتمه اوراق
چون مؤمنه مؤمن اولدی مرآت * مرآتکه باقی انده کور ذات
کور سن سنیکنه جسم و جانسن * مقصود وجود کن فکانسن
هر کیمکه اسر دی بومیدن * حتی ابد اولدی ذات حیدن
نفسی طاییدی و بولدی ربی * توحید بولنده اکدی حی
چون محرم قل کفی دکلسن * بیکانه سن آشنا دکلسن
هر کیمه که طاییدی بوجانی * برتره به صایمندی جهانی
* بیت *

ما راجز از ان زبان زبانی دیگرست * جز دوزخ و فردوس مکانی دیگرست
معلوم اوله که روح اعظم و نفس کلیه انسانی و ایکسندن تولد
ایلیان آثارک معرفتی بیاننده ارباب حقیقت بو وجهله دخی تحقیق
ویان بیور لر که وقتا کیم اثر مؤثره مناسب اولدیه مؤثر حقیقیدن
صادر اولان اول اثر بر موجود در که حق سبحانه و تعالی اول
موجودی ذا اسما و صفات ایدوب کندی صورتی اوزره خلق ایلدی
وانی وجود ایله عدم بیننده واسطه وحدو ثله قدم تعلقه رابطه
قیلیدی پس بوصفات و کالات ایله متصف اولان روح اعظم و خلیفه الله
اکبر در کافال علیه السلام «ما خلق الله تعالی خلقا اعظم من الروح»
کرچه اعظم خلق اولان روحده روایات مختلفه وارد لر لکن اصحاب
شهود و ارباب حقیقت روح محمدی اولدیغنی تحقیق ایتش لر در
پس اول روح جوهر نور ایدر جوهری عالم ظهورده ذات تجلیه تک

مظهیری اولدیغنی جهتدندر . پس جوهری اعتباریله نفس واحده
نسمیه اولور کافال الله تعالی «خلقکم من نفس واحدة» و نورانی
اعتباریله عقل اول نسمیه اولور کافال صلی الله تعالی علیه وسلم
«اول ما خلق الله العقل» پس روح عقلک ذاتی اولوب وذات
عقله نظر ایتکله بعض علما روح ایله عقلک بینتی فرق ایتدیلر لکن
فرق بین وارد و بین الحدوث و القدم توسط اعتباریله روح ایچون
جنین اعتبار اولوب جنین ايسرندن نفس کلیه خلق اولنقله جزو ک
کلدن انفصالی کبی مجازا نفس کلیه دخی روحدن منفصل اولوب
جنسک جنسه میلی مقرر اولغین بینهماده نحن و نجاذب واقع
اولدی تنکیم آدم ایله حوا علیهما السلام ازدواجنه و ایکسندن
ظهور نتاجه قضاء ازلی جریان ایتدیکی کبی روحده اولان
تأثیر و فعل جهتدن دخی ذکورت و نفسده اولان تأثر و انفعال
جهتدن اثوت اولدیغیچون نتیجه بعد نتیجه کائنات علی الترتیب روح
ایلله نفس ککلیه دن متولد اولدی حتی امر آخر مولود اولان نوع
انسانه منتهی اولوب و دائره وجودک نهایتی بدایتیه منطبق اولغین
بدایت وجودده واقعین اولان روح و نفس آدمده ظاهر اولدی .
و روح ایلله نفس انسانده ظاهر اولنقله ذکورت و اثوت انسانیتین ذکورت
و اثوت حیوانیتینه مضاف قیلندی و عقلک خاصه انسانه اختصاصی
روحله نفسک انسانده ظهورتک علامتدرو نوعدن صورت روح ظاهر
اولان شخص اول آدم علیه السلام و صورت نفس ظاهره اولان اول
شخص حوا علیهما السلام در که آدمدن خلق اولنوب عموما کائنات
روح و نفسدن تولد ایتدیکی کبی آدم ایلله حواک ازدواجندن دخی
ذریه انسان متولد اولدی . بعده هر شخص انسانیه صورت
روح و نفس جزیتین ظاهر اولوب ایکسندن روحله نفسک سری اولان
قلب تولد ایلوب «بینهما برزخ لایغیان» فحوا سنجه قلب روحله
نفسی جامع اولدی . و قلب و روح و نفس مقاربه المعنی اولوب
بعضینک الفاظی بعضنه استعاره اولندی . یعنی روح اطلاقیه نفس

و قلب و بعکسه قلب و نفس اطلاقه روح مراد اول نور تنکیم
 «اول ما خلق الله العقل» وارد اولوب روح مراد اولمشدر و نورانیت روحه
 عقل اول تسمیه اولدیغی اوزره كذلك نفس ایچون دخی نورانیت اولوب
 اکا عقل ثانی تسمیه اولتور. پس عقل اول قلبی افق روحه و عالم قدسه
 هدایت ایدوب و قلبک نفس و طبیعت اولان انجذابنی حقه و اشی اولوب
 غمز ایدر و عقل ثانی قلبی نفس و طبیعت جذبه ایدوب روح جاذبه
 منجذب اوله دیو لوم ایدر. تنکه عمر بن الفارض قدس سره عقل
 اول و عقل ثانی به و اشی و لامی تعبیر ایدوب بیورر که
 * مثنوی *

فلام و و اشی ذاک یهدی لعره * ضللا و ذابی ظل یهدی لغیره
 بعده و اشی به اشارت ایدوب * ع * و ذامظهر للروح هاد لافقه *
 و لامی به اشارت ایدوب * ع * و ذامظهر للنفس حاد لرفقه *
 دیو بیورر و عقل اول قلبی حقه دعوت ایتک ایچون مؤکل ملک
 مقربدن عبارتدر و عقل ثانی دخی قلبی عالم صورت و تعمیرنه دعوت
 ایتک ایچون مؤکل اولمشدر حقندن بعید اولوب انسانی اکل شجره
 طبیعت دعوت ایتدیکیچون شیطان اولدی و رفقاء نفس اولان قوای
 طبیعیه معاونتی ایله شیطان انسانی دنیایه و دنیا تک عمارتنه دعوتدن خالی
 اولمز و طبیعت ایسه بین الجسم و النفس برزخ و بینهم ماده اولان تعلقه
 رابطه در طبیعت ایچون بری صافی و بری کدراییکی وجه وارد در صافی
 اولان وجهی جانب نفسه در و طبیعتک وجه مذکور صافی اولغله
 اسما و صفات جهتندن نفس اول صورت و وجهه منعکس اولور پس اکا روح
 حیوانی دیرل ارواح حیوانات اندن مستمدر و طبیعتک وجه کدری
 جانب جسمه در و اول شول روح طبیعی در که طباع اجسام علویه
 و سفلیه اندن مستمدر اولور. و روح طبیعی ارواح نباتات مستمدر اولدیغی روح
 نباتی بیننده واسطه در و نفس روح حیوانی به متصل و صورت نفس
 روح حیوانیده منعکس اولدیغیچون کا، اولور که روح حیوانی بی
 دخی نفسله تعبیر ایدرل و ذم اولتوب متابعتدن نهی اولسان نفس

بو نفسدر کافال علیه السلام «اعدی عدوک نفسک التي بین جنیک»
 و روحک اوصافی اعتباریله بر قیاس اسمی دخی وارد بر اسمی قلندر
 زیرا ذات ازلیه اولان عین جعدن کلمات الهیه بی محل تفصیله اخراج
 واسطه در زیرا صور کلماتی عین جعدن اخراج واسطه اولمقده قلم
 کبی اولمشدر و خفا که محل ظهور و تفصیله دوات مشابه سنده اولوب اول
 محل ظهور و تفصیل لوح در زیرا نفس کلید صور معلومات مفصله بی
 قبولده لوح مشابه سنده اولوب لوح محفوظ اندن عبارتدر و نفس محل
 تفصیل حقایق معلومات اولدیغی کبی جسم دخی صور معلومات محل
 تفصیلی در و علی قدر ما شاء الله ان یحیط به حقایق مزبور دنک
 بعضیسی نفوس جزئیة انسانیه دن هر بر نفسده مکتوبدر لکن نفس
 غواشی بشریه دن مجرد اولمجنجه احاطه ایلدیکی شیدن قبل الوقوع
 فی الشهادة نفسه برشی منکشف اولمز نومده نوع نجرد اولدیغیچون
 رؤیاده بعض مغیبات منکشف اولور و مثاله عقل روح اعظمه قلندن
 لسان مشابه سنده در زیرا عقل روحک لسانی و ترجانیدر و روحه
 نفس رحمانی دخی تسمیه اولتور زیر احق تعالی «ونفخت فيه من روحي»
 دیو بیورمشدر نفخ ایسه بهر تقدیر نفسدن اولور پس نفسده اولان ریح
 مظهر حیات اولدیغی کبی روح دخی بر ریح طویه در که مظهر
 حیات اولور و نفس ماده صور کلمات اولدیغی کبی روح دخی اشخاص
 بشریه اوزرینه فائضه اولان ارواح کلماتک ماده سیدر «و کلمته القاها
 الی مریم و روح منه» آیت کریمه سی تناسب مزبوره اشارتدر
 و روح صفت کلامه مختص اولدیغیچون نطق دخی روحه مخصوص
 اولدی و نطق نفس فرع نطق روحدر زیرا نفس مجازا جزو روح اولمش
 ایدی. پس جزو کلک فرعی اولور و روحک کلامه مختص اولدیغنه
 علت روح امر دن اولدیغیچوندر امر ایسه وجودی طالب بر کلامدر.
 فلذلك عقل ظهور ایتمینجه خطاب شرع توجه ایتدی. زیرا
 عقل روحک و نفس انسانیه نک ظهورنه دلیلدر اما ملائکه و جنک
 نطقی فرع نطق روح و نفسدر زیرا ملائکه روح اعظم و نفس کلید دن

فائضه اولش ارواح مجرده و نفوس قدسیه درجن ایسه فلك قمرک
تحت مقمرنده ماسوره محفوظه و حرم ناره متصله و بدنن مفارقت نفوس
انسیه غیر انیسه در

✽ بیت ✽

و یترای بعض الناس مثله * باشباح مستوحشه لوحشتها
و تائیده دخی

✽ بیت ✽

و نلظ اشباحا تراای بانفس * مجرده فی ارضها مستحشه

تباین انس الانس صورته لبسها * لوحشتها و الجن غیر انیسه

دیو اشارت پیور مشدر

✽ مثنوی ✽

پس مثال و شرح خواهد این کلام * لیک ترسم تا نلغزد و هم عام
تا نکردد نیکی و بی مادی * این که کفتم هم نبد جز بخودی
نکته چون تیغ پولادست تیز * کرداری توسپر واپس کریز
پیش این الماس بی اسپر میا * کز بریدن تیغ را نبود حیا
زین سبب من تیغ کردم در غلاف * تا که کز خوانی نخواند برخلاف
آمدیم اندر تمامی داستان * در وفاداری جمع راستان
زبده الحقایقه مسطور در که مقاتل رجه الله علیه « قل الروح
من امر ربی » تفسیرنده من نور ربی دیو تحقیق پیور مشدر و ابو بکر
وراق رجه الله علیه « الروح لا تدخل تحت ذل کن » دیو پیور مشدر
یعنی روح داخل تحت ذل کن دکلدردیمکدر پس ذل کن تحت ذل داخل
اولیحق کون و مکاندن اولیوب بلکه لامکاندن اولور « و من روحی »
قولته نسبت ایله عدمدن اولز پس امر فرماینده و مظهر اشیا و مخلوقات
اولدیسه روح دخی جله امر دن و خلیفه الله اولدیغی جهندن امر
اولور مأمورا و لماز و قاهر و فاعل اولور مقهور اولماز

✽ مثنوی ✽

چونکه جان از بحر جانست این طرف * پس ز راه جان طلب کن آن شرف
تا ترا انجبارد کعبه بوده است * جستیم را ز خاک بیجده است
تارهی از حبس این فانی جهان * در جهان جان بمانی جاودان

عبدالله بن عمر رضی الله عنه روایت پیور در که حضرت رسول صلی الله
تعالی علیه وسلم پیور دیکر که ملائکه حق تعالی به دیدیکر که الهی بنی آدمه
دنیا بی مسکن و وطن قیلدک بیرل و ایچرل پس دنیا انلرک نصیبی اولدیسه
آخرتی دخی بزه تخصیص قیل « فاحی الله تعالی الیهم انی لا افعلا ولا اجعل
من خلقتیدی مکن قلتله کن فکان » یعنی ای فرشتگان بد قدرتنله
خلق ایلدیکم امر کن ایله خلق ایلدیکم کبی دکلدرو قال علیه السلام
« ان الله تعالی خلق الارواح قبل الاجساد بالفی الف سنه » پس
ارباب تحقیق قنده خلقت روح صفت فطرتی اظهار و عرض و صفت
قدرتی ارادتدن عبارتدر و الفی الف سنه نك هر کونی دنیا یلارندن یک
ییلجه در . پس الفی الف سنه نك کنهنی کیم ادراک ایدر تقدیر سنه
و تعداد ایام خود فلك شمس و قمرک خلقتدن صکره حاصل اولمشدر
خلقت روحده آسمان و زمین و شب و روز قنده ایدی که ماه و سال
حساب اولنه

✽ مثنوی ✽

خود شمار انجا بود کاخر بود * بی شمارست آن طرف کان پر بود
پس ز جان کن وصل جانا را طلب * بی اب و بی کام میگو نام رب
بواسرارک واقفتری مشکا نور محمدینک مظهری اولان عارفین و کامل
و مکملاردر . ایددی روحی مخلوقات ساثره کبی قیاس ایتمه روحک
طور عقادن خارج عزت و لطافتی وارد در روحدن بروجله قال ایله خبر
قابل دکلدرد . ابو بکر و راق قدس سره نه خوب دیمشدر

✽ شعر ✽

شهر و وطن جان ز نشان بیرونست * و زهر چه مثل زنی ازان بیرونست
این راز نهان از نهان بیرونست * یعنی که خدا از دو جهان بیرونست
جانت ز حقست و حق ز جان بیرونست * آن بانقطست و نقطه زان بیرونست
ابو سعید ابوالخیر قدس الله سره نك کفتارین دخی گوش جان و سمع

✽ نظم ✽

جنان ایله استماع ایله *
ای دریغا جان قدسی کر همه پوشیده است *
پس که دیدست روی او و نام او که شنیده است *

- * هر که بشد در زمان از حسن او کافر شود *
- * ای دریغاکین شریعت گفت مایه بریده است *
- * کون و کان بر هم زن و از خود برون شو تارسی *
- * که چنین جانی خدا از دو جهان بگرییده است *
- بو قطعه دخی عین القضاة همدانی قدس الله روحه نکدر
- * حق بجان اندر نهان و دل بجان اندر نهان *
- * ای نهان اندر نهان اندر نهان اندر نهان *
- * اینچنین رمزی عیان خود بانسانست و بیان *
- * ای جهان اندر جهان اندر جهان اندر جهان *

تمت

اشبور ساله بو محله لطائف ملکوتیه بی مشتمله برخاتمه ایله تئیم
اولسونکه روح مشتاقه سموم غفلتدن نجات ویره جک تریاق اوله
« ونسأل الله تعالى ان يرزقنا سمع قبول كما يحب ويرضى وبه الحول
والقوة ومنه العصمة والهداية »

بیت

یقین میدانکه این چندین عجایب * برای یک دل بینا نهادیم
ای نور حدیقه عالم و نور حدقه آدم « فاعلم ایدک الله روح القدس
وایانا » که سن بر کار عظیم ایچون خلق اولنش و درون پاکده سر امانت
خدا و نور خلافت حق جل و علا و دیعت قبلنش بر وجود حمیدت
منقبسن زنهان تصاعد ظلمات متابعت هوا ایله اول نور الهی و سر
قدسی بی منطقی و مضمحل اتمیه سن ■ قال الله تعالى یاد اودانا جعلناک
خلیفة فی الارض فاحکم بین الناس بالحق ولا تتبع الهوی فیضلک عن
سبیل الله »

نظم

تو بقوت خلیفه بکهر * قوت خویش را بفعل آور
تو بکوهر و رای هر دو جهانی * چه کنم قدر خود نمیدانی
معلوم اوله که اول ظهور حکم و تصرف و خلافت صورت بشر و هیکل

انسانی اولان مملکت خاصه که در اگر اول خلافتک عهده سندن
کلوب قوای بدنییه بی عدل و داد ایله حفظ و حراست قیلور سک حق
سبحانه و تعالی و عد کریم یور دیغی مملکت عامده دخی سزاوار
خلافت و شایسته نیابت اولور سن و عدل و داد سنک ذاتکه خلق
عدالت اولمقدرد و خالق عدالت مجموع عفت و شجاعت و جود
و سخاوتدن و حکمتدن عبارتدر . زیرا صفات مزبوره اوساط اصول
اخلاقدر و عفت قوه شهوانیدک حالت متوسطه سی اولوب
طرف افراطی فجور و طرف تفریطی خودتدر شجاعت دخی قوه
غضبیه نک حالت متوسطه سی اولوب افراطی نهور و تفریطی جباتدر
و سخاوتک طرفینی اسراف و بخادر و حکمت قوه نظریه نک حالت
متوسطه سیدر طرفینی جریره و بلادتدر پس کوشش ایدوب
« وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض
کما استخلف الذین من قبلهم » فخواستجه خلف آدم صنی اولغه بذل
همت قیله سین وهم « واذ قال ربک للملائکة انی جاعل فی الارض
خلیفة » نداسنی کوش جان ایله استماع ایلوب « اذا اراد الله ان یجعل
فی الارض خلیفة مسح ناصیته بیمینه » سر نه دخی دیده بصیرت ایله
نظر ایلید سن و تحصیل عدالت اول زمان میسر اولور که ماء محبت دنیا
ایله سقی اولنان شجرة خبیثه طبیعتک آب روان قطع ایله بی فرو تاب
ایدوب « حب الدنیا رأس کل خطیئة » معناسند متفطن و متیقن
اوله سن و حظوظ ظلمات تعلقات بشریه بی مقراض تقوا و ریاضت
ایله یک بیک بریده قیلوب شهباز لطیفه ربانی بی اجنحه علوم یقینی ایله
پرواز ایتدیروب شکارین الدیره سن و دخی

بیت

من شاهباز قدسم از لامکان بریده * بهر شکار صیدی در قالب آرمیده
بیتک معناسن اذعان ایتدییره سن و احکام وهم و خیاله منقاد اولوب
لذات بهیمی و سبعی به پشت پا آورده سن و مهبط انوار قدس الوهیت
اولان خانه قلبی قاذورات طبیعت و خاشاک حدثاتدن چاروب تجدید

ایله پاک و تطهیر ایله سکه سلطان ازل وابد کاشانه دل پاکه تنزل
ایله « لا یسعی ارضی ولا سماء و لکن یرعی قلب عبیدی المؤمن
الین الوریع » بیت *

کرچه اندر جهان نمی کنجی * دردل تنک من وطن داری
و بو تجلی بهشت جاودان خوا صد رکه « فیها ما لایعین رأیت ولا اذن
سمعت ولا خطر علی قلب بشر » دیو وصف اولمشدر

بیت *

عاشقانرا بخت ملکوت * نبود جز جلال یزدان قوت
« ان الله جنة لیس فیها حور و لا قصور و لا لبن و لا عسل تجلی فیها ربنا
ضاحکا » حدیث شریفی عجب پیاندر

شعر *

درد و زخم از زلف تو در چنک آید * از حال بهشتیان مرانک آید
ور بی تو بصحرای بهشت خوانند * صحرای بهشت بردلم تنک آید
عن ابی سعید « ان اهل الجنة لیتراؤن اهل الغرف من فوقهم کاتراؤن
الکوکب الدری الغابر فی الافق من المشرق و المغرب لتفاضل
ما بینهم قالوا یا رسول الله تلك منازل الانبیاء لایبلغها غیرهم قال بلی
والذی نفسی بیده رجال آمنوا بالله و صدقوا المرسلین صدق رسول الله
و صدق حبیب الله »

بیت *

ای طالب دنیا تو یکی مزدوری * وی عاشق خلد ازین حقیقت دوری
وی شاد بهر دو کون از یخبری * شادی غمش ندیده معذوری
ای قره العین پدر شول کیسته که شایسته هم نشینی پادشاه وجود
اولوب مستعد خلافت ایکن کلخن طبیعتده خار بن آلوده نجاسات
شهوت اولق غبن عظیم دکلیدر حقا که خسران عظیمدر

بیت *

ای بلند ان بعقل و رأی شریف * میکند آن بلند را تحقیر
برایکی کون عبودیت و چاکری ایله حاصله اولان سلطنت ابدیهی

نفس اماریه فروخت ایدوب و فضای واسع عالم نوری دار مضیق
حرص و آزه تبدیل ایلک هیچ تجارت اولسونی حیف و دریغ
از کفتار سلطان ولد *

نخمهای عمر را در شوره خاک * می بکاری ناشوی آخر هلاک
ایغنین عمر عزیز بی بها * می دهی اش بی عوض هر دم چرا
غبن می ناید ترا ای مرد کار * نادهی کلزار و کبری خارزار
عمر کان شد صرف در دنیا نماند * خرم آنکش حق بسوی خویش خواند
عمر معند وده شمرده چون دهی * در ره حق کرد آن نامتشی
بی شمار و بی حد و بی عسد شود * عمرده روزه که در طاعت رود
هین تجارت کن درین بازار تو * صد هزاران کل برازیک خار تو
« اولک الذین اشتروا الضلالة بالهدی فار بحت تجارتهم و ما کانوا
میهتدین »

رباعیه *

* زشت نبود روح قدس منتظر و انگاه تو *

* در غرور آباد کیتی همنشین اهرمن *

ای برادر جان برابر و نور دیده پدر و مادر حال آنکه داعی لطف
و کرم دمدم سنی کندویه دعوت ایدرسن ایسه تصام ایدرسن
و جال ازل نفس بنفس کند و بی سکا عرضه قیلار عجبر که سن نعامی
ایدرسن و لذت حقیقی سنی طلب ایدرسن فرار ایدرسن و لذت
مجازی سندن ابا ایدرسن اردنجه یلرسن « طلبک ایها الخاطی
جیل فهربت منه و ما احس نفسك اخلبک فتهرب منی فیطردک غیر
فتأیسه » ایوا حیف و دریغ از مام اختیار الکده ایکن اکر
بو فرصت کوننده بر سر کار و در بار اولماد که دست جلالت « والامر
یومئذ لله » نقاب بند اختیاری روی کار کدن رفع ایدوب منادی عزت

حق بطنان کبر یادن « لمن الملك الیوم لله الواحد القهار » نداسن
ایدوب « یا حسرتا علی ما فرطت فی جنب الله » خطابی ظهور
استد که بارین سکا کیم فائده ویرر قال تعالی « یا ایها الذین آمنوا

انفقوا مآثر زفتا کم من قبل ان یأتی یوم لا ینفع فیہ ولا خلعة ولا شفاعة
والکافرون هم الظالمون »

❖ شعر ❖

* یدش از آنکه جان عذر آورد ماند از نطق *

* یدش از آن کین چشم عبرت بین فرو ماند در کار *

« ایدکم الله تزود من غناک لیوم فقرک . ومن صحتک لیوم سقمک
ومن شبابک لیوم شبک ومن دنیاک لا آخرتک وایاک ان تـکـون
من المسوفین فان اکثر ضیاح اهل النار من التسویف »

❖ رباعیه ❖

افتدای دل که از جهان برخیزی * مردی کنی از سودوزیان برخیزی
ترسم که ز پس باد هوس پیودن * ناکاه چو کردی زمین برخیزی
و حظوظ عاجل و خیالات باطل دنیا یی طایلدن شیطان رجیم و ساطت
دنیا ایلہ خرا مالی و بـنـک امانی به افسوس غرور و غفلت و داروی
سرور و نخوت القاب و ادوب حلقوم نفوسه اشراب ایدر قال تعالی
« یعدهم و یمنیهم و ما یعدهم الشیطان الا غرورا » زنهار و زنهار
ای زبده کون و عده کار « ایدک الله بروح منه و لا تمدن عینک
الی ما تمسبه ازواج منهم زهرة الحیوة الدنیا لفتهم فیہ و رزق
ربک خیر و ابقی » آیت کریمه سبله عمل ایلہ سن

❖ قطعه ❖

جهدی بکن ار بپذیری دوسه روز * تاپیش را از مرگ دوسه روز
دنیا زن پیرست چه باشد کر تو * بایره زنی اش نکیری دوسه روز
« کن فی الدنیا کانک غریب او عابر سبیل و عد نفسک من اصحاب القبور »
ای جان عزیز ما دامکه اولوالالبابدن اولیه سن مکر و خداع دنیا دن
احتراز قیل و اولوالالبابدن اول زمان اولور سن که حقیقت دنیا نور و حی
قرآن ایلہ آینه دلده هویدا اولوب لذات مزخرفات دنیا به فریفته اولیه سن
و قرآن کریم مثل دنیا یی بیان ایدوب « انما مثل الحیوة الدنیا کما
انزلناه من السماء فاخـلـط به نبات الارض مما یأکل الناس و الانعام حتی

اذا اخذت الارض زخرفها و ازینت وطن اهلها انهم قادرون علیها
اتیها امرنا لایلا او نهارا فجعلنا ساعها حصیدا کأن لم تغن بالامس كذلك
نفصل الایات لقوم یتفکرون » قول کریمی ایلہ عیان پیوردی

❖ قطعه ❖

! بانا زاکر آرمیسه باشی همه عمر * از آن جهان چشیده باشی همه عمر
همه آخر کار مرگ باشد و آنکه * خوابی باشد که دیده باشی همه عمر

❖ شعر ❖

* بگردک عمر یکی مل مل کرک اغلا کر کسد کل *

* دخی الک ایرر دکل انک فردوس باغینه *

* بوفانی دنیسه ده باقی قلام دیو کان اتمه *

* اجل بلی اسر بر کون ایرر عمرک چراغینه *

* وجودک ملکی ای عاقل دیلر سک یا تمیه اوده *

* آقت عینک بکارندن باشی نفسک او جاغینه *

* براق بودنیاتک و ارین بومر داری بو بوب آرین *

* که دیدار کوره سن یارین بنوب جنت براغینه *

پس هاویه عمیق دنیا دن سرادقات ملکوتیه جبل الله دن غیر ایلہ یتشمک
اولم قال الله تبارک و تعالی « واعتصموا بحبل الله جمیعا » و ظلمات
هو اجسدن متابعت رسول الله علیه السلام دن غیر ایلہ نجات ممکن
اولم قال الله تعالی « لقد کان لکم فی رسول الله اسوة حسنة »

❖ قطعه ❖

* چنک در کفته قرآن و پیرزن و بس *

* کآنچه قرآن خبر نیست فسانست و هوس *

* اول و آخر قرآن زجه با آمد و سنن *

* یعنی اندر ره دین رهبر تو قرآن بس *

« یا ایها الذین امنوا اتقوا الله حق تقاته و لا تموتن الا و انتم مسلمون »

ابن مسعود رضی الله عنهدن حق تقواندر دیو سؤال اولند قد « هوان

یطاع و لا یعصى و یشکر و لا یکفر و یدکر و لا ینسی » دیو پیور مشاریعنی

حق تقوا و ایلدر که حقه اطاعت اولنوب عصیان اولنیه و نعمتربنک شکری

اولوب کفران اولمیه . وحق فکر اولوب هرگز اولودلیه و بعض
عار فلر تقوا اولدر که طاعنه التفادن و مقابله ده توقع مجاز اتدن
طاعتی تنزیه ایتکدر دیو بیور مشلر حقا اولیه در زیرا طاعنه مکنت
حقک قدرتی اولیحق طاعنه التفات زیاده کسنا خلق دکلیدر
ای طالب عشق و راغب ذوق اولان نور دیده جان « العارف یکفیه
الاشارة » بیور لمش ایکن بو خود مفصلا بر رساله اولدی

❖ بیت ❖

ایش ییلندی ایشلیه سی ار کرک * بویوله کیرمکه کی سرور کرک
امید در که پس ماند و پیش رانده اردن اولوب مقبل و مقبولر
زمره سندن اوله سن و بیور رساله بی تمام گوش جان و زبان جنان ايله قراءت
واستماع ایلوب

❖ بیت ❖

* غافل اوله کوزک ایچ سن سنی انسان ایده کور *
* همدم اهل دل اولوب تنکی جان ایده کور *

مضمون بجه طالب مرشد کامل اولوب مفاتیح خزائن سعادت ابدی بی انک
دل پر نور زنده لمعان ایلان نور مصطفویده مندرج بیله سن و اول نورک
قوت و امداد بیه جنود ابلیس اوزرینه منصور و مظفر اولمغه ظلمات
نفسانیه و کدورات جسمانیه دن خلاص اولوب عنایت ازلیه مظهری
اولان عباد منعم علیهم زمره سیله محشور اولمغه بذل همت ایلیمه سن که
« علوا لهما من الایمان » بیور لمشدر پس تألیفات نهایت و تصنیفات غایت
بو قدر و مقالات و رسائل ايله کوکله بول بولوب بلا مرشد آتش عشق یا قش
فرد بو قدر لکن صدق و خلوص ايله استماع ایلان طالبی مرشد حی
و انسان کامل طلبنه دلالت ایدر پس ❖ ع ❖ عاقبت جوینده یابنده شود *
مصدق بجه طالب دخی طلبنده صادق اولد قد نصکره بهر حال و اصل
مطلوب اولق مقرر در ای نور دیده جان صدق طلب اولدر که مثلا
بر کسینه به جوع و عطش غلبه ایتد کده تسکین عطش و تحصیل شع
ایچون آب و نان اله کتورمکه پویان و درد چشم و دندان اولان انواع
آه و زار ايله ازاله وجع ایچون هر کسدن طالب درمان اولدیغی کبی

هدایت حق اولان عبد دردمند دخی آشیان قدس لامکاندن پرواز ایلان
عند لیب روحی نغمه زن کلزار قرب رحمان ایکن دانه چین معرفت
یزدان اولق ایچون زمین ناسوته تنزل ایدوب مزرعده بشر بنده کلد کده
دام طبیعت کرفتار و قفص بنده خوار و زار اولدیغن کوروب و نفس
اماره مکاره روح افتاده و آواره بی آشیانه سی اولان عالم فضایی
لامکانی فراموش ایدوب آرزوی پروازدن قالسون دیوبال هست
رشته امل ايله بنده ایدوب و قفل غفلت ايله در بسته قیلوب و پیش
تفکرینه داروی امانی دو کوب لکن جمله سی مکر و خداع نفس
اولدیغنه واقف اولمغه

❖ مثنوی ❖

تن قفص شکست رتن شد خار جان * در فریب داخلان و خار جان
مفهومنه مطلع اولمغین آسمان قلبندن سحاب ظلمات غفلتی بادنسیم
همت کشاده ایدوب مطالع یقظددن خورشید طلب طالع اولد قد
ظلمات طبع اسفلدن خلاص و مأوای نورانی علیه پرواز ایتکه درمان
ایستیه . و محبس طبعدن خلاص اولوب ملکوت اعلا بیه جولان ایلان
طوطیان انس قدسه

❖ مثنوی ❖

ایچنین باشد وفای دوستان * من درین حبس و ثمادر کلستان
دیو انواع نالش ایلیمه پس بو وجهله جوینده اولان مطلوبینه و اصل
اولق محققدر و الاشب تیره ظلمته زیر سحاب متراکدن لمعان
وفی الحال پس پرده ابرده نهان اولان برق خاطف کبی سنک دخی احیاناً
برق همتک لمعان ایدوب راه طلب رونما اولد قدده فی الحال زیر سحاب
غفلته ستیر اولمغه یابند اسیر زندان مظلم طبیعت اولیحق بو وجهله
اولان طلبه صدق طلب دینار بو مقوله طلب ايله درده درمان بول نماز کما قال
الله تعالی « کما اضاء لهم مشوا فیه و اذا اظلم علیهم قاموا » الهی
سیدی و مولای بو عبد عاجزه سن عنایت ايله « یهدی الله لنوره
من یشاء » قول کریمک مظهری اولان عباد مکرمینک زمره سندن
ایدوب « و من لم یعمل الله له نورا فانه من نور » و عیدینه مظهر اولان دردن قنیه

✽ مثنوی ✽

ای مبدل کرده خاکی را بزر * خاک دیگر را بکرد، بوالشهر
 کار تو تبدیل اعیان و عطا * کار من سهوست و نسیان و خطا
 سهو و نسیان را مبدل کن بعلم * من همه حلم مرا کن صبر و حلم
 بشکن از من جله ناهموار را * تا بینم روضه ابرار را
 همچو اصحاب کشف از باغ جود * می چرم زایق از نه بل هم رقود
 خفته باشم بر عین و بریسار * بر نکردم جز چو کوبی اختیار
 هم بتقلب توتا ذات الیمین * یاسوی ذات الشمال ای رب دین
 صد هزاران سال بودم در مطار * همچو ذرات هوا بی اختیار
 کرفراموشم شده است آن وقت و حال * یاد کارم هست در خواب از حال
 می رهم زین چار میخ چار شاخ * می چه دم در مسرح جان زین مناخ
 شیراز ایام ماضیهای خود * می چشم از دایه خواب ای صمد
 کوش ما کبر بدان مجلس کشان * کز حقیقت می خورد از سر خوشان
 ای مدی جیعا سلاک تحریر به کشیده قیلان کتب تصوف سامعینی
 مر شدی کمال طلبنه ترغیب ایچوندر والانه آنکه مجرد کتب
 تصوف تنبع ایلانلرحال حاصل ایلله لر زیر کیمسنه نك سوزی کیمسنه به
 ملاک اولمز و دو کمن سوز ایلله برفندق قابی طولماز طالبی خود ارشاد ایدن
 سوز دکلدر بلکه مر شد کاملده اولان سوزش و آتش عشق
 و ریح ذوق و شوق قدر لکن ارباب ذوق اولان اخوان بحسب البشریه
 احیاناً قبضه و ماسویه دوشد کده کلمات عشاقدن بعض گفتار معنی دار
 باعث انبساط و شوق اولمق مقرر در . خوب نفس و ملیح صوت
 و بر بریله حقانی صحبت دخی بویله در مشکات دلرنده نور محبه الله جلوه کر
 اولان عاشق صادق قلردن تضرع و نیاز اولنور که اشبور ساله به درج اولنان
 عشاقک حالات و کلماته نظر فرخنده اثر لری تعلق ایلد کده بواحق و کتر
 و عاجز و افقر بی وجود و نابود عبد خاک آلودی قلب شریف لرندن دور
 و حسن توجه لرندن مهجور بیور میله . مردان خدا قبلرنده قرار ایتک

حقاقتان معنوی به داخل اولمقدر * اللهم ادخلنا بمرمة سید الانبیاء
 والاولیاء والاصفیاء

✽ بیت ✽

- * زبان از حرف پیمایی یکی بکچند خامش کن
- * چو از ظاهر رخس کشتی همه باطن زبان بینی

✽ کتالرموز ✽

کج بو وار لقدن بو سودا لرندر * یا بو بازار کسده غسو غا لرندر
 بام عرش اولق دیلرسک آشیان * کس تعلق ایینی ای مرغ جان
 قیمت و مقداری بوق بو کوهری * صرسک اولدک اهل دللر سروری
 آتش انکیز اولدی هر باد ای پسر * ایلله ترک محنت آباد ای پسر
 دیو مردم خساره اوله آشا * دیودن مردمک اومق ذی خطا
 غول بریدر بودار پرنهیب * کی صفتکم قلیبه مکر و فریب
 پر حیلدر بو ربه ای نو جوان * طوشان او نخوسی و پرد سا که همان
 چونکه بوق آهو کی سنده فرار * قلیله بو صحراده بر لحظه قرار
 ای غریب خسته فالدک تابه * کاربان کندی باتور سن خوابده
 آدمی خوار اولدی چرخ کینه خواه * غافل اوله قبل حذر ای مرد راه
 کیمه قیلدی چرخ سر کردان وفا * سا که قیله اشو دانشدر خطا
 بر قدح بو قدر که بی رنج و خار * هر کاک صوکنده وارد زخم خار
 یا تلونک ایللو کینه ایلله نظر * ان بعض الظن اثم در خبر
 جام درد اولسه نصیک نوش قبل * در حکمندر بو بندی کوش قبل
 پر عبدر کوزله روی روزگار * واریسه کر سنده عین اعتبار
 قور مغل بردانه ایچون نیچه دام * اوله کور آزاد چون سرو خرام
 ای دل مسکین کز الحان اولمغل * معرفت کسب ایلله نادان اولمغل
 معرفتدن هر کیم اوله بی خبر * خرددر اول نیچه خر خردن بتر
 قبل عبادت ربه که ای اهل دین * نفسکه حتی ایریشنجه یقین
 اوله کور جهدا یله عبد کرد کار * اولمغل خرینده و ش عبد حار
 زینتی عبدک عبودیتدر * اولکه بوق قوللوی بی زینتدر

بارخشیستن بلك اولسون دوتا * قبله سن ابرو کبی کوز اوزره جا
قامت دلبر کبی اول مستقیم * باغ دلدۀ اوله سن سرو قویم
بش حواس و شش جهندن قیل کذر * بولمق ایسترسک حضور قلب اکر
کنجی وار ویرانه ده ایله طلب * عقلی کل دیوانه ده ایله طلب
راه معنیده صوردن قیل کذر * اولمغل بزم صفاده پر کذر
تخته غبراده زنه ار اورمه تخت * طارم اعلایه ایله نقل رخت
نقشه مائل اولمغل همچون صبی * قومیدر آدی تا کیم غبی
المغل کنج کانی برجسوه * دوشمکل بو جیفه ایچون عوصوه
وار اشارات و غنا شرحن اوقی * اکله قانونی شفا شرحن اوقی
هر که خوانک پیسه ایچمه قانی * کیشی خوش طوتمق کرک مهمانی
ابر کیم بستانه آب ایشار ایدر * عاقبت ریحان وکل اظهار ایدر
اهل اخلاص اول که عجیبه ریا * طاعت صدساله بی ایلر هیا
کورمدیکچون اوزین عین الیقین * مردم دیده اولویدر دور بین
مردم ایسک اوله خود بین ای پسر * دیده وش تا کیم اوله سن معتبر
اولمغل بو کنبه ایچره بد زبان * سن نه دیرسک سا که دیر کنبه همان
بی نیاز اوله خدادن بر زمان * بی نیاز اولمق اکا یارار همان
تته *

❖ مثنوی از گفتار سلطان ولد ❖

باقی این گفته آید بی زبان * در دل آنکس که دارد زنده جان
رو بسوی اصل خود همچون خلیل * بگذر از استاره و چرخ علیل
پای همت بر خور و بر ماه نه * سر بر آن ایوان و آن درگاه نه
این خودی را خرج کن اندر خدا * تا نمائی همچو ابلیسی جدا
آب جارا ریز اندر بحر جان * تا شوی دریای بیحد و کمران
در بیان سبب تألیف رساله *

بر کون بعض احباب ایله طویخانه ده فقراء مولویه ایچون اسکندر
پاشانک بنا ایلدیک خاتفا هده ناقل دقیقه مثنوی * و کامل طریقه
مولوی * و سر برتی انواع معارف و حکمی مثنوی اولوب بر خوای

«نجری من تحتها الانهار» عبون قلبندن مجرای لسانه جاری اولان
علوم و حقایق اسرار بر موجب «عینافیهاتسمی سلسبیل» اسماع
مستغینه ساری اولدقده ساقی شراب ظهور معنوی اولان عارف
و محقق * و عالم مدقق * شیخ اسمعیل انقره وی متعالله بطول
حیاته و افاض علینا برکات انفا سه * زیارتنه وار یلوب روزمقابله
اولمغله مثنوی شریف کوش جان ایله اصفا اولندقده جلد ثالثه
قصه دقوقی خلالتده

❖ مثنوی ❖

فی دل اندر صدهزاران خاص و عام * دریکی باشد کدامت آن کدام
بیت شریفنک سباق و سیاقندن تحقیق و تدقیق بیوروب و سرینه روح
مولانادن.

❖ مثنوی ❖

بر کشا کنجینه اسرار را * این سوم دفتر بهل اعدار را

دیو اشارت اولمغله «المأمور معذور» دیوب خزان اسرار مولانا بی
آچوب * و شهباز نفس ناطقه سی عالم قدسه پراچوب * دریای
وحدتدن اول قدر درر و جواهر و اصناف زواهر دو کوب صاجدیلر که
اصداق اسماع مستعدین علی قدر بضاعتهم پر در اولوب کیفیت
رحیق عشقندن مست و مدهوش اولدیلر * بعد المقابله شرف صحبتلریله
بو کز لرین تشریف بیوروب شمع جعلرینه پروانه سان سوزان اولوب
نوش جان اولان یاده حب الهی کرمیتله تحقیقات مزبوره به
متعلق تدقیقات کثیره مذاکره اولوب اثناء مصاحبتده
مناسبت ایله طریقه یرامیه دخی مذکور اولوب «دریکی باشد»
قیدینک توجهنده بسیار مکالمه اولوب * لکن کیفیت عشق عقل
معاشی مشوش و لسان قالی پریشان ایمکله مرادی اداده تفصیلات اولمغله
محل مزبوره بعد الصحو بر رساله تحزیری خاطره اولمغین مباشرت
اولندقده سباق و سیاق اقتضاسیله «الکلام یجر الکلام»
مصادقجه تطویل یوز کوستروب روح مولانادن و سر حاجی یرام
ولیدن استمداد اولوب اسرار علیه لندن نیچه اشارت پر بشارت و امداد

واعانت اولغله اشبو رساله سلك تحرير كشيده قيلنوب بيك اوتوز اوج
سنه سي شوالنك اون سكرنجي كوني يوم الاحد ده بدأ اولنوب سنه مذ كوره
ذي الحجة سنك يوم ثابسي اولان يوم الاثنين ده اتمامه ايرشدي .
الحمد لله الودود . فياض الجود . ومبدأ الرحمة والوجود . وصلواته
على سيدنا ونبينا وشفيع ذنوبنا وطبيب قلوبنا مولانا ومولى العالمين .
محمد وعلى آله واولاده . واصحابه واتباعه . وعشيرته وعلى اهل
بيته . اجمعين الطيبين الطاهرين . وعلى جميع الانبياء والمرسلين .
وعلى جميع الاولياء والعاشقين . والأتقياء والصالحين . وعلى
جميع المؤمنين والمؤمنات . والمسلمين والمسلمات . الاحياء منهم
والاموات . وعلى ملائكتك المقربين . وعلى اهل طاعتك في برك
وبحرك اجمعين . آمين يارب العالمين . مالك يوم الدين . اياك
نعبد واياك نستعين . وقد اتفق الفراغ من تنقيحه . ثالثا بعون الله
وتوفيقه . على يد مؤلفه اضعف عباد الله واحقرهم مقتبس الانوار
الباهرة الطالعة من مشكاة مصباح مرشدنا الاعظم . ومكملنا
الاكرم . المتحلي ظاهره بالشرعية والرشاد . وباطنه بالثبات
على الطريقة والسداد . ضاعف الله ايام حياته . وادام لنا
شرف صحبته . يوم السبت العاشر من شهر رمضان المبارك لسنة
اربع وثلثين والالف من الهجرة النبوية . عليه افضل التحية .
وانا الفقير . الى رشاش نور ربه القدير . عبد الله بن محمد عفر الله له
ولو اديه غفرانا عظيما . وفتح عليه ابواب المعارف فتحا مينا

مؤلف مشاراليه صاري عبدالله افندي مرحوم علوم عاليه وآليه ده
متبحر ومعارف كليه لدينه ده فضل وكمال ظاهر مفخر علمي روم
اولوب جله آثار نفيسه سندن اولان مثنوي شريف شرحي درجه
كالات ظاهره وباطنه سنه دليل كافيدر . بوندن بشقه تأليفات
جليله سندن اولان مناقب اوليائي متضمن تصوفاته . نصيحة
الملوك . ودره وجوهره . ودستور الانشا . ومراة الاصفيا .
ومسلك العشاق . نام كابلرايله بعض مسائل دقيقه بي حاوي رسائل
مختصره مخصوصه لري مقبول خواص اولوب . فتوحات مكيه نك
دخي نصحيح واصل كتابه موفق اولشاروبيك بتمش برسند سي
صفر الخيرينك اواخرنده ترك دغدغه عالم فاني وعزم كلشنسراي
جاوداني بيور مشلردر ترجمه حالي لري طبع قيلنان مثنوي شرحينك جلد
اولنده مفصلا محرر در رجه الله عليه رجه واسعة

بونسند مؤلف مشاراليهك خط دستيله يازلمش نسخده دن مقابله
ونصحيح اولمش اولغله صحي تأمين اولنه بيلور

مطبعة عامرة ده (۱۲۸۸) سنه سنده طبع قيلندي

6989

فهرست کتاب

صفحه

باب اولدن فصل اول آدم علیه السلام خلافتی	۰۰۷
فصل ثانی اطوار منازل خلقت آدمی	۰۱۰
فصل ثالث انسان اوج نوعی مشتمل اولدینی	۰۱۴
باب ثانیدن فصل اول حب اصلی وجلای قلب	۰۲۰
فصل ثانی واحد الزمان وغوث اعظم و کیفیت طلب انسان	۰۲۶
فصل ثالث جذبیه وعشق	۰۳۶
فصل اول ارباب سلوک اقسامی	۰۴۲
فصل ثانی مجذوب سالک سالک مجذوبدن رجحانی	۰۴۳
فصل ثالث مجذوب غیر سالک سالک غیر مجذوبدن اولی ایدیکی	۰۴۷
فصل رابع طالب ایکی قسم اولدینی	۰۴۹
فصل خامس طریق ایکی اولدینی	۰۵۱
فصل سادس طریق نه دیمکدر	۰۵۳
باب رابع دنیادن ترهیب وطریق حقه ترغیب ومتفرعاتی	۰۵۶
باب خامس طرق علیهنک سلسله لری	۰۹۱
در بیان اسامی عشره مبشره ومناقب ایشان	۰۹۳
اویس القرنی حضرت لری	۰۹۹
هرم بن حیان	۱۰۱
ذکراهل بیت النبی واولاد السبطین وائمة اثنی عشر	۱۰۱
در ذکر سلسله طریقه نقشبندیه	۱۲۷
نکته در ذکر عبارت نقشبندیه وخلوتیه	۱۳۳
در ذکر سلسله طریقه خلوتیه	۱۳۸
مناقب حسن بصری رحمه الله	۱۴۸
در ذکر حبیب عجمی قدس سره	۱۵۴
مناقب ابراهیم ادهم قدس سره	۱۵۷

ذکر مناقب ذوالنون مصری قدس سره	۱۶۱
ذکر مناقب داود طائی روح الله روحه	۱۶۴
ذکر مناقب معروف کرخی قدس سره	۱۶۸
مناقب سری سقطی قدس سره	۱۷۱
مناقب جنید بغدادی رحمه الله	۱۷۳
مناقب حسین بن منصور الحلاج رحمه الله	۱۷۵
عین القضاة همدانی قدس سره	۱۸۲
شیخ مجدالدین بغدادی رحمه الله	۱۸۴
شیخ متین شمس الدین تبریزی قدس سره	۱۸۸
سید عماد الدین نسیمی قدس سره ومواعظ	۱۹۵
ممشاد دینوری قدس سره	۲۰۹
محمد دینوری	۲۱۱
شیخ ضیاء الدین سهروردی	۲۱۲
شیخ ابو حامد افسرانی	۲۲۷
الحاج پیرام انقره وی	۲۳۳
امیر سکینی ایله آق شمس الدین قدس سره	۲۴۱
بنیامن ایاشی قدس سره	۲۴۵
پیر علی سلطان افسرانی قدس سره	۲۴۶
شیخ احمد ساربان	۲۵۲
حسام الدین انقره وی	۲۵۶
شیخ بالی وشیخ حسن قبادوز	۲۵۷
خواجه علی الرومی	۲۵۸
مواعظ مخصوصه	۲۶۳
خاتمة الکتاب	۲۷۴
در بیان روح اعظم ونفس کلیه انسانیه	۲۹۰
در بیان سبب تألیف رساله	۳۰۶

Süleymaniye Kütüphanesi

Kısım

Izmir

Yeni Kaye: 1900

Eski Kayıt No.

906